

ROCZNIK POLSKI

TABLICE STATYSTYCZNE

WYDANIE DRUGIE

OPRACOWAŁ

IGNACY WEINFELD

19 22

WARSZAWA — LWÓW MXMXXII

KSIĄŻNICA POLSKA T. S. N. W.

W. H. H. H. H.
1922.

16188

31 (438)

DRUKARNIA
L. BOGUSŁAWSKIEGO
WARSZAWA

[Handwritten signature]

PRZEDMOWA.

Niedługo po wybuchu wojny światowej zaczynało utrwać się przekonanie, że w jej rezultacie powstanie na nowo Państwo Polskie. Łatwo było przewidzieć, że kongresowi pokojowemu wypadnie dostarczyć jednolicie dla wszystkich Ziem Polskich ujętych, a obiektywnie przedstawionych materiałów i w ten sposób uzupełnić lub sprostować urzędowy materiał, zebrany przez państwa zaborcze.

Z tej potrzeby zrodziło się kilka prac statystycznych i encyklopedycznych, między innemi: Atlas Polski, wydany w r. 1916 w Wiedniu przez E. Romera, oraz Rocznik Polski, wydany w Krakowie przez E. Romera i podpisanego.

Pierwsze wydanie Rocznika, które ukazało się w trzech językach z początkiem roku 1917, dostało się jeszcze w czasie wojny do rąk właściwych w państwach Ententy, i oddało — sądę — w czasie Kongresu Wersalskiego pewne usługi, przez co cel pracy autorów został osiągnięty.

Do drugiego, niniejszego wydania tego Rocznika wyszła inicjatywa od Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które przez francuskie wydanie zamierza podać zagranicy wiadomości o nowym państwie, z nowymi warunkami gospodarczymi, politycznymi i społecznymi w formie możliwie streszczonej i jasnej, a z cyframi doprowadzonymi po ostatnie czasy.

Przypuszczam, że również i w kraju taka publikacja okaże się pożyteczną.

Prof. E. Romer z powodu innych zajęć nie mógł wziąć udziału w tem wydawnictwie.

I. Weinfeld.

SPIS RZECZY.

	Tablica
Przedmowa	
Spis rzeczy	
Uzupełnienia	
Alfabetyczny spis przedmiotów	
Mapa z podziałem na województwa 1922 r.	
Mapa rozbiórów Polski	1
I. Obszar i ludność	1—47
Stan ludności	1—25, 35
Ruch naturalny ludności	26—34
Emigracja i repatriacja	36—43
Straty na wojnie	46, 47
Budynki	25, 44, 45, 47
II. Życie duchowe	48—71
Administracja szkolna	67
Szkolnictwo powszechne	48—52
średnie	52, 54, 56
wyższe	57—60
zawodowe	63—65
Analfabeci i towarzystwa oświatowe	53, 55, 62
Instytucje naukowe	61

	Tablica
Wyznania	17, 18, 68—71
III. Życie gospodarcze	72—177
Zawody	72—74
Rolnictwo	75—118
Przemysł	119—125
Górnictwo	126—138
Praca	139—150
Komunikacja	151—158
Handel	159—161
Spółki akcyjne	162—164
Giełda	165—169
Kredyt	170—177
IV. Życie społeczne	178—193
Finanse	178—184
Sejm	185, 186
Administracja	187, 188
Sądownictwo	189, 190
Zdrowotność	191, 192
Meteorologia	193

UZUPEŁNIENIA

Do tabl. 23. Ludność miast w r. 1921 zestawiona na podstawie prowizorycznych wyników. Wyniki ostateczne w tabl. 24.

Do tabl. 25. Ilość powiatów, miast, gmin i obszarów dworskich według nowszych danych Gł. Urzędu Statystycznego p. tabl. 188.

ALFABETYCZNY SPIS PRZEDMIOTÓW.

Skrócenia:

Liczby oznaczają numery porządkowe tablic;
Mn. = przegląd międzynarodowy;
Kropki w tablicach = brak danych o ujętym w tablicy przedmiocie.

Pauzy w tablicach = brak jednostek stwierdzonych;
0,0 = niedochodząca do jednego ilość.

Administracja szkolna 67.
Administracyjny podział państwa 25, 188.
Adwokaci 189.
Agrotechniczne szkoły 64.
Akademja Umiejętności 61.

Akademie p. Szkoły wyższe
Akcyjne spółki 162—164.
Alkohol, konsumcja 116.
Analfabeci Mn. 53, emigranci 38, rekruci Mn. 55.
— kursy 62.

Apanażowa własność 84.
Apteki 192.
Banki 171.
Banknoty 170, 172.
Benzyna 132.

Bezrobotni 139.
Bezrolni, parcelacja 92.
Białorusini 4, uczniowie 51.
Bilety skarbowe 175.
Biskupstwa 68.
Browarnicy, płace 143.

Brykiety 126, 130.
Budowlani robotnicy, place 142, 143.
Budynki w powiatach 25.
— straty i odbudowa 47.
— rolne 75.
Budżet państwa 131.
Bursy 62.
Bydło rogate 111, 113, Mn. 112.

Cement 125.
Ceny hurtowe 146, Mn. 147.
— ziem 97, 98.
— ziemopłodów 110.
Cerkwie 69.
Chirurgia 192.
Chrześcijaństwo własność 86.
Cto 178, 180.
Cukier 118.
Cynk 126, 127, 130.
Czechosłowacja, Polacy 16.
— a Ziemi Polski 2.
Czeki 176.

Daniny publiczne 178, Mn. 183.
Destylacja węgla 130.
Dewizy 169.
Diecezje 68.
Długi państwa 170, 182, Mn. 183.
Dochody państwa 181.
Domy ludowe 62.
Drogi 75, 152.
Drukarze, place 142.
Dworska własność 83.
Dzieci 5—15 lat Mn. 52.
— śmiertelność 34.
Dziekanaty kościelne 68.
Dzielnice str. 1 tabl. 3.
Dzierżawy, parcelacja 92.

Emigracja 36—41.
Emigranci plebiscytowi 11.
— rosyjscy 20.
Epidemiczne szpitale 192.
Ewangelicy 4.
— uczniowie 51, 57, 58, 59, 60.
— kościół, organizacja 70.

Felczerzy 192.
Finanse 178—184.

Galicja Wschodnia, wyznania, kościoły i parafie 17, 18, 71.
— Polacy a uprawa rolna 103.
Garbarze, place 143.
Gaz ziemny 138.
Gazownie 123.

Gdańsk, obszar, ludność, gęstość, zawody, przyrost ludności 12.
— narodowości i wyznania 13.
— wybory do Sejmu 14.
— port, żegluga 151.
Gęstość zaludnienia 3, Mn. 5, 25.
Giełda 165—169.
Gimnazja p. szkolnictwo średnie.
Gminy 10, 25, 188.
Górnictwo 72, 73, 126, 138.
— robotnicy 126, 127, 128, 135.
— produkcja 126, 127, 128, 130, 133.
— zakłady 126, 127, 128.
Gospodarcze szkoły 64.
Gospodarstwa wielkie 80.
— małe 81.

Granice państwa i dzielnic str. 1, tabl. 2.
Greko-katolicy 17.
— kościoły i parafie 18.
— uczniowie 51, 57, 58, 59, 60.
— organizacja kościoła 68.
Gruntory orne 75, Mn. 77.

Handel 72, 73.
— zagraniczny 159, 160, Mn. 161.
Handlowe szkoły 64.
Hodowla bydła 111, 113, Mn. 112.
Hutnictwo 126, 138.
— robotnicy 131.
— technicy 131.
— urzędnicy 131.
Huty żelaza 128, 131.

Imigracja p. emigracja.
Indeksy p. ceny.
— p.koszty żywności.
— p.koszty utrzymania.
Instytucje naukowe 61.

— własność rolna 84.
Instytut Dentystyczny p. Szkoły wyższe.
— Pedagogiczny p. Szkoły wyższe.
Inwalidzi, parcelacja 92.
Inwentarz p. hodowla.
Izby rachunkowe 173.
Izraelici w dzielnicach 4.
— własność rolna 86.

Jęczmień zasiew i zbiór 99, 100, 101, 104, 105, 106, Mn. 102.
— wywóz i przywóz 109, p. handel zagraniczny.
Język w Kłajpedzie 9.
— na Śląsku Górnym 10.
— na Spiszu i Orawie 15.
— szkół powszechnych 49.
— uczniów 51.
— w seminarjach 63.

Kasa im. Mianowskiego 61.
Kasy chorych 140.
Kaukaz północny, ludność, pleć 19.
Kirgizka republika, ludność, pleć 19.
Klasztorna własność 84.
Kłajpeda, obszar, ludność, język, wyznania, pleć 9.
Kobiety w szkołach wyższych 56, 57, 58, 59, 60.
Koks 127, 130, 132, 134.
Koleje 153, 155, Mn. 154.
Komasacja gruntów 90.
Komisja kolonizacyjna pruska 114.
Komunikacja 72, 73, 151, 158.
Konie 111, 113, Mn. 112.
Kooperatywy p. Spółdzielnie.
Kopaliny 126.
Kościelna własność 84.
Kościół w Polsce 68, 70.
— w Galicji Wschodniej 18, 71.
Koszty żywności 148, Mn. 149.
— odzieży 149.
— mieszkania 149.
— utrzymania 150.
Kozy 111, 113, Mn. 112.

Krajowa Kasa Pożyczkowa (P. K. K. P.) 168, 170, 172, 174.
Kredyt 170—177.
Krym, ludność, pleć 19.
Książka 68, 69.

Lasy 75, 76, 78, Mn. 77, Mn. 79.
Lekarze 192.
Leśnictwo 72, 73 p. lasy.
Litwa Kowieńska, a Ziemię Pol-
ski 2.
Litwini w dzielnicach 4.
— w Ziemi Wileńskiej 8.
Ludność zaborów 1.
— państwa i dzielnic 2, 1860-1921, 7.
— dzielnic rozbiorowych 3, 6.
— Ziemi Wileńskiej 8.
— państw europejskich 5, 6, 7.
— Kłajpedy 9, Gdańska 12.
— w powiatach 25.
— wiek 35.
— miejska 21.

Łąki 75, Mn. 77.

Majoracka własność 83.
Mała własność 81, 87.
— cena ziemi 97, 98.
— zasiewy i zbiory 101.
— zmiany w obszarze 88.
Małorolnia, parcelacja 92.
Małżeństwa 29, Mn. 30, 31, 32.
Macierz szkolna 62.
Metalowi robotnicy, place 142, 143.
Meteorologia 193.
Miasta 188.
— większe 23, 24.
— w powiatach 25.
— pożyczki 184.
— Śląsk Górny, 10.
Miejska ludność 21.
— własność 83, 84.
Monopole 180.

Nafta 132.
Narodowości w dzielnicach 3, 4.
— w Gdańsku 13.
— na Spiszu i Orawie 15.

Narodowości w powiatach 25.
Nauczyciele szkół powszechnych 48, 50.
— Mn. 52.
— szkół średnich Mn. 52.
— 54.
— wyższych 57.
Nauczycielki szkół powszech-
nych 50.
Niemcy, części Ziemi Polskich 2.
— w dzielnicach 4.
— uczniowie 51.
Niemowlęta, śmiertelność 33, 34.
Nieucztytki 75.
Notariusze 189.

Obciążenie podatkowe 179, Mn. 183.
Obroty giełdowe 166.
Obszar zaborów 1.
— państwa i dzielnic 2.
— dzielnic rozbiorowych 3.
— państw europejskich 5.
— Ziemi Wileńskiej 8.
— Kłajpedy 9.
— powiatów 25.
— Śląska Górnego 10.
— Gdańska 12.
— Rosji 5.
— Spisza i Orawy 15.
Obszary dworskie 10, 188.
Ochronki 62, 66.
Odbudowa 47.
Odcinki banknotów 172.
Odlewy żelaza i stali 128, 133.
Odłogi 107.
Ogrody 75.
Oleje mineralne 132.
Olów 126, 130.
Opady 193.
Opłaty 178, 179, Mn. 183.
Ordynacka własność 83.
Ormiańsko-katolicki Kościół, orga-
nizacja 68.
Orne grunty 75, Mn. 77.
Osadnictwo 95.
— wojskowe 96.
Osady, własność mieszkańców 83.
Oszczędności 176.

Owce 111, 113, Mn. 112.
Owies, zasiew i zbiór 99, 100, 101, 104, 105, 106, Mn. 102.
— wywóz, przywóz 109 p. handel zagraniczny.

Państwowe lasy 78.
— własność 83, 84, 86.
Państwowi pracownicy cywilni 187.
Parafie 68—70.
Parcelacja 88, 91—97.
Parki 75.
Parytet 165, 167.
Pastwiska 75, Mn. 77.
Pastorowie 70.
Piece wielkie 127, 129, 131.
Piekarze, place 143.
Piwo 117.
Plebiscyt 10, 11.
Place robotników 142, 143.
— urzędników 144, 145.
Pleć w Kłajpedzie 9.
— w powiatach 25.
Pocztą 156, 157, Mn. 158.

Pocztowa Kasa Oszczędności 175, 176.
Podatki 178, 179, 180, Mn. 183.
Polacy w dzielnicach 3, 4.
— w Ziemi Wileńskiej 8.
— w Czechosłowacji 16.
— na Słowaczynie 1910, 16.
— na Rusi Zakarpackiej 1910, 16.
— w Raciborzu 1910, 16.
— w Głupczycach 1910, 16.
— na Morawach 1910, 16.
— na Śląsku Opawskim i Cieszyń-
skim. 1910, 16.
— uczniowie 51.
— w Galicji Wschodniej 103.
Politechniki p. Szkoły wyższe.
Polskie szkoły 49.
Port Gdański 151.
Powiaty 188.
— obszar, ludność, narodowość, pleć, miasta, gminy, i budynki 25.

Pożary 44, 45.
Praca, pośrednictwo 139.
— wydajność 126.
Prawne osoby, własność 86.
Prawosławni uczniowie 51, 57, 58, 59, 60.
— w dzielnicach 4.
— kościół organizacja 69.
Protestanci p. Ewangelicy.
Prywatna własność na Ziemiach Wschodnich 84, 86.
Przemysł 72, 73, 119—125, 142.
Przemysłowe zakłady 119, 131, 141.
Przemysłowi robotnicy 119, 120, 131.
Przyrost ludności w dzielnicach 3.
— na Śląsku Górnym 10.
— naturalny 26, 27, 28.
— Mn. 30, 31, 32.
Przywóz 109, 159, 160, Mn. 161.
Pszenica zasiew i zbiór 99, 100, 101, 104, 105, 106, Mn. 102.
— wywóz i przywóz p. handel za-
graniczny.
Publiczna własność 86, 87.

Rafineria nafty 130, 132.
Reemigracja p. emigracja.
Reforma rolna 90—96.
Regulacyjne prace 90.
Rejenci 189.
Repatriacja 42, 43.
Robotnicy kolejowi 155.
Robotnicy p. przemysł, górnictwo, hutnictwo.
— place 142.
— pośrednictwo pracy 139.
— niewykwalifikowani 143.
— sezonowi 40, 41.
Rolnictwo 72, 73, 75—118.
Rolnicze szkoły 64, 65.
Ropa 130, 132, 138, Mn. 137.
Rosja Sowiecka, Ziemię Polski 2.
— ludność, obszar, miasta, pleć 19.
Rosjanie w dzielnicach 9.
— emigranci 20.
Rosyjskie szkoły 49.
Równia złota 165, 167.
Rzbiory Polski 1.

Ruch naturalny ludności 1876 —
1913, 26; 1913—1918, 27.
— w miastach 28.
— „ „ według wyznań 29.
— „ „ Mn. 30.
— w państwach i miastach, Mn. 31.
— Mn. 32.
Ruda p. cynk, olów, żelazo.
Rusini 4, uczniowie 51.
Ruskie szkoły 49.
Rzymo-katolicy uczniowie 57, 58, 59, 60.
— we Wschodniej Galicji 17, 18.
— w dzielnicach 4.
— organizacja kościoła 68.
Rzemiosła 121.

Sady 75.
Sanitarne stosunki 191, 192.
Sady 190.
Sejm 185, 186.
Seminarja nauczycielskie 63, 64.
Serwituty likwidacja 90.
Sezonowa emigracja 40, 41.
Sędziowie 190.
Siarkowy kwas 130.
Siłniki 122.
Skony 26, 27, 28, 29.
— Mn. 30, Mn. 31, Mn. 32, Mn. 191.
Śląsk Cieszyński, podział 16.
Śląsk Górny, obszar, ludność, mia-
sta, gminy, obszary dworskie,
przyrost, gęstość, język, plebi-
scyt, wyniki 10, 11.
— górnictwo i hutnictwo 127—130.
Słonce 193.
Słuchacze szkół wyższych 57—60.
Służba folwarczna, parcelacja 92.
Śmiertelność Mn. 191, niemowląt 33.
— dzieci 34.
Śnieg 193.
Sól 126, 136.
— potasowa 126.
Spirytus 115.
— konsumpcja Mn. 116.
Spisz i Orawa, obszar, ludność,
przyrost, język, wyznania, na-
rodowość 15.

Spółki akcyjne 162—164.
 Spółdzielnie kredytowe 177.
 Sprawiedliwość, funkcjonariusze 190.
 Srebro, 130, cena 168.
 — Krajowej Kasy Poż. 170, 174.
 Średnie szkolnictwo p. Szkolnictwo.
 Stalownie 131.
 Starozakonni we Wschodniej Galicji 17.
 — p. Żydzi.
 Strajki 141.
 Straty w ludziach Mn. 46.
 — w budynkach 47.
 Stronnictwa sejmowe 186.
 wiecie 132.
 Świnie p. Trzoda chlewna.
 Syberja, ludność, pleć 19.
 Szewcy, płace 142.
 Szkoła główna gospodarstwa wiejskiego p. Szkoły wyższe.
 Szkoły rzemieślniczo-przemysłowe 64.
 — gospodarcze 64.
 — techniczne 64.
 Szkoła handlowa wyższa p. Szkoły wyższe.
 Szkoły średnie żeńskie 56.
 — średnie koedukacyjne 56.
 — wyższe 57—60.
 — przemysłowe uzup. 62.
 — zawodowe 64.
 — rolnicze 64, 65.
 — handlowe 64.
 — agrotechniczne 64.
 — powszechne 1880—1921, 48, 49, 50, 51, Mn. 52.
 — język wykładowy 49.
 — organizacja 49.
 — publiczne 49, 50, 51.
 — miejskie 49, 50, 11.
 — prywatne 50.
 — wiejskie 50.
 — Mn. 52.

Szkoły średnie Mn. 52, 54.
 — — 56.
 — — państwowe 56.
 — — prywatne 50.
 — — ćwiczeń 63.
 Szlachta drobna, własność 83.
 — zagrodowa 89.
 Szpitale 192.

Tabularna własność 86.
 Technicy p. hutnictwo, Sól.
 Techniczne szkoły 64.
 Telefony 156 Mn. 158.
 Telegrafy 156, Mn. 158.
 Temperatura 193.
 Transito przewóz 155.
 Tytoń fabryki 124.
 Towarzystwa oświatowe 62.
 Towarzystwa Czytelń. Warszawa 62.
 — Dobroczynności, Warszawa 62.
 — Naukowe, Lwów i Warszawa 61.
 — Przyjaciół Nauk, Poznań i Wilno 61.
 — Szkoły Ludowej, Kraków 62.
 Trzoda chlewna 111, 113, Mn. 112.

Ubezpieczenie od choroby 140.
 Uczniowie szkół powszechnych 48, Mn. 52.
 — język domowy 51.
 — wyznanie 51.
 — szkół średnich Mn. 52, 54.
 — — państwowych 56.
 — — prywatnych 56.
 Ukazowa własność 84.
 Ukraina, ludność pleć 19.
 Uniwersytety ludowe 62.
 Uniwersytety p. Szkoły wyższe.
 Urodzenia 26, 27, 28, 29, Mn. 30, Mn. 31, Mn. 32.
 Urzędnicy państwowi, płace 144.
 — 145, ilość 187.
 — publiczni 73.
 Urzędy ziemskie, parcelacja 92.

Usługi osobiste 73, 139.
 Użycie ziemi 75, 76, Mn. 77.

Walcownie 131.
 Waluty obce 165, 166, 167.
 Węgiel 126, 127, 130, 134, Mn. 133.
 Wiatry 193.
 Wiek mieszkańców 35.
 Wielka własność 80.
 — — publiczna i prywatna 87.
 — — zmiany w obszarze 88.
 — — cena ziemi 97, 98.
 — — zasiewy i zbiory 101.
 Wileńska Ziemia, granice str. 1.
 — ludność i narodowość 8.
 Własność prywatna na Ziemiach Wschodnich 82.
 — rolna 83, 96.
 — — p. wielka własność, mała własność, parcelacja, osadnictwo, komasacja, szlachta zagrodowa, serwityty, reforma rolna, wspólnoty, zamiana.
 — — zmiany w obszarze 88.
 Włościan własność 83, 84.
 Włókienniczy robotnicy, płace 142, 143.
 Wody 75.
 Województwa str. 1, tabl. 3.
 — obszar, ludność, narodowość, pleć, miasta, gminy i budynki 25.
 Wojna, straty w ludziach 46.
 — straty w budynkach 47.
 Wojsko, spis 3.
 Wolne zawody 73.
 Wosk ziemny 138.
 Wskaźniki p. ceny, koszty żywności, koszty utrzymania.
 Wspólnoty gruntowe, podział 90.
 Wybory sejmowe 185.
 — w Gdańsku 14.
 Wydatki państwa 181.
 Wykupno majątków na reformę rolną 93.

Wywóz 109, 159, 160, Mn. 161.
 Wyznania w dzielnicach 1910, 4.
 — w Kłajpedzie 9.
 — w Gdańsku 13.
 — na Spiszu i Orawie 15.
 — w Galicji Wschodniej 17.
 — uczniów 51, 57.

Zabory 1, 3.
 Zakłady p. górnictwo, hutnictwo, przemysł, rafinerie, strajki.
 Zasiewy 99, 104, Mn. 102.
 — wielka i mała własność 101.
 Zatrudnienie w przemyśle 120.
 Zawody w Gdańsku 12.
 — emigrantów 39.
 — ludności 72, Mn. 73, 74.
 Zawodowe szkoły 64.
 Zbiory 100, 104, Mn. 102.
 — wielka i mała własność 101.
 Zboże chlebowe 108.
 Zdrowotne stosunki, 191, 192.
 Ziemia, cena 97, 98.
 Ziemniaki zasiew i zbiór 99, 100, 101, 104, 105, 106, Mn. 102.
 — wywóz i przywóz 109 p. handel zagraniczny.
 Ziemniaki, ceny 110.
 — wywóz i przywóz 109.
 Złoto, cena 168.
 — Krajowej Kasy Poż. 170, 174.

Żegluga morska Poż. 151.
 Żelazo, 126, 127, 129, 130, 131.
 Żołnierze, parcelacja 92.
 Żupy solne 136.
 Żydowskie szkoły 49.
 Żydzi 4, 8, uczniowie 51, 57, 58, 59.
 Żyto, zasiew i zbiór 99, 100, 101, 104, 105, 106, Mn. 102.
 — wywóz i przywóz 109 p. handel zagraniczny.

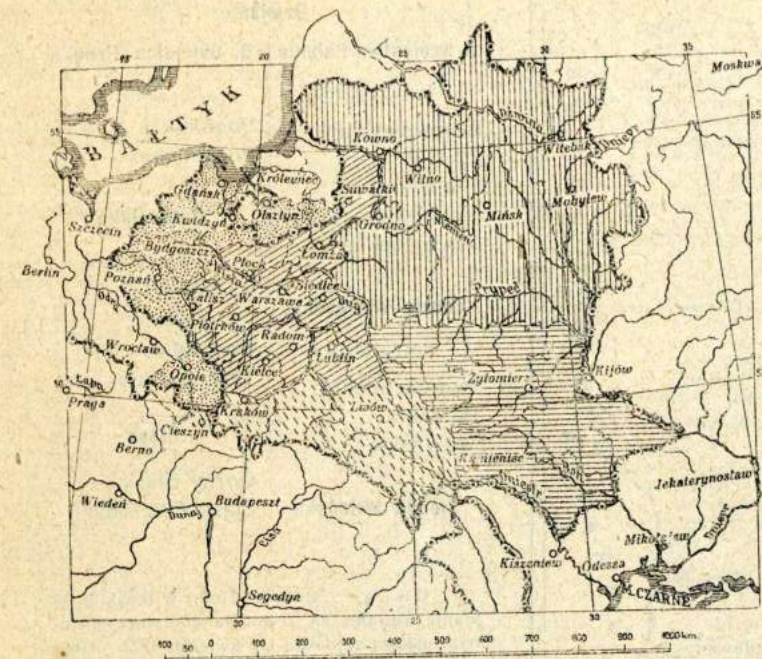
Polska w granicach r. 1922.

Dzielnice

B. Królestwo Polskie	B. Dzielnica Pruska
Województwa	Województwa
Warszawskie	Pomorskie
Łódzkie	Poznańskie
Kieleckie	
Lubelskie	Małopolska
Białostockie	Województwa
	Krakowskie
Ziemia Wschodnie	Lwowskie
Województwa	Stanisławowskie
Nowogrodzkie	Tarnopolskie
Poleskie	
Wołyńskie	Śląsk
	Górny Śląsk
Ziemia Wileńska	Śląsk Cieszyński

Uwaga: Granice Ziemi Wileńskiej na mapie zgodne są z podziałem, wprowadzonym ustawą sejmową z 6 kwietnia 1922. Cztery powiaty tego okręgu (braclawski, dziśnieński, duniłowicki i wilejski) liczone są w tablicach tego Rocznika jako należące jeszcze do województwa nowogrodzkiego.

I. OBSZAR I LUDNOŚĆ.

Przerzywana kółkami linja oznacza granice Polski z r. 1772. Zabory oznaczono odpowiedniemi kreskowaniem. Miasta na mapie są stolicami powiatów administracyjnych.

1. Rozbiory Polski.

Rok	Rosja		Prusy		Austria	
	powiększyły (+) pomniejszyły (-)					
	obszar o tys. km. kw.	lud- ność o milj.	obszar o tys. km. kw.	lud- ność o milj.	obszar o tys. km. kw.	lud- ność o milj.
1772	+ 92,0	+1,3	+ 36,3	+0,6	+81,9	2,6
1793	+250,2	+3,0	+ 57,1	+1,1	—	—
1795	+120,2	+1,2	+ 48,2	+0,9	+47,1	1,2
1809	+ 15,4	.	-117,0	-2,2	-60,0	.
1815	- 7,0	.	+ 33,0	+0,8	+ 7,1	1,5
1831	+126,6	2,9	—	—	—	—
1846	—	.	—	—	+ 1,0	0,1
1772-1846	+597,4	.	+ 57,6	.	+77,0	—

U w a g a: Polska bezpośrednio przed rozbiorem liczyła około 732 tys. km. kw.

Ź r ó d ł a: St. Kutrzeba, Królestwo i Galicja 1917 — Stefan Komornicki Zabory i kolonizacja niemiecka 1894.

b. Zabór rosyjski

b. Królestwo Pol.

Litwa i Białoruś

Rus

b. Zabór pruski

Poznańskie
Rej. olsztyńska
" opolska

b. Zabór austriacki

Galicja
Śląsk cieszyński
Spisz i Orawa

2. Granice państwa i dzielnic.

(1910 — 1921).

PAŃSTWO Dzielnice	Obszar w km. kw.	Ludność		Dzielnice	Obszar w km. kw.	Ludność	
		1911	1921			1910	1921
		w tysiącach					
POLSKA	386 273	.	27 160,1	z b. rejencji bydgoskiej: włączono do Polski . . .	10 466	698,6	673,2
b. Królestwo Polskie	137 879	.	11 216,5	„ Niemiec	958	65,4	.
z b. Królestwa Pol. (1914):				z b. rejencji kwidzyńskiej:			
włączono do 5 województw	127 022	12 776,1	.	włączono do Polski . . .	10 615	674,1	632,2
„ „ Litwy Kowieńskiej	7 920	433,9	.	„ Niemiec	7 001	286,7	.
Ziemie Wschodnie	108 601	5 108,1	3 610,0	z b. rejencji gdańskiej:			
z b. gub. grodzieńskiej:				włączono do Polski . . .	5 285	293,0	285,0
włączono do Ziem Wschod.	19 800	990,6	474,5	„ Gdańska	1 888	330,3	.
„ b. Królestwa Pol.	18 778	1 004,8	—	„ Niemiec	791	119,9	.
z b. gub. kowieńskiej:				z b. rejencji olsztyńskiej:			
włączono do Ziem Wschod.	1 795	80,3	63,0	włączono do Polski . . .	486	23,8	23,9
„ Litwy Kowieńskiej	38 841	1 738,7	.	„ Niemiec	11 547	519,7	.
z b. gub. wileńskiej:				z b. rejencji opolskiej:			
włączono do Ziem Wschod.	22 177	949,8	722,9	włączono do Polski . . .	3 225	893,1	980,3
„ „ Ziemi Wileńskiej	13 190	651,8	.	„ Czech	325	49,7	.
„ Litwy Kowieńskiej	6 858	388,3	.	„ Niemiec	9 680	1 265,2	.
z b. gub. mińskiej:				z b. rejencji wrocławskiej:			
włączono do Ziem Wschod.	26 472	949,2	712,3	włączono do Polski . . .	492	28,0	30,0
„ Rosji Sowieckiej	64 933	1 977,0	.	„ Niemiec	12 950	1 609,9	.
z b. gub. wołyńskiej:				b. Dzielnica austriacka . .	80 089	8 191,9	7 632,6
włączono do Ziem Wschod.	38 357	2 138,2	1 637,3	z b. Galicji:			
„ „ Rosji Sowieckiej	33 494	1 856,5	.	włączono do 4 województw	78 497	8 025,7	7 464,7
b. Dzielnica Pruska	46 214	3 832,5	3 893,5	ze Spisza i Orawy:			
z b. rejencji poznańskiej:				włączono do Polski . . .	583	23,6	22,7
włączono do Polski	15 645	1 221,9	1 268,9	„ Czech	5 126	227,9	.
„ Niemiec	1 906	85,9	—	ze Śląska Cieszyńskiego:			
				włączono do Polski . . .	1 009	142,6	145,2
				„ Czech	1 273	292,2	.

U w a g a: Polska z Ziemią Wileńską (p. tabl. 8) oraz wojskiem i jeńcami (318,5 tys.). Obszar dzielnic w granicach r. 1921.

Ź r ó d ł a: Jeżegodnik 1912. — Rocznik Statystyczny R. P. 1920/21. — Miesięcznik Statystyczny 1922.

3. Polska porozbiorowa i współczesna.

Obszar i zaludnienie (1910 — 1921).

Zabory Dzielnice Rejencje w granicach przedwojennych	Obszar w ty- siącach km. kw.	Ludność 1910						PAŃSTWO b. Zabory Dzielnice Województwa w granicach r. 1921	Obszar w ty- siącach km. kw.	Ludność 1921					
		Ogół- tem w ty- siącach	Gę- stość na 1 km. kw.	Prze- ciężny roczny przy- rost 1901/10 na 1000m.	Polacy		inne naro- dowo- ści w tys.			Ogół- tem w ty- siącach	Gę- stość na 1 km. kw.	Polacy		inne naro- dowo- ści w tys.	
					Ogół- tem w tys.	w %						Ogół- tem w tys.	w %		
ZIEMIE POLSKI . .	756	51 813	69	17	18 208	35,2	33 605	POLSKA	386,3	27 181	70,3	18 829	68,6	8 531	
Zabór rosyjski . .	596	36 796	62	20	9 879	26,8	26 917	b. Zabór rosyjski .	260,0	15 315	58,9	10 865	70,9	4 450	
Królestwo Polskie	127	12 130	98	21	8 775	72,3	3 355	b. Królestwo Pol.	137,9	11 216	81,3	9 511	84,8	1 705	
Litwa i Białoruś .	304	12 520	42	8	702	5,6	11 818	Ziemie Wschodnie	108,6	3 610	33,2	1 049	29,1	2 561	
Ruś	165	12 146	75	20	402	3,3	11 744	Ziemia Wileńska .	13,5	489	36,2	305	62,4	184	
Zabór pruski . . .	80	6 556	82	10	3 422	52,2	3 134	b. Zabór pruski . .	46,2	3 894	84,5	3 062	78,6	832	
Poznańskie	29	2 100	72	11	1 291	61,5	809	Woj. Poznańskie .	26,6	1 974	74,2	1 629	82,5	345	
Prusy Zachodnie .	26	1 704	67	9	605	35,5	1 099	„ Pomorskie . . .	16,4	940	57,4	755	80,4	185	
Rej. Olsztyńska . .	12	544	45	2	268	49,3	276	Górny Śląsk . . .	3,2	980	306,3	678	69,2	302	
„ Opolska	13	2 208	167	18	1 258	56,9	950	b. Zabór austriacki	80,1	7 633	95,3	4 416	57,9	3 216	
Zabór austriacki .	80	8 461	108	10	4 907	58,2	3 554	Małopolska . . .	79,1	7 487	94,7	4 305	57,5	3 182	
Galicja	78	8 026	102	10	4 673	58,6	3 353	Śląsk Cieszyński .	1,0	145	143,9	111	76,3	34	
Śląsk Cieszyński .	2	435	199	18	234	54,9	201	Spis wojskowych .	—	319	—	286	89,7	33	

Źródła: Rocznik Polski 1917. — Rocznik Statystyczny 1920/21. — Miesięcznik Statystyczny 1921.

4. Ziemie Polski.

Wyznania i narodowości (1910).

Zabory Dzielnice Rejencje	Wyznanie na 100 mieszkańców				Narodowość na 100 mieszkańców						
	Rzym- kat.	Prawo- sławni wzgl. gr.-kat.	Ewan- gelicy	Izrae- licy	Pola- cy	Białoru- sini	Rusi- ni	Rosja- nie	Litwi- ni i Łoty- sze	Niem- cy	Żydzi
ZIEMIE POLSKI	43,3	38,6	6,3	11,6	35,2	13,2	25,6	3,0	4,6	8,0	9,8
b. Zabór rosyjski	38,2	44,8	2,9	13,7	26,8	18,4	27,4	4,1	6,5	2,5	13,7
Królestwo Polskie	76,0	4,0	5,3	14,6	72,4	0,2	2,5	2,1	2,6	5,6	14,6
Litwa i Białoruś	31,1	52,9	1,3	14,1	5,6	54,0	3,6	5,9	16,5	0,3	14,1
Ruś	6,9	78,1	1,8	12,5	3,3	—	76,9	4,4	—	1,9	12,5
b. Zabór pruski	67,8	—	31,2	1,0	52,2	—	—	—	—	46,7	—
Poznańskie	67,7	—	31,0	1,3	61,5	—	—	—	—	38,4	—
Prusy Zachodnie	51,8	—	47,3	0,8	35,5	—	—	—	—	64,4	—
Rej. olsztyńska	28,3	—	71,1	0,6	49,3	—	—	—	—	50,5	—
Rej. opolska	90,6	—	8,5	0,8	56,9	—	—	—	—	40,0	—
b. Zabór austriacki	48,0	40,0	1,6	10,4	58,0	—	37,9	—	—	2,0	—
Galicja	46,5	42,1	0,5	10,9	58,6	—	40,2	—	—	1,1	—
Śląsk Cieszyński	75,6	0,2	21,5	2,6	54,9	—	—	—	—	18,0	—

U w a g a: Polacy i inne narodowości w Polsce 1921 patrz tabl. 3. Wyznania 1921 dotąd nieopracowane.

Źródła: Rocznik Polski 1917. — Statystyka Polski 1915. — Jeżeg. Rosji 1912. — Stat. Jahrb. f. d. Preuss. Staat 1913. — Oesterr. Stat. Hdbch. 1913. — Stat. Jahrb. für das Deutsche Reich 1915.

5. Przegląd międzynarodowy.

Obszar i zaludnienie (1910—1921).

PAŃSTWA	Obszar w tysiącach km. kwad.		Wzrost (+) lub uby- tek (—) w tys. km. kw.	PAŃSTWA	Zaludnienie w milionach		Wzrost (+) lub uby- tek (—) w milio- nach	PAŃSTWA	Gęstość zaludnienia na 1 km. kwad.		Wzrost (+) lub uby- tek (—)
	1910	1921			1910	1921			1910	1921	
Rosja europejska	4 882,2	3 894,0	−988,2	Rosja europejska	118,7	69,7	−49,0	Belgia	252,1	253,0	+ 0,9
Francja	536,5	551,0	+ 14,5	Niemcy	64,9	58,5	− 6,4	Holandja	171,4	202,6	+31,2
Hiszpanja	514,5	514,5	0,0	Anglja europejska	45,4	45,4	0,0	Niemcy	120,0	144,9	+24,9
Szwecja	410,5	410,5	0,0	Francja	39,6	39,2	− 0,4	Anglja europejska	144,0	144,0	0,0
Niemcy	540,9	404,0	−136,9	Włochy	34,7	35,0	+ 0,3	Włochy	120,9	125,4	+ 4,5
<i>Polska</i>	—	386,3	.	<i>Polska</i>	—	27,2	.	Czechosłowacja	—	95,7	.
Finlandja	—	377,4	.	Hiszpanja	19,5	20,0	+ 0,5	Szwajcaria	93,4	94,0	+ 0,6
Rumunja	131,3	316,7	+185,4	Rumunja	7,2	17,4	+10,2	Węgry	64,3	88,6	+24,3
Anglja europejska	315,0	315,0	0,0	Czechosłowacja	—	13,6	.	Dania	70,7	76,2	+ 5,5
Włochy	286,6	311,0	+ 24,4	Jugosławja	2,9	11,3	+ 8,4	Austrja	86,9	76,0	−10,9
Norwegja	309,6	309,6	0,0	Węgry	20,9	8,2	−12,7	Francja	73,8	71,1	− 2,7
Jugosławja	48,3	248,6	+200,3	Belgia	7,4	7,7	+ 0,3	<i>Polska</i>	—	70,3	.
Grecja	73,3	151,0	+ 77,7	Holandja	5,9	6,9	+ 1,0	Portugalia	64,8	59,4	− 5,4
Czechosłowacja	—	142,0	+	Austrja	30,5	6,1	−24,4	Rumunja	55,2	54,9	− 0,3
Bulgaria	96,3	105,3	+ 9,0	Szwecja	5,5	5,8	+ 0,3	Litwa	—	48,4	.
Portugalia	91,9	92,6	+ 0,7	Grecja	3,0	5,6	+ 2,6	Bulgaria	44,9	46,2	+ 1,3
Węgry	324,9	92,5	−232,4	Portugalia	6,0	5,5	− 0,5	Jugosławja	60,3	45,6	−14,7
Austrja	351,2	79,9	−271,3	Bulgaria	4,3	4,8	+ 0,5	Hiszpanja	37,9	38,8	+ 0,9
Estonja	—	67,0	.	Litwa	—	4,6	.	Grecja	40,6	37,1	− 3,5
Łotwa	—	65,0	.	Szwajcaria	3,9	3,9	0,0	Łotwa	—	26,2	.
Dania	39,0	42,9	+ 3,9	Austrja	2,8	3,3	+ 0,5	Estonja	—	26,1	.
Szwajcaria	41,3	41,3	0,0	Finlandja	—	2,7	.	Rosja europejska	24,3	17,8	− 6,5
Holandja	34,2	34,2	0,0	Norwegja	2,4	2,6	+ 0,2	Szwecja	13,5	14,2	+ 0,7
Belgia	29,4	30,4	+ 1,4	Estonja	—	1,8	.	Norwegja	7,7	8,6	+ 0,9
Litwa	—	9,5	.	Łotwa	—	1,7	.	Finlandja	—	8,9	.
Stany Zjednoczone	3 026,8	3 026,8	0,0	Stany Zjednoczone	92,2	105,7	+13,5	Stany Zjednoczone	30,1	34,9	+ 4,8
Japonja	675,0	675,0	0,0	Japonja	67,2	77,0	+ 9,8	Japonja	99,6	114,0	+14,4

Źródła: Statesman's Yearbook 1921. — Annuaire Statistique Générale de la France. — Rezultaty spisu ludności w Polsce 30.IX. 1921. — Roczniki odpowiednich krajów. — Wirtschaft und Statistik 1921.

6. Ziemie Polski.

Rozwój ludności (1860—1910).

Dzielnice Rejencje Państwa	Zaludnienie w tysiącach						Na 100 ludności z początkiem okresu przypada z końcem okresu					
	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1861— 1870	1871— 1880	1881— 1890	1891— 1900	1901— 1910	1861— 1910
b. Królestwo Polskie	4 764	6 080	7 105	8 260	10 000	12 129	126	117	118	121	121	251
Litwa i Białoruś	5 380	6 180	7 390	9 080	10 600	12 520	115	120	119	117	118	232
Ruś	5 250	5 810	6 510	8 510	10 120	12 146	111	112	131	119	120	231
Poznańskie	1 480	1 580	1 700	1 753	1 886	2 100	107	108	103	107	111	152
Prusy Zachodnie	1 185	1 310	1 406	1 434	1 561	1 704	111	107	102	109	109	144
Rej. opolska	1 135	1 310	1 441	1 578	1 868	2 208	115	110	109	119	118	195
Rej. olsztyńska	390	478	506	516	520	544	123	106	102	101	105	139
Galicja	4 836	5 492	5 959	6 608	7 316	8 026	114	108	111	111	110	166
Śląsk Cieszyński	198	235	269	300	369	435	119	114	111	123	118	239
Ziemie Polski	24 694	28 470	32 286	38 039	44 240	51 813	115	113	118	116	117	210
Rosja	75 867	86 292	99 766	120 795	135 672	163 778	114	116	121	112	121	216
Prusy	23 110	24 500	27 279	29 955	34 472	40 165	106	111	110	115	116	174
Austrja	18 680	20 410	21 982	23 708	25 922	28 325	109	108	108	109	109	152

Uwaga: Dla zmienionych w r. 1921 obszarów dzielnic obliczeń nie dokonano; b. Królestwo Polskie oraz Galicję p. tabl. 7.
Źródła: Statystyka Polski 1915. — Jeżeg. Rossji 1912. — St. Jb. f. d. Preuss. Staat 1913. — Oesterr. Stat. Handbuch 1913. — Stat. Jb. f. d. Deutsche Reich 1915. — Gothaischer Hofkalender 1862, 1863, 1864.

7. Przegląd międzynarodowy.

Rozwój ludności (1860—1921).

PAŃSTWA	Przyjmując 1860=100 1910=100 1860=100 wynosi zaludnienie			PAŃSTWA	Przyjmując 1860=100 1910=100 1860=100 wynosi zaludnienie		
	1910	1921	1921		1910	1921	1921
Australja	386	119	458	b. Galicja	166	93	155
Stany Zjednoczone	293	115	336	Niemcy	172	92	156
b. Królestwo Polskie	251	87	218	Szwajcaria	150	103	153
Holandja	180	115	206	Włochy	143	101	144
Dania	172	119	204	Szwecja	134	105	141
Anglja	176	105	185	Francja	108	99	107
Norwegja	149	111	165	Austrja	157	21	21
				Japonja	—	115	—

Uwaga: Uwzględniono rzeczywisty obszar państw w r. 1860, 1910, 1921; przy Królestwie polskiem w r. 1921 także przyłączony okręg białostocki.

Źródła: Rezultaty spisu 30.IX 1921 r. — Podręcznik stat. Galicji 1913. — Wirtschaft und Statistik 1921. — Szulc: Wartość materiałów statystycznych 1920. — Roczniki statystyczne odpowiednich państw.

8. Ziemia Wileńska.

Ludność i narodowość (1916—1919).

Obszary	Obszar w km. kw.	Ludność	Po-lacy	Li-twini	Bia-łoru-sini	Żydzi	Inni	Ludność	Po-lacy	Li-twini	Bia-łoru-sini	Żydzi	Inni
		1916	1916	1916	1916	1916	1916	1919	1919	1919	1919	1919	1919
		W tysiącach. — Kursywą w procentach.											
Ziemia Wileńska . .	13 490	.	.	.	.	.	.	489,0	305,2	59,9	24,5	62,7	36,7
Miasto—Wilno . .	.	140,8	70,6	3,7	1,9	61,2	3,4	129,0	72,4	2,9	1,8	46,6	5,3
Powiaty:		100	50,5	2,6	1,3	43,5	2,1	100,0	56,2	2,3	1,4	36,0	4,1
Wilno	3 705	123,7	92,7	19,7	3,1	7,1	1,1	120,4	105,0	9,0	0,4	4,4	1,6
Troki	1 436	36,6	11,6	21,7	0,3	2,7	0,3	30,6	16,5	12,1	0,1	1,2	0,7
Święciany	5 700	.	.	.	.	.	.	130,2	57,6	35,9	17,5	6,1	13,1
Oszmiana	2 649	.	.	.	.	.	.	100,0	44,3	27,6	13,4	4,7	10,0
Pas neutralny . . .	1 231	.	.	.	.	.	.	21,0	15,1	4,1	0,5	0,8	0,6
Części powiatów:		.	.	.	.	.	.	100,0	71,6	19,4	2,4	3,8	2,8
Troki	313	.	.	.	.	.	.	5,8	3,1	2,3	0,02	0,3	0,1
Wilno	631	.	.	.	.	.	.	12,1	10,6	0,9	0,04	0,4	0,2
Święciany	287	.	.	.	.	.	.	3,1	1,4	0,9	0,4	0,1	0,3

U w a g a: Obliczeń dokonano dla powiatów w granicach 1921 r., przyjmując w gminach taki procent dla poszczególnych narodowości, jaki ustalono dla nich w całym powiecie. W miesięczniku statystycznym użyto innej metody. Stąd pewne różnice. Obliczenia powierzchni powiatów nie są ścisłe. Granica Ziemi Wileńskiej i pasa neutralnego według zarejestrowanego w Lidzie Narodów układu wojkowego między Litwą Kowieńską a generałem Żeligowskim z 29 listopada 1920 r.

Ź r ó d ł a: Dla roku 1916: Urzędowy spis okupacyjnych władz niemieckich z r. 1916, ogłoszony przez J. Czekanowskiego, Les confins orientaux de la Pologne (1919). — E. Maliszewski: Statystyka Litwy i Białorusi „Wschód Polski” r. 1920. — Dla r. 1919: Spis Cywilnego Zarządu Ziemi Wschodnich z grudnia 1919 ogłoszony przez E. Romera w Pracach Geograficznych t. VII, 1920.

9. Kłajpeda.

Obszar i zaludnienie (1910).

Obszar w km. kw. 2708,1

Ludność w tysiąc. 140,7

Język na 100 ludn.

polski —
niemiecki 51
niemiecki i inny 1
litewski 48
inny —

Wyznanie

na 100 ludności
katolickie 4
ewangelickie 94
starozakonne 1
inne 1

Mężczyzn

na 100 ludności 47,1

U w a g a: Obszar Kłajpedy wydzielono na mocy traktatu wersalskiego z dn. 28 czerwca 1919 r. (artykuł 99) z obszaru b. państwa Niemieckiego i oddano pod zwierzchnictwo Mocarstw Głównych, które mają dopiero zdecydować o jego losie.

Ź r ó d ł a: St. Jahrb. f. d. Freistaat Preussen t. 17.

10. Górny Śląsk.

Obszar i zaludnienie (1910, 1919).

OBSZARY	Ob- szar w km. kw.	Miast	Gmin wiej- skich	Obsza- rów dwor- skich	Ludność w tysiącach		Przy- rost średni roczny na 1000 m. 1910 — 1919	Gęstość na 1 km. kw.		Język (1910) Na 100 ludności mówiło			
					1910	1919		1910	1919	poł- skim	nie- miec- kim i innym	nie- miec- kim	innymi
OBSZAR PLEBISCYTOWY	10 886,1	35	1 159	843	1 937,0	1 938,3	0,6	177,8	178,0	59,5	4,5	34,3	1,7
Część przyznana Polsce	3 224,9	13	328	271	893,0	980,3	97,9	276,9	306,3	64,0	4,0	29,0	0,7
Powiaty i części powiatów													
Bytom	68,7	.	13	8	156,1	167,0	69,8	2 295,6	2 455,6	55,1	5,5	27,8	0,9
Gliwice	31,4	.	3	3	4,7	4,7	175,0	129,0	151,6	83,8	0,5	15,7	0,02
Huta Królewska . . .	6,2	1	.	.	72,6	74,8	30,6	12106,5	12466,7	34,0	11,5	54,7	0,4
Katowice	186,4	2	23	19	260,0	273,1	50,4	1 397,8	1 468,3	56,3	3,0	39,5	1,2
Lubliniec	706,5	2	43	42	34,8	38,8	117,7	49,3	54,9	80,4	4,0	15,5	0,04
Pszczyna	1 065,0	3	93	84	122,9	141,8	154,9	115,4	133,1	86,0	0,4	13,4	0,2
Raciborz	131,0	.	21	18	16,4	18,3	118,8	125,1	139,7	94,6	0,4	4,6	0,4
Rybnik	714,6	3	99	68	123,6	151,9	230,0	173,1	212,7	77,7	2,8	19,0	0,5
Tarnowskie Góry . . .	240,9	2	24	22	54,2	57,1	53,7	223,7	237,9	61,4	6,2	32,3	0,02
Zabrze	74,2	.	9	7	48,4	52,6	87,6	654,0	1 183,8	77,9	4,1	17,5	0,6
Część przyznana Niemcom	7 661,2	22	831	572	1 044,0	958,0	—82,4	136,3	125,0	55,3	4,9	38,9	1,8

U w a g a: Z rejencji opolskiej (1910: ludność — 2,207,881, obszar — 13,232 km. kw.) wydzielono na podstawie traktatu wersalskiego z dn. 28 czerwca 1919 r. (artykuł 88), obszar z ludnością według spisu z 1910 roku 1,937,046, a powierzchnią 10,886,1 km. kw., o którego przydzieleniu do Polski, względnie Niemiec miał rozstrzygnąć plebiscyt. Podział obszaru plebiscytowego nastąpił na podstawie rozstrzygnięcia Rady Ligi Narodów z 20 października 1921 r. Część przyznana Niemcom pomniejszoną została o 325 km. kw. przez wydzielenie traktatem wersalskim części rejencji dla Czech p. tabl. 2.

Ź r ó d ł a. Miesięcznik Statystyczny 1921.

11. Górny Śląsk.

Plebiscyt (1921).

O B S Z A R Y	Uprawnionych do głosowania w tysiącach				Głosowało		Głosów waż- nych w tys.	Głosowało za		Gmin z większością	
	Ogółem	A	B	C	w tys.	w %		Polską w %	Niem- cami w %	polską	nie- miecką
OBSZAR PLEBISCYTOWY	1221,0	938,6	191,3	41,1	1190,7	97,5	1186,8	40,4	59,6	694	847
Część przyznana Polsce	516,8	448,8	51,8	16,2	503,4	97,5	501,7	56,0	44,0	377	74
Powiaty i części powiatów:											
Bytom	78,1	69,6	6,2	2,3	76,1	97,6	75,8	57,9	42,1	13	4
Gliwice	2,2	2,1	0,1	0,01	2,2	100,0	2,2	78,6	21,4	3	
Huta Królewska	44,0	37,4	4,7	1,9	42,8	97,3	42,6	25,3	74,7		1
Katowice	150,9	129,6	14,5	6,8	146,1	97,4	145,7	48,1	51,9	30	9
Lubliniec	20,6	17,2	3,0	0,3	19,9	99,5	19,9	49,8	50,2	38	27
Pszczyna	73,9	66,1	6,5	1,3	72,3	99,0	72,1	74,1	25,9	114	12
Raciborz	11,1	9,0	2,0	0,2	11,0	100,0	10,9	68,0	32,0	24	2
Rybnik	77,4	66,0	9,4	2,0	75,6	96,8	75,4	66,1	33,9	116	11
Tarnowskie Góry	31,9	27,4	3,7	0,9	31,3	98,1	31,2	55,4	44,6	27	8
Zabrze	26,6	24,3	1,8	0,5	26,2	98,6	26,0	64,7	35,3	12	
Część przyznana Niemcom	704,2	539,8	139,5	25,0	687,3	97,6	685,1	29,0	71,0	317	773

U w a g a: A — osoby urodzone na obszarze Górnego Śląska i tamże zamieszkałe. B — osoby urodzone na obszarze Górnego Śląska ale tamże nie zamieszkałe (t. zw. emigranci). C — osoby nie urodzone na obszarze plebiscytowym Górnego Śląska, lecz tamże bez przerwy zamieszkałe od 1 stycznia 1904 r.

Plebiscyt odbył się 20 marca, podział orzekła Rada Ligi Narodów 20 października 1921 r.

Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny 1921.

12. Wolne m. Gdańsk.

Obszar i zaludnienie (1910, 1919).

Obszar w km. kw. (1919)	Ludność		Gęstość na 1 km.		Z a w o d y na 100 ludności (1907) miało utrzymanie z					Przyrost średni rocz- ny na 1000 ludności 1910—1919
	1910	1919	1910	1919	rol- nictwa leś- nictwa	prze- mysłu	handlu komu- nikacja	wolne zawody admini- stracja	inne	
1 888,4	330,3	356,7	174,9	189,0	24,0	35,9	15,8	8,6	15,7	8,8

13. Wolne m. Gdańsk.

Narodowości i wyznania (1910).

J ę z y k n a 100 l u d n o ś c i				W y z n a n i e n a 100 l u d n o ś c i			
polski	niemiecki	niemiecki i inne	inne	kato- lickie	ewange- lickie	staroza- konne	inne
2,9	95,4	0,9	0,8	34,1	62,8	0,8	2,3

U w a g a: Obszar Wolnego m. Gdańska, wydzielony traktatem wersalskim z dn. 28 czerwca 1919 r. (art. 100—108) z państwa Niemieckiego i oddany pod ochronę Ligi Narodów, obejmuje prócz miasta Gdańska, Nizin i Wyżyn, część powiatu kościerzńskiego, tczewskiego, karłuckiego, wejherowskiego i elbląskiego.

Ź r ó d ł a do tabl. 12—14: Stat. Mitth. d. Fr. Stadt Danzig 1921.

14. Wolne m. Gdańsk.

Wybory do sejmu (1920).

Nacjonalisci niemieccy			Demokraci i wolne stronnictwo gospodarcze			Centrum			Polacy			Socjaliści		
głosów		ilość man- datów	głosów		ilość man- datów	głosów		ilość man- datów	głosów		ilość man- datów	głosów		ilość man- datów
w tys.	%		w tys.	%		w tys.	%		w tys.	%		w tys.	%	
43,2	28,2	34	28,3	18,5	22	21,2	13,9	17	9,3	6,1	7	51,1	33,3	40

15. Spisz i Orawa.

Obszar i zaludnienie (1910, 1921).

OBSZARY	Obszar w km. kw.	Ludność w tys.		Przyrost średni na 1000 ludności 1910-21	Język (1910)					Wyznanie (1910)		Narodowość (1921)	
		1910	1921		Na 100 ludności					Na 100 ludności		Na 100 ludności	
					pol- ski	słowac- ki	nie- miec- ki	węgier- ski	inny	chrześ- cianie	staro- zakon.	Polacy	inni
SPISZ I ORAWA	5 668	251,6	—	—	9	62	16	8	5	96	4	—	—
Część przypadła Polsce:	542	23,6	22,7	— 4	62	36	1	1	0	98	2	98	2
Spisz	194	8,7	8,3	— 5	3	94	2	1	0	98	2	97	3
Orawa	348	14,9	14,4	— 3	97	1	1	1	0	98	2	98	2
Część przypadła Czechom:	5 126	227,9	—	—	3	65	18	9	5	96	4	—	—
Spisz	3 458	164,1	—	—	4	54	23	11	8	96	4	—	—
Orawa	1 668	63,8	—	—	3	92	2	3	0	97	3	—	—

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego Czesko-Słowackiego w Pradze. Nieco odmienne dane w tablicy 2, 3 i 25.

16. Polacy w Czechosłowacji.

(1910).

Państwo Dzielnice	Ludność polska		Dzielnice	Ludność polska	
	w tysiącach	na 1000 ogółu ludności		w tysiącach	na 1000 ogółu ludności
W Czechosłowacji	283,7	20,0	Słowacja	27,1	8,0
Czechy	1,5	0,2	Ruś	0,3	0,5
Morawy	14,9	3,1	Raciborz	3,5	69,3
Śląsk (Opawski i Cieszyński)	235,2	317,2	Glupczyce	1,2	28,6

Uwaga: Objęta jest temi cyframi część Śląska Cieszyńskiego, która na mocy decyzji Rady Ambasadorów z 28 lipca 1920 przydzielona została Polsce. Ludność tej części w r. 1921 wynosi 145,2 tys., przyczem Polacy stanowią 76,2%; obszar 1009 km. kw. Również objęty jest cały Spisz i Orawa, które na mocy decyzji Rady Ambasadorów z 28 lipca 1920 r. przydzielono częściowo do Polski (patrz tablicę 15).

Cyfrę dla Raciborza i Glupczyce przybliżono.
Źródło: Manuel Statistique de la République Tchecoslovaque I, 1920 r.

17. Galicja Wschodnia.

Wyznania (1857—1921).

R O K 1857 = 1000	W y z n a n i e			Na 100 ludności
	rzymsko- katolickie	grecko- katolickie	staro- zakonne	
1857	1 000	1 000	1 000	
1880	1 314	1 210	1 522	
1890	1 503	1 344	1 724	
1900	1 743	1 500	1 822	
1910	2 080	1 635	1 940	
1921	2 430	1 518	1 921	

Województwa	Wyznania	Na 100 ludności	
		1910	1921
3 wschodnie województwa	rzymsko katol.	25,4	30,0
	grecko-katolic.	61,7	56,5
	starozakonne .	12,4	12,0
Lwowskie . .	inne	0,5	1,5
	rzymsko-katol.	32,0	34,7
	grecko-katolic.	53,5	50,3
Stanisławow- skie	starozakonne .	12,8	12,9
	inne	1,7	2,1
	rzymsko-katol.	13,3	19,6
Tarnopolskie	grecko-katolic.	72,9	67,2
	starozakonne .	12,4	11,6
	inne	1,4	1,6
Tarnopolskie	rzymsko-katol.	27,3	33,0
	grecko-katolic.	59,2	54,8
	starozakonne .	12,3	11,0
Tarnopolskie	inne	1,2	1,2

Źródła do tabl. 17 i 18: Obliczenia Instytutu Geograficznego we Lwowie.

Uwaga: Pominęte są powiaty, które należą do województw wschodnich, a nie należą do obszaru sądu apelacyjnego lwowskiego. Cyfry za r. 1921 na podstawie spisu uczniów w szkołach powszechnych.

18. Galicja Wschodnia Kościoły rzymsko- i grecko-katolickie.

Powiat	K o ś c i o ł y				Powiat	K o ś c i o ł y			
	rzymsko katolickie		grecko katolickie			rzymsko katolickie		grecko katolickie	
	para- fjal- ne	fi- ljal- ne	para- fjal- ne	fi- ljal- ne		para- fjal- ne	fi- ljal- ne	para- fjal- ne	fi- ljal- ne
Ogółem .	347	101	1779	45	Nadwórna . .	2	1	24	—
Bóbrka . . .	5	1	41	—	Peczeniżyn . .	1	1	21	1
Bohorodczany .	3	—	25	2	Podhajce . . .	6	6	29	—
Borszczów . .	4	7	44	3	Przemyśl . . .	14	6	44	2
Brody	9	3	59	—	Przemyślany .	6	1	39	—
Brzeżany . . .	7	3	38	—	Rawa	6	3	39	1
Brzozów . . .	21	2	9	1	Rohatyn . . .	9	2	55	—
Buczacz . . .	9	4	39	4	Rudki	6	1	29	—
Cieszanów . .	9	—	26	—	Sambor	10	1	38	3
Czortków . . .	3	1	20	2	Sanok	17	1	43	2
Dobromil . . .	8	1	28	1	Skalat	6	5	30	1
Dolina	4	1	41	2	Skole	—	—	—	—
Drohobycz . .	3	4	45	2	Sokal	8	1	37	—
Gródek Jag. . .	6	1	27	1	Śniatyn	2	1	28	—
Horodenka . .	5	—	32	—	Stanisławów . .	4	2	44	—
Husiatyn . . .	7	5	33	1	St. Sambor . .	5	—	29	2
Jarosław	16	—	34	—	Stryj	5	—	59	—
Jaworów . . .	5	1	33	2	Tarnopol . . .	9	5	40	—
Kalusz	2	4	38	—	Tłumacz	5	2	36	1
Kamionka . . .	9	—	41	—	Trembowla . .	6	4	17	1
Kołomyja . . .	3	1	25	—	Turka	1	2	46	1
Kosów	3	—	23	1	Zaleszczyki . .	4	4	25	3
Lisko	8	1	57	1	Zbaraż	4	2	23	1
Lwów (miasto)	10	1	61	1	Zborów	4	1	36	—
Lwów (powiat)	20	2			Złoczów	7	2	45	1
Mościska . . .	11	1	27	1	Żółkiew	5	1	35	1
					Żydaczów . . .	5	2	42	—

19. Rosja sowiecka.

Ludność (1897—1920).

Części Państwa	Obszar w tys. km. kw.	1897		1910		1920	
		Ludność w tys.	w tem kobiet w %	Ludność w tys.	w tem kobiet w %	Ludność w tys.	w tem kobiet w %
Rosja							
w granicach obecnych	20,922	104,059	49,9	127,311	49,9	131,546	53,6
w tem:							
Rosja Europejska .	3,894	59,231	51,8	71,331	51,1	69,663	55,5
Ukraina	447	21,386	49,7	26,042	49,6	26,002	53,8
Krym	39	547	44,2	644	47,1	762	51,1
Kirgizka Republika .	2,160	3,258	48,1	4,152	47,9	5,059	49,9
Kaukaz Północny .	224	3,699	48,9	4,816	49,1	5,307	53,1
Syberja	10,781	4,619	49,4	6,775	49,3	9,258	51,6
Pozostałe części .	3,377	11,319	45,8	13,551	46,0	15,495	48,9
Rosja							
w granicach przedwojennych	21,807	128,968	50,1	—	—	—	—
Miasta							
Moskwa		1 038,6	43,0	1 481,2	45,0	1 028,2	51,2
Ludność 1897 = 100		100		143		99	
Petrograd		1 264,9	45,2	1 861,1	46,3	705,9	58,1
Ludność 1897 = 100		100		147		56	
Saratów		137,1	49,7	214,5	55,2	190,2	53,9
Ludność 1897 = 100		100		156		139	
Kazań		130,0	46,7	182,7	49,0	145,7	55,0
Ludność 1897 = 100		100		141		112	
Astrachań		112,9	48,2	141,2	49,8	128,8	54,3
Ludność 1897 = 100		100		125		114	

Źródło: T. Szturm de Sztrem: Zaludnienie współczesnej Rosji. Miesięcznik Statystyczny 1922. Tymczasowe wyniki spisu ludności z 28 sierpnia 1920 r.

20. Emigranci rosyjscy. (1921).

Państwa	Ogółem	Męż- czyzn	Ko- biet	Dzie- ci
Ogółem	252 204			
Polska	85 000	42 500	25 500	17 000
Finlandja	36 000			9 000
Bułgaria	33 042	28 165	3 171	1 706
Jugosławja	30 000	20 318	9 682	
Konstantynopol	23 876	15 614	5 364	2 898
Rumunja (Zydzi)	11 363	3 552	3 803	4 008
Francja	9 149			
Estonja	9 117	4 864	2 420	1 833
Czechosłowacja	5 016	3 462	1 254	300
Niemcy	3 541	2 682	476	383
Egipt	2 054	1 492	364	198
Węgry	1 623			
Grecja	1 149	840	218	91
Austria	681	287	265	129
Cypr	552	367	142	43
Malta	41	15	20	6

Uwaga: W Niemczech liczone obozy, poza obozami około 600 tys., w Finlandji około 36 tysięcy. W Egipcie tylko Aleksandria i Izmaila, w Grecji tylko obóz. Spis przeprowadzony przez dr. F. Nansena i Międzynarodowe Biuro Pracy.

Źródło: Revue International du Travail, 1922.

21. Polska.

Ludność miejska (1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Liczba			Ludność			Na 100 ludności wogółem mieszka w miastach ponad		
	miejscowości z zaludnieniem								
	10—25 tysięcy	25 — 100	ponad 100	10—25 w tysiącach	25 — 100	ponad 100tys.	10 tys	25 tys.	100tys.
POLSKA	68	32	5	991,4	1349,8	1953,7	3,90	5,31	7,70
b. Królestwo Polskie	31	17	2	464,3	814,0	1383,0	4,13	7,25	12,33
miasto Warszawa	—	—	1	—	—	931,2	—	—	—
Woj. Warszawskie	10	2	—	147,8	66,1	—	6,99	3,12	—
„ Łódzkie	9	4	1	125,0	143,8	451,8	5,55	6,38	20,07
„ Kieleckie	3	7	—	48,7	366,9	—	1,92	14,47	—
„ Lubelskie	5	2	—	79,5	125,3	—	3,81	6,00	—
„ Białostockie	4	2	—	63,3	111,9	—	4,86	8,59	—
Ziemie Wschodnie	9	2	—	144,1	59,5	—	3,99	1,64	—
Woj. Nowogródzkie	3	—	—	37,8	—	—	2,90	—	—
„ Poleskie	1	1	—	23,4	29,1	—	2,66	3,31	—
„ Wołyńskie	5	1	—	82,9	30,4	—	5,78	2,12	—
b. Dzielnica pruska	9	4	1	127,0	186,8	169,8	4,35	6,41	5,82
Woj. Poznańskie	4	2	1	68,7	113,7	169,8	3,48	5,75	8,60
„ Pomorskie	5	2	—	58,3	73,1	—	6,20	7,78	—
Małopolska	17	9	2	220,9	289,5	400,9	2,95	3,86	5,35
Woj. Krakowskie	5	2	1	60,8	62,0	181,7	3,05	3,11	9,12
„ Lwowskie	6	3	1	90,0	99,7	219,2	3,31	3,67	8,06
„ Stanisławowskie	3	3	—	38,0	96,9	—	2,81	7,18	—
„ Tarnopolskie	3	1	—	32,1	30,9	—	2,24	2,16	—
Śląsk Cieszyński	2	—	—	35,1	—	—	24,17	—	—

Uwaga: Liczby ludności nie obejmują osób wojskowych.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny, 1922.

22. Popisowi przy poborze.

(1874—1898).

Dzielnica Gubernje	Wzrost w centyme- trach w okresie		Ró- żni- ca
	1874— 1889	1890— 1898	
b. Królestwo Polskie	164,8	165,6	+0,8
Warszawa	165,5	166,1	+0,6
Płock	165,0	165,3	+0,3
Kalisz	164,5	164,7	+0,2
Piotrków	164,3	165,5	+1,2
Kielce	164,1	164,3	+0,2
Radom	164,0	165,1	+1,1
Lublin	164,6	166,2	+1,6
Siedlce	165,9	166,5	+0,6
Łomża	164,3	165,1	+0,8
Suwałki	166,1	167,4	+1,3

Źródło: Czekański: Bilans społeczno-antropologiczny. Księga pamiątkowa B. Orzechowicza, I. 1916.

23. Polska.

Miasta większe. (1860 — 1921).

Miasta	L u d n o ś ć w t y s i ą c a c h								W z r o s t w p r o c e n t a c h		
	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1913	1921	1860— 1910	1910— 1921	1860— 1921
Warszawa	161,0 ^{a)}	297,0 ^{b)}	383,0 ^{c)}	523,1 ^{d)}	686,0	781,0	845,1	931,2	+ 485,1	+ 119,2	+ 578,4
Łódź	32,6	39,0 ^{e)}	45,2	136,1	288,1	480,4	459,3	451,8	+ 1473,6	— 94,0	+ 1385,9
Lwów	70,0 ^{f)}	87,1 ^{g)}	109,7	127,9	159,9	206,1	..	219,2	+ 294,4	+ 106,4	+ 313,1
Kraków	41,0 ^{f)}	49,8 ^{g)}	66,1	74,6	91,3	151,9	.	181,7	+ 370,5	+ 119,6	+ 443,2
Poznań	51,2 ^{e)}	56,4 ^{e)}	65,7	69,6	117,0	156,7	.	170,2	+ 306,0	+ 108,6	+ 332,4
Wilno	69,5 ^{h)}	64,2	102,8 ⁱ⁾	125,0	153,2	217,0	.	128,9 ^{k)}	+ 287,8	— 64,5	+ 185,5
Lublin	20,0	21,3	32,8	52,1	57,2	66,7	76,9	99,9	+ 333,5	+ 149,8	+ 499,5
Bydgoszcz	22,5 ^{e)}	27,7 ^{e)}	34,0	41,4	52,2	57,7	.	87,7	+ 212,5	+ 152,0	+ 389,8
Sosnowiec	.	.	.	.	57,0 ^{l)}	89,0	114,0	86,4	+	— 97,1	.
Częstochowa	9,0	14,8 ^{e)}	21,2 ⁱ⁾	28,7	47,6	72,6	89,6	81,8	+ 806,7	+ 112,7	+ 900,9
Białystok	16,7 ^{h)}	17,7	50,7 ⁱ⁾	.	71,5 ⁿ⁾	75,0 ^{p)}	.	77,0	+ 449,1	+ 102,7	+ 461,1
Huta Królewska	1,1 ^{e)}	19,5 ^{e)}	27,5	36,5	57,9	72,6	.	74,8 ^{k)}	+ 660,0	+ 103,0	+ 680,0
Przemyśl	10,1	15,2	22,0	35,2	46,3	54,1	.	55,0	+ 535,6	+ 101,7	+ 544,6
Gdańsk	82,0 ^{e)}	89,0 ^{e)}	108,5	120,3	140,6	170,3	.	194,9	+ 205,7	+ 114,4	+ 138,2

a) 1859, b) 1873, c) 1882, d) 1891, e) 1871, f) 1857, g) 1869, h) 1863, i) 1885, k) 1919, l) 1897, t) 1904, m) 1912, n) 1901, o) 1861, p) cyfra interpolowana.

Źródła: Podręcznik Statystyki Galicji 1913.—Stat. Jahrb. d. deutschen Städte 1890.—Statist. Jahrb. d. Deutschen Reichs 1894, 1902, 1912.—Preussische Statistik Heft 5, 30, 66.—Słownik geograficzny.—Ludność miasta Warszawy 1913. Statistische Mitteilungen der freien Stadt Danzig. 1921.—Miesięcznik Statystyczny 1921, 1922.—„Obzory“ i pamiatnyje kniżki gubernji. Obzory goroda Warszawy.—Statistisches Wremiennik Rossijskoj Imperji. Sbornik swedenij po Rossii za 1884—1885.

24. Polska.

Miasta ponad 25,000 mieszkańców (1910 — 1921).

Państwo	Ilość miast	Ludność			Kobiet na 100 męzc.	
		1910 w tys.	1921 w tys.	Przyrost (+) ubytek (-) 1910-1921 na 1000 m.	1910	1921
Polska	37	3 362,2	3 303,5	- 17,45	107	118
Miasto Warszawa	1	935,0	931,2	- 4,06	108	121
Woj. Warszawskie	2	72,6	66,1	- 89,53	109	119
Płock	—	36,5	25,8	- 293,15	123	120
Włocławek	—	36,1	40,3	+ 116,34	97	117
Woj. Łódzkie	5	666,4	595,6	- 106,24	107	120
Łódź	—	502,5	451,8	- 100,89	111	121
Tomaszów	—	28,6	28,3	- 10,48	110	119
Kalisz	—	54,0	44,8	- 170,37	81	121
Pabjanice	—	41,5	29,7	- 284,33	104	121
Piotrków	—	39,8	41,0	+ 30,15	106	114
Woj. Kieleckie	7	365,4	366,9	+ 4,10	92	113
Kielce	—	32,2	41,4	+ 285,71	112	114
Bedzin	—	49,1	28,1	- 427,69	98	117
Dąbrowa Górnicza	—	24,1	39,8	+ 651,45	88	103
Sosnowiec	—	102,0	86,7	- 150,00	73	109
Zawiercie	—	28,9	28,7	- 6,92	86	116
Częstochowa	—	74,9	80,6	+ 76,10	108	121
Radom	—	54,2	61,6	+ 136,53	103	114
Woj. Lubelskie	2	110,8	125,3	+ 130,86	104	116
Lublin	—	84,0	94,5	+ 125,00	115	118
Siedlce	—	26,8	30,8	+ 149,25	79	114
Woj. Białostockie	2	130,0	111,9	- 139,23	98	115
Białystok	—	80,3	77,0	- 41,09	100	117
Grodno	—	49,7	34,9	- 297,78	95	112

Państwo	Ilość miast	Ludność			Kobiet na 100 męzc.	
		1910 w tys.	1921 w tys.	Przyrost (+) ubytek (-) 1910-1921 na 1000 m.	1910	1921
Polska	37	3 362,2	3 303,5	- 17,45	107	118
Miasto Warszawa	1	935,0	931,2	- 4,06	108	121
Woj. Warszawskie	2	72,6	66,1	- 89,53	109	119
Płock	—	36,5	25,8	- 293,15	123	120
Włocławek	—	36,1	40,3	+ 116,34	97	117
Woj. Łódzkie	5	666,4	595,6	- 106,24	107	120
Łódź	—	502,5	451,8	- 100,89	111	121
Tomaszów	—	28,6	28,3	- 10,48	110	119
Kalisz	—	54,0	44,8	- 170,37	81	121
Pabjanice	—	41,5	29,7	- 284,33	104	121
Piotrków	—	39,8	41,0	+ 30,15	106	114
Woj. Kieleckie	7	365,4	366,9	+ 4,10	92	113
Kielce	—	32,2	41,4	+ 285,71	112	114
Bedzin	—	49,1	28,1	- 427,69	98	117
Dąbrowa Górnicza	—	24,1	39,8	+ 651,45	88	103
Sosnowiec	—	102,0	86,7	- 150,00	73	109
Zawiercie	—	28,9	28,7	- 6,92	86	116
Częstochowa	—	74,9	80,6	+ 76,10	108	121
Radom	—	54,2	61,6	+ 136,53	103	114
Woj. Lubelskie	2	110,8	125,3	+ 130,86	104	116
Lublin	—	84,0	94,5	+ 125,00	115	118
Siedlce	—	26,8	30,8	+ 149,25	79	114
Woj. Białostockie	2	130,0	111,9	- 139,23	98	115
Białystok	—	80,3	77,0	- 41,09	100	117
Grodno	—	49,7	34,9	- 297,78	95	112

U w a g a: Cyfry dla b. Dzielnicy rosyjskiej odnoszą się do r. 1911. Liczby ludności nie obejmują osób wojskowych.
Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny 1922.

PAŃSTWO Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub uby- tek (—) w tys. 1911— —1921	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka w mia- stach	liczba (1921)		Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku miesz- kań- ców
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
POLSKA . . .	369 558	.	25 372	.	69	.	17 360	68,4	8 013	31,6	103	110	595	25	16 269	3 588 208	7	
M. Warszawa . .	121	935	931	7 727	7 696	— 4	673	72,3	258	27,7	108	121	—	100	—	25 037	37	
Woj. warszawskie	29 310	2 464	2 112	84	72	—352	1 895	89,7	217	10,3	103	109	54	20	289	253 044	8	
Powiaty:																		
Blonie . . .	1 079	143	116	132	107	— 27	109	94,5	6	5,5	100	112	4	37	13	12 493	9	
Ciechanów . .	1 229	83	68	67	56	— 15	62	90,9	6	9,1	96	112	1	18	10	7 943	9	
Gostynin . .	1 211	89	85	73	70	— 4	74	87,0	11	13,0	104	107	2	15	12	10 456	8	
Grójec . . .	1 670	146	128	88	76	— 18	113	88,7	14	11,3	102	107	4	18	18	14 761	9	
Kutno . . .	916	107	99	117	108	— 8	89	90,1	10	9,9	107	107	1	16	12	8 965	11	
Lipno . . .	1 565	97	93	62	60	— 4	78	83,0	16	17,0	104	109	2	12	16	11 143	8	
Łowicz . . .	1 209	113	94	94	78	— 19	90	94,7	5	5,3	99	103	1	17	9	13 616	7	
Maków . . .	1 153	67	58	58	51	— 9	53	90,1	6	9,9	109	111	2	16	8	7 997	7	
Mińsk Mazow.	1 272	114	96	86	75	— 18	84	87,8	12	12,2	103	109	2	17	15	12 764	8	
Mława . . .	1 488	116	89	78	60	— 27	81	90,9	8	9,1	106	111	1	19	14	10 596	8	
Nieszawa . .	1 296	116	102	89	79	— 14	92	90,7	9	9,3	102	109	4	16	13	12 031	9	
Płock . . .	1 433	136	110	95	77	— 26	96	87,5	14	12,5	107	111	2	27	15	10 938	10	
Płońsk . . .	1 327	97	75	73	56	— 22	68	91,3	7	8,7	103	108	1	12	12	8 229	9	
Przasnysz . .	1 397	84	56	60	40	— 28	53	95,3	3	4,7	97	111	2	15	10	8 401	7	
Pułtusk . . .	1 526	123	106	81	70	— 17	93	87,3	14	12,7	103	109	3	26	11	12 251	9	

U w a g a: Do sum Polski nie wliczony Górny Śląsk (p. tabl. 3, 10, 11), Ziemia Wileńska (p. tabl. 3 i 8), ludność spisana przez władze wojskowe (p. tabl. 3). — Dzielnice (p. tabl. 3). — Ludność w r. 1911 w b. Królestwie Polskiem obliczona przez rząd rosyjski zbyt wysoko p. St. Szulc. Wartość materiałów stat., 1920. Cyfry za rok 1911 odpowiadają poza b. zaborem rosyjskim rokowi 1910. Jako miasta liczone w b. Dzielnicy pruskiej i austriackiej te miejscowości, których charakter prawny ustaliły ustawy z przed roku 1918; w b. Królestwie Polskiem miasta, wyliczone w dekreście z 4 lutego 1919 i te, którym charakteru miast udzieliła Rada Ministrów lub Minister Spraw Wewnętrznych, oraz te, które faktycznie od czasów okupacji rządzą się ustawami miejskimi. Na Ziemiach Wschodnich zaliczono miasta, mające magistraty lub Rady miejskie i Magistraty. W b. zaborze rosyjskim liczone tylko gminy zbiorowe, zresztą administracyjne, do których doliczono obszary dworskie.

Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny, 1922.

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost średni roczny na 1000 lud. 1911— 1921	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem	w 1 bu- dynku mieszka- ńców	
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
Radzymin . . .	1 071	80	73	75	68	— 7	67	91,7	6	8,3	101	109	2	14	10	10 250	7	
Rawa . . .	1 299	93	84	71	64	— 9	78	92,7	6	7,3	110	105	3	16	13	11 128	8	
Rypin . . .	1 245	92	78	74	63	— 14	68	87,2	10	12,8	100	108	2	15	15	9 289	8	
Sierpc . . .	1 089	85	69	78	63	— 16	61	88,9	8	11,1	102	111	1	10	12	7 574	9	
Skierniewice . . .	763	71	63	93	83	— 8	58	92,1	5	7,9	100	105	1	24	8	7 892	8	
Sochaczew . . .	1 061	71	64	67	60	— 7	58	91,3	6	8,7	104	108	1	8	10	8 979	7	
Warszawa . . .	1 698	204	182	120	107	— 22	161	88,6	21	11,4	105	109	5	23	20	23 915	8	
Włocławek . . .	1 313	138	125	105	95	— 13	109	87,2	16	12,8	102	112	7	46	13	11 433	11	
Woj. łódzkie . . .	19 034	2 588	2 251	136	118	— 337	1 859	82,6	392	17,4	105	110	40	36	234	230 407	10	
Powiaty:																		
Brzeziny . . .	1 117	140	126	126	112	— 14	98	77,8	28	22,2	105	108	4	36	15	13 914	9	
Kalisz . . .	1 480	197	180	133	122	— 17	158	87,9	22	12,1	99	112	3	28	20	17 207	11	
Koło . . .	1 290	148	116	114	90	— 32	100	86,6	15	13,4	104	109	3	17	14	12 913	9	
Konin . . .	1 122	125	99	111	88	— 26	91	92,5	7	7,5	102	110	6	19	12	12 526	8	
Łask . . .	1 403	177	149	126	106	— 28	131	88,1	18	11,9	104	108	2	23	18	17 142	9	
Łęczyca . . .	1 316	152	122	116	93	— 30	109	88,8	14	11,2	102	105	2	19	15	13 431	9	
miasto Łódź . . .	37	503	452	13595	12211	— 51	266	58,9	186	41,1	111	121	1	100	—	14 863	30	
Łódź . . .	902	138	109	240	121	— 29	84	76,7	25	23,3	107	109	1	19	19	13 016	8	
Piotrków . . .	2 038	196	197	94	95	+ 1	173	87,4	25	12,6	104	107	1	21	22	23 035	9	
Radomsko . . .	2 113	179	169	85	80	— 10	159	93,5	11	6,5	105	107	1	11	24	23 328	7	
Sieradz . . .	1 613	179	155	111	96	— 24	139	89,5	16	10,5	103	108	6	27	19	19 396	8	
Słupca . . .	1 204	123	93	102	77	— 30	82	88,7	11	11,3	102	113	4	18	12	11 309	8	
Turek . . .	1 248	121	102	97	82	— 19	98	95,5	5	4,5	106	106	3	16	19	12 946	8	
Wieluń . . .	2 101	210	181	100	86	— 29	172	94,8	9	5,2	100	105	3	11	25	25 381	7	

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost średni roczny na 1000 lud. 1911— 1912	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku miesz- kań- ców	
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
Woj. kieleckie	25 736	2 757	2 534	107	99	—223	2 312	91,2	222	8,8	101	108	31	22	311	329 615	8	
Powiaty:																		
Będzin . . .	1 426	405	387	284	271	— 18	343	88,7	44	11,3	89	107	5	52	23	31 488	12	
Częstochowa . .	1 924	232	234	121	122	+ 2	213	90,7	22	9,3	105	111	3	38	20	25 832	9	
Ilża . . .	1 802	142	138	79	76	— 4	131	94,8	7	5,2	100	105	1	4	22	21 201	7	
Jędrzejów . . .	1 270	103	100	81	79	— 3	94	93,9	6	6,1	105	107	1	12	13	14 514	7	
Kielce . . .	1 954	186	179	95	92	— 7	159	88,6	20	11,4	106	109	2	26	19	24 874	7	
Końskie . . .	1 895	157	145	83	76	— 12	130	89,8	15	10,2	100	110	3	15	19	23 052	6	
Kozienice . . .	1 883	144	124	77	66	— 20	117	94,1	7	5,9	100	106	1	6	19	18 345	7	
Miechów . . .	1 371	157	149	114	109	— 8	144	96,8	5	3,2	107	107	3	9	22	19 529	8	
Olkusz . . .	1 347	155	136	115	101	— 19	128	94,1	8	5,9	107	108	1	5	13	19 505	7	
Opatów . . .	1 653	179	162	108	98	— 17	142	87,4	20	12,6	97	110	2	18	23	21 564	8	
Opoczno . . .	1 853	136	123	73	66	— 13	116	94,2	7	5,8	100	106	1	6	22	18 760	1	
Pińczów . . .	1 154	143	120	124	104	— 23	110	91,4	10	8,6	105	110	2	12	20	17 048	7	
Radom . . .	2 026	218	193	107	95	— 25	168	86,8	25	13,2	99	108	1	32	22	23 693	8	
Sandomierz . . .	1 194	140	112	117	94	— 28	105	93,5	7	6,5	103	108	2	14	15	15 506	7	
Stopnica . . .	1 598	161	140	101	88	— 21	124	88,6	16	11,4	107	109	2	8	25	21 779	7	
Włoszczowa . . .	1 386	99	91	72	65	— 8	89	98,6	1	1,4	106	105	1	6	14	12 925	7	
Woj. lubelskie	31 160	2 507	2 086	80	67	—421	1 776	85,2	310	14,8	100	108	32	17	281	290 504	7	
Powiaty:																		
Biała . . .	1 492	98	59	66	40	— 39	49	82,1	11	17,9	99	110	2	25	15	9 223	6	
Biłgoraj . . .	1 708	121	91	71	53	— 30	70	77,1	21	22,9	103	109	1	6	14	16 239	6	
Chelm . . .	2 030	179	120	88	59	— 59	90	75,4	29	24,6	100	107	1	19	13	16 822	7	
Garwolin . . .	1 821	161	138	88	76	— 23	128	92,9	10	7,1	101	107	2	9	17	19 413	7	
Hrubieszów . . .	1 564	147	104	94	66	— 43	76	72,9	28	27,1	102	108	2	12	14	15 738	7	

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost średni roczny na 1000 lud. 1911— 1921	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności miesz- kań- stwach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku miesz- kań- ców	
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
Janów . . .	1 964	144	131	73	67	-13	119	90,3	13	9,7	101	109	2	11	14	19 757	7	
Konstantynów . .	1 437	80	65	56	45	-15	57	88,4	8	11,6	101	108	2	11	15	8 977	7	
Krasnystaw . . .	1 513	129	116	86	77	-13	107	92,0	9	8,0	97	108	1	8	13	17 307	7	
Lubartów . . .	1 370	116	97	85	71	-19	87	90,3	9	9,7	100	107	2	10	14	13 513	7	
miasto Lublin . .	9	84	94	9 333	10498	+10	58	61,9	36	38,1	115	118	1	100	—	3 677	26	
Lublin . . .	1 910	145	140	86	73	-5	132	94,4	8	5,6	97	105	—	—	16	18 421	8	
Łuków . . .	1 885	136	123	72	65	-13	110	89,4	13	10,6	101	106	3	16	21	16 906	7	
Puławy . . .	1 698	178	149	105	88	-29	134	90,1	15	9,9	100	107	1	5	18	21 102	7	
Rudzyń . . .	1 608	107	88	67	55	-19	74	83,6	14	16,4	99	110	2	20	14	12 862	7	
Siedlce . . .	1 287	103	99	80	77	-4	81	81,8	18	18,2	94	107	2	35	16	12 326	8	
Sokołów . . .	1 291	86	76	67	59	-10	69	91,0	7	9,0	101	108	1	11	12	9 584	8	
Tomaszów . . .	1 286	120	94	93	73	-26	78	82,8	16	17,2	97	108	1	9	12	15 332	6	
Węgrów . . .	1 326	100	83	75	62	-17	74	90,2	8	9,8	98	108	1	10	15	10 618	8	
Włodawa . . .	2 175	124	77	57	35	-47	53	68,7	24	31,3	102	109	3	23	13	12 561	6	
Zamość . . .	1 786	149	142	83	80	-7	130	91,2	13	8,8	99	107	2	18	15	20 126	7	
Woj. białostockie	32 518		1 302		40		996	76,5	306	23,5	109	46	24	182	206 429	6		
Powiaty:																		
Augustów . . .	2 060	90	62	44	30	-28	58	93,5	4	6,5	101	111	1	14	12	10 394	6	
Białowieża . . .	1 602		17		11		7	43,4	10	56,6		102	—	—	3	3 081	6	
Białystok . . .	2 904		186		64		128	68,9	58	31,1		112	9	53	15	24 890	7	
Bielsk . . .	3 562		129		36		78	60,4	51	39,6		107	9	19	19	23 878	5	
Grodno . . .	4 291		150		35		81	54,1	69	45,9		109	5	31	21	25 143	6	
Kolno . . .	1 529	81	64	53	42	-17	58	91,5	5	8,5	106	109	2	12	9	9 904	6	
Łomża . . .	1 809	124	102	69	56	-22	86	84,9	15	15,1	105	108	3	29	13	12 540	8	
Ostrołęka . . .	1 621	94	74	58	45	-20	69	93,0	5	7,0	104	108	1	12	11	11 337	7	

25. Polska.

Ludność w powiatach (1911 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć					N a r o d o w o ś ć				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost średni roczny na 1000 lud. 1911— 1921	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- ska- w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %							
Ostrów . . .	1 565	101	94	65	60	— 7	83	88,2	11	11,8	110	110	1	14	12	14 446	7
Sejny . . .	857	29	20	34	23	— 9	14	73,1	5	26,9	107	119	1	11	4	3 355	6
Sokółka . . .	2 606	.	90	.	35	.	79	87,6	11	12,4	.	110	5	15	13	16 620	5
Suwałki . . .	1 714	102	71	64	41	— 31	61	86,4	10	13,6	105	114	1	24	14	10 811	7
Szczuczyna . . .	1 467	73	58	49	40	— 15	51	87,6	7	12,4	105	113	3	24	9	8 023	7
Wołkowysk . . .	3 813	.	115	.	30	.	79	68,7	36	31,3	.	106	2	12	18	21 277	5
Wysokie Maz. . .	1 118	92	71	65	64	— 21	63	88,5	8	11,5	106	106	3	12	9	10 730	7
W. nowogródzkie	37 195	.	1 300	.	35	.	650	50,0	650	50,0	.	108	20	9	155	229 675	6
Powiaty:																	
Baranowicze . . .	2 198	.	105	.	48	.	41	39,0	64	61,0	.	107	2	29	10	14 956	7
Brasław . . .	1 795	.	63	.	35	.	44	69,9	19	30,1	.	107	1	3	9	11 243	6
Dunilowicze . . .	3 447	.	113	.	33	.	48	42,8	65	57,2	.	107	2	4	14	20 517	6
Dzisna . . .	5 156	.	172	.	33	.	76	44,2	96	55,8	.	107	3	7	21	31 074	6
Lida . . .	5 616	.	192	.	34	.	145	75,6	47	24,4	.	108	2	8	23	33 853	6
Nieśwież . . .	2 044	.	115	.	56	.	41	36,1	73	63,9	.	106	3	14	10	19 847	6
Nowogródek . . .	2 532	.	102	.	40	.	34	33,1	68	66,9	.	110	1	6	12	17 854	6
Stonim . . .	4 714	.	119	.	25	.	36	30,7	82	69,3	.	111	2	14	18	23 245	5
Stolpce . . .	1 653	.	74	.	45	.	49	66,2	25	33,8	.	106	2	8	8	12 838	6
Wilejka . . .	3 804	.	128	.	34	.	53	41,6	75	58,4	.	106	2	5	16	22 779	6
Włodżyn . . .	4 236	.	119	.	28	.	81	68,7	37	31,3	.	110	.	.	14	21 469	6
Woj. poleskie	41 463	.	877	.	21	.	191	21,8	686	78,2	.	106	19	14	118	153 570	6
Powiaty:																	
Brześć Lit. . .	4 662	.	115	.	25	.	34	29,8	81	70,2	.	109	3	29	22	18 434	6
Drohiczyn . . .	2 419	.	63	.	26	.	8	12,0	55	88,0	.	110	1	2	12	12 133	5

25. Polska.

Ludność w powiatach (1911 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć					N a r o d o w o ś ć				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. 1911— 1921	Polska		Inna		1911	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- ska w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1911	1921	1911	1921		w tys.	w %	w tys.	w %							
Kamień Koszyr.	2 705	.	58	.	22	.	5	8,2	53	91,8	.	106	—	—	6	10 795	5
Kobryń . . .	2 930	.	65	.	22	.	40	62,0	25	38,0	.	108	1	13	15	10 911	6
Kossów . . .	3 433	.	48	.	14	.	7	13,7	42	86,3	.	110	2	13	6	8 479	6
Łuniniec . . .	11 616	.	177	.	15	.	30	16,8	148	83,2	.	101	4	14	15	30 518	4
Pińsk . . .	5 454	.	139	.	26	.	23	16,3	117	83,7	.	108	2	18	14	23 728	6
Prużany . . .	2 214	.	65	.	29	.	25	38,0	40	62,0	.	111	3	20	17	13 036	5
Sarny . . .	6 030	.	146	.	24	.	20	13,9	125	86,1	.	101	3	7	11	25 536	6
Woj. wołyńskie	29 943	.	1 433	.	48	.	208	14,5	1 225	85,5	.	106	22	12	95	250 151	6
Powiaty:																	
Dubno . . .	3 958	.	217	.	55	.	30	13,6	187	86,4	.	106	3	9	15	38 131	6
Horochów . . .	1 413	.	77	.	54	.	14	18,3	63	81,7	.	108	2	8	6	14 096	6
Kowel . . .	5 446	.	170	.	31	.	17	10,1	153	89,9	.	106	2	14	15	29 978	6
Krzemień . . .	3 329	.	222	.	67	.	23	10,4	199	89,6	.	106	2	9	15	39 709	6
Luboml . . .	2 038	.	56	.	28	.	15	26,5	41	73,5	.	103	1	6	7	10 882	5
Łuck . . .	4 302	.	195	.	45	.	34	17,6	161	82,4	.	104	2	12	10	33 642	6
Ostróg . . .	927	.	57	.	61	.	6	10,6	51	89,4	.	108	1	23	4	9 813	6
Równe . . .	6 292	.	338	.	54	.	46	13,7	292	86,3	.	105	6	14	16	56 081	6
Włodzimierz . . .	2 238	.	102	.	45	.	23	22,4	79	77,6	.	107	3	17	7	17 819	6
Woj. poznańskie	26 603	1 950	1 974	73	74	+ 24	1 629	82,5	346	17,5	111	114	118	34	4 882	209 647	94
Powiaty:																	
m. Bydgoszcz . . .	71	91	88	1 282	1 237	— 3	63	72,0	25	28,0	115	115	1	100	—	6 433	14
Bydgoszcz . . .	1 337	58	53	43	39	— 5	33	62,2	20	37,8	105	110	3	19	174	7 129	7
Chodzież . . .	898	48	43	53	47	— 5	22	51,9	21	48,1	105	110	5	31	110	6 532	7
Czarnków . . .	772	39	36	51	47	— 3	28	76,2	9	23,8	109	108	2	19	71	5 884	6

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć					Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+ -) lub ubyttek (-) w tys. 1910 - 1921	Polska		Inna		1910	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w %	w tys.	w %							
Gniezno . . .	565	54	57	96	100	+ 3	47	82,2	10	17,8	109	111	22	48	130	4 976	11
Gostyń . . .	601	48	49	80	81	+ 1	45	92,4	4	7,6	116	118	4	25	147	5 565	9
Grodzisk . . .	430	36	36	84	83	0	33	91,7	3	8,3	111	114	3	34	86	3 854	9
Inowrocław . . .	1 030	75	76	73	74	+ 1	62	82,2	14	17,8	105	113	2	37	196	6 554	12
Jarocin . . .	721	52	54	72	75	+ 2	51	93,9	3	6,1	113	113	4	19	147	5 806	9
Kępno . . .	707	52	53	74	75	+ 1	43	82,4	9	17,6	113	116	2	13	141	6 959	8
Kościan . . .	608	47	49	77	80	+ 2	47	96,6	2	3,4	115	116	3	23	140	5 373	9
Koźmin . . .	453	34	35	75	76	+ 1	31	90,2	3	9,8	113	115	3	24	100	3 844	9
Krotoszyn . . .	498	45	45	90	90	0	39	86,0	6	14,0	113	115	4	39	86	5 426	8
Leszno . . .	740	53	54	72	74	+ 1	40	72,7	15	27,3	116	118	4	37	122	6 383	9
Międzychód . . .	753	33	30	44	41	- 3	22	71,9	9	28,1	112	112	2	20	102	3 919	8
Mogilno . . .	733	49	50	67	68	+ 1	40	79,3	10	20,7	106	114	4	30	152	4 922	10
Nowy Tomyśl . . .	843	51	50	60	60	- 1	32	63,0	19	37,0	114	115	3	18	110	7 136	7
Oborniki . . .	1 088	56	55	51	51	- 1	40	71,9	16	28,1	108	113	4	22	168	6 663	8
Odolanów . . .	629	44	44	70	70	0	34	78,7	9	21,3	114	112	3	16	98	6 760	7
Ostrów . . .	415	43	48	104	116	+ 5	46	96,6	2	3,4	111	110	1	33	91	4 242	11
Ostrzeszów . . .	572	39	40	68	71	+ 1	36	90,0	4	10,0	113	112	3	20	78	5 456	7
Pleszew . . .	483	37	38	77	79	+ 1	35	90,9	3	9,1	113	114	1	18	121	3 833	10
miasto Poznań . . .	34	150	170	4 412	4 994	+ 20	160	94,0	10	6,0	121	119	1	100	—	4 686	36
Poznań Wschód . . .	664	47	52	72	78	+ 5	45	87,7	6	12,3	106	108	2	12	140	4 459	12
Poznań Zachód . . .	638	43	45	67	71	+ 2	42	92,9	3	7,1	108	112	1	4	120	4 619	10
Rawicz . . .	511	50	49	98	95	- 1	38	78,6	10	21,4	115	116	5	33	131	6 912	7
Strzelno . . .	615	38	40	62	65	+ 2	36	89,9	4	10,1	105	110	2	20	118	3 765	11
Szamotuły . . .	1 094	67	66	61	60	- 1	58	87,2	8	12,8	111	116	5	26	170	6 948	10
Szubin . . .	917	48	46	52	50	- 2	32	69,2	14	30,8	103	111	5	22	181	5 733	8
Śmigiel . . .	554	36	39	65	70	+ 3	34	88,1	5	11,9	115	115	2	15	125	5 012	8

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć					Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub ubyttek (-) w tys. 1910— 1921	Polska		Inna		1910	1921	Na 100 liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w o/o	w tys.	w o/o							
Śrem . . .	928	57	58	61	62	+ 1	53	91,7	5	8,3	113	115	6	26	210	6 637	9
Środa . . .	796	49	49	62	62	0	46	93,6	3	6,4	110	114	3	24	202	4 780	10
Wągrowiec . . .	1 037	53	54	51	53	+ 1	42	77,5	12	22,5	103	110	4	20	214	5 644	10
Witkowo . . .	588	29	30	49	51	+ 1	27	89,3	3	10,7	106	112	3	13	123	3 084	10
Wolsztyn . . .	815	50	49	61	60	- 1	35	71,9	14	28,1	115	114	4	16	113	7 808	6
Września . . .	562	39	41	69	74	+ 2	38	91,1	4	8,9	109	114	2	22	136	3 839	11
Wyrzysk . . .	1 162	67	63	58	54	- 4	42	66,4	21	33,6	103	111	6	24	197	7 542	8
Żnin . . .	741	40	41	54	56	+ 1	33	80,3	8	19,7	103	112	4	22	132	4 525	9
Woj. pomorskie	16 386	973	939	59	57	- 34	755	80,4	185	19,6	106	109	33	25	2 038	108 904	9
Powiaty:																	
Brodnica . . .	1 061	62	61	58	58	- 1	52	84,3	10	15,7	104	107	3	20	145	7 659	8
Chelmno . . .	726	49	47	67	65	- 2	35	74,4	12	25,6	107	115	1	21	144	5 800	8
Chojnice . . .	1 853	75	71	40	38	- 4	57	80,5	14	19,5	105	108	2	24	127	8 363	9
Działdowo . . .	486	24	24	49	49	0	15	64,3	9	35,7	103	107	1	17	64	2 972	8
Gniew . . .	417	28	27	67	66	- 1	26	94,5	2	5,5	108	110	1	11	71	3 096	9
m. Grudziądz . . .	20	36	34	1 800	1 691	- 2	27	78,4	7	21,6	112	107	1	100	—	1 569	22
Grudziądz . . .	780	47	43	60	56	- 4	28	65,3	15	34,7	105	108	2	9	151	5 566	9
Kartuzy . . .	1 323	67	65	51	49	- 2	59	91,5	5	8,5	102	106	1	6	152	7 889	8
Kościerzyna . . .	1 177	53	50	45	42	- 3	40	79,7	10	20,3	105	107	2	18	140	6 159	8
Lubawa . . .	986	60	60	61	61	0	54	90,3	6	9,7	104	108	2	17	148	7 325	8
Puck . . .	590	27	28	46	47	+ 1	24	87,7	3	12,3	103	104	1	11	85	3 681	8
Sępólno . . .	616	31	28	50	45	- 3	14	51,2	14	43,8	105	111	3	25	65	4 154	7
Starogard . . .	1 055	65	63	62	60	- 2	57	89,6	7	10,4	107	109	1	16	118	7 379	7
Świecie . . .	1 670	90	84	54	50	- 6	62	74,4	21	25,6	107	112	2	13	228	11 645	7
Tczew . . .	351	36	36	103	102	0	30	83,2	6	16,8	104	103	2	56	54	2 588	14
miasto Toruń . . .	36	41	39	114	1 093	- 2	33	83,1	7	16,9	117	117	1	100	—	2 537	16

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć					Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km kw.		Przyrost (+) lub ubyttek (-) w tys. 1910— 1921	Polska		Inna				liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mi- astach		liczba (1921)	Ogółem (1921)
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w ‰	w tys.	w ‰							
											1910	1921					
Toruń	884	57	54	64	61	— 3	42	78,0	12	22,0	106	110	2	25	128	5 694	10
Tuchola	858	34	35	40	40	+ 1	28	81,2	7	18,8	103	109	1	11	81	4 457	9
Wąbrzeźno	708	50	47	71	67	— 3	32	68,2	15	31,8	105	111	3	28	109	6 099	8
Wejherowo	789	45	44	57	56	— 1	40	90,4	4	9,6	103	106	1	20	88	4 272	10
Woj. krakowskie	17 448	2 041	1 990	117	114	—51	1 851	93,0	140	7,0	108	113	52	23	1904	318 098	6
Powiaty:																	
Biała	464	86	82	186	176	— 4	73	89,2	9	10,8	111	118	3	18	41	10 197	8
Bochnia	877	114	108	130	123	— 6	104	96,3	4	3,7	109	114	3	17	138	19 218	6
Brzesko	853	104	96	123	113	— 8	94	98,1	2	1,9	109	114	2	5	107	18 673	5
Chrzanów	722	111	117	154	162	+ 6	112	96,2	4	3,8	104	108	4	23	80	16 868	7
Dąbrowa	650	69	64	106	98	— 5	61	95,8	3	4,2	106	109	1	6	104	12 215	5
Gorlice	916	82	78	90	85	— 4	57	73,4	21	26,6	109	111	2	12	87	14 194	6
Grybów	585	53	52	91	88	— 1	42	80,5	10	19,5	109	114	2	10	70	8 976	6
Jasło	820	88	85	107	104	— 3	74	87,0	11	13,0	111	114	5	12	117	15 075	6
miasto Kraków.	47	167	182	3 553	3 866	+15	153	84,0	29	16,0	114	121	1	100	—	7 278	25
Kraków	478	67	66	140	139	— 1	66	99,7	0,2	0,3	105	111	—	—	100	10 968	6
Limanowa	952	81	78	85	82	— 3	77	98,9	1	1,1	107	112	1	3	90	13 788	6
Mielec	908	77	73	85	80	— 4	71	98,5	1	1,5	104	107	2	11	95	14 043	5
Myślenice	1 046	93	89	89	85	— 4	88	99,7	0,3	0,3	110	115	3	9	63	16 238	6
Nowy Sącz	1 262	130	131	104	104	+ 1	109	83,8	21	16,2	105	110	4	22	159	19 862	5
Nowy Targ	1 306	81	78	62	60	— 3	75	95,9	3	4,1	109	112	1	31	75	17 034	7
Oświęcim	336	50	52	149	154	+ 2	49	94,2	3	5,8	106	109	2	27	34	7 020	7
Pilzno	573	49	47	85	82	— 2	47	98,5	1	1,5	107	111	2	11	56	8 874	5
Podgórze	221	39	40	176	181	+ 1	40	99,6	0,2	0,4	104	110	1	5	50	6 170	7
Ropczyce	800	79	76	100	95	— 3	75	98,1	1	1,9	106	109	4	12	74	14 385	5
Spisz-Orawa	583	25	23	43	39	— 2	22	97,9	0,5	2,1	110	107	—	—	27	5 384	4

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. 1910— 1921	Polska		Inna		1910	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mi- astach	liczba (1921)	Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców	
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
Tarnów	772	112	108	145	140	— 4	97	89,9	11	10,1	110	115	2	35	83	15 678	7	
Wadowice	666	95	89	143	134	— 6	88	98,8	1	1,2	109	115	3	15	78	15 847	6	
Wieliczka	458	68	68	148	149	— 0	67	98,1	1	1,9	107	111	2	15	108	10 823	6	
Żywiec	1 153	120	109	104	95	— 11	108	99,1	1	0,9	106	113	2	9	68	19 290	6	
Woj. lwowski	27 024	2 833	2 719	105	101	— 114	1 526	56,1	1 193	43,9	105	110	59	22	2 850	442 432	6	
Powiaty:																		
Bóbrka	890	89	82	100	93	— 7	28	33,5	55	66,5	102	105	2	10	146	14 096	6	
Brzozów	684	81	79	119	116	— 2	66	83,8	13	16,2	112	114	1	5	60	14 977	5	
Cieszanów	1 136	86	81	76	72	— 5	40	49,5	41	50,5	103	106	2	10	114	14 164	6	
Dobromil	865	72	70	83	81	— 2	26	36,5	44	63,5	106	109	1	4	112	12 172	6	
Drohobycz	1 456	172	164	118	113	— 8	64	38,8	100	61,2	97	101	3	34	103	25 657	6	
Gródek Jagiell.	887	79	72	89	81	— 7	27	37,5	45	62,5	101	106	2	17	113	12 683	6	
Jarosław	1 347	145	136	108	101	— 9	89	65,6	47	34,4	106	109	3	18	107	22 488	6	
Jaworów	1 005	86	81	86	81	— 5	15	18,8	66	81,2	104	109	2	12	81	14 446	6	
Kolbuszowa	868	74	67	85	77	— 7	65	96,7	2	3,3	106	108	2	9	60	12 941	5	
Krosno	719	83	81	116	113	— 2	67	82,0	15	18,0	116	118	2	10	81	15 557	5	
Lisko	1 832	98	93	54	51	— 5	26	28,3	67	71,7	109	108	2	8	226	14 907	6	
miasto Lwów	32	196	219	6 125	6 850	+ 23	136	61,9	84	38,1	112	121	1	100	—	7 178	31	
Lwów	1 292	162	150	125	116	— 12	89	59,7	60	40,3	101	109	2	2	215	24 966	6	
Łańcut	865	93	89	108	103	— 4	82	97,3	8	8,7	108	112	2	11	64	17 585	5	
Mościska	755	88	84	116	111	— 4	41	48,5	43	51,5	103	108	2	11	127	14 544	6	
Nisko	973	69	61	71	63	— 8	58	95,6	3	4,4	102	108	3	16	58	11 276	5	
Przemyśl	1 002	150	147	150	147	— 3	72	48,9	75	51,1	109	111	2	34	178	20 957	7	
Przeworsk	403	57	58	142	143	+ 1	55	95,1	3	4,9	104	110	2	10	44	10 598	5	
Rawa Ruska	1 401	115	107	82	76	— 8	26	24,0	81	76,0	106	109	3	14	117	19 785	5	
Rudki	675	77	74	115	109	— 3	30	40,9	43	59,1	102	108	2	12	103	13 304	6	

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. 1910— 1921	Polska		Inna		1910	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)		Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
		1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910
Rzeszów . . .	977	141	142	144	146	+ 1	132	92,6	11	7,4	109	113	3	23	83	24 808	6	
Sambor . . .	948	107	105	113	111	— 2	44	41,4	62	58,6	101	105	1	18	88	18 096	6	
Sanok . . .	1 261	108	102	86	81	— 6	55	53,5	48	46,5	110	112	2	13	137	17 296	6	
Sokal . . .	1 335	109	100	82	75	— 9	37	37,6	62	62,4	103	109	2	14	151	16 677	6	
Stary Sambor . . .	725	61	55	84	76	— 6	12	22,7	42	77,3	103	106	3	15	79	9 775	6	
Strzyżów . . .	532	59	57	110	107	— 2	52	91,7	5	8,3	106	110	1	4	62	10 495	5	
Tarnobrzeg . . .	956	77	72	81	75	— 5	68	94,8	4	5,2	105	108	3	11	69	14 046	5	
Żółkiew . . .	1 203	98	90	81	75	— 8	25	27,5	66	72,5	102	109	3	17	72	16 958	5	
Woj. Stanisławskie. Powiaty:	18 368	1 507	1 348	82	73	— 159	294	21,8	1 054	78,2	103	110	29	18	1 250	254 644	5	
Bohorodczany . . .	893	69	57	78	64	— 12	4	7,7	53	92,3	101	109	1	5	38	11 120	5	
Dolina . . .	2 498	114	102	46	41	— 12	18	17,9	84	82,1	102	107	3	15	86	19 197	5	
Horodenka . . .	871	92	84	106	96	— 8	18	21,3	66	78,7	106	114	1	12	92	17 397	5	
Kalusz . . .	1 183	97	88	82	74	— 9	12	13,6	76	86,4	103	108	1	7	92	16 515	5	
Kołomyja . . .	800	123	120	154	150	— 3	40	33,6	79	66,4	109	124	1	34	93	20 258	6	
Kosów . . .	1 801	86	77	48	43	— 9	9	11,5	68	88,5	101	109	2	13	40	18 203	4	
Nadwórna . . .	1 918	91	78	47	40	— 13	14	18,6	63	81,4	101	109	2	15	33	16 303	5	
Peczeniżyn . . .	496	47	43	94	87	— 4	4	8,6	39	91,4	104	111	1	14	21	10 152	4	
Rohatyn . . .	1 161	125	109	108	94	— 16	34	30,7	76	69,3	104	108	3	11	173	19 897	5	
Skole . . .	1 268	55	48	44	38	— 7	8	16,0	40	84,0	97	104	1	13	49	8 494	6	
Śniatyn . . .	604	89	79	147	131	— 10	8	10,6	71	89,4	105	111	2	18	68	17 017	5	
Stanisławów . . .	869	155	134	178	154	— 21	40	30,1	94	69,9	103	111	3	37	72	20 665	6	
Stryj . . .	659	79	72	120	110	— 7	20	27,2	53	72,8	104	108	1	38	77	10 735	7	
Tlumacz . . .	952	116	105	122	110	— 11	27	25,3	78	74,7	104	110	2	12	111	21 056	5	
Turka . . .	1 459	86	77	59	53	— 9	18	24,1	58	75,9	100	103	1	13	113	13 668	6	
Żydaczów . . .	936	83	77	89	82	— 6	20	26,4	57	73,6	102	107	4	17	92	13 967	6	

25. Polska.

Ludność w powiatach (1910 — 1921).

Województwa Powiaty	Obszar w km. kw.	L u d n o ś ć						Narodowość				Kobiety na 100 mężczyzn		Miasta		Gminy	Budynki mieszkalne	
		Ogółem w tysiącach		Gęstość na 1 km. kw.		Przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. 1910— 1921	Polska		Inna		1910	1921	liczba (1921)	Na 100 lud- ności mie- szka- w mia- stach	liczba (1921)		Ogółem (1921)	w 1 bu- dynku mie- szkań- ców
		1910	1921	1910	1921		w tys.	w %	w tys.	w %								
		1910	1921	1910	1921	w tys.	w %	w tys.	w %	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910	1921	1910
W. tarnopolskie Powiaty:	16 240	1 606	1 430	99	88	— 176	634	44,3	796	55,7	105	109	35	14	1 532	270 489	5	
Borszczów . . .	1 025	109	95	107	92	— 14	32	33,4	63	66,6	107	113	1	5	135	22 103	4	
Brody . . .	969	89	75	92	77	— 14	26	35,3	49	64,7	104	108	1	15	61	13 367	6	
Brzeżany . . .	1 155	104	94	91	81	— 10	42	45,2	51	54,8	104	110	2	16	124	15 762	6	
Buczacz . . .	1 193	138	117	116	98	— 21	54	46,0	63	54,0	104	112	4	15	130	22 481	5	
Czortków . . .	694	76	69	110	99	— 7	33	48,5	35	51,5	100	112	2	12	41	13 895	5	
Husiatyn . . .	873	97	86	111	98	— 11	34	39,8	52	60,2	108	112	2	12	99	16 656	5	
Kamionka Stru- miłowa . . .	908	75	69	83	76	— 6	35	50,1	35	49,9	102	106	2	19	86	11 868	6	
Podhajce . . .	1 046	94	82	89	78	— 12	35	42,5	47	57,5	104	110	2	7	89	16 896	5	
Przemysław . . .	925	87	80	94	86	— 7	45	56,2	35	43,8	104	107	2	10	101	14 851	5	
Radziechów . . .	1 125	72	68	64	61	— 4	21	31,4	47	68,6	103	107	2	12	95	12 080	6	
Skala . . .	917	96	86	105	94	— 10	54	62,8	32	37,2	107	107	3	16	61	17 152	5	
Tarnopol . . .	1 164	141	126	121	108	— 15	63	50,2	63	49,8	104	110	2	27	82	20 619	6	
Trembowla . . .	697	80	72	115	103	— 8	40	56,4	31	43,6	104	108	2	15	42	13 566	5	
Zaleszczyki . . .	718	77	67	107	93	— 10	23	34,0	44	66,0	108	113	1	6	56	14 190	5	
Zbaraż . . .	740	71	65	94	88	— 7	27	41,4	38	58,6	107	106	1	12	99	12 459	5	
Zborów . . .	908	84	72	93	80	— 12	29	40,4	43	59,6	103	105	3	17	106	13 740	5	
Złoczów . . .	1 183	116	107	98	91	— 9	40	37,1	67	62,9	105	108	3	17	125	18 804	6	
Śląsk Cieszyński Powiaty:	1 009	142	145	141	144	+ 3	111	76,3	34	23,7	107	109	4	28	88	15 562	9	
miasto Bielsko . . .	5	18	20	3 600	3 963	+ 2	5	23,0	15	77,0	117	119	1	100	—	1 134	18	
Bielsko . . .	734	79	80	108	110	+ 1	68	84,3	13	15,7	105	108	2	6	63	9 427	9	
Cieszyn . . .	270	44	45	163	167	+ 1	38	85,3	7	14,7	108	107	1	33	25	5 001	9	

26. Ziemie Polski. Ruch ludności (1876—1913).

Rok	Ziemie Polskie	Króle- stwo Polskie	Litwa i Bia- łoruś	Ruś	Galicja	Po- znań- skie	Prusy Zachod- nie
Na 1000 mieszkańców							
<i>U r o d z e n i a</i>							
1876	45	41	44	48	45,2		46
1900	42	39	39	44	44,3		42
1905	39	38	36	40	40,7		39
1910	36	33,7	33	39	38,7	37,2	36,9
1911	.	33,8	33,8	38,9	38,5	35,8	35,8
1912	.	.	.	.	35,9	35,1	35,9
1913	.	.	.	.	36,0	33,4	34,5
<i>S k o n y</i>							
1876	31	28	29	33	33,9		30
1900	26	25	25	26	27,5		24
1905	25	22	25	28	27,9		22
1910	22	19,3	21	28	24,1	17,8	18,7
1911	.	19,1	18,4	23	24,7	17,9	18,9
1912	.	.	.	.	22,8	16,8	18,5
1913	.	.	.	.	23,3	16,2	17,2
<i>Przyrost naturalny</i>							
1876	14	13	15	15	11,3		16
1900	16	15	14	18	16,8		18
1905	15	16	11	12	12,8		17
1910	14	15	12	11	14,6	19,4	18,2
1911	.	.	15,4	15,5	15,6	17,9	16,9
1912	.	.	.	.	16,4	18,3	17,4
1913	.	.	.	.	12,8	17,2	17,3

U w a g a: Cyfry z wyjątkiem Galicji, Poznańskiego i Prus Zachodnich przeważnie interpolowane.
 Ź r ó d ł a: Rocznik Polski, 1917. Statystyka Polski, 1915. Oesterr. Stat. Hdb., 1913. Podręcznik Statystyki Galicji, 1913. Oczot o sosto-
 janiu narodnawo zdrowia za 1911 god.

27. Ziemie Polski. Ruch ludności (1913—1918).

R o k	b. Królestwo Polskie	b. Dzielnica pruska (Poznańskie i Prusy Zachodnie)	Poznańskie	Prusy Zachodnie
<i>U r o d z e n i a</i> (rok 1913 = 100)				
1913	100	100	100	100
1914	97	101	99	102
1915	74	75	74	76
1916	67	59	56	63
1917	62	54	52	56
1918	63	50	49	52
<i>S k o n y</i> (rok 1913 = 100)				
1913	100	100	100	100
1914	111	122	118	126
1915	141	107	102	112
1916	110	92	93	90
1917	118	100	100	100
1918	137	117	117	117
<i>Przyrost naturalny</i> (na 1000 ludności)				
1913	.	16	17	16
1914	.	13	13	12
1915	.	7	7	6
1916	.	4	3	3
1917	.	0,7	0,4	1
1918	.	-3	-3	-3

U w a g a: Cyfry dla b. Królestwa Polskiego odnoszą się wy-
 łącznie do wyznania chrześcijańskiego prócz prawosławnego.
 Ź r ó d ł a: Bornstein, Ruch naturalny ludności wyznań
 chrześc. b. Królestwa Kongr., 1921.—Preussische Statistik 1913, 1918.

28. Polska.

Ruch ludności w miastach (1913—1920).

Rok	War- szawa	Łódź	Lwów	Kra- ków	Poz- nań	Lu- blin	Byd- goszcz	Sosno- wiec	Huta Kró- lewska	Kato- wice	Toruń	Tar- nów	Gru- dziądz	Gniesz- no	Ino- wrocław
<i>U r o d z e n i a</i> (Rok 1913=100)															
1913	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1914	95,3	95,4	.	.	95,1	113,8	99,3	100,0	95,0	95,4	99,4	.	103,7	94,6	92,2
1915	72,5	42,5	60,4	68,0	74,1	84,4	80,1	50,6	70,6	77,2	88,9	14,7	103,7	94,6	92,2
1916	62,7	34,6	48,6	72,4	66,3	90,9	63,2	45,2	53,1	59,3	70,9	58,8	77,5	58,9	61,6
1917	61,1	25,9	.	.	60,7	79,0	59,8	48,7	49,1	55,3	67,0	.	65,1	56,3	49,9
1918	48,3	21,9	.	.	64,0	67,3	50,3	52,0	49,4	55,7	62,9	.	61,8	55,1	45,3
1919	100,2	51,6	.	.	98,8	101,5	76,5	.	.	.	.	.	.	.	.
1920	50,8	63,6	.	.	.	100,7	169,6	109,4	.	.	.	.	.	.	.
<i>S k o n y</i> (Rok 1913=100)															
1913	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1914	108,9	111,5	.	.	101,7	119,7	130,9	117,8	117,9	107,8	134,3	.	117,3	115,2	126,5
1915	141,6	86,6	155,3	142,6	97,5	169,9	162,3	166,6	.	.	27,6	.	.	.	.
1916	123,7	101,5	99,6	125,7	96,3	117,9	114,0	125,3	.	.	96,7	.	.	.	.
1917	231,1	102,7	.	.	105,5	110,5	126,0	166,9	.	.	.	.	.	.	.
1918	163,2	75,4	.	.	138,2	137,0	159,0	164,0	.	.	.	.	.	.	.
1919	126,1	81,2	.	.	132,9	131,3	113,2	.	.	.	.	.	.	.	.
1920	127,4	81,0	.	.	.	129,6	157,7	179,6	.	.	.	.	.	.	.
<i>Przyrost naturalny</i> (Rok 1913=100)															
1913	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-100,0	100,0	100,0	100,0
1914	69,4	65,5	.	.	84,3	91,6	-8,5	85,2	74,4	78,9	43,9	.	82,6	53,5	40,4
1915	-58,5	-38,9	-164,2	-365,8	36,4	-230,8	-161,7	-46,3	.	.	.	-12,5	.	.	.
1916	-52,8	-89,2	-72,2	-237,5	17,8	-9,2	-85,3	-21,6	.	.	.	-20,7	.	.	.
1917	-261,0	-116,3	.	.	-11,6	-37,5	-133,9	-50,0	.	.	.	.	.	.	.
1918	-169,4	-77,3	.	.	-55,8	-189,4	-268,4	-41,5	.	.	.	.	.	.	.
1919	51,1	-3,3	.	.	43,8	-9,0	-30,9	.	.	.	.	.	.	.	.
1920	114,7	31,5	.	.	.	-6,6	204,4	50,8	.	.	.	.	.	.	.

Ź r ó d ł a: Publikacje biur statystycznych poszczególnych miast, nadto Preuss. Statistik i Oesterr. Statistik za odpowiednie lata.

29. Polska.

Ruch ludności w miastach według wyznań (1913 — 1920).

Miasta	Chrześcijaństwo									Starozakonni								
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920		1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	
Małżeństwa (1913 = 100)																		
Warszawa	100	86	56	31	34	59	149	152	100	72	42	60	60	68	99	123		
Łódź	100	74	27	21	21	37	102	102	100						100	169	232	
Lublin	100	87	63	62	63	113	257	201	100	87	63	62	64	114	257	201		
Sosnowiec	100	104	35	49	57	77		168	100	73	15	43	60	67			176	
Poznań	100	85	67	62	80	89			100	57	30	40	48	57				
Urodzenia (1913 = 100)																		
Warszawa	100	101	81	46	39	36	92	121	100	84	56	95	103	77	113	126		
Łódź	100	93	54	26	18	18	50	58						100	169	622		
Lublin	100	105	89	61	43	51	85	85	100	130	74	152	153	100	135	132		
Sosnowiec	100	104	48	41	44	40		103	100	67	71	81	87	149		167		
Poznań	100	96	74	66	61	153			100	63	62	49	60	90				
Skonny (1913 = 100)																		
Warszawa	100		135	111	195	147	129	128	100		156	153	318	200	116	124		
Łódź	100	109	126	96	89	71	96	87						100	88	81		
Lublin	100	120	150	109	94	116	133	120	100	106	179	154	235	210		259		
Sosnowiec	100	119	165	123	161	160		172	100	106	179	154	235	210		259		
Przyrost naturalny (1913 = 100)																		
Warszawa	100		-46	-104	-311	-214	0	93	100		-81	28	-192	-105	135	155		
Łódź	100	66	-66	-86	-96	-68	-6	32						100	9	113		
Lublin	100	17	-287	-238	-271	-356	-208	-131	100	150	-187	170	146	-58	147	96		
Sosnowiec	100	69	-41	-23	-44	-49		32	100	46	9	40	3	115		115		

U w a g a: U starozakonnych w Łodzi przyjęto rok 1918=100 dla braku danych w poprzednich latach.

Ź r ó d ł a: Ludność m. Warszawy od 1908—1915 r. — Berichte d. Verwaltung d. Stadt Posen 1913—1917. — Preussische Statistik t. 262 Bewegung der Bevölkerung 1918. — Miesięcznik Statystyczny 1921 — Bornstein. Ruch naturalny ludności wyznań chrześcijańskich w b. Królestwie Kongr., 1921.

30. Przegląd międzynarodowy.

Ruch ludności w miastach (1913 — 1920).

Rok	Am-ster-dam	Ber-lin	Chry-stja-nja	Ba-zylea	Dre-zno	Flo-rencja	Me-djolan	Stock-holm	Rok	Am-ster-dam	Ber-lin	Chry-stja-nja	Ba-zylea	Dre-zno	Flo-rencja	Me-djolan	Stock-holm
N a 1000 l u d n o ś c i									N a 1000 l u d n o ś c i								
Małżeństwa									Skonny								
1913	.	20,4	12,0	7,6	7,7	6,7	.	8,8	1913	.	13,5	12,7	11,7	13,0	16,4	16,9	13,7
1914	.	20,4	12,6	6,5	8,2	6,4	.	8,7	1914	11,3	14,6	13,1	10,2	13,3	16,5	.	14,7
1915	.	17,7	.	7,1	5,2	4,5	.	8,8	1915	11,2	15,2	.	11,0	12,1	16,0	.	13,4
1916	.	15,6	13,4	7,1	.	3,8	.	9,0	1916	11,9	15,1	13,0	9,9	.	17,4	16,9	12,7
1917	.	16,4	13,7	7,1	.	4,0	.	8,9	1917	12,2	19,6	11,8	11,3	.	18,0	17,9	12,3
1918	.	.	14,8	7,0	.	5,2	.	9,3	1918	15,5	20,7	15,0	15,8	.	26,7	24,8	16,9
1919	.	.	10,6	8,2	.	8,4	.	9,2	1919	12,4	.	12,2	12,3	.	16,1	.	14,6
1920	.	.	—	7,4	.	11,6	.	.	1920	.	.	.	11,7	.	17,1	.	.
Urodzenia									Przyrost naturalny								
1913	.	19,6	22,9	19,8	21,0	20,3	.	20,5	1913	.	5,3	.	8,2	.	.	.	6,8
1914	23,7	18,5	22,9	18,4	20,0	19,6	20,6	19,7	1914	12,4	1,0	.	8,1	.	.	.	5,0
1915	21,5	16,5	.	14,8	15,4	18,3	18,3	18,0	1915	10,3	0,7	.	3,9	.	.	.	4,6
1916	23,0	12,7	20,7	13,4	.	14,0	13,9	16,6	1916	11,2	-2,4	7,8	3,6	.	.	.	3,9
1917	21,9	10,7	20,4	12,7	.	11,6	11,3	16,3	1917	9,7	-7,6	8,6	1,4	.	.	.	4,0
1918	21,1	.	19,9	12,1	.	12,3	10,8	14,4	1918	5,6	-7,3	5,0	-3,7	.	.	3,9	-2,5
1919	19,3	.	18,0	12,4	.	13,8	.	13,2	1919	6,9	.	5,9	0,1	.	.	.	-1,4
1920	.	.	.	15,2	.	21,6	.	.	1920	.	.	.	3,4	.	.	.	.

U w a g a: Florencja bez zmarłej w szpitalach ludności nie zapisanej do ksiąg ludności.

Ź r ó d ł o: Roczniki Statystyczne wymienionych miast. Preussische Statistik, tomy 234 i, 245, 249, 254, 255, 258, 262.

31. Przegląd międzynarodowy.

Ruch ludności w państwach i miastach (1913 — 1920).

Rok	W. Brytania	Irlandja	Niemcy	Francja	Włochy	Hiszpanja	Szwajcarja	Norwegja	Holandja	Szwecja	Rumunja	Paryż	Berlin	Amsterdam	Sztokholm	Genewa	Florencja
Rok 1913 = 100.																	
	<i>M a t ż e ñ s t w a</i>																
1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1914	103	113	88	68	95	97	83	103	88	99	97	87	107	100	87	87	97
1915	126	115	55	30	70	93	73	104	88	99	84	55	78	110	62	70	70
1916	98	106	55	44	.	99	83	113	.	105	.	59	66	116	106	77	60
1917	90	100	61	64	37	103	87	119	102	107	.	76	68	115	107	84	65
1918	100	108	71	72	41	103	97	131	102	116	85	74	.	111	112	99	82
1919	129	130	.	180	119	.	115	102	120	121	.	.	.	130	110	115	.
1920	133	.	.	252	.	.	.	121	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	<i>U r o d z e n i a</i>																
1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1914	100	99	99	98	99	98	97	101	102	99	106	74	92	100	90	90	97
1915	92	96	76	64	99	102	84	95	97	95	103	50	76	93	93	74	94
1916	89	91	58	52	.	97	82	99	.	93	.	46	56	101	89	70	73
1917	76	86	52	57	62	98	80	104	100	93	.	54	46	99	87	70	61
1918	75	87	52	66	57	99	81	103	97	90	33	50	.	95	78	70	64
1919	79	89	.	67	67	95	80	95	95	88	.	.	.	87	.	71	.
1920	109	99	.	138	.	.	.	115	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	<i>S k o n y</i>																
1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1914	102	96	129	106	97	100	96	103	103	102	95	100	105	100	95	95	102
1915	111	102	149	105	112	101	93	103	105	108	101	111	100	101	92	89	106
1916	101	96	129	98	.	98	91	107	.	.	.	110	94	109	90	95	119
1917	99	97	138	99	103	104	97	107	115	101	.	113	117	113	87	100	126
1918	121	105	164	134	172	155	135	136	152	136	155	129	.	146	117	135	206
1919	100	105	.	106	102	107	99	112	118	110	.	.	.	.	103	.	.
1920	92	89	.	115	.	.	.	105	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Źródło: Roczniki odpowiednich państw i Statesman's Yearbook 1915, 1917, 1921.

32. Przegląd międzynarodowy.

Ruch ludności (1913 — 1920).

Rok	Wielka Brytania	Irlandja	Niemcy	Francja	Belgja	Włochy	Finlandja	Szwecja	Danja	Holandja	Szwajcarja	Japonja	Stany Zjednoczone
Na 1000 ludności													
	<i>M a t ż e ñ s t w a</i>												
1913	7,5	5,1	7,7	7,5	8,0	7,5	5,9	5,9	7,2	7,8	6,9	8,1	.
1914	7,2	5,4	6,8	5,1	5,5	7,0	5,7	5,8	6,9	6,8	5,7	8,4	.
1915	9,1	5,5	4,1	2,2	3,4	5,1	5,4	5,8	6,6	6,7	5,1	8,1	.
1916	7,1	5,1	4,1	3,2	4,1	2,9	5,3	6,1	7,2	7,2	5,8	7,8	.
1917	6,6	4,8	4,7	3,3	4,5	2,7	.	6,1	7,0	7,4	6,0	8,0	.
1918	7,3	5,2	5,3	5,4	6,0	3,0	4,5	6,6	7,5	7,3	6,7	.	.
1919	9,4	6,1	.	13,8	12,5	8,8	9,9	6,6	8,2	8,6	8,0	.	.
1920	.	.	15,9	.	.	.	.	.	.	9,6	.	.	.
	<i>U r o d z e n i a</i>												
1913	24,1	22,8	28,1	18,3	21,6	31,7	26,9	23,2	25,6	28,2	23,1	33,3	.
1914	23,9	22,6	27,6	18,0	20,2	31,0	25,4	22,9	25,6	28,2	22,5	33,8	.
1915	22,1	22,0	20,4	11,3	16,1	30,5	24,0	21,6	24,2	26,2	19,6	32,2	24,9
1916	22,1	20,9	15,2	9,4	12,8	24,1	.	21,1	24,3	26,5	19,1	32,9	24,8
1917	18,2	19,7	13,9	10,4	11,3	19,0	23,8	20,8	23,7	26,0	18,6	32,7	24,6
1918	18,1	19,8	13,9	12,1	11,4	17,9	.	20,3	24,3	24,8	18,7	.	24,4
1919	19,0	20,0	20,6	12,4	16,5	21,2	.	20,3	22,7	24,2	18,7	.	.
1920	.	.	27,1	21,3	.	.	.	.	25,4	28,4	18,3	.	.
	<i>S k o n y</i>												
1913	14,3	17,1	14,9	17,7	13,9	18,7	16,1	13,6	12,5	12,3	14,3	19,5	14,1
1914	14,4	16,3	18,9	18,9	14,2	17,9	15,6	13,8	12,5	12,4	13,8	20,6	13,6
1915	16,0	17,6	22,0	18,0	13,9	20,4	15,9	14,7	12,8	12,4	13,4	20,2	13,6
1916	14,6	16,3	19,7	17,1	13,2	19,7	16,5	13,5	13,4	12,9	13,1	21,6	14,0
1917	14,7	16,6	20,8	17,6	16,4	18,7	.	13,5	13,3	13,1	13,8	21,6	14,3
1918	17,4	17,9	25,1	24,0	21,0	23,3	28,5	17,9	13,1	17,1	19,4	.	18,1
1919	14,3	17,6	16,1	19,2	14,7	19,0	.	17,9	13,1	13,2	14,2	.	12,0
1920	.	.	16,3	17,2	.	.	.	.	.	12,0	.	.	.

Źródła: Roczniki statystyczne odpowiednich krajów. Annuaire Générale de la France 1921, Oesterreichisches Statistisches Handbuch 1913. Uwaga: Niemcy w r. 1919 i 1920 bez Alzacji i Lotaryngji.

33. Polska. Śmiertelność niemowląt (1910 — 1920).

Dzielnice, miasta	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920
	Na 100 urodzeń ogółem umierało dzieci do 1 roku										
Poznańskie	17,8	19,2	16,8	17,7	18,6	20,1	17,1	16,6	17,3	.	.
Prusy Zachod.	20,9	20,9	19,2	19,2	21,9	24,5	16,9	19,0	18,4	.	.
Galicja	19,7	21,3	18,4	19,0	.	.	.	.	.	.	.
Warszawa	18,1	17,8	15,5	15,2	18,4	25,6	13,3	15,7	14,4	12,2	15,4
Łódź	.	.	.	.	.	.	.	.	19,1	17,6	18,6
Poznań	17,2	18,9	17,8	17,5	18,7	17,7	15,4	14,9	.	.	.
Lublin	.	.	.	20,2	17,5	29,1	14,5	14,1	21,7	15,1	20,4
Sosnowiec	.	.	11,8	.	12,6	29,0	18,3	26,8	19,1	.	17,0

Źródła do tabl. 33 i 34: Preussische Statistik, Berichte d. Residenzstadt Posen. — Oesterr. Statist. Handbuch. — Miesięcznik Statystyczny. 1921, 1922 — Dziennik Urzędowy m. Łodzi. — Ludność m. Warszawy, 1908—1915 r.

35. Ziemie Polski.

Wiek mieszkańców (1897, 1910).

Na 1,000 ludności było w wieku	Królestwo Polskie	Litwa i Białoruś	Rus	Dzielnica Pruska	Dzielnica austriacka	Rosja	Prusy	Austria	Polacy	Rusini	Niemcy
									w Austrii		
do 6 lat	205	207	204	168	204	196	148	169	198	196	140
7 — 18	264	274	282	291	284	267	250	253	279	284	242
19 — 24	114	107	112	102	92	108	112	104	104	100	103
25 — 50	300	287	292	287	297	300	339	320	294	300	342
51 — 70	98	101	93	123	106	105	124	129	107	107	143
powyżej 70 lat	19	24	17	29	17	24	27	25	18	13	30

U w a g a: Cyfry uzyskane drogą interpolacji. Dla b. zaboru rosyjskiego odnośną się do r. 1897, dla pruskiego i austriackiego do r. 1910.

Źródła: Spis z r. 1910, w Prusiech i Austrii, z r. 1897 w Rosji. Jeżeg. Rosii 1912. Österr. Stat. Handb. 1914. Stat. Jb. f. d. preuss. Staat. 1914. Rocznik Polski, 1917.

34. Polska. Śmiertelność dzieci (1919—1921).

Dzielnice Miasta	1919		1920		1921	
	Na 100 skonów w roku było skonów dzieci od lat					
	0—1	1—5	0—1	1—5	0—1	1—5
Warszawa	14,3	13,1	22,7	13,0	21,9	13,4
Łódź	17,3	17,0	22,6	14,0	24,1	18,3
Lublin	16,5	11,7	20,1	12,5	16,1	15,7
Sosnowiec	.	.	22,8	23,2	26,9	27,0
Białystok	.	.	.	.	20,5	7,8
b. Dzieln. pruska	.	.	.	37,2	41,3	

U w a g a: W Dzielnicy Pruskiej cyfry obejmują dzieci do lat 6 włącznie.

36. Polska.

Emigracja (1921).

Kierunek emigracji	Emi- gro- wało	Wyznanie				Wyznanie i płeć					
		Chrześcijan		Starozakon.		Chrześcijanie na 100 emigrantów			Starozakonni na 100 emigrantów		
		emigro- wało	%	emigro- wało	%	mężczyzn o/o	kobiet o/o	dzieci o/o	mężczyzn o/o	kobiet o/o	dzieci o/o
Ogółem	109 001	22 580	21	86 421	79	15	65	20	35	42	23
Argentyna.	2 257	48	2	2 209	98	44	48	8	45	33	22
Brazylja	253	41	16	212	84	61	24	15	34	46	20
Kanada	7 948	2 706	34	5 242	66	24	52	23	37	39	23
Stany Zjednoczone	90 101	19 725	22	70 376	78	14	66	20	32	44	25
Palestyna	6 115	3	—	6 112	100	—	—	—	68	22	9
Inne kraje.	2 704	352	13	2 352	87	38	39	23	38	42	21

U w a g a: Cyfry oparte na ilości wydanych w r. 1921 przez Urząd Emigracyjny wiz polskich. Emigracja do Stanów Zjednoczonych z powodu ograniczeń jest około 20% mniejszą od podanej cyfry. Prócz tego wydała Ekspozytura Urzędu Emigracyjnego we Lwowie 500 wiz, a to 354 Chrześcijanom i 146 Starozakonnym.

37. Imigracja do Stanów i reemigracja ze Stanów Zjednoczonych (1910 — 1921).

Okres od 1/VII do 30/VI	I m i g r a c j a								R e e m i g r a c j a									
	Ogółem imigrowało do Stanów w tys.	W tem rocznie w tys.				Na 100 imigrantów wogóle				Ogółem reemigrow. ze Stanów w tys.	W tem rocznie w tys.				Na 100 reemigrant.wogóle			
		Polaków	Litwi- nów	Rusi- nów	Ży- dów	Polaków	Litwi- nów	Rusi- nów	Ży- dów		Polaków	Litwi- nów	Rusi- nów	Ży- dów	Polaków	Litwi- nów	Rusi- nów	Ży- dów
1910—1914	4 133	113	19	27	72	11	2	3	7	1 240	32	4	5	7	10	1	2	2
1914—15	326	9	3	3	26	3	1	1	8	204	8	1	1	2	4	1	0	1
1915—16	298	5	1	1	15	2	0	1	5	130	0,3	0	0	0,2	0	0	0	0
1916—17	295	3	0,4	1	17	1	0	0	6	66	0,1	0	0	0,3	0	0	0	1
1917—18	110	0,6	0,1	0	4	1	0	0	3	95	1	0	0	0,7	1	0	0	1
1918—19	141	0,7	0,1	0,1	3	1	0	0	2	124	0,1	0	0	0,3	0	0	0	0
1919—20	430	3	0,4	0,2	14	1	0	0	3	288	18	0,7	0,7	0,4	6	0	0	0
1920—21	805	21	0,8	0,9	119	3	0	0	15	248	42	5	0,5	0,5	17	2	0	0

U w a g a: Ogólna cyfra imigrantów do Stanów Zjednoczonych obejmuje także imigrantów z poza Europy.

Źródło do tabl. 36 i 37: Annual Report of the Commissioner General of Immigration za lata 1916—1921. Miesięcznik Stat. 1922.

38. Analfabeci wśród imigrantów. (1915 — 1921).

P o l a k ó w						L i t w i n ó w						R u s i n ó w						Ż y d ó w					
1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920
11	12	3	2	2	4	14	8	4	4	3	5	19	19	6	7	2	8	5	6	5	3	4	4

U w a g a: Liczeni są analfabeci powyżej 14 od r. 1918 powyżej 16 lat na 100 imigrantów danej narodowości do Stanów Zjednoczonych.

39. Zawody wśród imigrantów. (1915 — 1921).

Zawody na 100 imigrantów danej naro- dowości do Stanów Zjednocz.	P o l a c y						L i t w i n i						R u s i n i						Ż y d z i					
	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1915	1916	1917	1918	1919	1920
Wolne zawody	1	1	3	6	5	—	2	2	5	3	2	—	0	0	—	—	2	—	3	2	2	2	2	—
Rzemieślnicy	10	13	13	22	16	—	27	24	37	27	24	—	6	5	19	13	11	—	33	26	15	21	18	—
Robotnicy, kupcy, służba etc.	40	46	55	42	29	—	40	37	34	36	29	—	72	61	50	47	54	—	20	20	13	20	20	—
Bez zawodu (w tem i dzieci)	49	40	29	30	50	—	31	37	24	34	45	—	22	34	31	40	33	—	44	52	70	57	60	—

Źródło do tabl. 38 i 39: Jak tablica 37.

40. Robotnicy sezonowi w Niemczech (1912 — 1920).

Narodowość imigrują- cych robotników	Na 100 robot- ników było	1912—1914		1914—1918		1918—1920	
		w tys.	‰	w tys.	‰	w tys.	‰
Ogółem	100	1 999	100	2 184	100	384	100
Polacy:							
b. zabór rosyjski	57	855	43	1 498	69	234	61
b. zabór austriacki	6	223	11	50	2	20	5
Rusini	8	280	14	67	3	10	3
Holendrzy	12	180	9	319	15	43	11
Inne narodowości . .	17	461	23	250	11	77	20

Źródło: Revue Internationale du Travail 1922.

41. Emigracja z Polski do Francji (1919 — 1921).

Płeć emigrantów	1919 gru- dzień	1920 półrocze			1921 półrocze		
		I	II	ogół- tem	I	II	ogół- tem
Ogółem	804	9 780	3 609	13 389	5 397	2 903	8 300
Mężczyźni	804	9 766	2 837	12 603	4 251	.	.
Kobiety	—	8	531	539	790	.	.
Dzieci	—	6	241	247	356	.	.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1922.

42. Polska.

Repatriacja (1918 — 1921).

Narodowość	Zarejestrowano osób na etapach Urzędu emigracyjnego								Narodowości	Zarejestrowano osób na etapach Urzędu emigracyjnego							
	1918		1919		1920		1921			1918		1919		1920		1921	
	w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.		w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.	w o- góle	u gra- nicy wsch.
Ogółem	605	83	1229	286	560	86	1252	482	Ogółem	100	100	100	100	100	100	100	100
w tem									w tem								
Polacy	227	22	760	193	332	50	666	112	Polacy	37,5	26,5	61,9	67,5	59,3	58,0	53,2	23,3
Rosjanie	322	55	235	50	10	3	17	8	Rosjanie	53,1	66,3	19,1	17,5	1,9	3,6	1,3	1,7
Niemcy	0,5	—	19	—	6	—	12	—	Niemcy	0,0	—	1,6	—	1,2	—	1,0	—
Litwini	2	—	8	3	2	1	3	2	Litwini	0,2	0,1	0,7	1,1	0,4	1,6	0,3	0,4
Rusini	15	6	80	33	116	15	76	45	Rusini	2,5	7,1	6,5	11,4	20,6	17,5	6,1	9,4
Białorusini	1	—	20	6	39	15	451	300	Białorusini	0,2	—	1,6	2,0	6,9	17,3	36,1	62,3
Żydzi	—	—	4	2	3	2	18	14	Żydzi	0,0	—	0,4	0,5	0,6	2,0	1,5	2,3
Czesi	3	—	16	—	7	—	1	—	Czesi	0,6	—	1,3	—	1,2	—	0,1	—
Austrjacy	27	—	35	—	7	—	0,5	—	Austrjacy	4,5	—	2,8	—	1,3	—	0,0	—
Węgrzy	5	—	41	—	21	—	1	—	Węgrzy	0,8	—	3,3	—	3,7	—	0,1	—
Inni	2	—	11	—	16	—	4	—	Inni	0,6	—	0,8	—	2,9	—	0,3	—

U w a g a: Rzeczywiste cyfry repatriantów są niższe od cyfry osób zarejestrowanych na etapach w ogóle, gdyż tę samą osobę rejestrowano nieraz na kilku etapach, które przechodziła. Na etapach granicy wschodniej usiłował Urząd emigracyjny unikać kilkakrotnej rejestracji tej samej osoby. Opuszczono cyfry cudzoziemców, przechodzących tranzytem przez tę granicę i przez Polskę.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny, 1922.

43. Województwa wschodnie.

Repatrijanci (1921).

Województwa Powiaty	Przybyło		Województwa Powiaty	Przybyło		Województwa Powiaty	Przybyło	
	w tys.	na 100 ogółu ludności		w tys.	na 100 ogółu ludności		w tys.	na 100 ogółu ludności
Woj. nowogródzkie	81 528	6,3	Woj. wołyńskie	46 344	3,1	Szczuczyn . . .	454	0,8
Baranowicze . .	21 525	20,6	Dubno	5 858	2,7	Wołkowysk . .	24 177	2,2
Brasław	210	0,3	Horochów . . .	87	0,1	Wysoko-Mazow.	392	0,5
Duniłowicze . .	1 469	1,3	Kowel	13 177	5,5	Woj. lubelskie	40 068	1,9
Dziśna	1 555	0,9	Krzemieniec . .	473	0,2	Biała	4 699	7,9
Lida	16 369	8,8	Luboml	3 500	6,2	Biłgoraj	1 533	1,7
Nieśwież	2 170	1,9	Łuck	1 572	0,8	Chelm	9 670	8,1
Nowogródek . .	4 735	4,7	Ostróg	32	0,1	Garwolin	291	0,2
Stonim	25 470	20,3	Równe	17 845	5,3	Hrubieszów . . .	4 716	4,5
Stołpce	2 681	3,8	Włodzimierz . .	3 800	3,7	Janów	146	0,1
Wilejka	4 276	3,3	Woj. białostockie	94 488	7,3	Konstantynów . .	82	0,1
Wołożyn	1 068	0,9	Augustów	1 863	3,0	Krasnystaw . . .	397	0,3
Woj. poleskie	97 085	11,2	Białowieża . . .	2 281	15,9	Lubartów	271	0,3
Brześć-Litewski .	28 254	34,7	Białystok	15 414	8,7	Lublin	3 270	1,4
Drohiczyn	15 817	0,3	Bielsk	18 607	14,4	Łuków	481	0,4
Kamień-Koszyr .	1 065	1,8	Grodno	17 321	11,6	Puławy	1 318	0,9
Kobryń	13 813	21,4	Kolno	11	—	Radzyń	1 260	1,4
Kossów	10 648	22,4	Łomża	1 845	1,8	Siedlce	1 905	1,9
Łuniniec	6 577	3,6	Ostrołęka	2 095	2,8	Sokołów	211	0,3
Pińsk	6 029	4,2	Ostrów	1 158	1,2	Tomaszów	2 044	2,2
Prużany	13 699	20,0	Sejny	395	2,0	Węgrów	9	—
Sarny	1 183	0,8	Sokółka	7 169	7,3	Włodawa	5 125	6,6
			Suwałki	1 306	1,8	Zamość	2 640	1,9

U w a g a: Objęci cyframi są repatrijanci, którzy wrócili w czasie od 1/VI do 31/XII 1921 r.
 Źródła: Miesięcznik Statystyczny 1922.

44. B. Królestwo Polskie.

Pożary (1919, 1920).

Dzielnica Województwa	Ogółem pożarów	Na 100 pożarów w było								
		w miastach				n a w s i				
		Razem	w tem spalono			Razem	w tem spalono			
			budyn- ków prze- mysłow- i młynów	budyn- ków uży- teczności publiczn.	innych		dworów	budyn- ków prze- mysłow. i młynów	budyn- ków uży- teczności publiczn.	innych
B Królestwo Polskie	3 994	22,8	5,8	0,9	93,3	77,2	9,2	3,6	0,7	86,5
w tem woj. warszawskie . .	837	8,7	9,6	4,1	86,3	91,3	11,1	3,9	0,8	84,2
„ „ łódzkie	886	12,3	21,1	1,9	77,0	87,7	9,9	2,7	1,3	86,1
„ „ kieleckie.	884	7,4	20,0	1,5	78,5	92,6	8,4	3,6	0,5	87,5
„ „ lubelskie.	535	9,7	1,9	—	98,1	90,3	8,9	3,9	0,5	87,7
„ „ białostockie. . . .	295	18,3	11,1	3,7	85,2	81,7	5,0	2,9	0,8	91,3
„ miasto Warszawa	557	100,0	0,6	—	99,4	—	—	—	—	—

45. b. Królestwo Polskie.

Przyczyny pożarów.

Dzielnica Województwa Miasto	Ogółem pożarów	Na 100 pożarów wybuchło z powodu								
		podpa- lenia	piorunu	wadliwej konstruk- cji	nieostroż- ności	zabawy dzieci	eksplozji	wojny	przyczyn innych	przyczyn nieznanych
B. Królestwo Polskie	3 994	6,8	12,6	11,3	14,9	3,0	0,1	0,3	5,3	45,7
w tem województwa	3 437	7,7	14,5	9,6	12,9	3,5	—	0,4	2,3	49,1
" miasto Warszawa	557	—	—	22,0	24,8	—	0,8	—	24,0	28,4

U w a g a. Województwo Białostockie bez powiatów Białowieskiego, Grodzieńskiego i Wołkowyskiego.
 Źródła do tabl. 44 i 45. Rocznik Statystyczny R. P. 1920/1921.

46. Przegląd międzynarodowy. Straty w ludziach 1914—1919).

Państwa	Uro- dzenia spadły o	Śmiertelność wzrosła o		Łącz- nie straty	na 100 mężczyzn było kobiet w roku	
		ogółem	w tem na wojnie		1913	1919
Rosja Europ. z Polską .	8 300	4 700	2 500	13 000	102	106
Niemcy . .	3 600	2 700	2 000	6 300	102	109
Austro-Węgry	3 800	2 000	1 500	5 800	103	109
Francja . .	1 500	1 840	1 400	3 340	104	112
Włochy . .	1 400	880	600	2 280	104	107
W. Brytania z Irlandją .	850	1 000	800	1 850	107	109
Serbja . . .	320	1 330	690	1 650	94	134
Rumunja . .	150	360	159	510	97	102
Belgja . . .	175	200	115	375	102	105
Bułgarja . .	155	120	65	275	97	100
Europa ogółem	20 250	15 130	9 829	35 380	103	108

U w a g a: Spadek urodzeń obliczony w porównaniu do przeciętnej przedwojennej. — Cyfry w szczególności dla Niemiec za wysokie. Według Wirtschaft u. Statistik 1922 zginęło na wojnie 1.8 milionów Niemców. Urodzenia spadły w porównaniu z przeciętną 1903 — 1913 o 2.8 milionów.

Ź r ó d ł o: Bulletin der Studiengesellschaft f. d. sozialen Folgen des Krieges № 6. Kopenhaga. 1920.

47. Polska.

Straty w budynkach i odbudowa (1920—1921).

Woje-wództwa	Zniszczo-nych bu-dynków ogółem w tys.	Odbu-dowano do 31 grudnia		Odbudowano w roku 1921					
		1920	1921	budynków w tys.		szkół	ścio-łów	bu-dynków uży-tecz-ności publ.	Razem w tys.
				mie-szkal-nych	go-spo-dar-czych				
Ogółem	1 546,9	26,2	17,3	89,0	175,7	2 547	513	441	268,5
warszawskie	88,5	28,6	26,4	7,4	15,9	47	33	26	23,4
łódzkie . . .	10,9	56,2	26,7	0,6	2,2	9	3	—	2,9
kieleckie . .	83,7	36,9	25,7	5,3	16,2	27	22	16	21,6
lubelskie . .	174,9	32,7	16,7	11,2	17,7	125	37	26	29,3
białostockie	187,2	25,3	15,3	8,3	20,1	202	10	6	28,7
nowogródzkie . . .	133,1	20,0	12,7	6,4	10,3	222	14	40	17,0
poleskie . . .	129,1	4,7	9,6	3,4	8,9	150	21	13	12,5
wołyńskie . .	196,5	12,4	26,3	13,3	37,9	450	57	20	51,7
krakowskie . .	35,2	66,0	10,9	1,6	2,1	81	7	26	3,9
lwowskie . . .	147,6	47,5	12,4	8,2	9,7	293	64	62	19,3
stanisławow-skie . . .	128,8	20,5	20,0	11,3	13,9	381	126	138	25,9
tarnopolskie	231,5	26,4	14,3	11,7	28,8	560	119	68	33,3

U w a g a: Objęte są tylko te budynki zniszczone, których właściciele zgłaszali się po pomoc rządu do powiatowych Komisji Rozdziału Drzewa.

Ź r ó d ł o: Sprawozdanie z działalności Ministerstwa Robót Publicznych za czas od sierpnia 1920 r., do końca 1921 r.

II. ŻYCIE DUCHOWE.

48. Dzielnice Polski

Szkolnictwo powszechne (1880—1921).

Dzielnice Województwa	Rok szkolny	Obszar w km. kw.	Ludność w tysią- cach	Gę- stość za- lu-dnie- nia na 1 km. kw.	Szkoły		Nauczyciele				Uczniowie		
					Ogółem	na 100 km. kw.	Ogółem	w tem męż- czyzn	na 1 szkołę nauc- czy- cieli	na 100 sił nau- czy- czyzn	Ogółem	na 1000 mie- szkań- ców	na 1 nauczy- ciela
b. Królestwo Polskie	1880	127 321	7 105,0	55,8	2 287	1,8	2 469	.	1,1	.	114 441	16	46
	1910/11	127 321	11 719,6	92,0	4 718	3,7	7 216	.	1,5	.	379 690	32	53
	1917/18	128 473	12 277,2	95,6	9 540	7,4	13 193	5 438	1,4	41,2	763 098	62	58
	1918/19	128 473	12 277,2	95,6	10 576	8,2	15 482	4 815	1,5	41,1	870 008	71	56
	1919/20	128 473	12 277,2	95,6	10 515	7,9	17 864	6 878	1,7	38,5	1 020 658	83	57
b. Dzielnica Pruska	1910/11	42 932	2 965,1	69,1	4 374	10,2	8 409	6 912	1,9	82,2	574 781	194	68
	1920/21	42 989	2 914,0	68,0	4 632	10,8	6 838	3 893	1,5	56,9	505 688	174	74
Woj. Poznańskie . .	1910/11	26 558	1 975,8	74,4	2 837	10,7	5 501	4 684	1,9	85,1	387 697	196	70
	1920/21	26 603	1 974,0	74,2	3 032	11,4	4 675	2 451	1,5	52,4	352 325	179	75
Woj. Pomorskie . . .	1910/11	16 374	989,3	60,4	1 537	9,4	2 508	2 228	1,9	76,6	187 084	189	64
	1920/21	16 386	940,0	57,4	1 600	9,8	2 163	1 442	1,4	66,7	153 363	163	71
Małopolska	1910/11	78 497	8 025,7	102,2	6 041	7,7	21 012	—	3,5	—	1 273 046	159	61
	1913/14	78 497	8 025,7	102,2	6 151	7,8	21 805	—	3,5	—	1 336 407	166	61
	1918/19	69 237	6 542,6	94,5	5 205	7,5	15 653	5 413	3,0	28,9	910 524	139	58
	1920/21	79 080	7 487,4	95,3	6 728	8,5	16 210	5 772	2,4	35,6	947 300	126	58

U w a g a: Obliczenia uskuteczono dla obszarów w granicach dzielnic i województw z r. 1921. Wyjątek stanowi b. Królestwo Polskie w latach 1880 i 1910/11, które podano w granicach przedwojennych oraz Małopolska, w r. 1918/19, którą pomniejszono o 11 powiatów, położonych w obszarze wojennym.

W b. Królestwie Polskiem objęte są cyfra szkół publiczne i prywatne szkoły. Nie objęte są chedery i szkoły przygotowawcze przy szkołach średnich.

Ź r ó d ł a: Statistik der Unterrichtsanstalten. 1910 — 1911 (1914) — Falsht-Krätter: Materiały do projektu realizacji powszechnego nauczania 1921. — Rocznik Statystyki Rzeczyposp. Polskiej 1920, 1921 r. — S. Szule: Wartość materiałów statystycznych, dotyczących stanu ludności Królestwa Polskiego 1920.—Stat. Wremiennik 1884.—Stan szkolnictwa powszechnego w r. 1917. (1919).—Miesięcznik statystyczny 1920.

49. Dzielnice Polski.

Szkoły powszechne. Szkoły. (1920/21).

Dzielnice Województwa	S z k o ł y					J ę z y k w y k ł a d o w y							Organizacja		
	Ogółem	na 100 km. kw.	z wia- domą staty- styką	publi- czne	w mia- stach	polski	nie- miecki	polski i nie- miecki	rusiń- ski	polski i ru- siński	rosyj- ski	ży- dow- ski	1-o kloso- we	2-u kloso- we	7-o i wię- cej kloso- we
B. Królestwo Polskie	11 397	8,6	10 209	9 878	1 046	9 968	190	3	—	—	1	46	8 147	966	69
Miasto Warszawa	171	141,3	170	103	170	156	—	—	—	—	1	13	—	12	12
Woj. warszawskie	2 665	8,3	2 305	2 237	163	2 218	79	1	—	—	—	7	1 958	195	1
„ łódzkie	2 456	12,3	2 254	2 193	341	2 139	109	2	—	—	—	4	1 766	171	26
„ kieleckie	2 504	8,6	2 207	2 156	154	2 206	—	—	—	—	—	1	1 765	221	23
„ lubelskie	2 370	8,0	2 313	2 257	119	2 312	—	—	—	—	—	1	1 901	265	6
„ białostockie	1 231	4,7	960	932	99	937	2	—	—	—	—	20	757	102	1
Ziemie Wschodnie	2 115	1,7	1 794	1 636											
Woj. nowogrodzkie	934	2,4	867	742											
„ poleskie	347	0,8	325	299	60	268	—	—	34	1	1	21	239	45	11
„ wołyńskie	834	2,8	602	595											
B. Dzielnica Pruska	4 632	10,8	4 193	4 157	429	2 812	1 100	281	—	—	—	—	2 301	1 156	172
Woj. pomorskie	1 600	9,8	1 407	1 393	90	937	275	195	—	—	—	—	683	423	55
„ poznańskie	3 032	11,4	2 786	2 764	339	1 875	825	86	—	—	—	—	1 618	733	117
Małopolska	6 728	8,5	6 008	5 901	727	3 629	53	14	1 883	428	—	1	3 326	1 643	200
Woj. krakowskie	1 850	10,6	1 774	1 746	230	1 686	12	1	63	11	—	1	882	510	86
„ lwowskie	2 442	9,0	2 150	2 102	262	1 228	17	9	768	128	—	—	1 210	571	83
„ stanisławowskie	1 161	6,3	1 058	1 034	134	284	22	4	613	135	—	—	650	246	13
„ tarnopolskie	1 275	7,9	1 026	1 019	101	431	2	—	439	154	—	—	584	316	18
Śląsk Cieszyński	124	12,3	124	117	25	99	25	—	—	—	—	—	31	28	17

U w a g a: Cyfry dla b. Królestwa Polskiego odnoszą się do stanu z dnia 15 stycznia 1920, dla innych dzielnic do stanu za rok szkolny 1920/21. Województwo lubelskie bez powiatu białskiego, białostockie bez powiatu wołkowyskiego.
Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny 1922.

50. Dzielnice Polski.

Szkoły powszechne. Nauczyciele (1920/1921).

Dzielnice Województwa	Nau- czy- ciele czynni	W szkołach		Na 100 sil nau- czy- ciel- skich kobiet	W szko- łach		Na 1 nauczycie- la uczniów			Na 1 nauczycie- la kompletów			Obszar w km. kw.	Lud- ność w ty- siącach	Polacy	
		pu- blicz- nych	pry- wat- nych		miej- skich o/o	wiej- skich o/o	Ogół- tem	w szkołach		Ogół- tem	w szkołach				w ty- siącach	w o/o
B. Królestwo Polskie	17 367	16 161	1 206	62,8	37,2	62,8	58	43	67				137 879	11 216	9 511	84,8
Miasto Warszawa	1 769	1 310	459	71,0	100	0,0	31	31	—				121	931	673	72,3
Woj. warszawskie	3 173	3 040	133	55,3	24,9	75,1	60	49	63				29 310	2 112	1 895	89,7
„ łódzkie	4 064	3 919	145	60,7	44,6	55,4	63	49	74				19 034	2 251	1 859	82,6
„ kieleckie	3 630	3 416	214	58,1	27,7	72,3	69	53	76				25 736	2 534	2 312	91,2
„ lubelskie	3 204	3 114	90	72,4	16,9	83,1	59	45	62				31 160	2 086	1 776	85,2
„ białostockie	1 527	1 362	165	58,9	34,4	65,6	47	38	52				32 518	1 302	996	76,5
Ziemie Wschodnie	2 488			52,0									108 601	3 610	1 049	29,1
Woj. nowogrodzkie	963			60,7									37 195	1 300	650	50,0
„ poleskie	535	414	121	50,8	44,1	55,9	46	40	51	1,1	0,9	1,3	41 463	877	191	21,8
„ wołyńskie	990			43,9			42						29 943	1 433	208	14,5
B. Dzielnica Pruska	6 838	6 745	93	43,1	35,2	64,8	74	59	82	1,5	1,2	1,6	42 989	2 914	2 384	81,8
Woj. pomorskie	2 163	2 135	28	33,3	25,2	74,8	71	54	77	1,4	1,2	1,4	16 386	940	755	80,4
„ poznańskie	4 675	4 610	65	47,6	39,7	60,3	75	61	85	1,5	1,2	1,7	26 603	1 974	1 629	82,5
Małopolska	16 210	15 724	486	64,2	36,9	63,1	61	42	68	1,4	0,9	1,6	79 080	7 487	4 305	57,5
Woj. krakowskie	5 499	5 361	138	65,5	36,3	63,7	57	42	66	1,3	0,9	1,5	17 448	1 990	1 851	93,0
„ lwowskie	6 094	5 826	268	66,1	40,0	60,0	59	41	70	1,3	0,9	1,6	27 024	2 719	1 526	56,1
„ stanisławowskie	2 483	2 422	61	63,4	36,6	63,4	59	44	68	1,4	0,9	1,7	18 368	1 348	294	21,8
„ tarnopolskie	2 134	2 115	19	57,6	30,3	69,7	61	47	67	1,4	1,0	1,6	16 240	1 430	634	44,3
Śląsk Cieszyński	524	468	56	25,7	43,5	56,5	48	32	61	0,9	0,7	1,0	1 009	145	111	76,3

U w a g a: Cyfry dla województw nowogrodzkiego i wołyńskiego dotąd nieopracowane. Cyfry dla b. Królestwa Polskiego odnoszą się do stanu z 15 stycznia 1920 r., dla innych dzielnic do stanu za rok szkolny 1920/21.
Ź r ó d ł a: jak tablica 49.

51. Dzielnice Polski.

Szkoły powszechne. Uczniowie (1920/21).

Dzielnice Województwa	U c z n i o w i e					J ę z y k d o m o w y					W y z n a n i e				
	Ogółem	na 1000 ludno- ści	na 100 uc- niów ogółem w szkołach		na 100 dziew- cząt chłop- ców	pol- ski	nie- mie- cki	biało- ruski względ- nie rusin- ski	ży- dow- ski	inne nie- po- dane	rz.- kato- lickie	gr.-kato- lickie względ- nie prawo- sławne	pro- te- stan- ckie	moj- że- sz- we	nie- po- dane
			pu- blicz- nych	w mia- stach											
						na 100 uczniów					na 100 uczniów				
B. Królestwo Polskie	1 012 126	90,2	96,2	27,6	108,3	.	.	.	.	.	87,3	1,2	3,4	7,4	0,7
Miasto Warszawa . . .	54 288	58,3	84,0	100	87,2	.	.	.	.	.	79,9	0,3	0,4	19,4	0,0
Woj. warszawskie . . .	190 026	90,0	97,3	20,5	110,8	.	.	.	.	.	88,9	0,1	4,8	5,6	0,6
" łódzkie	255 413	113,5	98,4	34,7	102,9	.	.	.	.	.	81,5	0,2	9,0	8,5	0,8
" kieleckie	251 755	99,3	94,9	21,2	111,4	.	.	.	.	.	92,8	0,1	0,2	6,2	0,7
" lubelskie	188 651	93,1	97,9	13,1	113,5	.	.	.	.	.	89,6	4,2	0,3	5,0	0,9
" białostockie . .	71 993	70,6	94,9	27,4	115,1	.	.	.	.	.	84,2	3,8	1,5	10,4	0,1
Ziemie Wschodnie . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Woj. nowogrodzkie . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
" poleskie	24 759	28,3	84,7	23,6	141,5	20,1	0,2	55,0	18,5	6,2	19,8	58,5	1,0	18,5	2,2
" wołyńskie	27 422	19,1	.	.	176,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
B. Dzielnica Pruska . .	505 688	170,8	99,5	28,2	103,1	80,3	18,8	—	0,0	0,9	81,8	0,0	16,7	0,1	1,4
Woj. pomorskie	153 363	163,2	99,3	19,2	102,5	76,0	22,6	—	0,0	1,4	79,3	0,0	18,9	0,1	1,7
" poznańskie	352 325	178,5	99,5	32,0	103,4	82,0	17,1	—	0,1	0,8	82,8	0,0	15,7	0,2	1,3
Małopolska	947 300	126,5	98,4	26,8	105,5	56,8	0,8	31,8	6,9	3,7	54,9	31,9	0,3	9,4	3,5
Woj. krakowskie	312 920	157,2	98,5	25,5	98,8	89,7	0,7	2,3	3,8	3,5	87,8	2,3	0,3	6,3	3,3
" lwowskie	357 286	131,4	97,9	26,4	98,1	52,9	0,8	35,7	7,9	2,7	49,4	36,9	0,4	10,9	2,4
" stanisławowskie . .	146 487	108,6	98,5	26,4	119,8	19,6	1,4	63,6	10,1	5,3	18,5	62,7	0,7	12,1	6,0
" tarnopolskie . . .	130 607	91,4	99,1	22,6	118,1	30,5	0,3	56,2	8,2	4,8	31,9	54,5	0,1	9,6	3,9
Śląsk Cieszyński . . .	25 011	172,3	93,6	23,5	94,4	74,2	23,6	—	0,0	2,2	64,2	0,0	29,5	4,3	2,0

U w a g a: Cyfry języka rusińskiego i białoruskiego w województwie poleskim obejmują także język rosyjski. Cyfry wyznaniowe Królestwa Polskiego odnoszą się do prawosławnych, Małopolski do grekokatolików, województwo poleskie ma 57,2 prawosławnych a 1,3% grekokatolików. P. uwagę do tablicy 49 i 50.

52. Przegląd Międzynarodowy.

Szkolnictwo powszechne i średnie (1910—1913).

Państwa <i>Dzielnice Polski</i>	Rok szkolny	Szkolnictwo powszechne							Szkolnictwo średnie				
		Dzieci 5—15 lat		Na 1000 dzieci 5—15 lat przypada		1 szkoła na km. kw.	Na 1 szkołę przy- pada naucz- ycieli	Na 1 naucz- yciela przy- pada ucz- niów	Na 10.000 dzieci od 5—15 lat przypada uczniów	Na 10.000 ludności		Na 1 szkołę naucz- ycieli	Na 1 naucz- yciela uczniów
		na 100 miesz- kańców	na 1 km. kw.	ucz- niów	naucz- ycieli					szkół	uczniów		
Anglja i Walja	1911/12	20	47,6	797	22	7,2	8	37	230	2,76	459	13,5	12
Czechy	1912/13	22	28,2	777	21	8	5	36	251	2,02	545	23,4	11
Szwajcarja.	1910	21	18,6	772	19	7,7	3	48	200	1,17	410	25,6	14
<i>b. rejencja Poznańska i Zachodnio-Pruska</i>	1910/11	25	17,6	764	13	9,8	2	59	310	2,47	782	19,1	17
Prusy.	1910/11	22	25,7	763	15	8,6	3	52	470	3,26	1047	19,7	16
Francja.	1912/13	17	12,3	725	24	6,5	2	35	201	1,34	340	.	.
Austria.	1912/13	22	21,3	723	18	12,1	5	40	258	1,98	578	22,8	13
Bawaria.	1910/11	22	20,3	683	12	9,9	3	56	372	3,44	831	15,8	15
<i>b. Galicja.</i>	1912/13	26	26,1	653	11	12,8	4	61	206	1,62	526	23,2	14
Belgja	1910/11	20	51	620	14	3,9	3	43	207	2,22	494	17,3	13
<i>b. Królestwo Polskie</i>	1911/12	24	22	136	2	26,9	2	53	246	2,28	499	.	.

U w a g a: Państwa i dzielnice Polski podane w porządku malejącej liczby uczniów szkół powszechnych. W b. Królestwie Polskiem uważano za szkoły średnie także progimnazja i inne szkoły niższego niż w krajach zachodnich typu.

Z r ó d ł o: M. Falski — I. Kräutler, Materiały do projektu realizacji powszechnego nauczania. 1921.

53. Przegląd międzynarodowy.

Analfabeci.

Państwa <i>Dzielnice Polski</i>	Rok spisu	Analfabetów na 1000 ludności				Państwa	Rok spisu	Analfabetów na 1000 ludności			
		powy- żej lat	męż- czyzn	kobiet	razem			powy- żej lat	męż- czyzn	kobiet	razem
Serbja	1900	6	662	926	790	Francja	1911	5	109	143	126
Rosja	1897	9	616	831	724	Belgja	1910	7	126	150	138
Bułgarja	1905	5	526	828	673	Prusy	1871	10	95	147	121
Rosja Europejska . . (bez Królestwa Polskiego)	1897	9	572	824	702	Irlandja	1911	9	90	94	92
Portugalja	1911	7	608	774	697	Estonja	1881	.	64	58	61
Hiszpanja	1900	0	558	714	638	Finlandja	1910	5	75	69	71
Rumunja	1909	7	458	767	606	Stany Zjedn. { Biali	1910	10	50	49	50
<i>b. Królestwo Polskie</i>	1897	9	550	648	599	{ Czarni	1910	10	301	307	304
Włochy	1911	6	428	505	467	Kanada	1916	10	680	830	750
<i>b. Galicja</i>	1910	10	248	314	282	Argentyna	1914	6	307	354	329
Austro-Węgry	1910	10	107	136	122	Meksyk	1900	0	776	828	802
Węgry	1910	6	281	383	339	Brazylja	1900	0	808	896	852
Austrja	1910	10	261	212	187	Australja (z Nową Zelandją)	1911	0	.	.	155

Źródło. Handwörterbuch d. Staatswissenschaften, 4 wyd., 1921/22 i Roczniki statystyczne odpowiednich państw.

54. Polska.

Szkolnictwo średnie (1910—1922).

Dzielnice Województwa	Szkoly			Nauczyciele		Uczniowie					
	1910/11	1918/19	1921/22	1910/11	1918/19	w ty- siącach	na 10.000 lud- ności	w ty- siącach	na 10.000 lud- ności	w ty- siącach	na 10.000 lud- ności
	1910/11		1918/19		1921/22			1910/11		1918/19	
B. Królestwo Polskie . .	260	423	397	4 494	5.703	57,9	49,4	102,8	91,7	113,6	101,2
Małopolska	119	135	153	3.019	2.875	41,4	51,6	37,9	50,6	47,8	63,8
B. Dzielnica Pruska . .	.	.	105	.	.	.	.	.	.	27,5	94,3
Wojew. Poznańskie . .	36	65	73	740	760	12,6	64,8	16,3	82,3	18,9	95,8
„ Pomorskie	.	.	32	.	.	.	.	.	.	8,6	91,2

U w a g a: Województwo poznańskie za r. 1910/11 w granicach b. rejencji poznańskiej.
Źródła: Miesięcznik Statystyczny 1920, 1922. — Falski-Kräutler, Materiały do projektu realizacji powszechnego nauczania, 1921. — Sprawozdanie c. k. Rady Szkolnej Krajowej o stanie szkół galicyjskich w roku szkolnym 1910/11. — Statistisches Jahrbuch für den Preussischen Staat, 1912.

55. Przegląd międzynarodowy.

Analfabeci wśród rekrutów (1900—1910).

Analfabetów na 100 rekrutów było:											
Państwa	1900	1910	Państwa	1900	1910	Państwa	1900	1910	Państwa	1900	1910
Saksonja . .	0,04	0,01	Holandja . .	2,8	1,4	Węgry . . .	15,0	10,7	Bułgarja . .	36,6	21,4
Niemcy . .	0,07	0,02	Francja . .	5,63	4,26	<i>Polska</i> . . .	—	27,7	Rumunja . .	.	60,0
Szwecja . .	0,08	0,23	Belgja . . .	12,01	8,98	Włochy . . .	32,6	29,6			

U w a g a: Cyfry dla Francji, Włoch odnoszą się do r. 1901 i 1911, dla Holandji do r. 1909, dla Polski do r. 1922.
Źródło: Annuaire Internationale de Statistique 1916. — Dane Ministerstwa Spraw Wojskowych.—W Szwecji w r. 1910 odmienne od r. 1900 obliczano analfabetów.

56. Polska.

Szkoły średnie (1921—1922).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	S z k o ł y								U c z n i o w i e						
	Ogółem	państwowe				prywatne				we wszystkich szkołach		w szkołach państwowych		w szkołach prywatnych	
		razem	męskie	żeńskie	koe-duk.	razem	męskie	żeńskie	koe-duk.	ogółem w tys.	chłopców w o/o	ogółem w tys.	chłopców w o/o	ogółem w tys.	chłopców w o/o
POLSKA	721	231	173	29	29	490	115	231	144	204 804	50	85 884	84	118 920	43
b. Królestwo Polskie	397	82	50	24	8	315	90	154	71	113558	52	29 769	72	83 789	44
Miasto Warszawa	106	13	8	5	—	93	30	61	2	34 059	45	4 905	68	29 154	42
Woj. warszawskie	65	17	10	5	2	48	13	20	15	14 279	56	6 024	72	8 255	44
łódzkie	91	9	4	3	2	82	26	33	23	26 845	57	3 487	66	23 358	49
kieleckie	62	17	14	3	—	45	10	25	10	18 394	56	6 419	84	11 975	47
lubelskie	43	15	9	4	2	28	7	12	9	12 072	57	5 113	75	6 959	45
białostockie	30	11	5	4	2	19	4	3	12	7 909	53	3 821	58	4 088	49
Ziemie Wschodnie	59	15	—	—	15	44	4	9	31	14 414	52	4 609	60	9 805	49
Woj. nowogrodzkie	17	5	—	—	5	12	—	1	11	3 963	50	1 521	62	2 442	43
" poleskie	11	3	—	—	3	8	—	1	7	3 187	49	1 155	54	2 032	46
" wołyńskie	31	7	—	—	7	24	4	7	13	7 264	55	1 933	62	5 331	52
b. Dzielnica Pruska	105	44	37	3	4	61	8	22	31	27 477	63	14 229	87	13 248	39
Woj. poznańskie	73	28	23	3	2	45	6	16	23	18 907	63	10 270	83	8 637	40
" pomorskie	32	16	14	—	2	16	2	6	8	8 570	64	3 959	97	4 611	35
Małopolska	153	84	80	2	2	69	13	45	11	47 781	80	35 743	96	12 038	32
Woj. krakowskie	46	28	25	1	2	18	3	12	3	14 900	87	11 977	94	2 923	26
" lwowskie	73	34	33	1	—	39	9	25	5	22 384	78	15 568	95	6 816	37
" stanisławow.	20	11	11	—	—	9	1	7	1	6 241	79	4 623	100	1 618	18
" tarnopolskie	14	11	11	—	—	3	—	1	2	4 256	90	3 575	100	681	39
Śląsk Cieszyński	7	6	6	—	—	1	—	1	—	1 574	97	1 534	100	40	—

Źródło: Miesięcznik statystyczny 1922.

57. Polska.

Szkoły wyższe (1921/22).

Szkoly wyzsze (1921/22)

Szkoly	Nauczyciele				Sluchacze				Wyznanie sluchaczy					
	Katedry zwy- czajne	Katedry nad- zwyczajne	Wy- klady zle- cone	Lek- toraty	zwyyczajni		nadzwyczajni		rymsko- kato- lickie	grecko- kato- lickie	prawo- slawne	ewang. augsb. i refor.	staro- zakon- ne	inne
					mecz- czyzni	kobiety	mecz- czyzni	kobiety						
Uniwersytet Warszawski.														
Wydzialy:														
Teologii katolickiej	17	—	—	15	51	—	—	—	51	—	—	—	—	—
" ewangelickiej	5	—	—		25	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prawa i nauk poli- tycznych	20	—	7		2 204	548	5	1	1 798	—	53	107	766	34
Lekarski	25	5	23		1 303	380	—	—	906	—	20	90	628	39
Filozoficzny	50	5	13		951	1 550	101	126	1 528	—	148	92	914	46
Oddzial Farmaceutyczny	z lekarskim				116	55	32	4	167	—	—	3	37	—
Studjum Weterynarii	4	2	—		63	3	—	—	44	—	3	1	17	1
Uniwersytet Jagielloński.														
Wydzialy:														
Teologiczny	12	1	2	14	96	—	4	—	2 976	121	24	55	1 339	16
Prawniczy	12	3	3		1 462	66	44	9						
Lekarski	21	5	78		708	138	2	—						
Filozoficzny	54	11	58		921	564	94	134						
Studjum rolnicze	z filozoficznym				172	20	8	3						
Oddzial farmaceutyczny	z lekarskim				27	34	18	7						
Uniwersytet J. Kazmierza														
Wydzialy:														
Teologiczny	16	—	6	15	86	—	7	—	90	1	—	—	—	2
Prawniczy	23	7	15		2 085	129	56	1	1 105	59	6	17	1 033	51
Lekarski	21	2	10		1 019	206	—	—	580	28	3	5	598	11
Filozoficzny	45	9	12		476	590	25	93	541	22	9	11	595	6

S z k o ł y	Nauczyciele				Słuchacze				Wyznanie słuchaczy					
	Katedry zwyczajne	Katedry nadzwyczajne	Wykłady złeczone	Lektoraty	zwyczajni		nadzwyczajni		rzym.- kato- lickie	grecko- kato- lickie	prawo- sławne	ewang.- augubr. i refor.	staro- zakonne	inne
					męż- czyźni	kobiety	męż- czyźni	kobiety						
Uniwersytet Poznański. Wydziały:														
Prawno-ekonomiczny . . .	19	—	—	16	1 363	91	96	9	3 066	3	12	137	47	8
Lekarski	24	2	—		224	51	8	5						
Filozoficzny	46	2	—		335	259	138	166						
Rolniczo-leśny	23	—	—		508	13	6	1						
Studia farmaceutyczne . .	1	2	—		—	—	—	—						
Wydział inżynierji	2				—	—	—	—						
Uniwersytet Stef. Batorego Wydziały:														
Teologiczny	10	—	2	8	10	—	17	—	27	—				
Prawny i nauk społecznych	18	—	—		308	53	42	19	355	—	7	5	47	8
Lekarski	26	—	1		205	114	67	12	284	—	23	4	87	
Filozoficzny humanistyczny	23	7	6		61	79	98	232	324	—	16	13	116	1
„ przyrodn.-mate- matyczny	19	6	3		154	69	68	39	216	—	13	5	87	9
Sztuk Pięknych	7	3	4		21	16	26	19	66	—	6	2	7	1
Politechnika Lwowska. Wydziały:														
Rolniczo-leśny	15	2	42	4	485	19	—	—	1 745	53	40	29	297	17
Komunikacyjny	18	—	38		440	5	—	—						
Architektoniczny	7	1	20		155	13	—	—						
Mechaniczny	18	2	36		758	5	—	—						
Chemiczny	9	1	19		266	31	—	—						
Ogólny	1	2	5		18	—	—	—						
Wojskowy (w organizacji)					35	—	—	—						

Szkoly wyzsze (1921/22)

S z k o ł y	Nauczyciele				Słuchacze				Wyznanie słuchaczy					
	Katedry zwyczajne	Katedry nadzwyczajne	Wykłady i ćwiczenia zlec.	Lektoraty	zwyczajni		nadzwyczajni		rzym.- kato- lickie	grecko- kato- lickie	prawo- sławne	ewang. augubr. i refor.	staro- zakonne	inne
					męż- czyźni	kobiety	męż- czyźni	kobiety						
Politechnika Warszawska. Wydziały:														
Komunikacyjny	16	4	35	1	1 083	4	64	8	2 935	1	29	149	636	362
Architektoniczny	8	2	24		371	58								
Mechaniczny	10	6	15		—	—								
Elektrotechniczny	6	1	11		1 634	15								
Mierniczy	2	—	17		213	4								
Chemiczny	8	5	25		559	99								
Szkoła Główna Gospodar- stwa Wiejskiego	20	10	19	—	694	52	9	6	738	—	4	14	5	—
Akademja Górnicza	22	2	40	6	272	1	8	1	266	4	4	5	3	—
Akademja Sztuk Pięknych.	16	—	11	—	116	35	4	—	122	8	11	1	13	—
Akademja Weterynarii	15	4	11	2	300	5	—	2	242	15	—	6	40	4
Państw. Instytut Dentyst.	3	—	14	—	10	18	18	351	138	—	2	8	352	—
Instytut Pedagogiczny . . .	4	—	32	—	133	79	—	—	242	—	—	9	7	—
Uniwersytet Lubelski. Wydziały:														
Teologiczny	9	—	21	2	23	—	—	—	1 095	3	6	16	—	—
Prawa kanonicznego i Nauk moralnych	8	—	32	—	34	—	—	—						
Prawa i Nauk społeczno- ekonomicznych	20	—	28	—	432	83	135	13						
Nauk humanistycznych . . .	24	—	28	—	52	201	43	104						

U w a g a: Nieobjęte są: Wyższa Szkoła handlowa w Warszawie i Wolna Wszechnica w Warszawie, które nie są zakładami państwowymi, tak samo jak Uniwersytet Lubelski. — Oprócz słuchaczy jest na Politechnice lwowskiej 75, w Państwowym Instytucie Dentystycznym 103 hospitantów.

Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny 1922,

60. Polska.

Szkoły wyższe. Słuchacze. (1918—1922).

Sluchacze	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1919 1920	1920 1921	1921 1922
	Uniwersytet Warszawski				Uniwersytet Jagielloński				Uniwersytet Lwowski				Uniwersytet Poznański			Uniwersytet Wileński			Uniwersytet Lubelski		
Ogółem . . .	4 557	4 588	5 787	7 518	3 860	4 287	4 136	4 531	3 892	2 892	3 639	4 773	641	2 094	3 273	547	788	1 729	574	930	1 120
w tem zwycz.	.	.	5 705	7 249	.	.	3 673	4 268	.	2 725	3 431	4 591	489	1 877	2 844	351	561	1 090	448	677	825
Kobiety . . .	1 132	1 626	2 035	2 667	701	948	878	975	452	897	991	1 019	187	397	595	250	260	652	211	362	401
Rzym.-katol.	2 996	3 056	3 327	4 494	2 880	2 960	3 019	2 976	1 614	1 862	2 109	2 316	.	1 935	3 066	448	609	1 272	559	915	—
Greko-katol. i prawosł.	.	.	17	224	1	33	50	145	711	24	111	128	.	5	15	7	25	65	2	2	1 095
Ewangelicy	106	186	206	318	33	40	35	55	24	16	22	33	.	95	137	7	13	29	13	13	3
Starozakonni	1 442	1 336	2 236	2 362	938	1 247	1 016	1 339	1 524	970	1 361	2 226	.	56	47	80	131	344	—	—	6
Inni	13	10	1	120	8	7	16	16	19	20	36	70	.	3	8	5	10	19	—	—	16

Sluchacze	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922	1918 1919	1919 1920	1920 1921	1921 1922
	Politechnika Warszawska				Politechnika Lwowska				Szkoła Gł. Gospo- darstwa Wiejsk.				Akademia Górnicza			Akademia Weterynaryj				Instytut Pedagogiczny			
Ogółem . . .	2 577	.	2 931	4 112	989	1 515	2 178	2 305	476	.	787	761	80	179	282	199	167	215	307	158	.	217	258
w tem zwycz.	.	.	2 931	3 968	.	1 376	2 135	2 230	.	.	787	746	80	169	273	—	165	—	305	—	.	165	212
Kobiety . . .	170	.	206	116	31	50	72	75	33	.	81	58	—	—	2	3	2	2	7	119	.	118	79
Rzym.-kat.	1 857	.	2 179	2 935	772	1 397	1 885	1 745	451	.	764	738	76	172	266	128	143	173	242	140	.	197	242
Greko-katol. i prawosł.	—	.	13	30	59	8	51	67	—	.	4	4	—	1	8	31	—	7	15	—	.	—	—
Ewangelicy	112	.	110	149	10	10	32	29	21	.	14	14	3	2	5	5	2	33	6	5	.	8	9
Starozakonni	598	.	587	636	142	96	198	297	3	.	5	5	1	4	3	32	20	—	40	13	.	12	7
Inni	10	.	42	362	6	4	12	17	1	.	—	—	—	—	—	3	2	2	4	—	.	—	—

U w a g a: W r. 1918/19 wyznania nie podano dla 34, a w r. 1921/22 dla 150 słuchaczy Politechniki Lwowskiej. Cyfry odnoszą się do semestrów zimowych.

Ź r ó d ł o: Dane Ministerstwa Oświecenia.

61. Polska.

Instytucje naukowe (1921).

Instytucje	Aka- demja Umie- jętno- ści	Towa- rzy- stwo Nau- kowe	Kasa im. Mia- now- skiego	Towa- rzy- stwo Nau- kowe	T-wo Przy- jaciół Nauk	T-wo Przy- jaciół Nauk
Siedziba zarządu	Kra- ków	Warszawa		Lwów	Po- znań	Wilno
Rok sprawo- zdawczy . . .	1921		1921	1921	1921	1921
Kapitał:						
zакładowy	10.4		69.2	1.5	0.2	
rezerwy	0.1					
Majątek nieruchomy	e)		a)	b)	c)	
Dochody:	10.7		42.2	5.0	6.82	0.6
z subwencji pu- blicznych . . .	8.5		38.7	4.0	5.9	0.5
z majątku . . .	0.8		0.5	—	0.02	—
inne	1.4		3.0	1.0	0.9	0.1
Wydatki:	8.7		3.9	2.35	4.63	0.3
na administrację	2.7		0.8	0.25	d) 0.6	0.1
„ publikacje . .	5.6		—	2.0	3.5	0.2
„ pracownię . . .	—		0.5	—	0.1	—
„ nagrody i sty- pendja	0.1		2.6	0.1	0.13	—
„ inne	0.3		—	—	0.3	0.0

U w a g a. a) Nieruchomości w Warszawie, tereny naftowe i prawa górnicze na Kaukazie. b) Nieruchomości we Lwowie. c) Dwie nieruchomości w Poznaniu. d) W tem i pracownia archeologiczna. e) Dwie nieruchomości w Krakowie. Sprawozdań T-wo Naukowego w Warszawie nie można było uzyskać.

Ź r ó d ł a: Sprawozdania Instytucji.

62. Polska.

Towarzystwa oświatowe (1921).

Towarzystwa	Polska Macierz Szkołna			Tow. Dobro- czyn- ności	Tow. Czy- telń	Tow. Szkół ludo- wej
Siedziba zarządu	War- sza- wa	Cie- szyn	Wilno	War- sza- wa	War- sza- wa	Kra- ków
Rok założenia . . .	1906	1885	—	—	—	1891
Rok sprawozdawczy .	1921	1919	1921	1921	1921	1921
Kół	59		30			239
Członków			1.613			14.463
Dochody w tys. mk..	5.783		8.179	6.196	2.129	83.716
Szkół	16	12	26			138
Kursów dla analfabet.	12		2			80
Uczniów w szkołach .	2.238					7.207
Analfabetów na kurs.	175		77			925
Ochronek i burs . . .	2	19				28
Wychowanków burs . .		146				613
Domów ludowych . .	3		7			19
Czytelń i bibliotek . .	68		14	16	8	491
Czytelników	393		14.068	12.207	6.981	
Odczytów i obchodów	206		343			1.677
Uniwersytetów ludow.	33					
Kursów innych		3				
Szkół przemysł. uzup.		7	1			8

U w a g a. Cyfry Tow. Szkół ludowej dotyczą 94 kół czynnych, 86 kół czynnych nie nadesłało Zarządowi głównemu sprawozdań. Reszta kół z powodu wojny nieczynnych.

Ź r ó d ł a: Sprawozdania Towarzystw.

63. Polska.

Seminarja nauczycielskie (1921/22).

PAŃSTWO Dzielnica Województwo	Seminarja					Nauczyciele		Uczniowie				
	Ogół- tem	pań- stwowe	z języ- kiem wykła- dowym polskim	z wła- sną szkołą ćwi- czeń	z in- terna- tem	Ogół- tem	w se- minar- jach pań- stwo- wych	Ogół- tem	w se- minar- jach pań- stwo- wych	w semi- narjach z językiem wykłado- wym polskim	w in- terna- tach	w szko- łach ćwi- czeń
POLSKA	153	96	136	81	99	2 068	1 281	20 314	14 197	18 357	5 297	10 964
B. Królestwo Polskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Miasto Warszawa	11	6	11	5	4	226	113	957	423	957	101	548
Woj. warszawskie	12	11	12	6	11	152	138	1 595	1 431	1 595	763	844
» kieleckie	12	7	12	6	7	159	102	1 799	1 170	1 799	247	689
» łódzkie	8	7	7	6	8	83	63	892	660	776	349	690
» lubelskie	9	8	9	7	9	129	122	1 191	1 133	1 191	570	933
» białostockie	6	5	6	3	6	81	67	763	691	763	271	370
Ziemie Wschodnie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Woj. nowogródzkie	1	1	1	—	—	4	4	50	50	50	—	—
» poleskie	1	1	1	—	1	6	6	71	71	71	71	—
» wołyńskie	2	1	2	1	2	17	10	143	117	143	208	159
B. Dzielnica Pruska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Woj. poznańskie	17	17	16	10	13	150	150	2 659	2 659	2 519	1 058	1 214
» pomorskie	9	9	8	8	9	101	101	1 409	1 409	1 299	326	913
Małopolska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Woj. krakowskie	22	7	22	8	10	273	106	2 704	1 199	2 704	536	1 451
» lwowskie	22	9	17	10	11	366	187	3 583	2 195	2 984	566	1 504
» stanisławowskie	6	1	3	5	4	128	21	1 240	208	625	148	895
» tarnopolskie	9	4	7	3	2	106	62	951	546	646	32	125
Śląsk Cieszyński	6	2	2	3	2	87	29	307	235	235	46	629

Źródło. Miesięcznik Statystyczny 1922.

64. Polska.

Szkoły i kursy zawodowe (1921/22).

SZKOŁY I KURSY	Ogół- tem	Zakłady		b. Kró- le- stwo Polskie		b. Dzieln- ica Pruska		Małopol- ska	
				zakłady		zakłady		zakłady	
		mę- skie	żeń- skie	mę- skie	żeń- skie	mę- skie	żeń- skie	mę- skie	żeń- skie
Szkoły i kursy ogółem	586	465	121	161	61	204	54	100	6
Dokształcające	244	230	14	56	5	96	9	78	—
Rzemieślniczo- przemysłowe	68	61	7	24	3	34	4	3	—
Techniczne	21	21	—	13	—	3	—	5	—
Handlowe i kupieckie	179	139	40	59	14	67	26	13	—
Seminarja dla na- uczycieli rzemiosł	3	—	3	—	3	—	—	—	—
Szkoły gospodarcze	9	—	9	—	7	—	2	—	—
Szkoły agrotech- niczne	14	14	—	9	—	4	—	1	—
Kursy dla drogistów	1	—	1	—	1	—	—	—	—
Szkoły i kursy zawo- dowe niższe	41	—	41	—	28	—	13	—	—
Szkoł niewyszczegól- nionych	6	—	6	—	—	—	—	—	6
Ludowe szkoły rolni- cze publiczne	34	27	7	5	4	3	2	19	1
Ludowe szkoły rolni- cze prywatne	26	11	15	10	10	1	5	—	—

U w a g a: Objęte są szkoły, podlegające Ministerstwu Oświecenia i Rolnictwa.
 Źródło: Prowizoryczny spis szkół zawodowych Ministerstwa Oświecenia
 i dane Ministerstwa Rolnictwa.

65. Polska.

Rolnicze szkoły ludowe (1921/22).

SZKOŁY	Ogół- tem	b. Kró- lestwo Polskie	b. Dzieln- ica Pruska	Mało- polska
Szkoł . .	60	29	20	11
1-o zimowych	12	11	—	1
2-u zimowych	19	—	19	—
1-o rocznych	22	14	1	7
1½ rocznych	2	2	—	—
2-u letnich .	1	1	—	—
3-y letnich .	4	1	—	3

Źródło: Dane Ministerstwa Rolnictwa.

Ochrony Ochroniarki Dzieci	Ogółem	b. Królestwo Polskie		b. Dziel- nica Pruska	Mało- polska
		Razem	w tem m. War- szawa		
Ochrony ogółem	1 711	1 154	158	309	248
W tem					
państwowe	27	10	2	3	14
samorządowe	203	151	62	31	21
społeczne	1 020	859	55	89	72
zakonne	184	29	5	108	47
prywatne	197	80	30	54	63
inne	80	25	4	24	31
bezpłatne	1 545	1 092	158	303	150
płatne	166	62	—	6	98
Ochrony wychowujące dzieci:					
tylko poniżej lat 7	1 041	631	105	174	236
także powyżej lat 7	670	523	53	135	12
Oddziały	2 182	1 310	250	618	254
Ochroniarki	2 182	1 310	250	618	254
Dzieci ogółem w tysiącach	100 860	65 500	12 500	20 398	14 962
W tem					
chłopcy	36 887	26 387	5 217	8 000	2 500
dziewczeta	55 011	39 113	7 283	12 398	3 500
płeć niepodana	8 962	—	—	—	8 962

U w a g a: Objęte są tylko ochrony, zarejestrowane w Wydziale Wychowania przedszkolnego Ministerstwa Oświecenia.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1922 r.

Władze	Urzęd- nicy		Niżsi funkcjo- narjusze	
	eta- towi	kon- trak- towi	eta- towi	kon- trak- towi
Ministerstwo W. R. i O. P.	338	—	35	21
Kuratorja razem	390	71	44	7
Kuratorjum Łódzkie . .	31	—	—	4
„ Poleskie . . .	12	—	2	—
„ Wołyńskie . .	24	—	3	—
„ Nowogródzkie	16	—	3	—
„ Lwowskie .	144	26	24	1
„ Krakowskie .	20	5	—	2
„ Poznańskie .	74	37	8	—
„ Pomorskie .	69	3	4	—

U w a g a: Cyfry obejmują 37 wizytatorów przy Ministerstwie i 37 przy kuratorach, oraz urzędników departamentu wyznań Ministerstwa.

Źródło. Preliminarz budżetowy Rzeczypospolitej
Polskiej na rok 1922.

Dzielnice	Dzie- kana- tów	Kości- łów pa- rafial- nych	Innych kości- łów i kaplic publi- cznych	Świe- ckich księży czyn- nych
Diecezje i ich siedziby.				
OBRZĄDEK ŁACIŃSKI				
B. Królestwo Polskie (1920).	183	1835	1014	2775
Diecezje	Siedziba			
Warszawska	Warszawa	24	306	274 604
Kaliska	Włocławek	39	373	219 556
Kielecka	Kielce	25	257	168 344
Sandomierska	Sandomierz	21	216	108 333
Lubelska	Lublin	21	177	121 235
Płocka	Płock	23	252	54 343
Podlaska	Janów Podlaski	18	155	26 203
Sejneńska	Łomża	12	99	44 157
Ziemie Wschodnie.		44	468	65 760
Wileńska(1920)	Wilno	23	337	38 548
Mińska (1921)	Mińsk	9	34	20 55
Augustowska, (1921)	Łomża	12	97	7 157
Łucka	Łuck	.	.	.
B. Dzielnica Pruska (1919).		74	752	322 1192
Poznańska	Poznań	31	342	189 540
Gnieźnieńska	Gniezno	19	194	75 265
Chełmińska	Pelplin	24	216	58 387

Dzielnice	Dzie- kana- tów	Kości- łów pa- rafial- nych	Innych kości- łów i kaplic publi- cznych	Świe- ckich księży czyn- nych
Diecezje i ich siedziby.				
Małopolska (1920).				
Diecezje	Siedziba			
Krakowska	Kraków	18	191	67 512
Tarnowska	Tarnów	21	180	42 418
Przemyska	Przemyśl	32	292	40 654
Lwowska	Lwów	26	416	130 535
Śląsk (1922).				
Cieszyński	Wrocław	4	34	— 83
Górny (polska część)	"	11	127	— 213
OBRZĄDEK ORMIANSKO-KATOLICKI				
Małopolska (1920).		3	8	4 18
Lwowska	Lwów	3	8	4 18
OBRZĄDEK GRECKO-KATOLICKI				
Małopolska.		114	1707	1568 2413
Lwowska (1918)	Lwów	54	761	496 936
Stanisławow- ska (1914)	Stanisławów	19	234	347 579
Przemyska (1918)	Przemyśl	41	712	725 898

Źródło Rubrycele djecezjalne

69. Polska.

Kościół prawosławny (1919).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Cerkwi para- fial- nych	Innych cerkwi i kaplic pu- blicz- nych	Księży	Dzielnice Województwa	Cerkwi para- fial- nych	Innych cerkwi i kaplic pu- blicz- nych	Księży
POLSKA	388	106	39	Kieleckie	20	14	3
B. Królestwo Polskie	387	106	39	Lubelskie	316	54	28
Województwa				Białostockie	19	19	4
Warszawskie	22	14	2	Małopolska	1	—	—
Łódzkie	10	5	2	Województwo łwowskie	1	—	—

70. Polska.

Kościoły ewangeliczne (1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Parafji	Kościo- łów	Pasto- rów	PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Parafji	Kościo- łów	Pasto- rów
POLSKA	583	604	590				
KOŚCIÓŁ UNIJNY				KOŚCIÓŁ REFORMOWANY			
ogółem	431	450	490	ogółem	20	20	6
Woj. poznańskie	265	270	300	B. Królestwo i Ziemia Wsch.	10	10	3
Woj. pomorskie	142	150	160	Małopolska	9	9	2
Śląsk Górny	24	30	30	Woj. pomorskie	1	1	1
KOŚCIÓŁ AUGSBURSKI				KOŚCIÓŁ STARO-LUTERSKI			
ogółem	125	127	86				
B. Królestwo i Ziemia Wsch.	110	112	70				
Śląsk Cieszyński	15	15	16	Woj. Poznańskie	7	7	8

Źródło: Dane Departamentu Wyznań Ministerstwa Oświecenia.

71. Galicja Wschodnia.
Parafje
Rzymsko-Katolickie

Założono w wieku:

- XIV—34
XV—90
XVI—57
XVII—78
XVIII—57
XIX—86
XX—37

Źródło: E. Romer, Etudes
de civilisation comparée 1920.

III. ŻYCIE GOSPODARCZE.

72. Ziemia Polski.

Zawody ludności.

73. Przegląd międzynarodowy. Zawody ludności.

Obszary	Rok spisu	Na 100 ludności				
		miało utrzymanie z				było za- wodo- wo czyn- nych
		rolni- ctwa, leśni- ctwa	prze- mysłu, górnictwa	handlu, komu- nikacji	innych zawo- dów	
ZIEMIE POLSKI		65	14	8	13	(ca33)
Dzielnica rosyjska	1897	68	11	7	13	.
Królestwo Polskie	1897	57	15	8	20	29
Litwa i Białoruś	1897	73	9	7	11	.
Ruś	1897	73	9	7	11	.
Dzielnica pruska	1907	46	31	9	14	45
Poznańskie	1907	54	23	9	14	45
Prusy zachodnie	1907	50	24	9	17	46
Rej. olsztyńska	1907	60	18	6	16	46
Rej. opolska	1907	29	48	9	16	44
Dzieln. austriacka	1910	69	13	10	8	56
Galicja	1910	73	9	10	8	57
Śląsk	1910	29	47	11	13	51
Rosja	1897	75	10	5	10	25
Prusy	1907	29	44	13	14	47
Austria	1910	48	27	12	13	52

74. Przegląd międzynarodowy.

Zawodowo czynni.

Na 100 ludności było	Niemcy	Austria	Anglia	Stany Zjedn.	Francja	Dania	Szwaj- caria	Kanada	Buł- garia
zawodowo czynnych	45,5	52,4	45,2	39,5	52,8	45,2	44,6	38,0	52,1
utrzymujących się bez pracy	5,5	5,3	—	—	—	5,3	6,1	—	0,6
utrzymywanych członków rodzin	49,0	42,3	54,8	60,5	47,2	49,5	49,3	62,0	47,3

U w a g a: Daty spisów p.
tabl. 72 i 73.

Źródła: Jak tabl. 72.

ROLNICTWO

75. Polska.

Użycie ziemi (1881—1913).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok	Cały obszar	Grunty orne	Łąki	Pastwi- ska	Lasy	Bu- dynki. Sady. Ogro- dy.	Drogi. Parki. Wody.	Nie- użytki	Cały ob- szar	Grun- ty or- ne	Łąki	Pa- stwi- ska /	Lasy	Bu- dyn- ki. Sady. Ogro- dy.	Drogi Parki Wody	Nieu- żytki
W t y s i ą c a c h h e k t a r ó w										w p r o c e n t a c h							
POLSKA		36 704,8	17 780,0	6 323,9		8 963,5		3 637,4		100,0	48,5	17,2	24,4				9,9
b. Królestwo Polskie	1909	12 949,7	7 298,9	1 074,5	905,3	2 531,0	466,4	673,6		100,0	56,4	8,3	7,0	19,5	3,6		5,2
Woj. warszawskie .		2 776,6	1 833,1	189,6	208,5	326,0	108,5	110,9		100,0	66,0	6,8	7,5	11,8	3,9		4,0
„ łódzkie		1 779,6	1 167,6	130,3	99,6	240,5	68,2	73,4		100,0	65,6	7,3	5,6	13,5	3,9		4,1
„ kieleckie		2 483,3	1 352,6	153,5	170,6	599,6	96,2	110,8		100,0	54,5	6,2	6,8	24,1	3,9		4,5
„ lubelskie		2 963,7	1 624,0	295,4	197,7	621,2	108,9	116,5		100,0	54,8	10,0	6,7	21,0	3,6		3,9
„ białostockie . .		2 946,4	1 321,5	305,7	228,8	743,6	84,6	262,2		100,0	44,9	10,4	7,8	25,2	2,9		8,8
Ziemie Wschodnie .	1881	9 896,5	3 301,5	1 961,3		3 058,2	—	1 575,5		100,0	33,4	19,8		30,9			15,9
Woj. nowogródzkie		—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—
„ poleskie		—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—
„ wołyńskie		—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—
Ziemia Wileńska . .		1 290,5	517,7	239,4		360,0	—	173,4		100,0	40,1	18,6		27,9			13,4
b. Dzielnica Pruska	1913	4 291,2	2 666,7	306,4	155,0	849,2	42,0	181,3	90,6	100,0	62,1	7,1	3,6	20,0	0,9	4,2	2,1
Woj. poznańskie . .		2 657,9	1 744,5	205,9	70,0	482,0	28,4	100,6	26,5	100,0	65,6	7,8	2,6	18,1	1,1	3,8	1,0
„ pomorskie		1 633,2	922,2	100,5	84,9	367,1	13,7	80,7	64,1	100,0	56,5	6,2	5,2	22,5	0,8	4,9	3,9
Małopolska	1912	7 849,4	3 798,9	875,0	750,6	2 020,6		404,3		100,0	48,4	11,1	9,6	25,7			5,2
Woj. krakowskie . .		1 686,4	884,9	121,7	194,1	402,8		82,9		100,0	52,5	7,2	11,5	23,9			4,9
„ lwowskie		2 702,3	1 307,2	315,7	256,4	694,5		128,5		100,0	48,4	11,6	9,5	25,7			4,8
„ stanisławowskie .		1 836,5	578,0	303,4	224,7	640,1		90,3		100,0	31,5	16,5	12,2	34,9			4,9
„ tarnopolskie . . .		1 624,2	1 028,8	134,1	75,4	283,1		102,6		100,0	63,3	8,3	4,7	17,4			6,3
Śląsk Cieszyński . .	1896	102,6	41,5	5,3	16,0	31,4	1,8	2,4	4,2	100,0	40,4	5,2	15,6	30,6	1,8	2,3	4,1
Śląsk Górny	1913	324,9	154,8	26,6	8,5	113,1	6,2	10,7	5,0	100,0	47,7	8,2	2,6	34,8	1,9	3,3	1,5

Uwagi i źródła patrz str. 63. Cyfry obszaru różnią się od cyfr w części I, gdyż pochodzą z innych źródeł.

76. Polska.

Zmiany w użyciu ziemi (1816—1913).

Królestwo Polskie				Poznańskie			Prusy Zachodnie		Galicja		
Rok	Rola %	Lasy %	Inne grunty	Rok	Rola %	Lasy %	Rola %	Lasy %	Rok	Rola %	Lasy %
1816	34	30	36	1878	61,6	20,3	54,3	21,2	1842	43,1	31,5
1839	34	28	38	1883	61,9	20,2	54,8	21,0	1866	45,7	26,8
1848	46	19	35	1893	62,4	19,8	55,1	21,3	1880	48,3	25,8
1859	46	20	34	1900	63,0	19,8	55,6	21,7	1896	48,5	25,7
1894	55	20	25	1913	63,6	19,9	56,2	22,9	1910	48,5	25,4
1907	56	19	25	1913	65,6	18,1	56,5	22,5	1912	48,4	25,7
1909	56	18	26								

Źródła: Rocznik stat. Król. Polsk. 1914.—Stat. Jahrb. f.d. preuss. Staat 1915. Statystyka Polski 1915.—St. J.b. d. Ackerbaumin. Wien 1912.—J. Rutkowski. Własność tabularna Galicji według stanu z końcem 1912 r. 1918.

77. Przegląd międzynarodowy.

Państwo	Rok	Na 100 ha obszaru przypada				Państwo	Rok	Na 100 ha obszaru przypada			
		gruntów ornych	łąk i pastwisk	lasów	innych gruntów			gruntów ornych	łąk i pastwisk	lasów	gruntów innych
Argentyna	1910	8,3	72,0	19,3	0,4	Łotwa	1921	28,8	31,4	28,3	11,5
Belgia	1910	52,3	20,0	20,1	7,6	Niemcy	1913	48,6	17,2	28,7	5,5
Czechosłowacja	1920	44,7	18,9	34,7	1,7	Rosja z Ukrainą	1884	25,8	14,9	39,7	19,6
Dania	1919	69,3	10,2	9,1	11,4	Rumunia	1921	51,1	19,8	27,5	1,6
Francja	1919	44,1	21,2	19,8	14,9	Stany Zjednoczone	1910	33,4	20,1	21,7	24,8
Holandja	1920	31,9	41,5	8,0	18,6	Wielka Brytania	1911	30,6	63,5	5,8	0,1
Irlandja	1911	18,6	79,6	1,7	0,1	Włochy	1910	51,9	21,2	17,7	9,2
Jugosławia	1897	40,6	23,2	19,0	17,2						

Uwaga: Cyfry obliczone dla Czechosłowacji, Francji, Niemiec, Polski, Rosji w granicach obecnych. Źródła: Annuaire International de Statistique agricole 1917, 1918, Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich 1921, The Statesmans Year-book 1921, Zprávy Státního Úřadu Statist. Republiky Československe 1921.

78. Polska.

Lasy (1922).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Obszar		Pro- cent lesi- stości	Lasu na 1 miesz- kańca w ha	Z ogólnego obszaru lasów przypada na		Wśród nie- państwowych	
	woje- wódz- twa	lasów			pań- stwowe	niepań- stwowe	dwor- skie	wło- ściań- skie
	w tys. ha							
POLSKA	38 629,7	8 943,9	23,2	0,53	2 832,1	6 111,6	.	.
b. Królestwo Polskie	13 787,9	2 585,6	18,8	0,23	1 045,9	1 539,6	1 172,7	252,1
Woj. warszawskie .	2 943,1	342,9	11,7	0,11	109,9	233,0	191,7	29,6
„ łódzkie	1 903,4	279,5	14,7	0,12	80,4	199,1	157,0	31,2
„ kieleckie	2 573,6	624,4	24,3	0,25	245,0	379,4	310,3	52,2
„ lubelskie	3 116,0	651,5	20,9	0,31	93,1	558,3	393,6	136,0
„ białostockie . .	3 251,8	687,3	21,1	0,53	517,5	169,8	120,1	3,1
Ziemie Wschodnie .	10 860,1	3 031,3	27,9	0,83	878,8	2 152,6	.	.
Woj. nowogródzkie	3 719,5	910,0	24,5	0,69	245,3	664,7	.	.
„ poleskie	4 146,3	1 275,8	30,8	1,33	361,7	914,1	.	.
„ wotyńskie	2 994,3	845,5	28,2	0,59	271,8	573,8	.	.
Ziemia Wileńska . .	1 349,0	380,0	28,2	0,77	102,6	277,5	.	.
b. Dzielnica Pruska	4 298,9	817,1	19,0	0,28	475,0	342,0	.	.
Woj. poznańskie . .	2 660,3	462,1	17,4	0,23	199,6	262,5	.	.
„ pomorskie	1 638,6	355,0	21,7	0,38	275,4	79,5	.	.
Małopolska	7 907,9	1 986,2	25,1	0,26	309,5	1 676,8	1 398,4	.
Woj. krakowskie . .	1 744,8	407,7	23,4	0,21	40,2	367,5	313,5	.
„ lwowskie	2 702,3	676,6	25,0	0,25	26,3	650,4	546,3	.
„ stanisławowskie . .	1 836,8	628,0	34,2	0,46	243,0	385,0	294,4	.
„ tarnopolskie . . .	1 624,0	273,9	16,9	0,19	—	273,9	244,2	.
Wojew. Śląskie . . .	426,0	143,5	33,7	0,13	20,3	123,1	—	.

79. Przegląd międzynarodowy.

Lasy (1884 — 1921).

Państwa	Rok spisu	Obszar lasów w tys. ha	Pro- cent lesi- stości	Lasu na 1 miesz- kańca
Argentyna	1910	44 120,0	23,8	5,17
Belgia	1910	519,8	17,7	0,07
Czecho-Słow . . .	1920	4 661,1	32,8	0,34
Dania	1919	367,3	8,6	0,11
Francja	1919	9 886,7	17,9	0,25
Holandja	1920	233,9	6,8	0,03
Irlandja	1911	117,3	0,6	0,00
Jugosławja	1897	481,2	10,0	0,16
Łotwa	1921	1 819,3	28,0	1,07
Niemcy	1913	12 812,7	23,7	0,19
Rumunja	1921	6 847,0	21,6	0,39
Stany Zjedn. . . .	1910	77 241,4	25,5	0,83
W. Brytanja . . .	1911	1 120,3	3,6	0,02
Włochy	1910	4 563,7	15,9	0,13

U w a g i do tabl. 78: Do rubryki lasów państwowych w Polsce zaliczono 53,3 tys. ha lasów administrowanych przez Państwo. Cyfry tej tablicy różnią się nieco od cyfr tabl. 75, czerpanych z innych źródeł.

Ź r ó d ł a tabl. 78 i 79: Lasy państwowe: dane Ministerstwa Rolnictwa za r. 1922. — Inne cyfry: Warsz. Komit. Stat. — Stat. d. Landwi. preussischen Staat. f. d. J. 1900. (1902) — Wiadomości Stat. o Stos. Kraj. t. XXV z. 2. — oraz przybliżone obliczenia na podstawie tych źródeł, dokonane przez organy Min. Rol. na rok 1922. — K. Bielański, Las polski. — Przegląd międzynarodowy p. źródła tabl. 77.

80. Polska.

Wielka własność.

Dzielnice Województwa	Rok	Wielkich gospodarstw			Obszar wielkich gospodarstw (w tys. ha)			Dzielnice Województwa	Rok	Wielkich gospodarstw			Obszar wielkich gospodarstw (w tys. ha)		
		w ogółe	niżej 500 ha	wyżej 500 ha	wogółe	niżej 500 ha	wyżej 500 ha			w ogółe	niżej 500 ha	wyżej 500 ha	wogółe	niżej 500 ha	wyżej 500 ha
B. Królestwo Pol.	1913	7 096	5 754	1 342	4 069,6	1 888,3	2 181,3	B. Dzielnica Pruska	1907	3 380	1 082	2 298	1 242,5	151,7	1 090,8
		100,0	81,1	18,9	100,0	46,4	53,6			100,0	32,0	68,0	100,0	12,2	87,8
Woj. warszawskie		2 825	2 458	367	1 178,6	716,6	462,0	Woj. poznańskie		2 226	622	1 604	875,8	88,1	787,7
		100,0	87,0	13,0	100,0	60,8	39,2			100,0	27,9	72,1	100,0	10,1	89,9
„ łódzkie		1 349	1 094	255	719,8	352,0	367,8	„ pomorskie . . .		1 154	460	694	366,7	63,6	303,1
		100,0	81,1	18,9	100,0	48,9	51,1			100,0	39,9	60,1	100,0	17,3	82,7
„ kieleckie		1 342	1 086	256	840,7	348,1	492,6	Małopolska . . .	1912	4 933	3 584	1 349	2 168,1	765,2	1 402,9
		100,0	80,9	19,1	100,0	41,4	58,6			100,0	72,7	27,3	100,0	35,3	64,7
„ lubelskie		1 168	806	362	1 122,7	339,1	783,6	Woj. krakowskie.		1 313	1 161	152	362,8	207,4	155,4
		100,0	69,0	31,0	100,0	30,2	69,8			100,0	88,4	11,6	100,0	57,2	42,8
„ białostockie . .		412	330	82	207,8	93,5	114,3	„ lwowskie		1 810	1 282	528	836,5	293,0	543,5
		100,0	80,1	19,9	100,0	45,0	55,0			100,0	70,8	29,2	100,0	35,0	65,0
„ białostockie część wschodnia	1905	676	485	191	392,2	124,2	268,0	„ stanisławow.		675	451	224	378,9	103,4	275,5
		100,0	71,7	28,3	100,0	31,7	68,3			100,0	66,8	33,2	100,0	27,3	72,7
Ziemie Wschodnie	1905	4 602	3 015	1 587	4 664,3	737,4	3 926,9	„ tarnopolskie		1 135	690	445	589,9	161,4	428,5
		100,0	65,5	34,5	100,0	15,8	84,2			100,0	60,8	39,2	100,0	27,4	72,6

U w a g a: Cyfry obliczone dla dzielnic i województw w ich granicach z r. 1921. Do własności wielkiej zaliczono w b. Królestwie Polskiem własność dworską, ordynacką i majoracką; w części wschodniej województwa białostockiego i na Ziemiach Wschodnich t.zw. własność prywatną powyżej 100 ha; w Małopolsce własność tabularną prywatną. W b. Królestwie Polskiem obliczenia dotyczą kategorii niżej i wyżej 500 ha, w części wschodniej województwa białostockiego i na Ziemiach Wschodnich niżej i wyżej 546 ha, w b. Dzielnicy Pruskiej niżej i wyżej 200 ha.

Ź r ó d ł a: Rocznik Statystyczny R. P. 1920/21. — J. Rutkowski, własność tabularna Galicji w r. 1912 (1918). — Sprawozdania Dyrekcji Głównej Tow. Kredyt. Ziemińskiego r. 1913. I i II półrocze. — Trudy Warszawskiego Statystycznego Komitetu zesz. 30, cz. II.

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok	Liczba małych gospodarstw w tysiącach					Obszar małych gospodarstw w tysiącach ha				
		o powierzchni					o powierzchni				
		wogóle	niżej 2 ha	od 2-5 ha	od 5-20 ha	wyżej 20 ha	wogóle	niżej 2 ha	od 2-5 ha	od 5-20 ha	wyżej 20 ha
POLSKA		2 631	826	844	872	89	15 722	816	3 155	8 895	2 856
% 100,0		31,4	32,1	33,1	3,4		100,0	5,2	20,1	56,6	18,1
b. Królestwo Polskie	1904	1 016	239	385	365	27	6 395	268	1 515	3 721	891
% 100,0		23,5	37,9	35,9	2,7		100,0	4,2	23,7	58,2	13,9
Wojew. warszawskie		182	39	57	79	7	1 350	45	226	828	251
% 100,0		21,3	31,7	43,1	3,9		100,0	3,4	16,7	61,3	18,6
„ łódzkie		169	45	68	54	2	878	51	267	505	55
% 100,0		26,5	40,2	32,3	1,0		100,0	5,8	30,4	57,5	6,3
„ kieleckie		273	85	121	66	1	1 154	94	469	568	23
% 100,0		31,4	44,1	24,2	0,3		100,0	8,1	40,6	49,3	2,0
„ lubelskie		259	50	116	90	3	1 466	56	462	841	107
% 100,0		19,1	44,8	34,9	1,2		100,0	3,8	31,5	57,3	7,4
„ białostockie		133	20	23	76	14	1 547	22	91	979	455
% 100,0		15,1	17,5	56,7	10,7		100,0	1,4	5,9	63,3	29,4
Ziemie Wschodnie	1905	319	3	43	245	28	3 669	3	192	2 678	796
% 100,0		1,0	13,5	76,9	8,6		100,0	0,1	5,2	73,0	21,7
b. Dzielnica Pruska	1907	295	158	40	74	23	1 700	82	133	793	692
% 100,0		53,6	13,7	24,9	7,8		100,0	4,8	7,8	46,7	40,7
Wojew. poznańskie		191	107	25	48	11	1 039	53	81	512	393
% 100,0		56,1	12,9	25,0	6,0		100,0	5,1	7,8	49,3	37,8
„ pomorskie		104	51	15	26	12	661	29	52	281	299
% 100,0		48,9	15,0	24,8	11,3		100,0	4,4	7,8	42,5	45,3

Dzielnica Województwa	Rok	Liczba małych gospodarstw w tysiącach					Obszar małych gospodarstw w tysiącach ha				
		o powierzchni					o powierzchni				
		wogóle	niżej 2 ha	od 2-5 ha	od 5-20 ha	wyżej 20 ha	wogóle	niżej 2 ha	od 2-5 ha	od 5-20 ha	wyżej 20 ha
Małopolska	1902	1 001	426	376	188	11	3 958	463	1 315	1 703	477
% 100,0		42,6	37,5	18,8	1,1		100,0	11,7	33,2	43,0	12,1
Wojew. krakowskie		257	104	97	53	3	.	.	.	.	.
% 100,0		40,6	37,6	20,7	1,1		.	.	.	.	.
„ lwowskie		343	139	134	67	3	.	.	.	.	.
% 100,0		40,7	39,0	19,4	0,9		.	.	.	.	.
„ stanisławowskie		203	99	68	33	3	.	.	.	.	.
% 100,0		48,6	33,6	16,4	1,4		.	.	.	.	.
„ tarnopolskie		198	84	77	35	2	.	.	.	.	.
% 100,0		42,3	38,8	17,9	1,0		.	.	.	.	.

U w a g a: Cyfry obliczone dla dzielnic i województw w ich granicach z r. 1921, nie obejmują one Śląska Cieszyńskiego i Górnego, Spisza i Orawy oraz Ziemi Wileńskiej.

Do małej własności zaliczono w b. Królestwie Polskim własność drobnej szlachty, włościan i mieszkańców osad, przyczem nie uwzględniono gruntów nabytych po r. 1864 przez włościan u niewłościan (w 1904 r. obliczono je na 373,9 tys. ha), w b. Dzielnicy Pruskiej wszystkie grunta niżej 100 ha, w Małopolsce własność nietabularną, na Ziemach Wschodnich i we wschodniej części województwa białostockiego własność ukazową bez t. zw. mniejszej własności prywatnej poniżej 100 ha (p. tabl. 000).

W powiatach na Ziemach Wschodnich, które tylko częściowo weszły w skład Polski, szacowano cyfry w ten sposób, że w przyłączonej do Polski części powiatu przyjęto taki procentowy stosunek poszczególnych kategorii gospodarstw, jaki obliczony został w r. 1905 dla całego powiatu. Z r ó d ł o: jak tabl. 80 i *Buzek*: Własność tabularna w Galicji według stanu z końcem roku 1902. Wiad. stat. XX z. 3. 1905.

82. Ziemie Wschodnie.

Mała własność t. zw. prywatna (1905).

Obszary	Gospodarstw w tys.				Obszar gospod. w tys. ha				Obszary	Gospodarstw w tys.				Obszar gospod. w tys. ha			
	Ogół- tem	0-10 ha	10-20 ha	20-100 ha	Ogół- tem	0-10 ha	10-20 ha	20-100 ha		Ogół- tem	0-10 ha	10-20 ha	20-100 ha	Ogół- tem	0-10 ha	10-20 ha	20-100 ha
Woj. białostockie	17	14	2	1	162	67	35	60	Ziemie Wschodn.	20	10	4	6	431	55	76	300
część wschodnia	100,0	82,4	11,7	5,9	100,0	41,4	21,6	37,0		100,0	50,0	20,0	30,0	100,0	12,8	17,6	69,6

Z r ó d ł o: Rocznik statystyczny R. P. 1920/21.

83. b. Królestwo Polskie.

Własność rolna (1909).

Dzielnica Województwa	Obszar ogólny	W ł a s n o ś ć							
		dworska ordy- nacka	majo- racka	pań- stwowa	miej- ska	drobnej szlach- ty	wło- ścian	miesz- kańców osad	inna
		w tysiącach ha — kursywą w procentach							
b. Królestwo Polskie	11 514,8 100,0	3 751,4 32,6	318,2 2,8	622,6 5,4	194,9 1,7	739,5 6,4	5 546,2 48,1	299,4 2,6	42,5 0,4
Wojew. Warszawa	2 832,4 100,0	1 134,0 40,0	44,6 1,6	112,1 4,0	44,3 1,6	221,9 7,8	1 220,4 43,1	46,8 1,6	8,2 0,3
" Łódź	1 849,8 100,0	658,9 35,6	60,8 3,3	45,5 2,5	38,7 2,1	1,4 0,1	995,8 53,8	39,2 2,1	9,3 0,5
" Kielce	2 500,4 100,0	741,7 29,7	99,0 3,9	193,0 7,7	27,9 1,1	0,9 0,0	1 334,1 53,4	93,8 3,8	9,9 0,4
" Lublin	3 029,1 100,0	1 047,7 34,6	75,0 2,5	57,8 1,9	57,0 1,9	182,3 6,0	1 510,2 49,8	85,2 2,8	14,0 0,5
" Białystok a)	1 303,2 100,0	169,1 13,0	38,7 3,0	214,2 16,4	26,9 2,1	333,0 25,5	485,8 37,3	34,4 2,6	1,1 0,1

84. Ziemia Wschodnie.

Własność rolna (1905).

Dzielnica Część b. gubernji	Obszar ogólny	Własność		Własność państwa i instytucji					
		t. zw. prywat- na d)	włościań- ska ukazowa	Ogół- tem	państwa apana- żowa	ko- ściel- na	kła- szo- r- na	miast	innych insty- tucji
		w tysiącach ha — kursywą w procentach							
Białystok b)	1 595,7 100,0	553,8 34,7	813,2 51,0	228,7 14,3	204,6 12,8	13,4 0,9	2,1 0,1	7,9 0,5	0,7 0,0
Ziemie Wschodnie c)	9 974,0 100,0	5 112,8 51,3	3 671,3 36,8	1 189,9 11,9	1 045,5 10,4	111,6 1,1	6,7 0,1	25,0 0,3	1,1 0,0

U w a g i. Cyfry obliczone dla dzielnic i województw w ich granicach z r. 1921. nie objęto Śpisza i Orawy, Śląska Cieszyńskiego i Górnego oraz Ziemi Wileńskiej.

Spis wielkiej własności z r. 1921 jest w opracowaniu Gł. Urzędu Statystycznego.

a) bez powiatów białostockiego, bielskiego, białowieskiego, grodzieńskiego, sokólskiego, wołkowyskiego.

b) część b. gubernii grodzieńskiej, przydzielona w r. 1920 do województwa białostockiego obejmuje powiaty wyżej pod a) wyliczone.

c) Obszar poszczególnych kategorii własności nie jest ściśle podany, w powiatach bowiem, które weszły w skład Polski tylko częściowo, obliczono cyfry w ten sposób, iż w tej części powiatu przyjęto taki stosunek procentowy poszczególnych rodzajów własności, jaki obliczony został dla całego powiatu w 1905 r.

d) wszelka własność rolna poza własnością państwa i instytucji oraz własnością ukazową włościan, zatem własność nie podpadająca pod ograniczenia w dziedziczeniu aljencji.

Źródła do tabl. 83—86. Rocznik statystyczny R. P. 1920/21 t. II.

85. b. Dzielnic Pruska.

Własność rolna (1907).

Dzielnica Województwa	Obszar ogólny	Wielka własność			Mała własność				
		Ogół- tem	od 100 do 200 ha	wyżej 200 ha	Ogół- tem	nżej 2 ha	od 2 do 5 ha	od 5 do 20 ha	wyżej 20 ha
w tysiącach ha — kursywą w procentach									
b. Dzielnic Pruska.	2 942,5	1 242,5	151,7	1 090,8	1 700,0	82,0	133,0	793,0	692,0
		100,0	12,2	87,8	100,0	4,8	7,8	46,7	40,7
Wojew. Poznańskie	1 914,8	875,8	88,1	787,7	1 039,0	53,0	81,0	512,0	393,0
		100,0	10,1	89,9	100,0	5,1	7,8	49,3	37,8
„ Pomorskie	1 027,7	366,7	63,6	303,1	661,0	29,0	52,0	281,0	299,0
		100,0	17,3	82,7	100,0	4,4	7,8	42,5	45,3

86. Małopolska.

Własność rolna (1912).

Dzielnica Województwa	Obszar ogólny	Własność tabularna							Wła- sność nie- tabu- larna ogół- tem
		Ogółem wła- sność tabu- larna	publiczna		prywatna				
			Ogół- tem	w tem pań- stwowa	Ogół- tem	w t e m			
						chrze- ścian	izraeli- tow	osób pra- wnych pry- watnych	
w tysiącach ha — kursywą w procentach									
Małopolska	7 849,2 100,0	2 694,1 34,3	526,0 6,7	300,5 3,8	2 168,1 27,6	1 789,3 22,8	342,1 4,3	36,7 0,5	5 155,1 65,7
Wojew. Kraków	1 686,4 100,0	409,8 24,3	47,0 2,8	20,6 0,8	362,8 21,5	320,7 19,0	26,3 1,6	15,8 0,9	1 276,6 75,7
" Lwów	2 702,2 100,0	937,6 34,7	101,1 3,8	28,4 1,1	836,5 30,9	723,4 26,7	102,3 3,8	10,8 0,4	1 764,6 65,3
" Stanisławów	1 836,4 100,0	708,8 38,6	329,9 18,0	251,5 13,7	378,9 20,6	251,2 13,7	123,3 6,7	4,4 0,2	1 127,6 61,4
" Tarnopol	1 624,1 100,0	637,9 39,3	48,0 3,0	—	589,9 36,3	494,0 30,4	90,3 5,5	5,6 0,4	986,2 60,7

87. Wielka i mała własność.

Dzielnice	Na 100 ha obszaru ogólnego było własności		
	wielkiej	publicznej	małej
B. Królestwo Polskie (1909)	7	34	57
Ziemia Wschodnie (1905)	9	43	47
B. Dzielnic Pruska (1907)	11	27	60
Małopolska (1912)	6	27	65

Uwaga: Podział na wielką i małą własność p. tabl. 80 i 81.

Źródło: Rocznik Polski 1917.

88. Polska. Zmiany w obszarze własności. (1892—1912).

Dzielnice	Okres	Rozmiary własności w tys. ha				Roczny przybytek (+) ubytek (−) własności w tys. ha	
		z początkiem okresu		z końcem okresu			
		wiel- kiej	małej	wiel- kiej	małej	wiel- kiej	małej
Królestwo Polskie	1892—1909	4 879	5 542	4 272	7 082	−36	+91
Litwa i Białoruś	1877—1905	12 395	10 900	12 700	13 179	+11	+81
Ruś	1877—1905	6 535	6 828	6 210	7 631	−12	+29
Poznańskie	1895—1912	1 108	—	896	—	−12	—
Prusy Zachodnie	1895—1912	724	—	632	—	−5	—
Galicja	1889—1912	2 663	4 759	2 168	5 155	−21	+17

U w a g a: Zmiany dotyczą wielkiej własności prywatnej. Własność mała powiększa się kosztem wielkiej prywatnej i publicznej, gruntów wspólnych i ziem niezajętych. W Poznańskim i Prusach Zachodnich tabela obejmuje tylko zmiany, dokonane pod wpływem Komisji Kolonizacyjnej.

Ź r ó d ł o: Rocznik Polski 1917.

89. Szlachta zagrodowa (1904).

Dzielnica b. Gubernje	Liczba gospodarstw	Obszar w tys. ha	Na 100 ha małej włas.
Królestwo Polskie	52 993	710,3	11
Kalisz	—	—	—
Kielce	29	0,2	0
Lublin	328	2,4	0
Łomża	24 958	348,1	54
Piotrków	1 385	10,5	1
Płock	6 962	135,7	29
Radom	—	—	—
Siedlce	16 501	170,0	20
Suwałki	311	4,4	1
Warszawa	2 519	39,0	4

Ź r ó d ł o: Trudy Warsz. Stat. Komiteta t. 21

90. Królestwo Polskie.

Prace regulacyjne	Sprawy			Prace regulacyjne	Sprawy		
	zgłoszone	ukończone	umorzono		zgłoszone	ukończone	umorzono
Likwidacja serwitutów				Komasacja gruntów			
Gospodarstw regulowanych	24 786	1 736	1 695	Gospodarstw komasowanych	64 082	5 916	9 690
Obszar gruntów otrzymanych za serwituty w hektarach	19 858	5 496	2 026	Obszar gruntów komasowanych w hektarach	514 828	52 654	69 318
Podział wspólnot gruntowych				Zamiana gruntów			
Gospodarstw regulowanych	20 228	518	2 739	Gospodarstw regulowanych	2 262	225	176
Obszar wspólnot gruntowych w ha	35 040	960	5 391	Obszar zamienionych gruntów w ha	9 590	451	1 054

Ź r ó d ł o: Miesięcznik statystyczny 1922.

91. Polska.

Parcelacja (1919—1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rozparcelowanych majątków				Obszar rozparcelowanych majątków						
	Razem	przez urzędy ziem- skie	przez instytu- cje upo- ważnio- ne	przez osoby prywat- ne	Razem w ha	przez urzędy ziemskie		przez instytucje upoważnione		przez osoby prywatne	
						w ha	w %	w ha	w %	w ha	w %
POLSKA	1 679	482	492	705	263 902	108 040	38,3	108 063	42,8	47 799	18,9
b. Królestwo Polskie . . .	1 006	479	184	343	152 283	96 422	63,3	33 745	22,2	22 116	14,5
Woj. warszawskie	188	57	63	68	24 559	12 941	52,7	7 681	31,3	3 937	16,0
„ łódzkie	115	83	3	29	20 579	18 014	87,5	480	2,3	2 085	10,2
„ kieleckie	196	114	5	77	26 646	22 910	86,0	677	2,5	3 059	11,5
„ lubelskie	377	192	77	108	61 930	35 714	57,7	16 296	26,3	9 920	16,0
„ białostockie	130	33	36	61	18 569	6 843	36,9	8 611	46,4	3 115	16,7
Ziemie Wschodnie	154	—	41	113	28 553	—	—	13 456	47,1	15 097	52,9
Woj. nowogródzkie	82	—	2	80	8 527	—	—	1 476	17,3	7 051	82,7
„ poleskie	9	—	9	—	5 945	—	—	5 945	100,0	—	—
„ wołyńskie	63	—	30	33	14 081	—	—	6 035	42,9	8 046	57,1
b. Dzielnica Pruska	.	.	.	.	11 218	11 218	.	.	.	.	.
Woj. poznańskie	.	.	.	.	8 688	8 688	.	.	.	.	.
„ pomorskie	.	.	.	.	2 530	2 530	.	.	.	.	.
Małopolska	519	3	267	249	71 848	400	0,6	60 862	84,7	10 586	14,7
Woj. krakowskie	210	3	14	193	7 764	400	5,1	968	17,5	6 396	82,4
„ lwowskie	103	—	49	54	13 427	—	—	9 345	69,6	4 082	30,4
„ stanisławowskie	22	—	20	2	5 465	—	—	5 357	98,0	108	2,0
„ tarnopolskie	184	—	184	—	45 192	—	—	45 192	100,0	—	—
Śląsk Cieszyński	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Liczby obejmują parcelację dokonaną przez Urzędy w ciągu r. 1919—1921, przez Instytucje upoważnione w ciągu r. 1920 i 1921, przez osoby prywatne tylko w r. 1921. Liczba i obszar majątków, rozparcelowanych w b. Dzielnicy Pruskiej przez Instytucje upoważnione i osoby prywatne są nieznanne.

Ź r ó d ł o: Miesięcznik statystyczny 1922.

92. Polska.

Parcelacja. Nabywcy. (1919—1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa.	Majątki rozparcelowa- ne uwzględnione przy obliczeniu		N a 100 n a b y w c ó w						
	Liczba	Obszar w ha	Inwalidzi i zasłużeni żołnierze	miejskowa służba fol- warczna	dotyczą- sowi dzie- rżawcy	bezrolni	małorolni	pełnorolni	nierolnicy
POLSKA	600	100 307	3,9	8,5	2,6	26,0	51,6	6,4	1,0
b. Królestwo Polskie	365	73 941	4,8	10,6	1,4	28,6	47,8	6,3	1,5
Woj. warszawskie	63	14 118	1,3	10,1	1,3	30,6	42,0	12,6	2,1
„ łódzkie	54	11 022	3,6	16,1	1,1	40,9	38,2	—	0,1
„ kieleckie	65	9 438	4,7	9,8	1,0	15,1	61,3	4,2	3,9
„ lubelskie	126	34 245	4,7	11,2	1,9	32,1	44,7	4,3	1,1
„ białostockie	57	5 118	1,6	1,0	—	16,5	59,5	21,0	0,4
Ziemia Wschodnie	180	14 068	0,1	5,7	10,0	26,4	56,3	1,5	—
Woj. nowogródzkie	45	3 949	—	3,3	1,9	9,4	83,7	1,7	—
„ poleskie	6	2 073	—	2,6	—	42,6	48,7	6,1	—
„ wołyńskie	129	8 046	0,3	7,8	16,9	35,6	38,8	0,6	—
Małopolska	55	12 298	5,6	3,3	2,9	18,4	61,2	8,5	0,1
Woj. krakowskie	1	59	27,0	—	—	—	73,0	—	—
„ lwowskie	23	5 234	7,1	3,2	5,3	15,5	64,0	4,8	0,1
„ stanisławowskie	3	666	4,7	2,3	—	26,7	62,8	2,3	1,2
„ tarnopolskie	28	6 339	3,4	3,6	0,4	21,7	57,6	13,2	0,1
Śląsk Cieszyński	—	—	—	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Za małorolnych zdaje się Główny Urząd Ziemiński uważać właścicieli gospodarstw poniżej 5 hektarów; pojęcia pełnorol-
nych zupełnie nie określa. Z b. Dzielnicy Pruskiej nie ma dat. P. zresztą uwagę przy tabl. 91.

Źródła: jak tabl. 91.

93. Polska.

Gospodarstwa z parcelacji (1919—1921).

93. Polska.

PAŃSTWO Dzielnice	Majątki uwzględnione przy obliczeniach		U t w o r z o n e p a r c e l e								
			l i c z b a				o b s z a r w h a				
	Liczba	Obszar w ha	rolniczo-samodzielnych	uzupełniających	rzemieślniczych, robotniczych i urzędniczych	kolonji specjalnych	rolniczo-samodzielnych	uzupełniających	rzemieślniczych, robotniczych i urzędniczych	kolonji specjalnych	wydzielono na cele państwowe i społeczne
			kursywa liczby procentowe								
Polska	600	111 526	6 785 39	9 229 53	1 105 6	111 0,6	68 413 81	29 844 26	978 0,8	1 429 1	10 812 9
B. Królestwo Polskie	365	73 941	4 740 46	5 030 49	402 3	70 0,7	42 182 57	19 291 26	809 1	1 293 1	10 366 14
Ziemie Wschodnie .	180	14 068	615 41	850 57	—	4 0,2	10 709 76	3 216 22	—	97 0,7	36 0,2
B. Dzielnica Pruska .	—	11 219	339 16	1 145 55	545 26	32 1	7 632 68	3 468 30	—	—	119 1
Małopolska	55	12 298	1 091 31	2 204 63	158 4	5 0,1	7 931 64	3 868 31	169 1,4	39 0,3	261 2
Śląsk Cieszyński . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1922

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1922.

U w a g a: P. uwagę przy tabl. 91.

Reforma rolna. Wykupione majątki (1921).

94. Polska.

PAŃSTWO Województwa powiaty	Wykupiono		Przystąpiono do parcelacji w r. 1921		Województwa powiaty	Wykupiono		Przystąpiono do parcelacji w r. 1921		Województwa powiaty	Wykupiono		Przystąpiono do parcelacji w r. 1921	
	ma- ją- t- k- ów	Ob- szar w ha	ma- ją- t- k- ów	Obszar w ha		ma- ją- t- k- ów	Ob- szar w ha	ma- ją- t- k- ów	Obszar w ha		ma- ją- t- k- ów	Ob- szar w ha	ma- ją- t- k- ów	Obszar w ha
POLSKA	23	7 148	4	818	Lublin	1	306	—	—	Brzesko	2	43	—	—
					Łuków	2	392	—	—	Kraków	1	259	—	—
Woj. warszawskie	4	1 339	2	549	Siedlce	1	306	—	—	Mielec	1	167	—	—
Rawa	2	549	2	549						Podgórze	1	133	—	—
Rypin	1	581	—	—	Woj. białostockie	2	2 415	—	—	Ropczyce	2	269	2	269
Warszawa	1	209	—	—	Białystok	2	2 415	—	—	Tarnów	1	168	—	—
Woj. lubelskie	5	1 415	—	—						Woj. lwowskie	1	70	—	—
Lubartów	1	411	—	—	Bochnia	3	482	—	—	Kolbuszowa	1	70	—	—

95. Ziemie Wschodnie.

Województwa	Ziemi prze- jęto	z niej należało do							Z tego otrzy- mało prze- znacze- nie	w tem na cele					Pozo- stało na 1/1 1922 r.
		pań- stwa i apa- naży	ko- ściola	osób prywatnych			innych kate- gorji	osadnictwa wojsk.			pu- blicz- ne	refo- rmy rolnej			
				razem	oby- wateli pol- skich	obco- krajow- ców		działy indywi- dualne		grupy osadni- cze			kolum- ny ro- botni- cze		
w t y s i ą c ą c h h e k t a r ó w															
Razem . . .	389	90	16	279	82	197	1	152	36	53	9	7	47	236	
w tem lasy . . .	105	38	1	64	5	58	0,5	4	0,4	1	0,5	0,2	1	100	
Białostockie	21	0,4	2	18	4	13	—	9	3	3	—	0,6	1	11	
Nowogródzkie	114	22	3	89	35	53	0,3	45	10	19	4	1	9	69	
Poleskie	145	49	4	89	15	74	1	48	9	6	4	4	23	97	
Wołyńskie	107	17	6	82	26	56	0,2	49	12	23	—	1	12	58	

Ź r ó d ł o : Miesięcznik Statystyczny 1922

Źródło: Miesięcznik Statystyczny, 1922.

96. Polska.

Okręgi	Osadników wprowadzo- nych ogółem	Ziemia w ha		Działki indywidualne otrzymało	
		osadnikom dano	w tem już zmierzonej	osadników	obszar w ha
Ogółem . . .	5 031	118 943	55 523	2 587	51 673
Grodzieński	1 764	42 206	21 291	796	18 891
Polęski	740	27 478	10 358	334	8 908
Wołyński	2 527	49 259	23 874	1 457	23 874

— 74 —

Osadnictwo wojskowe (1921).

U w a g a: Ziemia, oddana osadnikom wojskowym w ciągu roku 1921 według ustawy z dn. 17/XII 1920. Cyfry obejmują osadników z wydzielonymi działkami indywidualnymi oraz pracujących w grupach osadniczych i kolumnach robotniczo-osadniczych.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny, 1922 r.

97. Polska.

Cena ziemi przed wojną.

Dzielnice Gubernie Rejencje	Wielka Mała własność Za 1 ha w mar- kach złotych	
	naj- niższa	naj- wyższa
b. Królestwo Polskie	332	405
Kalisz	352	321
Kielce	283	570
Lublin	415	544
Łomża	293	315
Piotrków	281	306
Płock	353	357
Radom	257	470
Siedlce	246	424
Suwałki	299	273
Warszawa	415	465
Litwa i Białoruś	95	169
Grodno	128	201
Kowno	137	185
Mińsk	69	156
Mohylów	112	169
Wilno	106	140
Witebsk	90	165
Fuś	210	408
Kijów	259	448
Podole	295	482
Wołyń	122	298
Dzielnica pruska	1 292	1 615
Poznańskie	1 445	1 751
Prusy Zachodnie	1 139	1 466
Prusy Wschodnie	—	1 216
Śląsk	—	2 176
Dzielnica austriacka	642	978
Galicja Zachod.	642	1 377
Galicja Wschod.	642	799

98. Polska.

Cena ziemi po wojnie (1919—1921).

Okręgi urzędów ziem- skich	Rok	Wielka własność		Mała własność		Okręgi urzędów ziem- skich	Rok	Wielka własność		Mała własność	
		Cena za 1 hektar w tys. marek						Cena za 1 hektar w tys. marek			
		naj- niższa	naj- wyższa	naj- niższa	naj- wyższa			naj- niższa	naj- wyższa	naj- niższa	naj- wyższa
Kalisz	1920	2,0	2,0	—	—	Siedlce	1919	1,0	1,8	—	—
	1921	1,7	142,9	89,0	178,0		1920	0,6	9,6	2,8	27,0
Kielce	1919	0,9	7,7	—	—	Biały stok	1921	0,6	137,9	20,0	130,0
	1920	1,5	16,1	—	—		1920	2,4	5,0	—	—
Lublin	1921	1,5	178,0	—	—	Warsza- wa	1921	1,7	54,8	11,5	240,0
	1919	3,4	5,2	—	—		1919	0,9	3,4	—	—
	1920	0,6	8,4	3,6	86,0		1920	0,5	15,4	2,4	48,3
	1921	7,5	101,1	25,1	600,0		1921	2,3	98,1	11,0	267,0
Łomża	1919	1,2	2,0	—	—	Grodno	1921	0,7	38,9	5,0	80,0
	1920	0,3	12,3	3,2	17,4		Pińsk	1921	2,0	44,8	30,0
	1921	2,1	280,0	7,4	64,0	Łuck	1921	1,0	57,5	21,7	178,0
	Piotrków	1919	0,4	3,7	—	—	Poznań	1921	15,4	92,3	—
1920		0,3	14,0	5,0	14,8	Kraków	1919	2,0	8,4	—	—
	1921	0,6	214,7	—	—		1920	1,2	27,4	—	—
	Płock	1919	1,2	4,6	—		—	1921	2,0	44,5	—
1920		0,8	26,3	2,8	50,0	Lwów	1919	0,6	8,5	—	—
1921	1,0	171,6	17,8	275,0	1920		0,3	31,3	3,7	34,8	
Radom	1920	0,9	18,3	15,0	60,0	Przemyśl	1921	1,0	225,9	—	—
	1921	1,8	45,2	—	—		1920	—	—	8,0	78,1
						1921	10,2	87,5	10,0	123,0	

U w a g a do tabl. 97 i 98. Ceny ziemi wielkiej własności przed wojną są takie same, które były przyjęte przy szacowaniu dla pożyczek przez Towarzystwo kredytowe ziemskie w Warszawie i Lwowie (1913), przez Bank rolny w Wilnie, Kijowie i rosyjski bank szlachecki (1912) oraz przy kupnie przez pruską komisję kolonizacyjną (1906—1910).

Ceny dla wielkiej i małej własności po wojnie podane są niezależnie od rodzaju i jakości ziemi, wkładów i zabudowań oraz od osoby sprzedającego według danych Głównego Urzędu Ziemskiego. Za niepodane w tabeli lata i na niepodane okręgi nie rozporządza Główny Urząd Ziemski datami.

Źródło: Jeżegodnik Rossii 1912.—St. Jb. f. d. Preuss. Staat. 1913.—Podr. stat. Galicji t. IX.—Sprawozdanie z wymienionych instytucji i odpowiedzi na ankietę z roku 1915.—Rocznik Polski 1917.—Dane Gł. Urzędu Ziemskiego dla czasu po wojnie.

— 75 —

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok gospo- darczy	Obsiano w tys. ha i w procentach podanych pięciu ziemiopłodów.											
		Pięcioma gatunkami ziemiopłodów		Pszenica		Ż y t o		Jęczmień		O w i e s		Ziemniaki	
		tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%
POLSKA	1919/20	7 749,8	100,0	724,6	9,4	2 928,2	37,8	786,6	10,1	1 666,7	21,5	1 643,7	21,2
	1920/21	9 290,9	100,0	846,8	9,1	3 588,0	38,6	991,7	10,7	1 923,7	20,7	1 940,7	20,9
b. Królestwo Pol.	1918/19	3 863,3	100,0	268,4	6,9	1 843,9	47,7	342,3	8,9	648,1	16,8	760,6	19,7
	1919/20	4 038,8	100,0	305,0	7,6	1 600,4	39,6	360,9	8,9	907,5	22,5	864,9	21,4
	1920/21	4 409,5	100,0	335,2	7,6	1 751,3	39,7	453,2	10,3	963,4	21,8	906,4	20,6
Woj. warszawskie	1918/19	1 077,1	100,0	63,3	5,9	591,7	54,9	72,1	6,7	137,6	12,8	212,4	19,7
	1919/20	1 078,3	100,0	77,6	7,2	459,9	42,7	79,1	7,3	224,1	20,8	237,6	22,0
	1920/21	1 143,7	100,0	75,9	6,6	465,2	40,7	105,1	9,2	255,8	22,4	241,7	21,1
" łódzkie	1918/19	730,1	100,0	40,9	5,6	377,5	51,7	42,5	5,8	110,5	15,1	158,7	21,8
	1919/20	751,2	100,0	39,7	5,3	338,2	45,0	60,4	8,0	145,5	19,4	167,4	22,3
	1920/21	866,8	100,0	58,7	6,8	387,2	44,6	66,5	7,7	154,9	17,9	199,4	23,0
" kieleckie	1918/19	905,9	100,0	80,9	8,9	360,6	39,8	117,1	12,9	168,4	18,6	178,9	19,8
	1919/20	842,7	100,0	71,9	8,6	276,2	32,8	124,1	14,7	188,3	22,3	182,1	21,6
	1920/21	939,8	100,0	76,4	8,1	356,6	38,0	121,5	12,9	198,4	21,1	186,9	19,9
" lubelskie	1918/19	922,1	100,0	71,5	7,8	406,2	44,0	93,5	10,1	182,4	19,8	168,6	18,3
	1919/20	872,2	100,0	78,7	9,0	329,5	37,8	66,5	7,6	245,5	28,2	151,8	17,4
	1920/21	928,3	100,0	97,2	10,5	317,6	34,2	111,5	12,0	232,3	25,0	169,7	18,3
" białostockie	1918/19	228,1	100,0	11,9	5,2	108,0	47,3	17,2	7,6	49,1	21,5	42,0	18,4
	1919/20	494,5	100,0	37,2	7,5	196,5	39,7	30,8	6,2	104,0	21,1	126,0	25,5
	1920/21	530,9	100,0	27,0	5,1	224,7	42,3	48,6	9,1	122,0	23,0	108,7	20,5

Dzielnice Województwa	Rok gospo- darczy	Obsiano w tys. ha i w procentach podanych pięciu ziemiopłodów.											
		Pięcioma gatunkami ziemiopłodów		Pszenica		Ż y t o		Jęczmień		O w i e s		Ziemniaki	
		tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%	tys. ha	%
Ziemie Wschodnie	1920/21	841,4	100,0	50,7	6,0	448,9	53,4	63,6	7,6	129,8	15,4	148,4	17,6
Woj. nowogródzkie	1920/21	332,5	100,0	1,8	0,6	185,2	55,7	26,3	7,9	46,0	13,8	73,2	22,0
" poleskie	1920/21	108,9	100,0	0,4	0,4	58,6	53,8	6,1	5,6	18,7	17,2	25,1	23,0
" wołyńskie	1920/21	400,0	100,0	48,5	12,1	205,1	51,3	31,2	7,8	65,1	16,3	50,1	12,5
b. Dzielnica Pruska	1919/20	1 632,9	100,0	64,1	3,9	841,5	51,5	149,5	9,2	195,8	12,0	381,9	23,4
	1920/21	1 592,3	100,0	70,2	4,4	793,4	49,8	134,0	8,4	196,3	12,3	398,4	25,1
Woj. poznańskie	1918/19	976,3	100,0	36,6	3,8	519,7	53,2	93,9	9,6	104,9	10,7	221,2	22,7
	1919/20	1 120,6	100,0	45,8	4,0	571,0	51,0	106,4	9,5	131,8	11,8	265,6	23,7
	1920/21	1 097,6	100,0	50,1	4,6	538,0	49,0	96,0	8,7	131,5	12,0	282,0	25,7
" pomorskie	1919/20	512,3	100,0	18,3	3,6	270,5	52,8	43,2	8,4	64,0	12,5	116,3	22,7
	1920/21	494,7	100,0	20,1	4,1	255,4	51,6	38,0	7,7	64,8	13,1	116,4	23,5
Małopolska	1919/20	2 078,2	100,0	355,5	17,1	486,3	23,4	276,1	13,3	563,4	27,1	396,9	19,1
	1920/21	2 420,8	100,0	388,3	16,1	585,9	24,2	339,2	14,0	625,7	25,8	481,7	19,9
Woj. krakowskie	1920/21	668,0	100,0	94,3	14,1	161,4	24,2	81,5	12,2	187,5	28,0	143,3	21,5
" lwowskie	1920/21	883,4	100,0	153,3	17,3	234,7	26,6	107,9	12,2	225,9	25,6	161,7	18,3
stanisławowskie	1920/21	323,3	100,0	45,6	14,1	66,6	20,6	41,6	12,9	92,0	28,4	77,5	24,0
" tarnopolskie	1920/21	546,1	100,0	95,1	17,4	123,2	22,6	108,2	19,8	120,4	22,0	99,2	18,2
Śląsk Cieszyński	1920/21	26,8	100,0	2,4	9,0	8,5	31,7	1,7	6,4	8,4	31,3	5,8	21,6

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok	pszenica		żyto		jęczmień		owies		ziemniaki	
		ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha
		tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q
POLSKA	1920	6 189,0	8,5	18 710,5	6,4	8 397,0	10,7	18 733,2	11,2	180 963,4	110,1
	1921	10 181,2	12,0	42 562,0	11,9	12 237,1	12,3	21 814,1	11,3	167 995,6	86,6
b. Królestwo Poiskie	1919	2 739,6	10,2	17 046,0	9,2	3 925,0	11,5	7 648,2	11,8	69 848,6	91,8
	1920	2 748,7	9,0	10 002,5	6,3	4 106,2	11,4	10 618,5	11,7	95 902,6	110,9
	1921	4 148,5	12,4	19 391,2	11,1	5 683,7	12,5	10 825,1	11,2	65 812,2	72,6
Woj. warszawskie	1919	707,7	11,2	5 727,3	9,7	955,7	13,2	1 902,6	13,8	19 947,4	93,9
	1920	639,8	8,2	2 972,6	6,5	859,7	10,9	2 437,7	10,9	26 720,5	112,5
	1921	949,7	12,5	5 452,2	11,7	1 369,7	13,0	2 687,1	10,5	15 332,9	63,4
„ łódzkie	1919	534,4	13,1	4 012,6	10,6	611,4	14,4	1 522,8	13,8	18 492,2	116,5
	1920	347,0	8,7	1 927,9	5,7	649,5	10,7	1 946,4	13,4	16 482,5	98,5
	1921	797,9	13,6	4 554,6	11,8	835,8	12,6	1 896,8	12,2	13 239,5	66,4
„ kieleckie	1919	799,0	9,9	3 416,6	9,5	1 387,3	11,8	1 807,6	10,7	16 339,4	91,3
	1920	708,2	9,9	1 588,3	5,8	1 640,1	13,2	2 319,5	12,3	21 684,7	119,1
	1921	982,1	12,8	3 847,6	10,8	1 586,6	13,1	2 370,8	11,9	13 479,4	72,1
„ lubelskie	1919	573,5	8,0	2 797,8	6,9	782,0	8,4	1 918,0	10,5	11 466,4	68,0
	1920	680,3	8,6	1 859,2	5,6	560,4	8,4	2 697,1	11,0	18 806,9	123,9
	1921	1 135,1	11,7	3 151,2	9,9	1 403,9	12,6	2 697,6	11,6	15 438,7	91,0
„ białostockie	1919	125,0	10,5	1 091,7	10,1	188,5	11,0	497,1	10,1	3 603,1	85,8
	1920	373,4	10,0	1 654,5	8,4	396,5	12,9	1 217,8	11,7	12 208,0	96,9
	1921	283,7	10,5	2 385,6	10,6	487,7	10,0	1 172,8	9,6	8 321,7	76,6

Dzielnice Województwa	Rok	pszenica		żyto		jęczmień		owies		ziemniaki	
		ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha	ogółem	z 1 ha
		tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q	tys. q	q
Ziemie Wschodnie	1921	579,6	11,4	4 686,0	10,4	706,8	11,1	1 300,4	10,0	13 822,2	93,2
Woj. nowogrodzkie	1921	15,8	8,7	1 842,8	10,0	261,9	9,9	383,7	8,3	7 069,5	96,6
„ poleskie	1921	4,6	11,0	678,6	11,6	57,7	9,4	141,7	7,6	2 011,6	80,1
„ wolińskie	1921	559,2	11,5	2 164,6	10,6	387,2	12,4	775,0	11,9	4 741,1	94,6
b. Dzielnica Pruska	1920	821,9	12,8	6 097,4	7,2	1 946,0	13,0	2 584,4	13,2	39 892,0	104,5
	1921	1 258,0	17,9	12 160,7	15,3	2 011,9	15,0	2 668,1	13,6	36 329,3	91,2
Woj. poznańskie	1919	606,2	16,6	6 931,9	13,3	1 458,2	15,5	1 554,4	14,8	26 204,8	118,5
	1920	571,4	12,5	4 247,6	7,4	1 400,6	13,2	1 813,8	13,8	28 958,4	109,0
	1921	879,7	17,6	8 308,9	15,4	1 424,5	14,8	1 783,9	13,6	24 256,8	86,0
„ pomorskie	1920	250,5	13,7	1 849,8	6,8	545,4	12,6	770,6	12,0	10 933,6	94,0
	1921	378,3	18,8	3 851,8	15,1	587,4	15,5	884,2	13,6	12 072,5	103,7
Małopolska	1920	2 618,4	7,4	2 610,6	5,4	2 344,8	8,5	5 530,3	9,8	45 168,8	113,8
	1921	4 161,3	10,7	6 219,3	10,6	3 811,5	11,2	6 936,2	11,1	51 527,1	107,0
Woj. krakowskie	1921	977,8	10,4	1 620,3	10,0	901,8	11,1	1 823,3	9,7	12 905,3	90,0
„ lwowskie	1921	1 729,9	11,3	2 579,2	11,0	1 283,6	11,9	2 687,3	11,9	18 015,9	111,4
„ stanisławowskie	1921	465,3	10,2	741,2	11,1	494,5	11,9	1 066,7	11,6	9 214,1	119,0
„ tarnopolskie	1921	988,3	10,4	1 278,6	10,4	1 131,6	10,5	1 358,9	11,3	11 391,8	114,8
Śląsk Cieszyński	1921	33,8	14,0	104,8	12,4	23,2	13,5	84,3	10,0	504,8	86,9

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok gospo- darczy	Obsiano pięcioma gatunkami ziemiopłodów				P s z e n i c a				Ż y t o			
		w tys. ha		na 100 ha		zasiew w tys. ha		zbiór w q z l ha		zasiew w tys. ha		zbiór w q z l ha	
		w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.
POLSKA	1920—21	2 664,1	6 626,6	28,7	71,3	273,0	573,7	13,5	11,3	966,2	2 621,7	13,1	11,4
b. Królestwo Polskie	1919—20	1 322,8	2 716,9	32,8	67,2	121,2	183,8	9,6	8,6	504,3	1 096,1	6,9	6,0
	1920—21	1 412,4	2 996,9	32,0	68,0	147,7	187,5	13,3	11,7	508,4	1 242,8	12,3	10,6
Woj. warszawskie	1919—20	453,0	625,4	42,0	58,0	28,5	49,0	9,2	7,7	203,1	256,9	7,2	5,9
	1920—21	470,9	672,7	41,2	58,8	34,4	41,5	13,7	11,5	180,0	285,2	12,8	11,0
„ łódzkie	1919—20	252,5	498,7	33,6	66,4	10,9	28,8	10,4	8,1	109,6	228,6	6,3	5,4
	1920—21	284,3	582,5	32,8	67,2	26,2	32,5	14,7	12,7	115,6	271,6	13,0	11,2
„ kieleckie	1919—20	241,7	600,8	28,7	71,3	32,0	39,8	10,2	9,6	61,5	214,7	5,9	5,7
	1920—21	258,1	681,6	27,5	72,5	34,1	42,3	13,4	12,4	86,0	270,5	12,2	10,3
„ lubelskie	1919—20	265,2	606,9	30,4	69,6	41,7	37,1	9,2	8,0	80,5	249,0	6,4	5,4
	1920—21	271,1	657,2	29,2	70,8	41,7	55,5	12,2	11,3	78,9	238,7	10,8	9,6
„ białostockie	1919—20	110,4	384,1	22,3	77,7	8,1	29,1	10,2	10,0	49,6	146,9	8,8	8,3
	1920—21	128,0	402,9	24,1	75,9	11,3	15,7	12,1	8,4	47,9	176,8	11,2	10,5
Ziemie Wschodnie	1920—21	252,3	589,2	30,0	70,0	17,0	33,7	11,9	11,2	123,3	325,6	10,8	10,3
Woj. nowogrodzkie	„ „	91,1	241,3	27,4	72,6	0,8	1,0	8,4	9,0	46,1	139,1	9,8	10,0
„ poleskie	„ „	25,1	84,0	23,0	77,0	0,2	0,2	11,3	10,7	11,4	47,2	11,5	11,6
„ wołyńskie	„ „	136,1	263,9	34,0	66,0	16,0	32,5	12,1	11,2	65,8	139,3	11,4	10,2
b. Dzielnica Pruska	1920—21	575,3	1 016,8	36,1	63,9	34,7	35,4	18,7	17,2	247,5	546,0	16,5	14,8
Woj. poznańskie	„ „	441,4	656,0	40,2	59,8	26,5	23,5	18,4	16,6	188,9	349,1	16,5	14,9
„ pomorskie	„ „	133,9	360,8	27,1	72,9	8,2	11,9	19,4	18,4	58,6	196,9	16,5	14,6
Małopolska	1919—20	336,6	1 741,6	16,2	83,8	60,1	295,4	7,1	7,4	73,1	413,2	4,9	5,4
	1920—21	418,0	2 002,9	17,3	82,7	73,0	315,3	11,8	10,5	85,7	500,1	11,9	10,4
Woj. krakowskie	„ „	88,4	579,7	13,2	86,8	14,3	80,0	12,3	10,0	19,6	141,8	12,3	9,7
„ lwowskie	„ „	154,8	728,6	17,5	82,5	28,6	124,6	12,0	11,1	38,2	196,5	11,9	10,8
„ stanisławowskie	„ „	51,7	271,6	16,0	84,0	8,6	37,0	10,9	10,0	8,6	58,0	11,8	11,0
„ tarnopolskie	„ „	123,1	423,0	22,5	77,5	21,5	73,7	11,5	10,1	19,3	103,8	11,3	10,2
Śląsk Cieszyński	„ „	6,1	20,8	22,6	77,4	0,6	1,8	15,5	13,6	1,3	7,2	13,4	12,2

U w a g a. Za rok 1919/20 brak danych według podziału na większą i mniejszą własność dla Ziem Wschodnich, b. Dzielnicy Pruskiej i dla Małopolski podług województw. w. = wielka własność; m. = mała własność.

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok gospo- darczy	J e c z m i e Ń				O w i e s				Z i e m n i a k i			
		zasiew w tys. ha		zbiór w q z l ha		zasiew w tys. ha		zbiór w q z l ha		zasiew w tys. ha		zbiór w q z l ha	
		w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.	w.	m.
POLSKA	1920—21	318,6	673,1	13,6	11,7	564,9	1 358,8	12,3	10,9	541,4	1 399,3	89,8	85,3
b. Królestwo Polskie	1919—20	169,5	191,4	11,4	11,3	263,8	643,7	12,6	11,3	264,0	600,9	116,0	108,6
	1920—21	169,3	283,9	13,5	12,0	328,9	634,5	11,9	10,9	258,1	648,2	79,0	70,1
Woj. warszawskie	1919—20	48,8	30,3	11,6	9,7	75,8	148,4	12,2	10,2	96,8	140,8	120,6	106,9
	1920—21	49,8	55,3	14,1	12,1	117,2	138,6	11,2	9,9	89,5	152,1	72,5	58,1
„ łódzkie	1919—20	23,4	37,0	11,3	10,4	49,3	96,2	14,7	12,7	59,3	108,1	111,2	91,5
	1920—21	25,3	41,2	13,7	11,9	54,1	100,9	12,8	12,0	63,1	136,3	72,7	63,5
„ kieleckie	1919—20	54,1	70,0	12,2	14,0	48,0	140,3	10,9	12,8	46,1	136,0	121,9	118,1
	1920—21	38,4	83,1	13,8	12,7	60,1	138,3	12,6	11,7	39,5	147,4	79,4	70,2
„ lubelskie	1919—20	30,6	35,9	8,8	8,1	68,3	177,2	12,5	10,4	44,1	107,7	116,5	126,9
	1920—21	36,8	74,7	13,6	12,1	69,6	162,7	12,0	11,4	44,1	125,6	98,3	88,4
„ białostockie	1919—20	12,6	18,2	14,0	12,1	22,4	81,6	13,2	11,3	17,7	103,3	90,0	98,0
	1920—21	19,0	29,6	10,6	9,7	27,9	94,0	10,8	9,3	21,9	86,8	86,8	74,6
Ziemie Wschodnie	1920—21	19,8	43,9	11,8	10,8	43,8	86,0	10,9	9,6	48,4	100,0	97,3	91,2
Woj. nowogrodzkie	„ „	7,1	19,2	9,8	10,0	12,0	34,0	9,0	8,1	25,1	48,0	99,0	95,4
„ poleskie	„ „	1,6	4,6	9,8	9,3	5,7	13,0	7,3	7,7	6,2	19,0	86,8	77,9
„ wołyńskie	„ „	11,1	20,1	13,3	11,9	26,1	39,0	12,5	11,5	17,1	33,0	98,5	92,6
b. Dzielnica Pruska	1920—21	60,4	73,5	15,9	14,3	66,2	130,1	14,8	13,0	166,5	231,8	93,0	89,9
Woj. poznańskie	„ „	47,7	48,2	15,7	14,0	47,1	84,4	14,8	12,9	131,2	150,8	88,6	83,8
„ pomorskie	„ „	12,7	25,3	16,7	14,8	19,1	45,7	15,0	13,1	35,3	81,0	109,3	101,3
Małopolska	1919—20	57,0	219,1	8,7	8,4	93,8	469,6	10,1	9,8	52,6	344,3	120,1	112,9
	1920—21	68,6	270,5	12,6	10,9	123,6	502,2	12,7	10,7	67,1	414,8	118,4	105,1
Woj. krakowskie	„ „	12,3	69,2	13,5	10,6	26,5	161,0	12,2	9,3	15,7	127,7	102,6	88,5
„ lwowskie	„ „	20,1	87,8	12,9	11,7	45,4	180,5	13,0	11,6	22,5	139,2	122,8	109,6
„ stanisławowskie	„ „	7,5	34,1	13,3	11,6	17,3	74,7	13,3	11,2	9,7	67,8	130,1	117,4
„ tarnopolskie	„ „	28,7	79,4	11,7	10,0	34,4	86,0	12,2	10,9	19,2	80,1	120,1	113,5
Śląsk Cieszyński	„ „	0,5	1,3	14,4	13,1	2,4	6,0	11,0	9,6	1,3	4,5	90,0	86,0

Ź r ó d ł o: Jak tabl. 99

102. Przegląd międzynarodowy (1909—1921).

Zasiewy i zbiory.

PAŃSTWA	Zasiew	Zbiór	Zbiór z ha w q.			Zasiew	Zbiór	Zbiór z ha w q.			Zasiew	Zbiór	Zbiór z ha w q.		
	w tys. ha	w tys. q.	w przecię- ciu rocznem w okresie		w ro- ku	w tys. ha	w tys. q.	w przecię- ciu rocznem w okresie		w ro- ku	w tys. ha	w tys. q.	w przecię- ciu rocznem w okresie		w ro- ku
			1909 1913	1914 1918				1909 1913	1914 1918				1909 1913	1914 1918	
1920/21	1921			1921	1920/21	1921			1921	1920/21	1921			1921	
P S Z E N I C A.															
Austria	153,1	1 755,9	.	.	11,5	306,8	3 216,1	.	.	.	107,8	1 132,3	.	.	10,5
Czecho-Słowacja	622,6	11 069,6	.	.	17,8	883,5	13 813,7	.	.	.	640,6	10 312,4	.	.	16,1
Dania	88,9	3 050,0	31,9	28,2	34,3	226,1	3 100,0	17,1	13,8	13,7	294,2	5 950,0	22,9	20,4	20,2
Estonja	12,5	116,2	.	.	9,3	142,7	1 500,8	.	.	10,5	111,1	1 021,2	.	.	9,2
Finlandja	8,0	76,3	.	.	9,5	245,0	2 638,0	.	.	10,8	120,0	1 075,4	.	.	9,0
Francja	5 329,8	87 843,8	13,2	11,0	16,5	874,3	11 302,0	10,4	9,7	12,9	669,0	8 231,0	13,9	12,1	12,3
Hiszpanja	4 203,1	39 503,7	9,2	9,1	9,4	722,7	7 142,3	8,7	9,1	9,9	1 754,4	19 447,3	11,5	11,5	11,1
Łotwa	18,6	213,3	.	.	11,5	227,2	2 490,9	.	.	11,0	146,4	1 414,4	.	.	9,7
Niemcy	1 441,0	29 338,2	21,4	18,1	20,4	4 265,0	67 986,4	18,2	14,5	15,9	1 136,5	19 389,9	20,7	16,3	17,1
Polska	842,6	9 682,2	12,6	.	12,0	3 576,4	42 475,0	11,3	.	11,9	983,1	11 606,0	12,0	.	12,3
Rumunja	2 488,3	26 458,5	12,9	8,2	10,6	326,6	2 676,9	9,2	6,2	8,2	1 568,3	14 141,5	10,2	8,5	9,0
Węgry	1 091,3	12 815,2	.	.	11,7	554,5	5 612,4	.	.	10,1	480,4	4 483,4	.	.	9,3
Włochy	4 767,0	52 482,0	10,5	9,9	11,0	116,0	1 431,0	11,0	10,8	12,3	219,0	2 256,0	8,9	8,9	10,3
W. Brytania i Irlandja	843,5	19 691,0	21,3	21,2	23,3	37,0	.	19,0	17,9	.	721,0	.	19,0	18,3	.
Kanada	9 413,4	89 768,0	13,3	11,9	9,5	745,6	6 553,6	11,2	11,6	8,8	1 131,3	13 989,1	15,3	14,1	12,4
Stany Zjednoczone	25 255,9	216 338,1	9,8	10,1	8,6	1 711,0	14 711,8	9,8	9,8	8,6	2 930,0	32 915,1	12,9	14,2	11,2
Indje Brytyjskie	10 409,2	68 166,6	8,1	7,5	6,5	.	.	.	.	.	.	19 572,9	16,5	16,7	.
Japonja	.	7 586,6	13,8	14,3	.	.	.	.	.	.	.	.	9,2	6,0	.
Argentyna	5 636,0	.	6,2	6,6	.	.	.	8,3	4,7	.	.	.	10,5	9,5	.
Australja	3 806,0	39 902,5	8,1	6,9	10,5	.	.	7,5	6,6	.	.	.	.	.	.
Ż Y T O.															
JĘCZMIEN.															

Źródło. Dane Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie.

102. Przegląd międzynarodowy (1909—1921).

Zasiewy i zbiory.

PAŃSTWA	Zasiew	Zbiór	Zbiór z ha w q.				Zasiew	Zbiór	Zbiór z ha w q.														
	w tys. ha	w tys. q.	w przecię- ciu rocznem w okresie		w ro- ku	w tys. ha	w tys. q.	w przecię- ciu rocznem w okresie		w ro- ku													
			1909	1914				1909	1914														
			1913	1918				1913	1918														
	1920/21	1921			1921	1920/21	1921				1921												
O W I E S.												Z I E M N I A K I.											
Austria	268,6	2 725,3	.	.	10,1	126,6	7 132,3	.	.	56,3													
Czecho-Słowacja	810,7	10 501,9	.	.	13,0	613,8	37 130,1	.	.	60,5													
Dania	449,8	7 550,0	18,8	16,4	16,8	84,1	.	146,1	143,8														
Estonia	142,9	1 283,2	.	.	9,0		.	.	.	62,1													
Finlandja	420,0	4 068,4	.	.	9,7	80,0	4 965,4	.	.	56,6													
Francja	3 358,2	35 591,9	13,0	17,4	10,6	1 453,3	82 247,7	85,0	68,0	87,2													
Hiszpanja	637,6	5 169,7	8,2	8,4	8,1	319,2	27 821,0	.	91,6	114,2													
Łotwa	251,8	2 444,7	.	.	9,7	59,0	6 738,2	.	.	98,8													
Niemcy	3 162,2	50 049,8	19,7	15,6	15,8	2 647,2	261 513,8	137,0	124,2	86,6													
Polska	1 917,1	21 741,9	10,3	.	11,3	1 933,0	167 415,3	103,5	.														
Rumunja	877,0	10 069,9	9,4	7,6	11,5	162,8	.	85,5	63,9														
Węgry	326,4	2 923,3	.	.	9,0	276,4	12 408,4	.	.	44,9													
Włochy	485,0	5 483,0	10,6	10,0	11,3	300,0	15 000,0	57,6	50,1	50,0													
W. Brytania i Irlandja	1 785,8	.	18,3	18,8	.	517,7	.	146,8	149,3														
Kanada	6 858,9	78 666,5	13,9	13,2	11,5	284,0	30 181,2	107,9	95,3	106,3													
Stany Zjednoczone	18 140,6	153 966,0	10,9	12,1	8,5	1 543,9	94 391,3	65,2	65,0	61,1													
Indje Brytyjskie	.	1 754,3	16,2	15,5	.	.	.	98,2	104,4	.													
Japonja	.	.	8,3	7,1	.	.	.	119,9	.	.													
Argentyna	852,0	.	8,4	6,8	.	.	.	68,1	63,3	.													
Australja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.													

103. Galicja Wschodnia.

Polacy a uprawa ziemi.

Na obszarze sądu apelacyjnego lwowskiego w powiatach o ludności rzymsko-katolickiej, wynoszącej w r. 1910 procent ogółu ludności

10	20	30	40
wynosi ziemia uprawna w pro- centcie ogólnej powierzchni			
32	47	57	64
zbiór pszenicy z ha w q.			
9,5	10,9	12,0	12,6
zbiór żyta z ha w q.			
10,1	11,4	12,5	13,3
produkcja zboża w kg. na głowę			
115	185	230	260

Źródło. E. Romer: Etudes de civilisation comparée 1921.

104. Polska.

Zasiewy i zbiory przed wojną i obecnie (1911—1922).

Państwo Dzielnice w granicach r. 1921	1911 1913	1920 1921	1921 1922	1911 1913	1920 1921	1921 1922	1911 1913	1920 1921	1921 1922	1911 1913	1920 1921	1921 1922	1911 1913	1920 1921	1921 1922
	Pszenica.			Ż y t o			Jęczmień.			O w i e s			Ziemniaki		
Z a s i e w y w t y s i ą c a c h h a															
Polska	1 344	—	842 5 000	—	3 577	1 246	—	983	2 663	—	1 917	2 360	—	1 932	—
b. Królestwo Pol.	504	305	335 2 273	1 600	1 751	504	361	453	1 208	908	963	1 106	865	906	—
Ziemie Wschodn.	163	—	51 1 041	—	449	233	—	64	499	—	130	300	—	148	—
b. Dzielnica Prus.	128	64	68 995	842	791	180	150	127	255	196	198	440	382	396	—
Małopolska . . .	549	355	388 691	486	586	329	276	339	701	563	626	514	397	482	—
Z b i ó r w t y s i ą c a c h t o n .															
Polska	1 728	—	968 5 734	—	4 247	1 585	—	1 161	2 813	—	2 175	2 345	—	16 742	—
b. Królestwo Pol.	648	275	408 2 489	1 000	1 959	620	411	559	1 198	1 062	1 080	9 962	9 590	6 649	—
Ziemie Wschodn.	155	—	50 713	—	426	183	—	57	350	—	122	2 000	—	1 364	—
b. Dzielnica Prus.	286	82	117 1 771	610	1 241	405	195	176	520	258	278	6 317	3 989	3 683	—
Małopolska . . .	639	262	393 761	261	621	377	234	369	745	553	695	5 066	4 517	5 046	—

105. Polska.

Zasiewy przed wojną i obecnie (1909—1921).

Państwo Dzielnice w granicach r. 1921	R o k	Na 1000 ha gruntów ornych obsiano					Na 1000 ha obsianych pięcioma ziemiopłodami przypada na				
		psze- nicą	ży- tem	jęcz- mie- niem	ow- sem	ziem- nia- kami	psze- nicę	żyto	jęcz- mień	owies	ziem- niaki
Polska	1909—1913	77,7	284,4	71,4	153,8	134,5	107,6	394,0	98,9	213,1	186,4
	1920—1921	49,5	209,7	58,0	112,4	113,4	91,1	386,2	106,7	207,1	208,9
b. Królestwo Pol.	1909—1913	68,0	306,7	63,2	161,9	148,3	90,3	407,2	90,6	215,0	196,9
	1920—1921	45,9	239,9	62,1	132,0	124,2	76,0	397,1	102,8	218,5	205,6
Ziemie Wschodnie	1909—1913	50,8	308,7	67,8	153,0	89,6	75,9	460,8	101,2	228,4	133,7
	1920—1921	15,4	136,0	19,3	39,3	44,9	60,3	533,4	75,7	154,3	176,3
b. Dzielnica Pruska	1909—1913	46,6	333,3	59,1	88,5	153,5	68,5	439,4	86,8	129,9	225,4
	1920—1921	26,3	297,5	50,3	73,6	149,4	44,1	493,3	84,1	123,3	250,2
Małopolska . . .	1909—1913	141,7	187,0	89,5	183,2	134,1	192,6	254,2	121,7	249,1	182,4
	1920—1921	102,2	154,2	89,3	164,7	126,8	160,4	242,0	140,1	258,5	199,0

U w a g a: W okresie 1911—1913 przyjęto przeciętną z 2 lat.

Ź r ó d ł a: P. tabl. 99 i 100 i E. Szturm de Sztrem. Samowystarczalność Polski 1922.

Ź r ó d ł o: Rocznik Statystyczny 1920/1921 t. II.

106. Polska.

Zbiory przed wojną i obecnie (1909—1921).

Państwo Dzielnice	Rok	Z i h a z b i e r a n o w c e n t n a r . m e t r .				
		psze- nicy	żyta	jęcz- mienia	owsa	ziem- niaków
Polska	1909—13	12,6	11,3	12,0	10,3	103,5
	1921	12,0	11,9	12,3	11,3	86,6
b. Królestwo Pol.	1909—13	12,3	10,5	11,7	9,5	94,4
	1921	12,4	11,1	12,5	11,2	72,6
Ziemie Wschodnie	1909—13	9,8	7,8	8,0	8,0	67,4
	1921	11,4	10,4	11,1	10,0	93,2
b. Dzielnica pruska	1909—13	20,8	17,2	20,2	18,1	144,3
	1921	17,9	15,3	15,0	13,6	91,2
Małopolska . . .	1909—13	11,7	11,2	11,2	10,7	111,2
	1921	10,7	10,6	11,2	11,1	107,0
Śląsk Cieszyński .	1909—13	—	—	—	—	—
	1921	14,0	12,4	13,5	10,0	86,9

Ź r ó d ł o: Rocznik Statystyczny R. P. 1920/21.

108. Polska.

Zboże chlebowe (1906—1921).

Dzielnice	Produkcja roczna w kg. na głowę	
	1906— 1910	1921
b. Królestwo Polskie	223	196
b. Dzielnica Pruska	402	418
b. Dzielnica Austriacka	164	111

U w a g a: Cyfry nie obejmują ilości zboża na siew.
Ź r ó d ł o: Rocznik Polski, 1917: E. Szturm de Sztrem Samowystarczalność Polski, 1922.

107. Polska.

Odłogi (1919—1922).

Dzielnice	1919	1920	1921	1922	1919	1920	1921	1922
	w tysiącach hektarów				w procentach ziemi ornej			
b. Królestwo Pol.	670	560	143	40	9,5	7,9	2,0	0,5
Ziemie Wschodnie	2.800	1.283	771	300	68,5	31,0	18,0	7,3
Małopolska . . .	1.176	667	219	30	30,8	17,0	5,7	0,8

U w a g a: Odłogi obliczone na wiosnę podanego roku. Cyframi nie jest objęty obszar normalnych ugorów.

Ź r ó d ł o: Dane Ministerstwa Rolnictwa.

109. Polska.

Wydóz i przywóz ziemiopłodów (1909—1913).

Państwo Dzielnice	Pszenica		Żyto		Jęczmień		Owies		Ziemniaki	
	nadwyżka przy- wozu	wy- wozu	nadwyżka przy- wozu	wy- wozu	nadwyżka przy- wozu	wy- wozu	nadwyżka przy- wozu	wy- wozu	nadwyżka przy- wozu	wy- wozu
w t y s i ą c a c h t o n										
Polska	496,7	—	—	740,3	—	195,9	83,1	—	—	2 886,9
b. Królestwo Polskie	219,5	—	123,3	—	—	78,1	112,3	—	—	122,7
Ziemie Wschodnie	55,9	—	24,3	—	2,1	—	45,0	—	—	12,2
b. Dzielnica Pruska	—	50,7	—	898,4	—	129,9	—	78,2	—	2.762,0
Małopolska . . .	272,0	—	10,5	—	10,0	—	4,0	—	10,0	—

U w a g a: Dla b. Królestwa Polskiego, b. Dzielnicy pruskiej i Małopolski przyjęto przecięcie okresu 1911—1913, dla Ziemi Wschodnich—okresu 1909—1913.
Dane nie obejmują Śląska i Ziemi Wileńskiej.
Ź r ó d ł o: E. Szturm de Sztrem. Samowystarczalność Polski, 1922.

110. Polska.

Ceny ziemiopłodów (1913—1922).

Ziemiopiód	1913 r. W mar- kach złotych	1920 r. Kwie- cień	Płacono producentom w tys. marek za 100 kg.													
			1 9 2 1										1 9 2 2			
			kwie- cień	maj	czer- wiec	lipiec	sier- pień	wrze- sień	paź- dzier- nik	listo- pad	gru- dzień	sty- czeń	luty	ma- rzec	kwie- cień	maj
Pszenica . . .	15,29	1,70	7,77	7,56	8,04	9,27	9,70	11,46	14,60	11,73	11,50	11,17	11,70	14,80	15,8	18,8
Żyto . . .	11,28	1,28	6,12	6,05	6,60	7,40	7,31	8,15	10,03	8,05	7,75	7,58	8,06	10,19	10,7	14,1
Jęczmień . . .	14,13	1,03	4,63	4,53	5,04	5,79	5,99	6,78	8,47	7,71	7,54	7,31	7,58	9,15	9,8	12,1
Owies . . .	12,31	1,06	3,88	4,15	4,65	5,47	5,97	6,44	8,60	8,02	7,74	7,58	7,71	9,45	10,7	13,2
Ziemniaki . . .	1,84	0,27	0,66	0,71	1,04	1,55	1,98	2,22	2,80	2,90	2,77	2,76	2,93	3,44	3,3	3,9
<i>Ceny giełdy nowojorskiej (pszenica) i chicagoskiej (żyto) w dolarach.</i>																
Pszenica . . .	3,75	11,70	6,09	6,70	6,33	5,42	5,01	5,16	4,48	4,42	4,74	4,62	5,42	5,41	5,60	5,45
Żyto . . .	2,51	8,16	5,20	5,45	5,16	4,61	3,97	3,88	3,14	2,96	3,15	3,41	3,08	4,20	4,22	4,15
<i>Ceny w Polsce obliczone w dolarach Stanów Zjednoczonych.</i>																
Pszenica . . .	3,64	8,82	9,45	7,69	3,87	4,56	3,46	1,82	3,75	3,12	3,90	3,27	2,95	3,71	4,75	5,15
Żyto . . .	2,69	6,64	7,44	6,16	3,18	3,64	2,61	1,29	2,58	2,13	2,63	2,22	2,03	2,55	3,22	3,64

U w a g a: Przeciętne płaconych w wolnym handlu cen obliczone dla całej Polski z wyjątkiem b. Dzielnicy Pruskiej, która została objęta dopiero od listopada 1921 r. Ceny w Polsce przeliczone na dolary według tab. 165. W r. 1913 podano ceny giełdy zbożowej warszawskiej.
Ź r ó d ł o: Miesięcznik Statystyczny 1921—1922 i Bulletin de Statistique Agricole et Commerciale oraz codzienna prasa zagraniczna.

111. Polska.

Hodowla bydła (1907—1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok 1910				Rok 1921			
	Konie	Bydło rogate	Owce i kozy	Trzoda chlew.	Konie	Bydło rogate	Owce	Trzoda chlew.
	w t y s i ą c a c h				w t y s i ą c a c h			
POLSKA	3 402,6	8 371,8	4 277,1	5 231,1	3 197,7	7 878,3	2 170,0	5 166,2
b. Królestwo Polskie	1 334,2	2 672,9	1 682,0	832,9	1 306,8	3 021,3	725,3	1 816,4
miasto Warszawa	14,6	3,1	0,1	0,6	5,5	4,5	0,8	5,6
Wojew. warszawskie	297,8	661,4	447,8	175,5	286,1	755,8	114,8	482,2
łódzkie	185,1	368,1	194,2	67,6	214,1	567,2	109,7	281,2
kieleckie	249,5	482,1	124,6	132,4	261,7	644,1	103,7	285,8
lubelskie	356,3	685,9	431,5	279,1	326,4	657,9	119,3	444,0
białostockie	230,9	472,3	483,8	177,7	213,0	391,8	277,0	317,6
Ziemie Wschodnie	736,9	1 802,4	1 552,2	880,9	619,4	1 257,8	542,4	965,0
Wojew. nowogrodzkie	241,2	618,2	575,6	357,1	209,2	392,3	307,7	371,6
poleskie	204,4	606,3	548,1	251,5	108,3	368,1	136,1	202,5
wołyńskie	291,3	577,9	428,5	272,3	301,9	497,4	98,6	390,9
b. Dzielnica Pruska	420,5	1 356,9	680,7	1 639,7	418,2	1 265,4	621,8	1 396,4
Wojew. poznańskie	270,0	912,6	391,7	1 072,4	273,8	859,6	324,2	925,4
pomorskie	150,5	444,3	289,0	567,3	144,4	405,8	297,6	471,0
Małopolska	905,8	2 504,4	358,7	1 838,1	847,6	2 293,7	272,8	942,0
Wojew. krakowskie	146,2	690,6	49,8	377,9	143,5	666,9	62,5	244,4
lwowskie	369,5	944,1	70,6	608,3	354,1	847,9	54,4	352,4
stanisławowskie	146,0	444,5	148,7	363,9	127,5	414,2	117,4	128,8
tarnopolskie	244,1	425,2	89,7	488,0	222,5	364,7	38,5	216,4
Śląsk Cieszyński	5,2	35,2	3,5	39,5	5,7	40,1	7,7	46,4

Ź r ó d ł a: Dla b. Królestwa Pol-
skiego Trudy Warszawskawe statystyczne
skawo komitecia, Koniewodstwo i skata-
wodstwo Carstwa Polskawe. Tom 36.
1908. — Dane odnoszą się do r. 1907.

Dla wojew. białostockiego i Ziem
Wschodnich Wriemiennik cietralnawo
statysticeskawo komitecia Swiedienia
o kaliczestwie skata. — Dane odnoszą się
do r. 1900.

Dla b. Dzielnicy pruskiej. Preu-
sische Statistik t. 218. — Dane odnoszą
się do r. 1907.

Dla Małopolski: M. Nadobnik: Wia-
domości statystyczne o stosunkach kra-
jowych t. XXV, z. III. Oestr. Stat. t. 5/1,
1912. Dane odnoszą się do r. 1910.

Dla Śląska Cieszyńskiego Spezial
Ortsrepertorium Schlesiens 1917 i Vieh-
standslexikon. 1913. Dane odnoszą się
do r. 1910.

Dla roku 1921, dane ostatniego
spisu ludności 1921 r.

111. Polska.

Hodowla bydła (1907—1921).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Rok 1910								Rok 1921							
	Na 1000 mieszkańców				Na 100 ha użytków rolnych				Na 1000 mieszkańców				Na 100 ha użytków rolnych			
	Konie	Bydło rog.	Owce i kozy	Trzoda chlew.	Konie	Bydło rog.	Owce i kozy	Trzoda chlew.	Konie	Bydło rog.	Owce	Trzoda chlew.	Konie	Bydło rog.	Owce	Trzoda chlew.
POLSKA	124	306	153	191	15	33	18	23	126	311	86	204	14	34	9	22
b. Królestwo Polskie . .	105	210	132	66	14	29	18	9	127	293	70	176	14	32	7	19
miasto Warszawa . . .	16	3	—	—	—	—	—	—	6	5	—	6	—	—	—	—
Wojew. warszawskie . .	119	264	179	70	13	30	20	7	135	358	54	228	13	34	5	22
łódzkie	72	142	75	26	13	26	13	4	102	251	48	124	15	40	7	20
kieleckie	90	174	45	48	14	28	7	7	103	254	40	112	15	38	6	17
lubelskie	142	273	172	111	16	32	20	13	156	315	57	212	15	31	5	20
białostockie	159	325	333	122	12	25	26	9	163	300	212	243	11	21	14	17
Ziemie Wschodnie . . .	210	513	442	251	14	34	29	17	171	348	150	267	11	23	10	18
Wojew. nowogrodzkie . .	194	497	463	287	—	—	—	—	160	301	236	285	—	—	—	—
poleskie	272	809	732	336	—	—	—	—	123	419	155	231	—	—	—	—
wołyńskie	192	380	282	179	—	—	—	—	210	347	68	272	—	—	—	—
b. Dzielnica Pruska . .	141	457	229	552	13	43	21	52	143	434	213	479	13	40	19	44
Wojew. poznańskie . . .	136	461	198	542	13	45	19	53	138	435	164	468	13	42	16	45
pomorskie	152	449	292	573	13	40	26	51	153	431	316	501	13	36	26	42
Małopolska	113	311	45	228	17	46	7	34	111	301	36	123	16	42	5	17
Wojew. krakowskie . . .	71	336	24	184	12	53	4	31	72	335	31	123	12	56	5	20
lwowskie	128	329	25	212	19	50	3	32	130	311	19	129	18	45	2	18
stanisławowskie	96	293	98	240	13	40	14	32	94	307	87	95	11	37	10	11
tarnopolskie	151	263	56	302	19	34	7	39	155	255	26	151	17	29	3	17
Śląsk Cieszyński . . .	36	247	24	277	8	55	5	62	39	276	53	319	9	63	12	73

112. Przegląd międzynarodowy.

Hodowla bydła (1906—1921).

Państwa	Lata spisu przed wojną i po wojnie	Na 1000 mieszkańców przypada							
		przed wojną				obecnie			
		koni	bydła rogatego	owiec i kóz	trzody chlewnej	koni	bydła rogatego	owiec	trzody chlewnej
Anglja	1913—1921	32	167	574	54	38	157	482	62
Austria	1910—1920	283	342	44	281	27	344	60	194
Belgja	1913—1920	35	244	—	187	35	196	—	129
Bułgarja	1910—1920	102	429	1837	112	35	201	—	—
Czecho-Słowacja . .	1910/11—1920	48	319	85	177	43	309	72	149
Danja	1914—1921	196	849	178	861	183	793	160	437
Estonja	1920	—	—	—	—	94	253	303	149
Francja	1913—1920	81	373	406	177	64	319	227	119
Hiszpanja	1913—1920	26	140	802	132	29	163	930	204
Holandja	1910—1921	—	—	—	—	—	—	—	—
Irlandja	1913—1921	140	1125	827	242	124	1163	830	219
Jugosławja	1921	—	—	—	—	93	431	597	289
Łotwa	1913—1921	—	—	—	—	188	519	753	321
Niemcy	1912—1921	67	298	86	324	61	277	97	261
<i>Polska</i>	<i>1907/10—1921</i>	<i>124</i>	<i>306</i>	<i>156</i>	<i>191</i>	<i>126</i>	<i>311</i>	<i>86</i>	<i>204</i>
Portugalia	1906—1920	15	117	512	185	—	135	700	168
Rumunja	1920	—	—	—	—	85	280	500	145
Szwajcaria	1911—1920	38	380	43	150	34	358	62	141
Szwecja	—	105	399	171	172	122	436	267	123
Kanada	1913—1921	361	832	266	431	422	1130	407	441
Nowa-Zelandja . . .	1911—1921	355	1772	2105	306	287	2674	1996	294
Stany Zjednoczone . .	1913—1922	204	549	483	572	181	618	341	539

Źródło: Dane Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie.

113. Polska.

Hodowla bydła (1870—1921). 114. Pruska Komisja Kolonizacyjna (1895—1916).

Dzielnice	1870	1880	1890	1900	1910	1921	1870	1880	1890	1900	1910	1921
	w tysiącach						w tysiącach					
	<i>KONIE</i>						<i>BYDŁO ROGATE</i>					
Królestwo Polskie	592	1 037	1 207	1 392	1 334	1 307	1 997	5 055	3 013	2 823	2 267	3 021
Ziemie Wschodnie	2 057	2 802	—	3 560	3 684	619	3 824	4 437	—	6 736	6 225	1 253
Dzielnica Pruska	489	515	562	627	688	418	1 445	1 543	1 782	2 000	2 139	1 265
Galicja	696	735	766	869	906	848	2 071	2 243	2 448	2 718	2 503	2 294
	<i>OWCE I KOZY</i>						<i>ŚWINIE</i>					
Królestwo Polskie	3 744	3 385	3 755	2 834	957	725	928	706	1 499	1 402	597	1 816
Ziemie Wschodnie	5 110	5 001	—	6 447	5 225	542	2 704	3 276	—	3 780	4 118	965
Dzielnica Pruska	5 079	3 729	2 632	1 593	744	622	735	674	785	1 254	1 834	1 396
Galicja	1 003	622	652	456	378	273	701	1 049	1 209	1 748	1 838	942

U w a g a: Ziemie Wschodnie dla lat 1870 — 1910 oznaczają sześć guberni zachodnich Cesarstwa Rosyjskiego (grodzieńską, kowieńską, mińską, mohylowską, wileńską i witebską); dla r. 1921 trzy województwa wschodnie Polski.

Ź r ó d ł o: Statystyka Polski (1915) i źródła podane w tabl. 110.

Komisja Kolonizacyjna wykupiła od r. 1895—1916 ha:

Ogółem . . . 339 145

w tem w rej.:

gdańskiej . . . 16 395

kwidzińskiej . . . 89 763

poznańskiej . . . 106 505

bydgoskiej . . . 126 482

Od r. 1886—1916 Komisja

kolon. wykupiła posiadłości o ogólnej po-

wierzchni . . . 461 633 ha

w tem majątków:

dworskich . . . 817 „

chłopskich . . . 622 „

wykupionych z rąk:

polskich . . . 483 „

niemieckich . . . 956 „

Osadnicy pochodzą:

z Poznańskiego . . . 7 899

z ziem niemieckich . . . 8 392

z zagranicy . . . 5 436

Osadnicy według wyznań:

katolików . . . 669

ewangelików . . . 21 058

Ź r ó d ł o: Statistisches Jahr-

buch f. d. Preussischen Staat

1918.

115. Polska.

Spirytus (1913—1921).

Dzielnice	1913/14	1914/15	1915/16	1916/17	1917/18	1918/19	1919/20	1920/21
b. Królestwo Polskie.								
Czynnych gorzelni	485	—	88	76	66	58	109	91
W tem: przemysłowych	8	—	6	6	6	7	7	8
rolniczych	477	—	82	70	60	51	102	83
Zatrudnionych robotników w tys.	—	—	0,8	0,4	0,3	0,3	—	—
Produkcja spirytusu w tys. hl .	792,8	—	50,0	40,0	30,0	23,4	56,3	42,3
Ziemie Wschodnie.								
Czynnych gorzelni	335	—	—	—	—	—	4	4
W tem: przemysłowych	7	—	—	—	—	—	4	4
rolniczych	328	—	—	—	—	—	—	—
Zatrudnionych robotników w tys.	—	—	—	—	—	—	—	—
Produkcja spirytusu w tys. hl .	408,2	—	—	—	—	—	1,5	2,0
b. Dzielnica Pruska.								
Czynnych gorzelni	—	—	—	—	—	361	467	596
W tem: przemysłowych	—	—	—	—	—	—	—	—
rolniczych	—	—	—	—	—	—	—	—
Zatrudnionych robotników w tys.	—	—	—	—	—	—	—	—
Produkcja spirytusu w tys. hl .	304,9	330,7	366,2	304,7	343,8	178,2	156,5	379,8
Małopolska.								
Czynnych gorzelni	884	33	77	69	61	55	77	126
W tem: przemysłowych	—	—	—	—	—	—	—	—
rolniczych	—	—	—	—	—	—	—	—
Zatrudnionych robotników w tys.	1,6	0,15	0,41	0,32	0,29	0,27	0,40	0,74
Produkcja spirytusu w tys. hl .	701,3	13,03	26,48	19,66	15,21	7,58	15,40	23,84

U w a g a: Nie uwzględnione w r. 1914/15 województwo tarnopolskie i lwowskie, w r. 1917/18 województwo tarnopolskie i stanisławowskie, w r. 1919/20 województwo tarnopolskie i stanisławowskie.

Ź r ó d ł o: Dane Ministerstwa Skarbu i Izby Skarbowych.

116. Przegląd międzynarodowy i dzielnice Polski. Konsumcja spirytusu.

Państwa	K o n s u m c j a n a g ł o w ę						
	do picia	do celów przemys- słowych	Dzielnice Polski Państwa	Rok	litrów 100%	Miasta	litrów 100%
	litrów 100%						
Danja	4,5	0,7	50 gub. Rosji eu- ropejskiej . .	1911	2,9	Warszawa . . .	5,0
Węgry	4,4	0,9	Królestwo Polskie	"	2,1	Łódź	6,6
Francja	3,9	1,7	Litwa i Białoruś .	"	1,5	Wilno	5,2
Szwecja	3,4	0,6	Rus	"	2,8	Kijów	5,3
Belgia	2,9	1,5	Austria	1912/13	4,1	nadto do celów	0,4
Holandja	2,6	0,7	Galicja	"	4,5	przemysłowych	0,1
Szwajcaria	2,4	2,2	Rzesza niemiecka	"	2,8		2,6
Anglja i Irlandja	1,8	0,4					
Norwegja	1,7	0,1					

U w a g a : Dane dla po-
szczególnych państw do-
tyczą lat 1911—1913.

Ź r ó d ł a : Roczniki Sta-
tystyczne odpowiednich
państw.—Rocznik Statyst.
Król. Pol. 1914.—Jeżegod-
nik Rossii 1912.—Stat. Je-
żegodnik promyslnosti
i targowli 1913.—Ergeb-
nisse d. Verzehrungesteu-
ern in Oesterreich 1913.—
Vierteljahreshefte zur Stat.
d. D. Reichs 1914.—I. Wein-
feld, opodatkowanie spiry-
tusu w r. 1916.

117. Polska.

Dzielnice	Kam- panja	czyn- nych bro- wa- rów	Przerobiony			Ilość wyprod. piwa w tys. hecto- litrów	Dzielnica	Kam- panja	czyn- nych bro- wa- rów	Przerobiony			Ilość wyprod. piwa w tys. hecto- litrów
			stód	chmiel	jęcz- mień					stód	chmiel	jęcz- mień	
b. Królestwo Polskie	1913—14	45	13 032,6	179,4	.	794,6	Małopolska	1913—14	49	10 308,4	222,2	957,0	.
	1914—15	44	5 682,9	101,5	.	574,4		1914—15	21	129,3	57,6	3 645,6	.
	1915—16	32	3 042,3	43,7	.	206,5		1915—16	24	3 063,8	102,4	2 390,6	.
	1916—17	33	2 721,4	43,8	.	221,4		1916—17	24	674,2	31,8	635,8	.
	1917—18	33	1 290,6	28,0	.	125,6		1917—18	26	586,7	27,4	135,4	.
	1918—19	34	1 161,6	29,3	.	135,0		1918—19	28	382,1	32,3	1 784,2	.
								1919—20	36	1 505,8	64,9	273,5	.
b. Dzielnica Pruska	1913—14	86	1048 751,0	222,5	.	714,8		1920—21	34	2 983,0	112,4	773,1	.
	1918—19	48	176 693,3	68,3	.	327,5							

U w a g i : Cyfry dla b. Królestwa Polskiego nie są kompletne. W Małopolsce nie objęto województwa tarnopolskiego za lata 1914—1918.
Ź r ó d ł o : Dane Ministerstwa Skarbu i Izby skarbowych.

118. Polska.

Cukier (1913—1922).

PAŃSTWA Dzielnice Województwa	Wyprodukowano w tys. q wartości cukru surowego									Czyn- nych cukro- wni	Prze- robio- noro- w tys. q	Czyn- nych cukro- wni	Prze- robio- noro- w tys. q
	1913/14	1914/15	1915/16	1916/17	1917/18	1918/19	1919/20	1920/21	1921/22				
POLSKA	6 523,9	.	2 168,2	2 654,7	2 387,4	2 260,9	963,2	1 766,9	1 799,2	62	10 241,5	68	.
b. Królestwo Pol.	1 917,3	.	292,4	576,7	544,5	613,4	401,1	549,0	558,8	37	3 504,0	40	.
Woj. warszawskie	1 027,6	.	150,3	388,3	351,2	386,6	258,9	352,2	336,9	21	2 266,1	21	1 903,5
„ łódzkie . . .	237,6	.	74,6	123,1	120,2	128,5	85,8	96,3	91,3	6	559,9	6	.
„ kieleckie . .	155,6	.	25,5	24,2	25,8	42,9	18,8	35,6	29,6	4	229,4	4	141,4
„ lubelskie . .	466,6	.	42,0	41,1	47,3	55,4	37,6	64,9	101,0	6	448,6	9	506,3
„ białostockie	29,9	.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ziemia Wschodnie .	.	.	.	.	.	.	.	.	10,1	—	—	1	124,1
Woj. wołyńskie . .	.	.	.	.	.	.	.	.	10,1	—	—	1	124,1
b. Dzielnica Pruska	4 376,6	3 407,0	1 875,8	2 078,0	1 842,9	1 647,5	562,1	1 209,1	1 187,9	25	6 737,5	24	6 957,8
Woj. poznańskie . .	3 505,0	2 681,7	1 535,7	1 705,4	1 547,0	1 368,2	446,3	998,4	926,1	19	5 459,5	18	5 538,6
„ pomorskie . .	871,6	725,3	340,1	372,6	295,9	279,3	115,8	210,7	261,8	6	1 278,0	6	1 419,2
Małopolska	230,0	—	—	—	—	—	—	8,8	38,4	.	.	2	217,6
Woj. lwowskie . . .	230,0	—	—	—	—	—	—	8,8	38,4	.	.	2	217,6
Śląsk Cieszyński . .	—	—	—	—	—	—	—	—	4,0	—	—	1	28,0

Przegląd międzynarodowy.

Czecho - Słowacja	.	.	.	.	.	.	7 083,5	6 916,7	6 592,5		
Francja	7 631,1	3 223,0	1 445,7	1 972,7	2 130,5	1 205,9	1 656,1	3 236,1	3 028,3		
Holandja	2 096,3	2 869,9	2 393,4	2 595,5	1 949,5	1 651,0	2 285,1	2 884,5	3 441,1		
Niemcy	21 802,8	21 274,4	13 350,6	13 537,1	13 819,7	11 606,0	7 019,0	10 838,5	12 539,8		
Rosja	15 218,0	19 091,3	18 771,5	14 500,0	9 811,3	3 390,3	308,3	920,3	.		
Stany Zjednoczone	7 560,6	7 443,6	9 012,3	8 460,1	6 941,8	6 903,2	10 066,1	9 889,4	10 436,5		
Brazylja	1 580,4	1 962,4	1 897,5	2 437,0	2 518,5	.	.	5 261,3	6 129,0		
Kuba	26 572,9	26 497,4	30 817,6	31 028,1	35 275,4	.	37 938,8	39 000,0	30 000,0		
Indje Brytyjskie . .	23 277,6	24 051,9	26 762,7	27 738,1	33 184,1	24 080,3	30 847,2	25 045,6	26 335,9		
„ Holenderskie . .	13 633,8	13 433,1	16 196,1	18 221,3	17 733,5	.	15 439,2	15 090,0	15 500,0		

U w a g a : Brazylja, Kuba,
Indje Brytyjskie i Holender-
skie i produkują cukier z trzci-
ny cukrowej.

Ź r ó d ł o : Materiały Mi-
nisterstwa Skarbu oraz Zwią-
zków cukrowni wszystkich
dzielnic. — Miesięcznik Staty-
styczny 1922.

PRZEMYSŁ.

119. Polska.

Przemysł przed wojną i obecnie.

Zakłady	Zakłady czynne		w % stanu przed wojną	Robotnicy zatrudnieni		w % stanu przed wojną
	przed wojną	w dniu 1.VII 1921		przed wojną w tys.	1.X 1921 w tys.	
Ogółem	6 191	4 844	78	401,2	263,4	66
Metalowe	886	812	92	64,1	47,1	73
Mineralne	857	342	40	43,2	21,3	49
Chemiczne	180	182	101	11,8	10,3	87
Włókiennicze	1 399	877	63	177,0	109,7	62
Papiernicze	314	235	75	13,9	10,7	77
Drzewne	925	712	77	27,3	19,6	72
Przetwory zwierzęce	204	260	127	8,4	6,0	71
Spożywcze	1 426	1 424	100	55,5	39,9	72

U w a g a: Bez cyfr przedwojennych i obecnych dla województwa pomorskiego, krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego. Cyfry przedwojenne w zaborze rosyjskim obejmują zakłady zatrudniające więcej niż 16 robotników, cyfry za r. 1921 — zakłady zatrudniające 10 robotników i więcej, skutkiem tego stosunkowe nie są ścisłe.

Ź r ó d ł o: Przemysł i Handel 1922.

120. Polska. Stan zatrudnienia w przemyśle (1913—1922).

Dzielnice	Przedsiębiorstw	Robotnicy (w tys.)			Przedsiębiorstw	Robotnicy (w tys.)		
		przedsiębiorstw w 1913 r.	w kwiecień 1922 r.	w % 1913 r.		w kwiecień 1921 r.	w kwiecień 1922 r.	w % 1921 r.
Ogółem	994	232,9	184,1	79,0	2 034	225,2	270,1	120,0
B. Królestwo Polskie	602	174,6	131,9	75,5	1 176	143,6	183,9	128,0
B. Dzielnica Pruska	240	28,7	21,8	76,2	530	36,4	37,1	101,8
Małopolska	152	29,6	30,4	102,4	328	45,1	49,1	109,0

U w a g a: Cyfry zatrudnionych robotników dotyczą 994, względnie 2 034 przedsiębiorstw, które odpowiedziały na urzędową ankietę.

Ź r ó d ł o: Statystyka Pracy 1922.

121. Rzemiosła i drobny przemysł (1921).

Dzielnice Województwa	War-sztat-tów	Prac-uja-cych
Ogółem	300 799	592 673
B. Królestwo Polskie:	142 728	283 258
Miasto Warszawa	44 696	102 540
Woj. warszawskie	17 406	29 372
„ łódzkie	19 481	37 741
„ kieleckie	17 698	28 395
„ lubelskie	27 529	53 926
„ białostockie	15 918	31 284
Ziemie Wschodnie:	36 918	74 322
Woj. nowogródzkie	13 609	26 747
„ poleskie	8 185	16 084
„ wołyńskie	15 124	31 491
B. Dzielnica Pruska:	31 856	59 589
Woj. poznańskie	20 088	39 458
„ pomorskie	11 768	20 131
Małopolska:	87 740	172 445
Woj. krakowskie	22 251	43 738
„ lwowskie	31 357	61 626
„ stanisławowskie	16 556	32 538
„ tarnopolskie	17 576	34 543
Ks. Cieszyński:	1 557	3 059

U w a g a: Liczono zakłady rzemieślnicze, zatrudniające do 16 włącznie pracowników, wskutek tego zakłady zatrudniające od 10—16 robotników mogły być liczone równocześnie w tej tablicy oraz w tablicy 119.

Ź r ó d ł o: W. Hauszyl, Przemysł i Handel 1922.

122. Polska.

Silniki.

123. Polska.

Gazownie.

PAŃSTWO Dzielnice	Parowe w tys. HP.	Elektryczne	
		w tys. Kw.	w tys. HP.
POLSKA	1.032	588.832	801
b. Królestwo Pol. (1910)	432		
b. Dzielnica Prus. (1913)	150	242.0	329
Małopolska (1910)	120		
Śląsk Górny (1913)	330	346.8	472

Ź r ó d ł a: Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu. — Alexander Szczepański. Stan wytwórczości przemysłowej i górniczej Galicji w r. 1910 (1912). — Jahrbuch für d. Oberbergamtsbezirk Breslau 1913. — Przegląd Elektrotechniczny, 1922.

Dzielnice	Gazo-wnie	Zużycie węgla w tonach	Pro-dukcja gazu w m. sześc.	Koks w ton.	Smola w ton.	Amo-niak w ton.
Ogółem	124	320.289	118,2	112.100	11.210	801
B. Królestwo Pol.	6	127.798	57,6	44.730	4.473	320
Poznańskie	70	78.331	24,3	27.420	2.742	196
Pomorze	19	20.881	5,9	7.300	730	52
Małopolska	15	65.279	22,0	22.850	2.285	163
Śląsk Górny (pol-ska część)	13	26.000	7,9	9.100	910	65
Ziemia Wileńska	1	2.000	0,5	700	70	5

Ź r ó d ł o: Przegląd Gospodarczy (1922).

124. Państwowe fabryki tytoniu (1918—1921).

Rok	Fabryk czynnych	Fabryk nieczynnych	Ilość zatrudnionych robot.	Przerobiony surowiec w mil. kg.	P r o d u k c j a		
					Tytoń krajany w tys. kg.	Papierosy. mil. sztuk	Cygara mil. szt.
1918	3	4	1.119	1,2	749,6	228,3	14,2
1919	3	4	1.026	0,5	204,3	121,7	13,7
1920	3	4	1.367	1,0	666,3	320,5	13,5
1921	4	3	2.187	1,8	1.170,7	636,2	15,1

Ź r ó d ł o: Materiały Ministerstwa Skarbu, Druk sejmowy № 3403 (1922).
U w a g a: Fabryk prywatnych w r. 1921: b. Dzielnica Pruska 28, zatrudnionych robotników 4.035, b. Zabor rosyjski 15 fabryk, robotników 2707.

125. Polska. Cement (1913—1921).

Dzielnice	Fa-bryk	Produkcja w tysiącach ton		Robo-tników w tys.
		1913	1921	
B. Królestwo Polskie	8	326	126	2,9
Ziemie Wschodnie	2	.	.	.
Pomorze	1	.	1	0,2
Małopolska	3	247	143	2,0
Śląsk Cieszyński	1	.	5	0,6

Ź r ó d ł o: Dane przemysłowców cementowych.

GÓRNICTWO I HUTNICTWO.

126. Polska.

Kopaliny (1913, 1920, 1921).

Okręgi górnicze Dzielnice	1 9 1 3					1 9 2 0					1 9 2 1				
	Za- kła- dów	Ro- bot- ni- ków	Wydo- bycie w tys. ton- nach	Roczna wydaj- ność pracy 1 ro- botnika w ton- nach	Za- kła- dów	Ro- bot- ni- ków	Wydo- bycie w tys. ton- nach	Ogó- łem w sto- sunku do r. 1913 w %	Roczna wydaj- ność pracy 1 ro- botnika w ton- nach	Za- kła- dów	Ro- bot- ni- ków	Wydo- bycie w tys. ton- nach	Ogó- łem w sto- sunku do r. 1913 w %	Roczna wydaj- ność pracy 1 ro- botnika w ton- nach	
Ogółem . . .	W	e	g	i	e	l	k	a	m	i	e	n	n	y	
Dąbrowa . . .	40	31 287	8 974	286,8	65	42 237	6 411	71,5	151,8	71	49 270	7 572	84,4	153,7	
Kraków . . .	30	23 560	6 819	289,4	50	30 258	4 873	71,5	161,0	54	37 050	5 759	84,4	155,2	
Cieszyn . . .	9	6 975	1 970	282,5	14	10 751	1 385	70,3	128,8	16	11 037	1 672	84,9	151,5	
	1	752	184	244,9	1	1 228	152	82,8	124,2	1	1 183	148	80,3	125,0	
Ogółem . . .	W	e	g	i	e	l	b	r	u	n	a	t	n	y	
Dąbrowa . . .	8	1 178	192	163,4	14	1 836	248	129,1	135,3	18	2 428	270	140,5	111,4	
Stanisławów . . .	5	700	155	221,5	11	1 675	238	153,5	142,0	11	2 029	227	146,9	112,1	
Warszawa i Poznań . . .	3	478	37	78,3	3	161	10	28,0	65,4	3	110	11	30,0	102,1	
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	289	31	—	108,4	
Sól kamienna, warzonka, przemysłowa i kąpielowa															
Ogółem . . .	12	3 824	187	48,9	13	4 402	263	140,3	59,6	13	4 714	303	172,5	68,5	
Małopolska . . .	10	3 618	152	41,8	10	4 129	219	144,3	53,0	10	4 235	233	166,6	54,7	
b. Dzielnica Pruska . . .	1	131	31	234,1	2	201	40	129,3	197,0	2	410	65	211,5	158,2	
b. Królestwo Polskie . . .	1	75	4	61,4	1	72	4	84,4	54,0	1	69	5	110,6	72,3	
Sole potasowe, silwinit i kainit															
Stanisławów . . .	1	—	2	—	1	219	10	439,1	—	1	286	15	661,8	—	
Ruda żelazna (brunatna, ilasta, darniowa oraz piryt)															
Ogółem . . .	27	3 365	330	98,0	25	2 459	120	36,4	48,9	32	4 150	239	72,4	57,6	
b. Królestwo Polskie . . .	26	3 237	311	96,1	25	2 459	120	38,6	48,9	32	4 150	239	76,7	57,6	
Małopolska . . .	1	128	19	147,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ruda cynkowa i ruda ołowiana															
b. Królestwo Polskie . . .	3	1 549	69	44,6	3	1 623	64	93,1	39,6	2	1 500	57	82,5	38,3	

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1922.

127. Śląsk Górny. Górnictwo i Hutnictwo (1920).

Kopalnie i Zakłady Robotnicy Produkcja	Na całym Śląsku Górnym	Z tego przypada Polsce	W pro- centach
Węgiel kamienny			
Kopalń	67	52	77,6
Robotników	167 575	129 948	77,5
Dni pracy w tysiącach	49 197,9	38 188,5	77,6
Produkcja (w tys. ton.)	31 750,9	24 637,3	77,6
Zużyto dla kopalń i ro- botników (w tys. ton.)	4 310,6	3 428,4	79,5
Ruda żelazna			
Kopalń	7	7	100
Robotników	258	258	100
Produkcja (w tys. ton.)	62,6	62,6	100
Ruda cynkowa			
Kopalń	16	9	56,3
Robotników	9 744	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	266,4	—	—
Koksownie			
Zakładów	18	10	55,6
Robotników	6 696	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	2 289,5	—	—
Zużycie węgla (w tys. ton.)	3 209,9	—	—
Brykietownie			
Zakładów	4	3	75,0
Robotników	315	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	290	—	—
Wielkie piece			
Zakładów	8	5	62,5
Robotników	7 322	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	575,8	—	—

Weinfeld—Rocznik Polski— II wyd.

128. Śląsk Górny. Górnictwo i Hutnictwo (1920).

Kopalnie i Zakłady Robotnicy Produkcja	Na całym Śląsku Górnym	Z tego przypada Polsce	W pro- centach
Odlewnie żelaza i stali			
Zakładów	25	13	52,0
Pieców	81	—	—
Robotników	3 662	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	80	—	—
Huty żelaza zlewnego i spawalnego			
Zakładów	14	9	64,3
Pieców	479	—	—
Robotników	24 311	—	—
Produkcja (w tys. ton.)	2 242,4	—	—

U w a g a: Cyfry dla polskiej części wydzielone według gra-
nic ustalonych przez Ligę Narodów.
Źródło: jak tablica 130.

129. Śląsk Górny. Ruda żelazna (1913—1920).

Rok	Przetopiono w wielkich piecach w tys. ton.	P o c h o d z e n i e					
		z Śląska Górnego		z zagranicy		z Niemiec	
		tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%
1913	1 094,9	178,9	16,4	576,0	52,6	339,9	31,0
1914	1 012,1	196,0	19,4	521,9	51,6	294,3	29,0
1915	1 002,8	148,5	14,7	540,1	54,0	314,2	31,3
1916	1 050,9	135,2	12,9	571,3	54,5	344,5	32,6
1917	960,4	85,3	8,9	553,2	57,6	321,8	33,5
1918	909,6	82,9	9,1	548,7	60,1	278,0	30,8
1919	620,5	71,1	11,4	346,8	56,0	202,7	32,6
1920	809,6	47,4	5,8	388,2	48,0	373,9	46,2

Źródło: Przemysł i Handel 1922.

130. Śląsk Górny. Górnictwo i Hutnictwo (1913—1920).

Produkty	Produkcja na całym Śląsku Górnym w tysiącach ton	Z tego wy- produk- owano w części przyznanej Polsce w %	Produkcja na całym Śląsku Górnym w tysiącach ton
	1 9 1 3		1 9 2 0
Węgiel kamienny	42 804,1	75,9	31 750,9
Koks	2 265,2	50,6	2 289,5
Brykiety z węgla kamien. . . .	432,9	74,1	290,0
Ruda żelazna	134,4	96,9	62,6
Ruda i blenda cynkowa	521,1	81,9	266,4
Ruda ołowiana	52,6	70,9	22,0
Surowiec żelaza	994,6	52,1	575,8
Odlewy surowcowe	87,1	37,3	55,2
Odlewy stalowe	22,3	47,1	24,8
Żelazo spawalne	67,9	72,9	11,6
Żelazo zlewne	1 382,8	72,6	1 213,2
Bloki przewalcowane	359,0	34,4	112,3
Gotowe produkty walc.	1 066,5	82,0	705,3
Cynk	167,9	100,0	81,4
„ produkty poboczne	8,7	100,0	4,8
Ołów	39,9	100,0	17,2
Srebro w kilogramach	738,5	100,0	311,2
Kwas siarkowy i siarcz.	163,0	100,0	186,2
Z rafinowania ropy	3,2	43,8	.
Z destylacji węgla	122,8	75,6	.

Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1921—Statistik der Oberschlesischen Berg und Hüttenwerke 1920.

131. Królestwo Polskie. Huty żelaza (1913—1921).

Zakłady Robotnicy Produkcja	1913	1919	1920	1921
Wielkie piece	11	2	5	7
Piece martenowskie	32	6	8	8
Walcownie		15	8	
Robotnicy	19 873	5 333	10 340	14 120
Technicy i urzędnicy		400	735	1 020
Produkcja wielkich pie- ców . . w tys. ton.	418,4	15,2	42,6	60,4
Produkcja stalowni w tys. ton.	599,8	17,6	68,9	118,0
Produkcja walcowni w tys. ton.	465,6	14,4	49,0	92,1

Źródło. Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

132. Zabór austriacki. Rafinerje nafty (1920—1921).

Zakłady, produkcja (w tysiącach ton)	1920	1921
Zakładów	33	38
Produkcja olejów miner. w tem	608,2	571,7
benzyna	76,9	61,7
nafta	178,9	163,0
olej gazowy	99,4	102,6
oleje smarowe	89,8	95,3
półprodukty		107,6
świece parafinowe	163,2	22,5
asfalt, koks itp.		19,0

Źródło: Miesięcznik Statystyczny, 1922.

133. Przegląd międzynarodowy. Węgiel kamienny (1913—1922).

Rok i miesiąc	Anglja	Stany Zjedno- czone	Francja	Niemcy bez Śląska Górnego (niepo- dzielony)	Śląsk Górny (niepo- dzielony)	Polska bez Śląska Górnego
	Produkcja w tysiącach ton					
1913	292 104	517 056	57 935	129 661	43 435	8 989
Przeciętnie miesięcznie	24 342	43 088	4 828	10 805	3 620	749
1920	232 325	585 519	35 682	99 661	31 686	6 412
Przeciętnie miesięcznie	19 360	48 793	2 974	8 305	2 641	534
1921	165 104	448 936	38 551	106 573	29 638	7 567
Przeciętnie miesięcznie	13 759	37 411	3 213	8 881	2 470	631
1922 Styczeń	17 975	40 468	3 553	9 278	2 888	729
Luty	20 073	44 013	3 390	8 775	2 681	692
Marzec	20 240	54 431	.	10 224	3 194	861
Kwiecień	23 141	.	.	8 519	2 770	.

Uwaga: Produkcję Lotaryngii, Zagłębia Saary i Palatynatu objęto cyframi Francji także i za r. 1913, a nie uwzględniono tej produkcji przy Niemczech.

Źródła: The Labour Gazette.—The Economist.—Board of Trade Journal.—Survey of Current Business.—Bul. Mens. de Statistique (Société des Nations), — Wirtschaft und Statistik. — Deutscher Reichsanzeiger.

135. Śląsk Górny.

Państwowe kopalnie węgla (1880—1920).

Kopalnie	Rok	Robotników	Produkcja w tys. ton	Kopalnie	Rok	Robotników	Produkcja w tys. ton
Kopalnie skarbowe ogółem	1880	5 917	2 086,5	Król	1900	4 969	1 902,7
	1900	14 983	5 292,8		1913	7 391	2 826,5
	1913	21 029	7 204,1		1920	10 276	2 136,2
	1920	24 117	5 197,2	Bielszowice	1900	2 005	495,9
Królowa Ludwika .	1900	8 019	2 894,1		1913	4 523	1 487,1
	1913	7 017	2 299,3		1920	6 558	1 086,4
	1920	8 440	1 564,9	Knurów	1913	2 098	591,2
					1920	3 303	409,8

Uwaga: Polsce przyznano kopalnie Król, Bielszowice z wyjątkiem dwóch szybów Gwido i Delbrück, około 600 tys. ton węgla rocznej produkcji oraz kopalnię Knurów.

Źródło: Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

136. Polska.

Sól. Produkcja (1913, 1920, 1921).

Państwo Dzielnice Okręgi górnicze	Sól kamienna i solanka			Sól handlowa w tonach				Żupy solne		
	Sól kamienna w tonach	Solanka w hl.		Razem	Sól jadalna	Sól bydłę- ca i prze- mysłowa oraz omoki	Sól ką- pielowa	czynne	Przeciętna zatrudnionych	
		naturalna	sztuczna						inżynierów urzędników dozorców	robotni- ków
R o k 1 9 1 3										
Polska	122 880,0	.	.	188 690,1	113 816,6	74 837,5	36,0	12	.	3 824
Małopolska	122 880,0	1 020 717	950 767	153 406,9	81 549,9	71 857,0	--	10	.	3 618
Kraków	122 880,0	30	285 900	102 618,7	33 122,9	69 495,8	—	2	.	2 150
Drohobycz	—	617 912	413 881	30 912,3	29 381,4	1 530,9	—	5	.	774
Stanisławów	—	402 775	251 186	19 875,9	19 045,6	830,3	—	3	.	645
b. Królestwo Polskie	—	.	.	4 612,2	4 395,7	216,5	—	1	.	75
b. Dzielnica Pruska	—	.	.	30 671,0	27 871,0	2 764,0	36,0	1	.	131
R o k 1 9 2 0										
Polska	165 133,7	.	.	262 625,6	252 749,4	9 834,6	41,6	13	258	4 467
Małopolska	148 050,0	3 048 309	.	219 081,5	210 450,2	8 631,3	—	10	228	4 129
Kraków	148 050,0	1 455 056	.	172 205,0	166 281,9	5 923,1	—	2	149	2 729
Drohobycz	—	1 232 434	.	34 021,9	31 842,8	2 179,1	—	5	54	955
Stanisławów	—	320 819	.	12 854,6	12 325,5	529,1	—	3	25	445
b. Królestwo Polskie	—	.	.	3 894,8	3 769,5	125,3	—	1	7	72
b. Dzielnica Pruska	17 083,7	1 149 120	.	39 649,3	38 529,7	1 078,0	41,6	2	23	201
R o k 1 9 2 1										
Polska	204 057,3	.	.	301 612,0	282 936,3	18 675,7	.	13	254	4 714
Małopolska	167 629,0	3 252 614	.	231 643,9	215 374,5	16 269,4	—	10	219	4 235
Kraków	167 629,0	1 987 921	.	101 350,5	177 229,5	14 121,0	—	2	138	2 972
Drohobycz	—	967 408	.	26 877,6	25 334,9	1 542,7	—	5	59	852
Stanisławów	—	297 285	.	13 415,8	12 810,1	605,7	—	3	22	411
b. Królestwo Polskie	—	.	.	5 100,1	4 935,1	165,0	.	1	6	69
b. Dzielnica Pruska	36 428,3	1 312 428	.	64 868,0	62 626,7	2 241,3	.	2	29	410

Źródło: Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu.—Miesięcznik Statystyczny 1922.

Produkcja ropy (1910—1921). w tys. ton.

137. Przegląd międzynarodowy.

P a ń s t w a	1910	%	1911	%	1912	%	1913	%	1914	%	1915	%
Stany Zjednoczone	27 933,9	64,0	29 385,9	63,8	29 717,2	63,2	33 117,9	64,6	35 426,6	65,8	37 471,2	65,7
Mexyk	444,3	1,1	1 873,1	4,0	2 207,2	4,7	3 452,7	6,7	3 497,1	6,5	4 387,0	7,7
Rosja	9 375,9	21,4	8 822,3	19,2	9 066,9	19,3	8 375,8	16,4	8 933,9	16,6	9 137,4	16,0
Indje holenderskie	1 470,4	3,4	1 622,7	3,5	1 051,2	3,1	1 595,2	3,1	1 577,6	2,9	1 651,2	2,9
Polska	1 689,4	3,9	1 402,2	3,1	1 137,7	2,4	1 113,7	2,0	655,6	1,2	676,9	1,2
Rumunja	2 296,2	3,0	1 480,6	3,2	1 729,7	3,7	1 806,9	3,5	1 709,8	3,2	1 603,6	2,8
P a ń s t w a	1916	%	1917	%	1918	%	1919	%	1920	%	1921	%
Stany Zjednoczone	40 092,2	65,5	44 697,6	66,0	47 445,2	69,2	50 349,9	67,8	59 105,5	63,8	62 602,9	61,9
Mexyk	5 307,6	8,6	7 370,6	10,9	8 508,3	12,4	11 645,0	15,7	21 799,9	23,5	26 002,0	25,7
Rosja	9 705,2	15,8	9 325,7	13,8	5 392,8	7,9	4 570,1	6,1	3 389,8	3,7	3 799,1	3,8
Indje holenderskie	1 756,1	2,9	1 723,4	2,6	1 770,9	2,6	2 103,5	2,8	2 336,6	2,5	2 399,4	2,4
Polska	919,0	1,4	849,7	1,3	745,4	1,1	831,7	1,1	765,0	0,8	704,9	0,6
Rumunja	1 192,4	2,0	496,0	0,5	1 163,7	1,7	846,9	1,1	991,1	1,1	1 112,7	1,1

Źródło: Dr. P. Reichenheim, Die wirtschaftliche Bedeutung der flüssigen Treibstoffe. 1922. — Petroleum Times. — W. Laguna, Bilans przemysłu mineralów bitumicznych w Polsce. Przemysł i Handel, 1922.

138. Polska.

Ropa, gaz i wosk ziemny (1913—1921).

Ropa, gaz, wosk	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921
Ropa. Produkcja w tysiącach ton.	1 113,7	655,6	676,9	919,0	849,7	745,4	831,7	765,0	704,9
Miejscowości z kopalniami czynnymi	87	98	85	.	113	110	66	72	75
Kopalnie czynne	444	426	256	.	447	441	418	411	.
Otworki	2 271	2 103	1 899	.	.	1 895	2 010	2 212	.
Ropociągi, długość w km.	296	296	296	.	.	.	296	296	296
Państwowe tereny naftowe wydzier- żawione w tysiącach ha	7,0	7,7	7,7	7,8	8,3	8,4	8,6	8,6	8,6
Robotnicy w kopalniach ropy	7 258	4 770	2 459	.	.	.	10 509	10 705	13 389
„ „ wosku ziemnego	907	.	.	.	.	.	.	560	533
Gaz ziemny. Produkcja w tys. m. sześć. Gazociągi, długość w km.	185	166	176	.	.	.	.	405,0	400,3
Wosk ziemny. Produkcja w tonach	1 353	.	.	.	.	.	.	360	260

Źródła: Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Miesięcznik Statystyczny 1922.

139. Polska.

P R A C A.

Państwowe Pośrednictwo Pracy (1920—1921).

Rok miesiąc	Biura zarejestrowały poszukujących pracy w tys.	Na 100 zarejestrowanych było robotników		Na 100 wolnych miejsc było poszukujących pracy	Rok miesiąc	Biura zarejestrowały poszukujących pracy w tys.	Na 100 zarejestrowanych było robotników		Na 100 wolnych miejsc było poszukujących pracy
		niewykwalifikowanych i służby dom.	rolnych				niewykwalifikowanych i służby dom.	rolnych	
1920					1921				
Styczeń . . .	222,2	.	.	2180,7	Styczeń . . .	46,2	46,5	9,66	190,—
Luty . . .	164,4	.	.	1381,5	Luty . . .	45,5	46,64	10,45	210,—
Marzec . . .	146,3	.	.	786,1	Marzec . . .	49,1	48,11	11,75	171,—
Kwiecień . . .	105,2	.	.	529,8	Kwiecień . . .	59,8	48,75	13,8	147,—
Maj . . .	87,2	.	.	348,9	Maj . . .	56,7	48,79	11,66	155,—
Czerwiec . . .	78,2	.	.	313,0	Czerwiec . . .	50,5	48,35	12,13	152,—
Lipiec . . .	56,1	52,98	6,8	207,4	Lipiec . . .	47,9	48,23	11,27	123,—
Sierpień . . .	53,3	57,59	4,—	175,9	Sierpień . . .	49,9	50,07	9,02	151,—
Wrzesień . . .	37,3	44,42	6,57	210,7	Wrzesień . . .	50,2	50,57	9,64	165,—
Październik . . .	30,1	35,9	5,21	193,1	Październik . . .	50,7	57,18	7,58	153,—
Listopad . . .	25,9	42,06	5,75	175,3	Listopad . . .	50,5	57,77	7,18	182,—
Grudzień . . .	26,6	39,68	6,31	203,1	Grudzień . . .	46,9	58,26	7,54	221,—

U w a g a: Nie są objęte cyframi trzy województwa Wschodniej Małopolski, w których państwowe biura pośrednictwa pracy nie były w 1920 i 1921 czynne, nie jest objęta również b. Dzielnica Pruska za r. 1920. Również poszukujący pracy przez związki zawodowe lub instytucje prywatne nie są wliczeni.

Z r ó d ł o: Miesięcznik Pracy 1921, Statystyka Pracy 1922.

140. Dzielnice Polski.

Dzielnice	K a s y		U b e z p i e c z e n i e			
	miejskie	powiatowe	obowiązkowo w tysiącach	w tem ko-biet w %	dobrowolnie w tysiącach	w tem ko-biet w %
b. Królestwo Polskie . . .	1	1	161,3	25,7	—	—
b. Dzielnica Pruska . . .	4	54	526,0	36,8	1,7	58,8
Małopolska	2	48	273,3	24,1	0,3	33,3
						259,5

U w a g a: Uwzględniony stan z 30 czerwca 1921.
Z r ó d ł o: Statystyka Pracy 1921 i 1922.

142. Polska.

Place dzienne robotników (1914—1922).

Przemysły kategorje zawodowe	Miasto	1914 Styczeń	1 9 2 1											
			Sty- czeń	Luty	Ma- rzec	Kwie- cień	Maj	Czer- wiec	Lip- iec	Sier- pień	Wrze- sień	Paź- dzien- nik	Listo- pad	Gru- dzień
Przemysł metalowy														
Rzemieślnik	Warszawa	2,81—6,48	470	592	716	716	716	716	859	859	1245	1631	1631	1631
Pomoc fachowa	"	1,62—4,32	408	515	622	622	622	622	747	747	1082	1418	1418	1418
Kobieta	"	1,29—3,46	334	421	509	509	509	509	611	611	886	1161	1161	1161
Rzemieślnik po 4 latach	Poznań	5,0	.	.	314	314	314	384	800	949	1115	1394	1394	1255
Robotnik przyuczony . .	"	3,0	.	.	271	271	271	326	688	816	959	1198	1198	1078
Kobieta ponad 21 lat	"	3,0	.	.	149	149	149	186	384	455	535	669	669	602
Przemysł włókienniczy														
Tkacz bawełniany	Łódź	2,81	415	552	552	552	552	552	552	716	897	897	897	897
Tkacz kortowy	"	3,99	482	637	637	637	637	637	637	832	1198	1198	1198	1198
Przędzacz	"	3,99	481	637	637	637	637	637	637	832	1198	1198	1198	1198
Robotnik podwórzowy	"	2,16	355	472	472	472	472	472	472	605	745	745	745	745
Przemysł budowlany														
Murarz i cieśla	Warszawa	5,18	592	680	820	868	868	868	984	1240	1464	1920	2344	2296
Murarz i cieśla	Kraków	.	288,0	288,0	439,2	439,2	439,4	439,4	580,0	753,6	980,0	1273,6	.	.
Murarz i cieśla	Lwów	3,40—4,68	200	220	250	330	350	350	800	1000	1250	1900	1900	1900
Murarz i cieśla	Poznań	6,0	256	304	304	336	336	400	832	984	1280	1472	1472	1325
Przemysł szewski														
Rzemieślnik (III kateg.)	Warszawa	2,63	608,6	608,6	782,6	782,6	956,6	956,6	956,6	1217,4	1217,4	1391,3	1391,3	1391,3
Przemysł drukarski														
Zecer ręczny	Warszawa	4,77—5,20	608,6	797,4	1000,5	1217,4	1256,3	1256,3	1278,2	1834,7	2172,8	2841,7	2841,2	3069,0
Zecer ręczny	Kraków	5,23	456,7	479,4	551,3	551,3	579,1	608,2	808,6	1027,1	1212,0	1746,4	2130,6	2088,0
Zecer ręczny	Lwów	5,23	391,3	450	521,7	565,2	565,2	608,6	782,6	978,2	1418,4	1780,3	2260,8	2260,8
Zecer ręczny	Poznań	5,27	325,2	357,7	393,5	403,3	453,4	466,4	974,4	1155,8	1357,8	1697,5	1697,5	1697,5

U w a g a: Place z roku 1914, podane w rublach i koronach, przeliczone podług parytetu 1 rubel = 2,16 m. n.; korona = 0,85 m. n. Place murarzy i cieśli we Lwowie i Krakowie podano najwyższe. Cieśla w styczniu 1914 pobierał w Warszawie 3,46, we Lwowie 2,98—3,82 m. n. Place dzienne otrzymano z podzielenia płacy tygodniowej przez 46 (ilość godzin pracy w tygodniu) oraz z pomnożenia otrzymanego ilorazu przez 8 (czas trwania pracy dziennej).
Z r ó d ł o: Statystyka Pracy 1922.

U w a g a: Cyfry Małopolski obejmują również ks. Cieszyńskie.

143. Warszawa i Łódź.

Nominalne i realne płace w przemyśle (1914—1922).

Przemysły Kategorie robotników	1914 Styczeń Płaca dzienna w markach złotych	1922 Styczeń w markach polskich		Przy styczniu 1914=100 wynosi płaca w styczniu 1922	Przy płacy robotnika niewykwalifikowanego =100 wynosi płaca w styczniu	
					1914	1922
Przemysł metalowy						
Rzemieślnik	4,64	1 631	3,48	75	195	123
Robotnik podwórzowy	2,38	1 324	2,82	118	100	100
Kobieta	1,46	1 161	2,48	170	61	88
Przemysł włókienniczy						
Tkacz	4,32	1 110	2,37	55	200	149
Robotnik podwórzowy	2,16	745	1,59	74	100	100
Zamiataczka	1,62	704	1,50	93	75	95
Przemysł garbarski						
Baumowy	4,86	1 933	4,12	85	188	134
Robotnik podwórzowy	2,59	1 443	3,08	119	100	100
Kobieta	1,36	1 238	2,64	194	53	86
Przemysł browarniany						
Rzemieślnik	3,67	2 013	4,29	117	148	127
Robotnik	2,48	1 585	3,38	136	100	100
Kobieta	1,73	928	1,98	114	70	59
Przemysł piekarski						
Piekarz odpowiedzialny	5,23	3 041	6,49	124	182	149
Pomocnik piekarski	2,87	2 035	4,34	151	100	100
Przemysł budowlany						
Murarz	0,65	282,5	0,60	92	241	123
Robotnik niewykwalifikowany	0,27	229,0	0,49	181	100	100
Kobieta	0,22	143,0	0,30	136	81	62

U w a g a. Przeciętne płace dzienne (dla przemysłu budowlanego za godzinę) według materiałów, przedłożonych przez Związek pracodawców w Warszawie i Łodzi. Przeliczenie na marki z przedwojenną siłą kupna według metody jak tabl. 145. Obok płac swoich pobierają pracownicy w przemyśle piekarskim po 2 kg chleba dziennie.

Ź r ó d ł o. Statystyka pracy 1922. — Janina Dąbrowska. Niwelacja płac robotniczych, tamże.

144. Warszawa.

Płace urzędników państwowych (1920—1922).

Kategorie	Rok Lipiec	Płaca zasad- nicza	D o d a t k i						Razem
			dro- żyźnia- ny	sto- łeczny	rodzin- ny	reprezen- tacyjny lub za kie- rownictwo	za studja	zapo- mogi	
III	1920	3 800	5 700	—	600	—	—	—	10 100
	1921	3 800	22 040	4 408	2 784	11 598	760	12 000	57 390
	1922	3 800	64 600	12 920	8 160	33 999	8 613	145 301	277 393
V	1920	2 600	4 290	—	600	—	—	—	7 490
	1921	2 600	16 588	3 318	2 784	3 866	520	11 000	40 676
	1922	2 600	48 620	9 724	8 160	11 333	5 893	94 963	181 293
VII	1920	1 600	3 120	—	600	—	—	—	5 320
	1921	1 600	12 064	2 413	2 784	2 319	320	10 000	31 500
	1922	1 600	35 360	7 072	8 160	6 799	3 627	68 879	131 497
IX	1920	1 050	2 362	—	600	—	—	—	4 012
	1921	1 050	9 135	1 827	2 784	—	210	9 000	24 006
	1922	1 050	26 775	5 355	8 160	—	2 380	48 092	91 812
XI	1920	600	1 530	—	600	—	—	—	2 730
	1921	600	5 916	1 184	2 784	—	—	7 000	17 484
	1922	600	17 340	3 468	8 160	—	—	23 549	53 117

U w a g a: Przyjęto tu do-
datek rodzinny w wymiarze
dla rodziny z urzędnika i 2
osób złożonej. Należy otrzy-
muje urzędnik za każdy rok
wysługi 2,5% płacy zasadni-
czej.

Ź r ó d ł o: Ustawa z 13.
VII. 1920, l. 65, D. U. R. P. z no-
welami.

145. Nominalna i realna płaca urzędników państwowych (1914—1922).

Kategorie	Styczeń 1914 Płaca miesięczna w markach złotych		Lipiec 1921 1922 Płaca miesięczna w mark. z przedwojenną siłą kupna p o l s k i e		Przy płacy austriackiej ze stycznia 1914 = 1000, wynosi płaca w lipcu		Przy płacy rosyjskiej ze stycznia 1914=1000, wynosi płaca w lipcu	
	austriackie	rosyjskie	1921	1922	1921	1922	1921	1922
III	2 623,90	2 160	223,30	352,02	85	134	103	163
V	1 007,00	1 080	158,25	230,06	157	228	147	213
VII	531,16	540	122,57	166,86	230	314	227	309
IX	312,03	270	93,40	116,25	299	373	346	431
XI	143,2	140	68,03	67,40	475	471	486	481

U w a g a: Płace z lipca
1921 i 1922 w markach polskich
zredukowano do marek z przed-
wojenną siłą kupna, dzieląc je
przez indeks kosztów utrzy-
mania dla Warszawy z lipca
1921 (257) i 1922 (788) p. tabl. 150.

Przy płacach austriackich
przyjęto pobory, ustalone dla
Wiednia oraz przeciętną upo-
sażenia różnych stopni urzę-
dniczych w danej kategorii.
Przy płacach rosyjskich z wy-
jątkiem III kategorii — etat
płac urzędników celnych, obo-
wiązuje od r. 1912.

Ź r ó d ł o: Austriacka usta-
wa z 19 lutego 1907 i polskie
ustawy z 13 lipca 1920 z dodat-
kowymi przepisami i nowelami.

146. Polska.

Ceny hurtowe w markach (1914—1922).

Towary	Waga lub miara wska- zniki	1914 sty- czeń =1	1921 paź- dzier- nik	1922			Towary	Waga lub miara wska- zniki	1914 sty- czeń =1	1921 paź- dzier- nik	1922		
				sty- czeń	kwie- cień	lipiec					sty- czeń	kwie- cień	lipiec
Wskaźnik 8 grup to- warów	—	1	655	592	751	1 033	Przedzakamgar. ^{2/40}	1 kg.	9,60	.	7 800	12 420	18 236
1. Zboża i t. p.	wskaż.	1	760	600	920	1 507	Madapolam	1 metr	0,624	1 300	600	700	1 250
Pszemica	100kg.	15,42	17 500	10 300	17 700	23 250	6. Metale i węgiel	wskaż.	1	846	712	793	1 087
Żyto	"	11,20	8 400	7 500	13 800	17 400	Surówka odlewn.	1 kg.	0,1146	126	145	148	217
Owies	"	11,86	10 000	7 700	12 250	22 000	Żelazo handlowe	"	0,151	140	120	140	175
Mąka żytnia 70%	"	22,42	11 800	10 400	18 000	25 500	Cyna	"	4,00	3 600	2 800	3 000	5 100
Groch	"	19,50	12 800	9 000	13 000	18 000	Olów mięk. w blok.	"	0,56	500	450	500	750
2. Mięso Huszcz i t. p.	wskaż.	1	576	651	729	992	Cynk.	"	0,63	480	380	430	700
Mięso wołowe	1 kg.	0,84	317	360	573	880	Miedź w blokach	"	2,20	1 300	1 050	1 200	1 800
Ślonina	"	1,08	915	708	976	1 525	Węgiel gruby i ko- stka I i II	1 tona	16,18	13 050	10 833	10 883	15 600
Masło	"	2,95	1 830	2 196	2 440	2 680	Koks	100kg.	3,97	3 500	2 500	2 500	2 500
Mleko	1 litr	0,17	100	130	107	150	7. Materjały budowl.	wskaż.	1	533	394	531	662
Jaja	1440sz	62,64	40 000	50 000	44 500	52 000	Cegła palona	1000sz	34,56	16 000	14 000	16 500	19 000
3. Towary kolonialne	wskaż.	1	366	430	525	648	Wapno palone	100kg.	2,81	1 800	1 150	1 800	2 000
Ryż	1 kg.	0,47	230	215	305	430	Cement	"	5,83	3 300	2 800	3 000	5 200
Herbata	"	7,90	1 208	1 781	2 440	3 170	Drzewo cies. obrz.	1 mtr.	54,00	31 000	18 500	26 000	28 000
Kawa	"	3,00	793	1 000	1 220	1 700	Drzewo stolarskie	"	86,40	30 000	20 000	32 000	36 000
Cukier	"	0,665	600	660	620	565	8. Chemikalia i różne	wskaż.	1	541	628	745	859
4. Skóry	wskaż.	1	613	468	578	832	Soda kaustyczna	1 kg.	0,374	380	370	420	680
Skóry podeszwiane	1 kg.	3,69	3 000	1 800	2 450	3 700	Kwas siarczany	"	0,132	88	130	130	130
Juchty tłuszczone	"	5,27	5 000	3 200	3 500	5 000	Nafta	"	0,18	55	55	65	65
5. Materjały włókienn.	wskaż.	1	1 082	798	1 157	1 885	Sól potasowa 25%	"	0,12	30	—	42	45
Przędza bawełn. ^{1/32}	1 kg.	3,71	3 500	3 000	3 600	6 100	Kainit 10%	"	0,0475	10	—	20	20
							Papier rotacyjny	"	0,19	190	—	195	258

U w a g a. Wskaźnik obliczony dla 8 wyliczonych grup, a 58 towarów, z których 38 w tablicy opracowano. Ceny ustalone na podstawie informacji kupców i producentów, bądź notowane na giełdzie warsz., bądź notowane na rynku warszawskim przez Sekcję handlową Magistratu.
Źródło. Statystyka Pracy 1922.

147. Polska i Przegląd międzynarodowy.

Ceny hurtowe (1921—1922).

Rok Miesiąc	Polska	Anglia	Bułgaria	Francja	Holandja	Kanada	Niemcy	Stany Zjedno- czone	Szwaj- caria	Swecja	Włochy
	R o k p o d s t a w o w y										
	Styczeń 1914=100	1913=100	1913=100	1913=100	1913=100	1913=100	1913=100	1913=100	Lipiec 1914=100	1913=100	1913=100
1921											
Styczeń	.	251	2 392	407	213	208	1 439	168	238	272	642
Luty	.	230	2 135	376	197	199	1 376	157	230	256	613
Marzec	.	215	2 437	360	188	194	1 338	152	219	249	604
Kwiecień	.	209	2 006	347	176	187	1 326	146	208	239	584
Maj	.	205	1 945	329	182	183	1 308	145	186	230	547
Czerwiec	.	202	1 680	325	182	179	1 366	142	185	223	509
Lipiec	.	198	1 721	330	176	176	1 428	145	179	216	520
Sierpień	.	194	1 730	331	180	174	1 917	146	177	211	542
Wrzesień	60 203	191	1 758	344	180	172	2 067	146	181	201	580
Październik	65 539	184	2 052	331	169	169	2 460	145	184	194	599
Listopad	58 583	176	2 061	332	165	168	3 416	145	182	189	595
Grudzień	57 046	171	2 155	325	165	170	3 487	142	178	188	595
1922											
Styczeń	59 231	167	2 172	314	161	168	3 665	142	176	180	577
Luty	63 445	165	2 272	306	163	169	4 103	146	171	178	563
Marzec	73 729	163	2 287	307	161	166	5 433	147	171	178	533
Kwiecień	75 106	163	.	314	161	166	6 355	149	163	.	527
Maj	78 634	164	.	317	.	167	.	.	161	.	.
Czerwiec	87 820	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Lipiec	103 342	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

U w a g a. Dla Anglii przyjęto wskaźnik Board of Trade, dla Stanów Zjednoczonych — Federal Resercon Board, dla Szwajcarii — Neue Züricher Zeitung, dla Włoch — prof. Bachiego, zresztą wskaźniki urzędowe.

Źródło. Recueil Mensuel de l'Institut International du Commerce, Bruksela 1922. — Statystyka pracy 1922.

148. Polska. Warszawa i Dzielnice.

Koszty żywności (1921—1922).

ROK Miesiąc	Polska		M. Warszawa		Królestwo Polskie		B. Dzielnica Pruska		Małopolska i Cieszyń	
	Koszt dzienny w mk.	Wskaźnik styczeń, 1921=100	Koszt dzienny w mk.	Wskaźnik styczeń, 1921=100	Koszt dzienny w mk.	Wskaźnik styczeń, 1921=100	Koszt dzienny w mk.	Wskaźnik styczeń, 1921=100	Koszt dzienny w mk.	Wskaźnik styczeń, 1921=100
1921										
Styczeń	219,66	100,0	296,69	100,0	254,28	100,0	71,90	100,0	227,02	100,0
Luty	267,62	121,8	375,86	126,7	314,35	123,6	89,95	125,1	267,66	117,9
Marzec	275,36	125,4	385,88	130,1	309,56	121,7	104,92	145,9	293,75	129,4
Kwiecień	272,42	124,0	371,57	125,2	300,30	118,1	115,83	161,1	295,44	130,1
Maj	272,74	124,2	381,44	128,6	299,45	117,8	109,76	152,7	300,68	132,4
Czerwiec	320,98	146,1	413,39	139,3	352,61	138,7	138,29	192,3	349,37	153,9
Lipiec	407,48	185,5	535,99	180,7	432,68	170,2	242,23	336,9	439,08	193,4
Sierpień	452,34	205,9	618,43	208,4	469,08	184,5	314,16	436,9	479,88	211,4
Wrzesień	557,49	253,8	686,81	231,5	574,27	225,8	457,25	636,0	574,06	252,9
Październik	728,25	331,5	845,37	284,9	745,92	293,3	628,70	874,4	741,98	326,8
Listopad	740,10	336,9	845,55	285,0	749,42	294,7	656,25	912,7	763,77	336,4
Grudzień	708,71	322,6	828,54	279,3	719,06	282,8	641,53	892,3	721,37	317,8
1922										
Styczeń	698,52	318,0	813,65	274,2	711,74	279,9	651,88	906,6	696,81	306,9
Luty	732,40	333,4	828,44	279,2	743,55	292,4	716,85	997,0	720,29	317,3
Marzec	809,99	368,7	892,67	300,9	814,31	320,2	842,27	1 171,4	787,85	347,0
Kwiecień	918,01	417,9	1 007,63	339,6	936,61	368,3	945,99	1 315,7	873,15	384,6
Maj	983,24	447,6	1 104,26	372,2	1 003,71	394,7	1 014,83	1 411,4	933,53	411,2

U w a g a. Za podstawę wzięto 15 artykułów żywności w ilościach minimalnie do życia rodziny z 4-ch osób wystarczających a przyjętych przez Komisję dla badania wzrostu kosztów utrzymania w Warszawie.

W obliczeniu dla Polski i dzielnic przyjęto przeciętne koszty dla 35 miast, a mianowicie 19 miast b. Królestwa Polskiego (Białystok, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Kalisz, Kielce, Lublin, Łódź, Łomża, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Siedlce, Sosnowiec, Suwałki, Tomaszów Mazowiecki, Warszawa, Włocławek i Zawiercie), 11 miast Małopolski (Biela, Borysław, Cieszyń, Kraków, Lwów, Nowy Sącz, Przemyśl, Stanisławów, Stryj, Tarnopol i Tarnów) i dla 5 miast b. Dzielnicy Pruskiej (Bydgoszcz, Grudziądz, Inowrocław, Poznań i Toruń).

Ź r ó d ł o. Statystyka Pracy, 1922.

149. Przegląd międzynarodowy i Polska.

Koszty żywności (1914—1922).

R O K	Anglja (630 miast)	Austrja (Wie- deń)	Belgja (61 miast)	Czecho- Słowacja (30 miast)	Francja (Paryż)	Niemcy (47 miast)	Norwe- gja (30 miast)	Stany Zjedno- czone (51miast)	Szwaj- carja (23 miasta)	Szwecja (40 miast)	Włochy (Rzym)	Polska (Warszawa) k o s z t y		
												żywności	odzieży	miesz- kania
1914														
Lipiec	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100,00	100,00
1921														
Styczeń	278	6 200	493	1 643	410	1 265	334	169	230	283	367	25 140	17 091,89	510,35
Luty	263	.	484	1 494	382	1 191	308	155	224	262	376	31 827	21 567,57	1 155,17
Marzec	249	8 100	436	1 423	358	1 188	299	153	221	253	386	32 883	23 724,32	1 155,17
Kwiecień	238	.	418	1 450	328	1 171	300	149	218	248	432	31 711	24 062,16	1 155,17
Maj	232	.	406	1 456	317	1 152	292	142	211	237	421	32 640	23 475,68	1 577,59
Czerwiec	218	9 800	417	1 445	312	1 175	290	141	208	234	409	35 393	23 475,68	1 577,59
Lipiec	220	.	408	1 346	306	1 274	292	145	213	232	402	45 655	33 343,24	1 577,59
Sierpień	226	.	425	1 364	317	1 399	297	152	207	234	417	53 100	42 643,24	1 577,59
Wrzesień	225	.	421	1 474	329	1 418	290	150	204	228	430	60 728	54 035,14	1 577,59
Październik	210	20 700	431	1 519	331	1 757	288	150	198	218	461	75 174	90 962,16	2 060,34
Listopad	200	.	437	1 544	327	2 189	281	149	196	211	459	75 848	97 583,78	4 655,17
Grudzień	195	60 300	432	1 544	323	2 357	268	147	189	202	458	74 659	82 127,03	4 655,17
1922														
Styczeń	185	.	412	1 444	319	2 463	257	139	187	190	469	73 598	81 902,70	5 000,00
Luty	179	.	395	1 461	307	3 020	245	139	176	189	463	75 157	82 800,00	7 413,79
Marzec	177	90 400	380	1 414	294	3 602	238	136	173	185	.	81 269	96 732,43	7 413,79
Kwiecień	173	104 300	377	.	304	4 356	234	.	162	182	455	91 865	107 867,57	7 931,04
Maj	172	.	.	.	.	4 680	230	.	.	178	.	101 458	112 824,32	7 931,04

U w a g a: Koszta żywności w Polsce są obliczone w nieco inny niż w tablicy sposób. Metodę obliczania wskaźnika zmieniono w Czechosłowacji od stycznia 1922, cyfry za ten rok nie można porównać z poprzednimi. Wskaźniki kosztów utrzymania p. tabl. 150.

Ź r ó d ł o: Statystyka Pracy 1922.

150. Przegląd międzynarodowy i Polska.

Koszty utrzymania. Wskaźniki (1914—1922).

ROK M i e s i a c	Anglia (630 miast)	Austria (Wiedeń)	Belgia (61 miast)	Finlandja (20 miast)	Francja (Paryż)	Kanada (60 miast)	Niemcy (47 miast)	Norwe- gia (30 miast)	Stany Zjedn. (32 miast)	Szwaj- caria (23 miasta)	Szwec- ja (40 miast)	Włochy (Rzym)	Polska (Warsza- wa)
Lipiec 1914	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Styczeń 1921	265	6 700	450	1 065	.	.	944	.	.	243	271	374	14 084
Luty	251	.	434	1 013	.	175	901	.	.	237	.	379	17 024
Marzec	241	8 100	411	1 027	338	168	901	301	.	234	.	384	17 974
Kwiecień	233	.	399	1 008	.	165	894	.	.	231	249	411	17 244
Maj	228	.	389	1 012	.	161	880	.	179	212	.	396	17 909
Czerwiec	219	9 800	384	1 051	307	153	896	302	.	210	.	390	20 270
Lipiec	219	.	379	1 139	.	152	963	.	.	214	236	387	25 709
Sierpień	222	.	384	1 175	.	155	1 045	.	.	209	.	391	30 407
Wrzesień	220	.	386	1 205	295	158	1 062	296	176	206	.	400	39 817
Październik	210	20 500	391	1 208	.	155	1 308	.	.	200	231	415	48 656
Listopad	203	.	394	1 162	.	153	1 594	.	.	198	.	423	47 628
Grudzień	199	59 400	393	1 103	297	152	1 746	283	174	192	.	423	46 740
Styczeń 1922	192	.	387	1 124	.	152	1 825	.	.	189	216	430	46 883
Luty	188	.	380	1 120	.	149	2 209	.	.	179	.	426	48 085
Marzec	186	77 800	371	1 107	291	148	2 639	266	167	177	.	.	52 358
Kwiecień	182	87 200	367	1 033	.	146	3 175	.	.	167	195	420	58 627
Maj	181	.	.	.	.	.	3 462	.	.	.	.	.	63 914
Czerwiec	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	68 406
Lipiec	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	78 797

U w a g a: Za podstawę obliczenia wskaźnika dla Warszawy przyjęto ustalone przez Komisję przy Głównym Urzędzie Statystycznym minimalne normy żywności, a nadto koszty odzieży i mieszkania. (p. tabl. 149), oraz wydatki kulturalne, potrzebne do utrzymania rodziny, złożonej z 4 osób.

Ź r ó d ł a: Statystyka Pracy 1921, 1922.

K O M U N I K A C J A

153. Finanse kolei (1919—1921).

Dochody dopłaty skarbu	1919 w miljo- nach marek	1920 w miljo- nach marek
Dochody kolei i do- płaty skarbu razem . . .	1 820	12 833
Dochody ogółem . . .	613	3 707
W tem:		
Za przewóz osób . .	269	1 347
„ bagażu . . .	14	108
„ towarów . . .	292	2 070
Inne dochody . . .	18	100
Wpływy do Kas skarb. .	20	82
Dopłaty skarbu . . .	1 207	9 126
w procentach:		
Dochody ogółem . .	100	100
W tem:		
Za przewóz osób . .	44,1	36,0
„ bagażu . . .	2,0	2,1
„ towarów . . .	47,1	55,1
Inne dochody . . .	2,1	2,1
Wpływy do Kas skarb. .	3,0	2,0
Dopłaty w % sumy dochodów	66,0	71,0

U w a g a. Wydatki kolei wynoszą w przybliżeniu sumę dochodów kolei oraz wypłaconych przez Ministerstwo Skarbu Ministerstwu Kolei dopłat na pokrycie deficytu.

Ź r ó d ł o: Dane Minist. i Dyrekcji Kolei Żel., Żółta księga Ministerstwa Skarbu, 1922.

151. Gdańsk.

Żegluga morska (1913—1921).

Rok	Wpłynęło statków		Na 100 statków przybyłych do portu było						Wypłynęło statków	
	ilość	pojem- ność w tys. rej. ton	pol- skich ilość	pojem- ność w tys. rej. ton	niemieckich ilość	pojem- ność w tys. rej. ton	gdańskich ilość	pojem- ność w tys. rej. ton	innych ilość	pojem- ność w tys. rej. ton
1913	2 910	925	.	.	.	.	.	.	2 855	937
1920	1 951	988	5	2	52	205	9	37	34	744
1921	2 631	1 568	4	5	52	373	10	59	34	1 131
									2 623	1 604

Ź r ó d ł o: Statistische Mittheilungen der Freien Stadt Danzig. 1922. — Przemysł i Handel, 1922.

152. Polska.

Drogi lądowe (1922).

Województwa	D r o g i		Ra- zem	na 100 km. kw. przy- pada dróg	Województwa	D r o g i		Ra- zem	na 160 km. kw. przy- pada dróg
	pań- stwo- we	woje- wódz- kie				pań- stwo- we	woje- wódz- kie		
	długość w km.					długość w km.			
warszawskie . . .	1 350	1 224	2 574	9	poznańskie . . .	1 300	.	.	.
łódzkie . . .	758	725	1 483	8	pomorskie . . .	810	.	.	.
kieleckie . . .	936	1 242	2 178	8	krakowskie . . .	953	1 068	2 021	12
lubelskie . . .	1 266	1 189	2 455	8	lwowskie . . .	1 207	844	2 051	8
białostockie . . .	1 529	813	2 342	7	stanisławowskie	660	620	1 280	7
nowogródzkie . . .	1 771	674	2 445	7	łanpolskie . . .	816	600	1 416	9
poleskie . . .	1 710	729	2 439	6	Ziemia Wileńska	308	.	.	.
wolyńskie . . .	1 323	1 133	2 456	8					

Ź r ó d ł o: Dane Ministerstwa Robót publicznych.

154. Przegląd międzynarodowy.

Państwo	Rok zesta- wie- nia	Długość linii			Parowozy			Wagony towarowe			Wagony osobo- we i pocztowe	
		ogólna	na 1000		ogółem	na 1 km. linji	na 1 pa- rowóz przypada tono- kilomtr. w miljon.	ogółem	na 1 km. linji	na każdy wagon przypada tono- kilomtr. w miljon.	ogółem	na 1 km. linji
			miesz- kańców	km. ³ po- wierzchni								
			przypada linji									
Stany Zjednoczone . . .	1908	372 802	4,0	123,2	57 608	0,16	5,6	2 199 065	5,9	0,147	45 292	0,12
Rosja europejska . . .	1908	53 224	0,4	10,9	16 711	0,32	2,9	394 154	7,4	0,126	17 998	0,34
" . . .	1917	62 198	0,9	16,0	20 390	0,38	.	565 000	10,6	.	.	.
Niemcy . . .	1908	57 287	0,9	105,9	25 728	0,45	1,9	554 362	9,7	0,088	55 937	0,97
Austro-Węgry . . .	1908	23 847	0,8	67,9	10 039	0,24	2,1	233 771	5,7	0,091	21 693	0,52
Francja . . .	1908	40 123	1,0	74,8	12 208	0,30	1,7	338 192	8,4	0,062	28 838	0,72
" . . .	1914	40 750	1,0	74,8	13 800	0,34	.	356 000	.	.	49 300	.
Wielka Brytania . . .	1908	37 362	0,8	118,6	22 686	0,61	.	786 967	21,1	.	52 898	1,42
<i>Polska</i> . . .	<i>1922</i>	<i>15 887</i>	<i>0,6</i>	<i>41,1</i>	<i>2 488</i>	<i>0,16</i>	.	<i>72 149</i>	<i>4,5</i>	.	<i>6 106</i>	<i>0,38</i>

Źródło. Stef. Kader—Szkic zasadniczych podstaw gospodarki kolejowej 1921 i roczniki odpowiednich państw.

Uwaga. Dla Polski długość linii eksploatacyjnej, a nie długość toru; cyfry taboru tyczą się jedynie taboru czynnego.

155. Polska.

Koleje państwowe 1922.

Linje Pracownicy	Ogółem	D y r e k c j e							
		war- szaw- ska	radom- ska	wileń- ska	kra- kowska	lwow- ska	stani- sław- owska	po- znań- ska	gdań- ska
Linje									
Ogółem w km.	15 887	1 379	2 036	3 726	1 428	1 918	1 130	2 336	1 934
Pracownicy									
Ogółem . . .	181 171	39 234	21 294	30 231	22 195	19 668	9 193	21 473	17 883
w tem stali . . .	164 696	34 754	18 617	26 166	20 921	18 877	8 684	19 846	16 831
" niestali . . .	16 475	4 480	2 677	4 065	1 274	791	509	1 627	1 052
na 1 km. linji .	11	28	10	8	16	10	8	9	9

Tabor czynny.

Parowozów ogółem . . .	2 488
Przebieg parowozów (w tys. parowo- zo-km.) . . .	25 025
Wagonów ogółem . . .	78 255
w tem towarowych . . .	72 149
" osobowych . . .	6 106
Przebieg wagonów (w tys. osio-km.) . . .	757 041
w tem towarowych . . .	508 665
" osobowych . . .	248 376

Ładunki.

(w wagonach — przeciętnie dziennie)	
w miesiącu maju 1921 . . .	1922
Natadowano ogółem . . .	5 232 7 585
Przyjęto od koleji zagranicznych . . .	727 1 327
" do przewozu transito . . .	832 965
Przewieziono ogółem . . .	6 791 9 877

Źródło. Miesięcznik Statystyczny 1922.— Preliminarz budżetowy na r. 1922.

156. Polska. Poczta (1920, 1921).

Organizacja i ruch	1920	1921
Dyrekcje	8	7
Urzędy w tys.	1,6	1,5
Ajencje w tys.	2,1	2,2
Urzędów i ajencji na 1 km. kw.	100	101
na tys. ludności	7,6	6,9
Telegrafy		
Stacji	2,8	3,5
Aparatów	1,6	1,9
1 stacja na km. kw.	133	106
Telefony		
Central	1,3	1,4
Aparatów w tys.	47,5	50,1
Linji telegr. i telefon. w tys. km.	49,6	50,8
Listy ^a w milj.	403,5	505,8
Paczki	4,5	5,1
Gazety	97,6	171,4
Przekazy	5,1	6,3
Telegramy	18,3	32,1
Rozmowy telefon.	48,6	120,1

^a Listy zwykłe, polecane, listy i pakiety z podaną wartością.

Źródło: Sprawozdanie Ministerstwa Poczty 1920, 1921.

Weinfeld — Rocznik Polski — II wyd.

157. Polska.

Finanse poczty (1920, 1921).

Dochody	1920	1921	Wydatki	1920	1921
	w milj. mk.			w milj. mk.	
Ogółem	504,4	4 987,9	Ogółem	834,3	7 262,5
W tem:			W tem:		
z opłat pocztowych	240,8	2 421,3	koszta personalne	563,1	4 900,5
„ telegraficznych	176,6	1 564,5	„ ruchu	243,5	1 095,7
„ telefonicznych	77,6	895,5	„ inwestycji	27,7	1 266,3
„ innych	9,4	106,6			

Uwaga: Wydatki w r. 1920 w obcej walucie zamieniono po kursie rocznym na marki. Cyfry za r. 1921 w tabl. 181 są niekompletne i prowizoryczne.

Źródło: Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna Rz. Pol. za 1920, 1921 w Miesięczniku Stat. 1921, 1922. — Dane Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

158. Przegląd międzynarodowy.

Poczta.

Państwa	Rok	Telegrafy			Telefony		Poczta	
		linji w tys. km.	urzę- dów w tys.	telegram. w milj. na gło- wę ludn.	linji w tys. km.	stacji w tys.	urzę- dy w tys.	przesyłki w milj. na gło- wę ludn.
Belgia	1912	8,3	1,7	23,7	3,1	57,5	1,7	846,5
Bułgaria	1914	5,9	0,4	2,8	0,6	2,7	2,5	59,0
Dania	1916/17	3,7	0,6	4,6	1,5	2,1	1,2	406,0
Niemcy	1913	238,5	50,0	64,3	1,0	129,2	444,2	41,4
Francja	1913	193,8	23,1	67,8	1,7	160,2	303,5	15,8
Anglia	1916	.	14,2	87,0	1,9	788,0	24,5	5 682,7
Stany Zjedn.	1918	.	.	.	.	.	54,3	14 206,8
Włochy	1917	54,9	8,9	20,3	0,6	103,5	103,5	11,2
Japonia	1916/17	42,4	.	41,5	0,5	213,8	213,8	7,5
<i>Polska</i>	<i>1921</i>	<i>41,0</i>	<i>.</i>	<i>32,1</i>	<i>1,2</i>	<i>14,8</i>	<i>45,5</i>	<i>3,7</i>

Źródło: Juraschek, Geographisch-statistische Tabellen 1923. — Sprawozdania Ministerstwa Poczty w Miesięczniku Statystycznym 1921, 1922.

HANDEL ZAGRANICZNY.

159. Polska.

Przywóz z zagranicy (1920—1922).

T o w a r y	1920	1921	1922 I kwartał		Na 100 marek wartości przywozu w I kwartale 1922 przypada na							
	Waga w tonach		Waga w tonach	Wartość w miljo- nach marek	Anglię	Austrję	Czecho- Słow- ację	Francję	Niemcy	Rumu- nię	Stany Zjedno- czone	Inne kraje
Ogółem	3 529 811	4 845 046	1 130 114	85 659	4,5	12,5	9,0	4,2	29,3	1,1	21,4	18,0
Zwierzęta żywe . . sztuk	517	2 527	2 644	320	0,0	0,0	8,1	0,0	73,1	17,5	—	1,3
Produkty spożywcze . . .	405 737	687 691	69 226	13 030	6,5	2,9	3,0	2,2	10,1	4,3	14,1	56,9
Surowce	2 912 123	3 761 537	1 009 800	38 809	3,7	3,7	3,1	2,1	35,9	0,6	36,4	14,5
Półfabrykaty	7 987	12 891	1 773	2 670	20,5	16,7	14,9	19,5	15,9	0,0	0,8	11,7
Wyroby gotowe	202 010	380 482	49 232	30 721	3,1	27,6	18,7	6,4	29,8	0,3	7,5	6,6
Towar zbiorowy	1 954	2 445	83	109	0,0	0,0	0,0	13,3	24,8	—	61,9	0,0
Zboże i mąka	248 311	496 065	25 059	2 745	1,3	1,3	1,9	—	11,1	13,3	40,2	30,9
Owoce świeże i suszone .	8 493	8 547	7 353	2 883	0,0	1,8	0,0	0,3	2,3	5,1	0,5	90,0
Kawa	3 453	4 069	1 025	786	5,3	1,2	0,0	0,0	10,7	0,0	4,0	78,8
Kakao i czekolada . . .	3 228	4 592	334	259	16,3	0,9	0,0	10,4	1,7	0,0	6,1	64,6
Herbata	1 711	1 777	231	231	34,7	6,6	—	0,0	2,9	0,0	1,7	54,1
Ryby	71 290	90 250	26 903	2 177	17,2	0,2	0,2	2,9	17,9	0,0	0,1	61,5
Tłuszcze jadalne	1 938	18 013	1 730	1 104	12,5	17,5	15,2	1,6	13,5	0,4	13,6	25,7
Nabiał	—	—	230	381	6,1	1,5	0,0	5,1	4,5	—	70,3	12,5
Korzenie i przyprawy . .	—	—	1 288	592	9,9	2,2	0,2	1,2	9,9	0,0	18,5	58,1
Inne spożywcze	60 786	60 852	3 372	444	6,2	7,6	36,6	4,6	30,2	2,5	1,3	11,0
Tytoń	6 521	10 219	1 177	1 419	1,4	0,5	0,0	8,8	7,1	1,9	9,7	70,6
Bawełna	22 880	41 508	12 494	14 691	3,7	1,8	—	1,7	1,4	—	86,3	5,1
Wełna	6 703	10 483	3 157	7 117	6,2	7,6	2,2	4,1	9,7	0,3	11,9	58,0
Juta	2 360	5 853	694	192	32,8	—	—	—	—	—	—	67,2
Przędza	3 429	7 759	545	2 500	22,2	16,3	15,2	21,1	12,3	—	0,4	12,5

159. Polska.

Przywóz z zagranicy (1920—1922).

T o w a r y	1920	1921	1922 I kwartał		Na 100 marek wartości przywozu w I kwartale 1922 przypada na							
	Waga w tonach		Waga w tonach	Wartość w miljo- nach marek	Anglię	Austrję	Czecho- Słow- ację	Francję	Niemcy	Rumu- nię	Stany Zjedno- czone	Inne kraje
Bielizna	817	561	32	255	1,8	40,2	25,5	0,2	29,7	—	2,5	0,1
Ubrania gotowe, tryko- taże	92	3 370	563	2 825	0,4	12,6	4,9	8,6	14,6	—	53,6	5,3
Obuwie	23	4 974	290	325	7,9	39,6	3,7	3,8	7,1	—	35,9	2,0
Skóry surowe i gotowe .	5 837	12 193	1 218	2 703	3,5	45,6	11,9	9,2	15,2	0,1	2,3	12,3
Futra surowe i gotowe .	200	370	159	640	0,0	14,9	9,3	0,5	50,4	14,6	0,1	10,2
Nasiona	—	1 095	548	315	0,0	3,0	0,9	7,0	49,9	34,2	0,2	4,8
Nawozy sztuczne	35 750	55 752	10 146	486	0,1	2,2	0,8	16,6	31,1	—	43,1	6,1
Kwas siarczany	1 800	8 472	3 923	460	—	3,5	24,3	—	71,2	—	—	1,0
Garbniki	6 760	4 932	1 546	361	35,5	19,4	6,4	8,0	14,7	—	8,4	7,6
Barwniki	1 019	2 550	698	1 236	0,6	4,1	1,5	0,3	86,1	—	0,1	7,3
Tłuszcze techniczne . . .	2 927	3 768	1 300	944	14,9	9,7	16,1	1,0	11,0	0,6	31,2	15,5
Węgiel	2 690 629	2 525 178	947 353	11 462	0,0	0,0	4,0	—	96,0	—	—	—
Rudy	13 074	16 589	11 458	292	3,7	1,0	0,0	0,7	90,6	—	—	4,0
Surowiec żelazny	8 904	28 045	5 581	637	2,7	1,0	38,4	7,0	48,1	—	—	2,8
Wyroby metalowe	104 711	232 168	29 085	13 402	3,6	27,1	27,7	1,7	32,4	0,5	2,4	4,6
Makulatura i szmaty . . .	8 077	13 884	4 180	1 380	2,7	22,3	3,2	2,4	57,6	0,8	3,8	7,2
Papier i wyroby z papieru	22 927	33 461	3 076	900	1,4	50,6	9,2	1,1	30,0	3,5	1,3	2,9
Materiały budowlane . . .	36 271	36 367	9 564	209	1,1	11,9	31,6	0,0	54,1	—	—	1,3
Szkło	5 371	7 326	620	240	0,0	34,7	39,9	0,0	24,2	—	0,3	0,9
Smola, lakiery i laki . .	4 887	26 396	2 209	288	4,4	12,1	7,8	12,2	48,5	—	2,3	12,7
Środki lecznicze	1 463	2 309	526	726	3,4	10,8	14,5	17,6	40,9	0,0	0,3	12,5

T o w a r y	1920	1921	1922 I kwartał		Na 100 marek wartości wywozu w I kwartale 1922 przypada na							
	Waga w tonach		Waga w to- nach	Wartość w milio- nach mk.	Anglię	Austrję	Czecho- Słow- ację	Francję	Niemcy	Ru- munję	Stany Zjedno- czone	inne kraje
Ogółem	620 315	2 028 044	640 158	36 828	1,6	17,2	12,3	3,7	44,3	4,7	0,0	16,2
Zwierzęta żywe . . . sztuk	41 915	207 692	11 482	454	—	3,4	8,9	—	87,1	—	—	0,6
Produkty spożywcze . . .	143 147	163 052	27 524	3 775	5,4	4,0	6,4	26,7	42,3	1,8	0,1	13,3
Surowce	349 063	1 470 641	384 192	9 003	2,9	22,8	9,1	1,2	51,8	0,9	0,1	11,2
Półfabrykaty	4 920	16 270	121 726	4 417	1,9	6,7	10,2	2,4	64,8	2,4	—	11,6
Wyroby gotowe	121 302	377 971	106 687	19 177	0,1	19,8	15,6	0,8	35,5	7,6	0,1	20,5
Towar zbiorowy	1 883	110	29	2	—	4,7	3,4	1,6	—	87,6	—	2,7
Zboże i mąka	18 599	13 546	11 985	1 260	15,8	1,0	11,7	—	63,7	0,7	—	7,1
Cukier	15 528	39 455	5 542	1 078	—	—	—	91,1	4,0	3,1	—	1,8
Ziemniaki	99 928	82 015	2 934	92	—	25,9	0,1	—	48,1	—	—	25,9
Inne spożywcze	9 092	28 036	7 063	1 345	0,3	8,6	7,1	1,9	52,5	1,9	0,3	27,4
Drzewo surowe	93 147	767 043	181 353	2 325	10,8	4,8	2,4	2,0	74,1	0,0	—	5,9
Półfabrykaty drzewa . . .	3 534	2 888	112 164	2 374	1,8	0,6	2,5	4,5	74,2	0,0	—	16,4
Wyroby z drzewa	5 235	40 398	6 210	371	1,3	7,1	8,1	1,6	59,9	1,6	—	20,4
Wiklina	—	—	4 244	160	—	2,2	3,8	—	92,2	0,0	—	1,8
Wyroby koszykarskie . . .	328	938	280	87	—	36,4	5,1	0,4	44,4	1,3	2,4	10,0
Nasiona	1 405	13 281	900	549	—	5,0	1,7	0,0	63,6	0,9	0,1	28,7
Chmiel	—	1 291	242	735	—	1,7	0,1	0,1	78,4	6,3	—	13,4
Len i konopie	218	343	381	163	—	—	47,5	2,0	49,4	—	—	1,1
Puch i pierze	290	826	357	122	0,4	3,0	4,2	0,4	86,8	—	0,0	5,2
Skóry surowe i gotowe . .	222	720	260	379	0,2	0,5	23,8	1,0	33,7	3,5	—	37,3

T o w a r y	1920	1921	1922 I kwartał		Na 100 marek wartości wywozu w I kwartale 1922 przypada na							
	Waga w tonach		Waga w to- nach	Wartość w milio- nach mk.	Anglię	Austrję	Czecho- Słow- ację	Francję	Niemcy	Ru- munję	Stany Zjedno- czone	inne kraje
Skóry futrzane surowe . .	26	174	222	638	0,1	0,3	11,8	3,6	80,0	—	1,1	3,1
Futra	117	165	176	171	0,1	0,0	37,5	6,6	55,3	—	—	0,5
Przędza	64	184	162	368	10,6	0,2	0,0	—	62,0	9,9	—	17,3
Tkaniny bawełniane . . .	246	740	1 511	2 463	0,1	11,0	0,2	0,7	6,5	34,1	0,0	47,4
Tkaniny wełniane	107	369	295	934	1,5	45,6	1,0	1,1	20,2	10,3	0,3	20,0
Ropa surowa	44 968	83 123	25 475	1 331	—	28,2	30,5	0,0	7,8	—	—	33,5
Przetwoły ropy	101 365	241 842	68 066	8 040	—	26,6	21,7	0,0	45,9	0,7	—	5,1
Smary	—	68 590	16 043	2 054	—	27,9	20,8	0,0	46,3	—	—	5,0
Świece	—	—	81	24	—	0,0	0,0	—	0,5	0,0	—	99,5
Smola, terpentyna i poch. .	1 134	1 268	318	89	—	34,2	39,9	—	11,0	3,0	1,3	10,6
Barwniki	94	51	1 116	589	—	8,0	4,1	—	66,9	0,6	—	20,4
Cement	40 564	73 986	14 544	367	—	53,5	10,4	—	20,2	4,8	—	11,1
Wapno	182	47 547	14 517	135	—	2,7	10,1	—	82,1	1,6	—	3,5
Wyroby ceramiczne . . .	8 036	6 590	3 310	130	0,4	1,6	2,4	0,0	28,8	35,9	0,2	30,7
Węgiel	146 779	334 888	114 366	1 280	—	97,9	0,4	—	0,8	0,1	—	0,8
Rudy	6 214	23 480	22 469	187	—	1,4	3,0	—	95,5	0,0	—	0,1
Cynk	1 040	2 179	961	491	—	15,3	52,4	11,3	16,6	1,4	—	3,0
Wyroby metalowe	7 105	18 259	7 033	2 730	0,0	4,7	3,8	1,5	47,3	12,2	0,2	30,3
Inne surowce pochodze- nia zwierzęcego	352	996	552	456	0,7	9,3	4,9	5,1	72,5	0,1	0,4	7,0

Uwaga. W roku 1922 cyfry nie obejmują przywozu i wywozu przez Gdańsk. W roku 1921 wynosił przywóz ten 10,4 % wagi ogólnego przywozu bez węgla do Polski, wywóz zaś 24,7 % wagi ogólnego wywozu z Polski. — Przywóz nabiału, korzeni i nasion oraz wywóz wikliny, chmielu, smarów i świec w r. 1920 wzgl. 1921 nie był z innych grup wydzielony.

Źródło. Miesięcznik Statystyczny 1922.

161. Przegląd międzynarodowy.

Handel zagraniczny (1920—1921).

Rok	Niem- cy marki	Belgia franki	Bul- garja lewcy	Ka- nada dolarzy	Dania korony	Stany Zjedn. dolarzy	Finlan- dja marki	Fran- cja franki	Anglia funtów st.	Wło- chy liry	Japo- nia yeny	Ser- bia dinary	Szwe- cja korony	Szwaj- caria franki
Przywóz w milionach														
1920	98 130,0	12 782,5	2 213,8	1 336,9	3 142,1	5 278,5	3 622,3	35 405,0	1 932,6	15 862,2	2 336,2	3 463,8	3 373,5	4 242,8
1921	.	10 051,4	.	799,4	1 632,2	2 509,0	3 582,6	23 548,5	1 086,7	.	1 614,1	.	1 266,2	2 296,3
Wywóz w milionach														
1920	69 311,0	8 692,6	1 643,0	1 212,6	1 574,9	8 080,5	2 906,6	22 434,7	1 334,5	7 803,4	1 915,9	1 320,6	2 293,6	3 277,1
1921	.	7 139,8	.	802,7	1 364,6	4 379,0	3 385,7	21 553,1	703,2	.	1 238,0	2 460,7	1 097,3	2 140,1
Bilans handlowy. Wywóz wynosi... procent przywozu														
1920	70,6	68,0	74,2	90,7	50,1	153,1	80,2	63,4	69,0	49,2	82,0	38,1	68,0	77,2
1921	.	71,0	.	100,4	83,6	174,5	94,5	91,5	64,7	.	76,7	.	86,7	93,2

Źródło: Recueil Mensuel de l'Institut International du Commerce 1922.

162. Ziemia Polski. Spółki akcyjne (1912—1913).

Dzielnice	Rok	Liczba	Kapitał w milj. marek
b. Królestwo Polskie	1912	206	814,3
Poznańskie i Prusy Zachodnie	1913	66	111,8
Refencja Opolska	1913	63	390,3
Małopolska	1912	30	98,1
Śląsk Cieszyński	"	16	15,5

U w a g a. Statystyka spółek akcyjnych jest w opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego. Z początkiem roku 1919 było w woj. poznańskim i pomorskim spółek 58 z kapitałem 905 milj. marek, z początkiem r. 1922 spółek 233 z kapitałem 4 928,5 milionów.

Ź r ó d ł o: Rocznik Statystyczny Królestwa Polskiego 1905; Oestr. Statistisches Handbuch t. 32 Statist. Jahrbuch f. d. Preuss. Staat 1914. Przemysł i Handel 1922.

163. Polska. Przemysłowe spółki akcyjne (1922).

Grupy przemysłu	Spółek	Kapitał zakładowy w milionach marek
Ogółem	530	28 432,5
Przemysł włókienniczy	70	1 452,4
" spożywczy	91	2 618,6
" górniczo-hutniczy	50	12 755,9
" metalowy	96	4 316,9
" mineralny	35	788,9
" chemiczny	53	2 019,7
" przetwórczo-zwierz.	10	286,0
" drzewny	47	2 233,5
" konfekcyjny	14	392,2
" papierniczy	12	427,7
" poligraficzny	24	578,3
Syndykaty rolnicze	8	119,0
" inne	20	443,4

Źródło: Przemysł i Handel 1922.

U w a g a: Cyfry nie obejmują Górnego Śląska.

SPÓŁKI AKCYJNE.

164. B. Dzielnic rosyjska i austriacka.

Nowe spółki akcyjne (1919—1921).

GRUPY	Nowe spółki						Powiększenie kapitału					
	1919		1920		1921		emisja			przewalutowanie		
	Spółki	Kapitał w milj. marek	Spółki	Kapitał w milj. marek	Spółki	Kapitał w milj. marek	Spółki	Kapitał powię- kszony o milj. marek	Spółki	Kapitał powię- kszony o milj. marek	Spółki	Kapitał powię- kszony o milj. marek
Ogółem	70	396,3	149	1 797,4	279	13 393,2	11	76,8	123	982,8	287	8 444,6
Rolnictwo, ogrodn. i hodowla	1	1,0	3	18,5	3	33,0	—	—	1	3,0	4	46,3
Górnictwo	5	49,6	6	171,8	18	1 060,3	—	—	8	168,9	17	1 468,8
Przemysł mineralny	2	7,0	6	47,0	9	342,0	1	3,2	4	8,9	18	160,7
Wyrób i przerób metali	3	30,7	6	59,0	11	302,5	1	1,3	16	171,7	23	1 039,5
Przemysł mech. i elektrotechn.	6	22,2	17	108,5	19	1 020,0	—	—	16	171,7	23	1 039,5
Przemysł chemiczny	2	5,0	9	182,2	21	2 286,1	1	2,9	9	46,2	20	347,8
Przemysł włókienniczy	1	2,0	12	184,4	13	362,0	—	—	6	17,9	11	161,4
Przemysł papierniczy	1	1,5	—	—	3	115,0	—	—	3	7,8	4	28,1
Przemysł garbarski i pokrewne	—	—	—	—	7	167,0	—	—	3	5,9	5	53,2
Przemysł drzewny	2	26,4	1	12,0	20	1 033,1	—	—	1	25,0	15	419,6
Przemysł spożywczy	5	13,7	11	48,0	20	927,2	2	5,1	11	25,1	29	424,2
Przemysł odzieżowy i galant.	—	—	2	42,0	11	525,0	—	—	—	—	3	103,0
Przemysł budowlany	3	10,0	5	96,8	10	667,5	—	—	3	55,0	6	98,0
Przemysł poligraficzny	3	1,7	3	35,3	4	288,0	—	—	—	—	5	56,3
Inne rodzaje przemysłu	3	5,1	9	47,0	18	762,0	1	2,2	15	39,1	26	767,6
Handel, kredyt i ubezpieczenia	33	220,4	57	729,0	88	3 312,6	5	62,2	42	403,5	82	2 856,7
W tem:												
Banki	8	69,4	13	223,3	22	1 450,0	4	61,8	22	339,0	29	1 022,5
Tow. asekuracyjne	6	35,0	5	42,5	1	10,0	—	—	4	14,6	2	10,0
Tow. transportowe	3	15,0	9	100,5	5	311,0	—	—	—	—	5	210,0
Komunikacje	—	—	2	16,0	4	190,0	—	—	1	4,8	3	99,0

U w a g a: Uwzględniono spółki, których statuty zostały w podanym roku zatwierdzone, oraz spółki, którym władze zezwoliły na powiększenie kapitału drogą emisji lub przewalutowania kapitału zakładowego. — P. nadto tablice 162 i 163.
Ź r ó d ł o: Miesięcznik statystyczny 1921, 1922.

G I E Ł D A.

165. Warszawa.

Kursy walut obcych (1919—1921).

R o k m i e s i ą c	Funty sterlingi	Dolary Stanów Zjednocz.	Franki fran- cuskie	Franki szwaj- carskie	Liry włoskie	Lei rumuń- skie	Marki nie- mieckie	Korony szwedz- kie	Florenty holen- derskie	Korony austrij. za 100	Korony czesko- słowac. za 100	Ruble carskie za 100
R ó w n i a z ł o t a (p a r y t e t)												
	20,43	4,20	0,81	0,81	0,81	0,81	1,00	1,125	1,69	85,06	0,85	216,01
1919	126,68	29,91	3,78	.	.	.	.	.	.	54,41	.	122,14
Styczeń	43,80	10,00	1,80	.	.	.	.	.	.	54,14	.	137,19
Luty	47,50	10,60	1,80	.	.	.	.	.	.	50,70	.	131,08
Marzec	52,10	11,65	2,06	.	.	.	.	.	.	49,32	.	120,81
Kwiecień	63,44	15,21	2,28	.	.	.	.	.	.	45,51	.	108,17
Maj	70,51	15,50	2,47	.	.	.	.	.	.	51,97	.	117,23
Czerwiec	76,50	16,65	2,61	.	.	.	.	.	.	52,53	.	119,16
Lipiec	89,33	18,40	2,86	.	.	.	.	.	.	52,89	.	113,88
Sierpień	123,67	31,60	3,47	.	.	.	.	.	.	48,80	.	107,00
Wrzesień	160,44	35,63	4,38	.	.	1,49	.	.	.	51,71	.	103,88
Październik	162,—	38,12	4,52	.	.	.	.	.	.	51,84	.	122,75
Listopad	185,—	44,87	5,02	.	.	.	.	.	.	63,17	.	123,75
Grudzień	445,88	110,67	12,17	22,25	10,25	2,96	.	.	.	80,32	.	160,75
1920	951,64	256,25	17,78	43,12	11,88	4,61	4,33	50,75	.	.	.	271,45
Styczeń	507,42	141,89	11,44	25,18	9,88	2,72	1,60	28,13	.	.	.	173,49
Luty	531,70	157,18	11,61	26,68	9,40	2,76	1,68	26,50	.	.	.	191,50
Marzec	649,33	158,13	12,34	29,29	9,30	2,80	2,23	32,40	.	.	.	210,80
Kwiecień	817,36	192,70	12,22	35,66	8,84	2,84	3,23	41,25	.	.	.	228,27
Maj	767,43	195,36	15,10	34,75	10,80	3,64	5,05	39,00	.	.	.	241,80
Czerwiec	577,54	140,36	12,42	27,21	8,30	3,24	3,99	29,10	.	98,53	.	250,52
Lipiec	741,54	185,23	14,96	32,75	11,00	4,77	4,59	37,30	.	104,00	.	320,00
Sierpień	834,28	216,00	16,61	38,25	10,32	4,75	4,81	44,14	73,64	102,00	3,92	300,00
Wrzesień	950,00	277,86	18,55	43,29	11,14	5,25	4,62	53,29	83,57	96,00	3,70	292,46
Październik	1 081,67	301,00	20,35	49,92	12,10	5,75	4,47	61,50	98,25	79,83	3,78	294,10
Listopad	1 797,14	503,57	31,75	79,71	19,43	7,75	7,63	98,14	157,57	98,57	5,82	340,00
Grudzień	2 164,29	605,71	36,29	94,71	22,00	9,00	8,11	118,29	190,29	109,43	7,37	415,75

165. Warszawa.

Kursy walut obcych (1919—1921).

R o k M i e s i ą c	Funty sterlingi	Dolary Stanów Zjednocz.	Franki fran- cuskie	Franki szwaj- carskie	Liry włoskie	Lei rumuń- skie	Marki nie- mieckie	Korony szwedz- kie	Florenty holen- derskie	Korony austrij. za 100	Korony czesko- słowac. za 100	Ruble carskie za 100
R ó w n i a z ł o t a (p a r y t e t)												
	20,43	4,20	0,81	0,81	0,81	0,81	1,00	1,125	1,69	85,06	0,85	216,01
1921	8 804,22	2 334,78	171,22	409,23	91,95	23,24	21,63	.	.	161,43	28,24	.
Styczeń	2 952,14	792,14	56,32	128,80	29,50	11,45	13,59	172,00	263,80	132,00	10,98	.
Luty	3 480,00	856,50	63,25	145,00	35,00	13,00	14,50	.	.	127,00	12,90	490,00
Marzec	3 163,75	756,75	56,22	139,50	31,70	12,10	13,04	.	295,00	118,00	11,40	.
Kwiecień	3 327,50	822,43	63,24	150,00	33,20	15,40	12,92	.	.	129,00	13,10	.
Maj	3 982,83	982,75	87,32	184,33	40,00	17,75	16,62	.	.	181,75	15,50	.
Czerwiec	5 900,00	2 075,00	127,50	268,00	60,50	24,40	22,37	.	.	235,00	22,00	.
Lipiec	7 362,92	2 035,00	160,45	334,00	89,00	28,80	26,34	.	.	231,50	26,74	.
Sierpień	10 016,50	2 800,00	210,09	445,00	108,50	33,00	31,70	.	.	253,90	32,72	.
Wrzesień	22 977,50	6 300,00	454,54	1 050,00	232,00	58,00	55,41	.	.	313,50	71,13	.
Październik	15 305,36	3 890,50	281,25	790,00	160,00	23,00	23,44	.	.	106,32	42,57	.
Listopad	14 678,60	3 756,25	257,86	691,17	156,00	20,00	13,07	.	.	57,02	39,20	.
Grudzień	12 503,57	2 950,00	236,55	585,00	128,00	22,00	16,56	705,00	.	52,20	40,59	.

U w a g a: Przeciętne miesięczne obliczono z reguły na podstawie notowań ostatnich zebrań giełdowych każdego miesiąca, wyjątkowo na podstawie jednego notowania w tygodniu. Przeciętne roczne są arytmetyczną średnią przeciętnych miesięcznych. Również wyjątkowo ustalano cyfry na podstawie arbitrażu z kursów giełdy nowojorskiej lub londyńskiej.

Ź r ó d ł a tabl. 165 i 166: Ceduły giełdy warszawskiej. Zestawienie długów i gwarancji R. P. 1922.

166. Warszawa.

Obroty giełdy pieniężnej (1921).

Rodzaj tranzakcji	Liczba tranzakcyj			S u m a o b r o t ó w					
				w milionach marek			w procentach		
	1921	I—VI	VII—XII	1921	I—VI	VII—XII	1921	I—VI	VII—XII
Ogółem	60 144	27 147	32 997	37 441,4	8 643,0	28 798,4	100,0	100,0	100,0
Waluty (monety)	178	1	177	170,8	0,2	170,6	0,4	—	0,6
Waluty (banknoty)	7 601	2 287	5 314	8 788,1	1 513,1	7 275,0	23,5	17,5	25,3
Waluty (czeki i wpłaty)	7 401	1 548	5 853	22 276,9	3 966,7	18 310,2	59,5	45,9	63,6
Akcje	41 594	21 443	20 151	5 909,5	3 037,3	2 872,2	15,8	35,1	10,0
Papiery lokacyjne	3 370	1 868	1 502	296,1	125,7	170,4	0,8	1,5	0,5

167. Warszawa.

Marka polska a waluty zagraniczne (1919—1921).

R o k. Miesiąc.	Marka polska wynosi ... procent równi złotej (parytetu)				R o k. Miesiąc.	Marka polska wynosi ... procent równi złotej (parytetu)			
	Funtów sterlin- gów.	Dolarów Stanów Zjedn.	Franków francu- skich.	Koron austriac- kich.		Funtów sterlin- gów.	Dolarów Stanów Zjedn.	Franków francu- skich.	Koron austriac- kich.
1919					Sierpień . . .	2,45	1,94	4,88	83,39
Kwiecień . . .	32,20	27,61	35,53	196,90	Wrzesień . . .	2,15	1,51	4,37	88,60
Maj	28,97	27,10	32,79	163,67	Październik . .	1,89	1,40	3,98	106,55
Czerwiec . . .	26,71	25,23	31,03	180,96	Listopad . . .	1,04	0,83	2,55	86,29
Lipiec	22,87	.	28,32	160,82	Grudzień . . .	0,94	0,70	2,23	77,73
Sierpień . . .	16,52	13,29	23,34	174,30					
Wrzesień . . .	12,73	11,79	18,49	164,49	1921				
Październik . .	.	.	.	164,08	Styczeń . . .	0,69	0,53	1,44	64,44
Listopad . . .	.	.	.	134,65	Luty	0,59	0,49	1,28	66,98
Grudzień . . .	4,58	3,80	6,66	105,90	Marzec	0,65	.	1,44	72,08
1920					Kwiecień . . .	0,61	0,51	1,28	65,94
Styczeń	4,03	2,96	7,08	.	Maj	0,51	0,43	0,93	46,80
Luty	3,84	2,67	6,98	.	Czerwiec . . .	0,35	.	0,64	36,20
Marzec	3,15	2,66	6,56	.	Lipiec	0,28	0,21	0,50	36,74
Kwiecień . . .	2,50	2,18	6,63	.	Sierpień	0,20	0,15	0,39	33,50
Maj	2,66	2,15	5,36	.	Wrzesień	0,09	0,07	0,18	27,13
Czerwiec . . .	3,54	2,99	6,52	86,33	Październik . .	0,13	0,11	0,29	80,00
Lipiec	2,76	2,27	5,41	81,79	Listopad	0,14	0,11	0,31	149,18
					Grudzień	0,16	0,14	0,34	162,95

Źródło: P. tabl. 165.

168. Ceny złota i srebra.

(1920—1921).

Rok miesiąc	Polska Krajowa Kasa pożycz. płać w markach pol. za					
	Z ł o t o			S r e b r o		
	rubel	markę	gram czystego	rubel	markę	gram czystego
1920						
Styczeń . . .	17.70	8.20	.	12.—	3.50	.
Luty	50.—	23.—	.	30.—	8.25	.
Marzec	50.—	23.—	.	30.—	8.30	.
Kwiecień . . .	75.—	34.50	96.90	60.—	16.50	3.30
Maj	75.—	34.50	96.90	60.—	16.50	3.30
Czerwiec . . .	75.—	34.50	96.90	40.—	10.—	2.10
Lipiec	80.—	37.—	103.—	52.—	13.—	2.80
Sierpień	80.—	37.—	103.—	52.—	13.—	2.80
Wrzesień . . .	93.—	43.50	121.—	60.—	16.50	3.30
Październik . .	114.—	52.—	145.—	75.—	20.50	4.10
Listopad . . .	200.—	93.—	259.30	120.—	35.—	7.—
Grudzień . . .	200.—	93.—	259.30	120.—	35.—	7.—
1921						
Styczeń	260.—	120.—	335.—	140.—	39.—	7.80
Luty	260.—	120.—	335.—	140.—	39.—	7.80
Marzec	260.—	120.—	335.—	140.—	39.—	7.80
Kwiecień . . .	310.—	143.50	400.—	160.—	45.—	8.85
Maj	340.—	157.—	439.—	170.—	47.—	9.40
Czerwiec . . .	450.—	208.—	581.—	225.—	62.50	12.50
Lipiec	550.—	254.—	710.60	275.—	76.—	15.30
Sierpień	750.—	347.—	969.—	350.—	97.—	19.40
Wrzesień . . .	1 000.—	463.—	1 292.—	450.—	125.—	25.—
Październik . .	1 700.—	787.—	2 196.—	800.—	222.—	44.40
Listopad . . .	1 500.—	695.—	1 937.—	650.—	180.—	36.—
Grudzień . . .	1 500.—	695.—	1 937.—	650.—	180.—	36.—

Źródło. Ceny płacone przez P. K. K. P. z końcem podanego miesiąca. Monitor Polski 1920, 1921.

169. Dewizy na Warszawę.

(1920—1921).

Rok miesiąc dzień	Płacono za 100 marek polskich w					
	Zurichu frank. szwajc.	Wiedniu koron aust.	Pradze koron czes.	Berlinie mk. niem.	Gdańsku mk. niem.	Buda- peszcie koron węg.
1920.						
31.I	3,95	.	.	.	.	.
1.III	4,—	.	.	.	.	.
20.III	3,80	.	.	.	.	.
30.IV	3,—	122,50	.	.	.	.
28.V	2,85	93,50	26,—	.	.	.
25.VI	3,80	111,—	29,—	25,50*	.	.
30.VII	2,90	97,—	26,50	20,—*	.	.
27.VIII	—	104,—	24,50	21,25*	.	.
30.IX	2,25	106,—	25,50	21,38	.	.
28.X	2,—	129,—*	26,—	22,13	21,75*	.
25.XI	1,35	100,—*	18,50*	.	13,—	.
30.XII	1,10*	.	.	.	10,66	.
1921.						
27.I	0,80	80,75*	10,50	9,18	8,13	.
24.II	0,675	79,50	8,55	7,175	7,—	.
31.III	0,725	81,50	9,25*	7,60	7,70	.
28.IV	.	.	.	8,025	8,35	.
25.V	0,60*	54,—	6,—	6,30*	6,40	.
23.VI	0,37	41,75	4,50	4,80	4,725	.
30.VI	0,30	35,50	.	3,875	4,40*	17,50*
28.VII	0,30	46,50	4,30*	3,90	3,90	19,—*
25.VIII	0,22	41,50	3,61	3,425	3,425	16,25
30.IX	0,07	32,80	1,55	1,85	1,84*	10,50
27.X	0,12	90,—*	2,675	4,25*	4,115	18,—
24.XI	0,16*	.	2,975	7,90*	8,07	25,—
29.XII	0,19	192,—*	2,625	.	6,215	14,50

U w a g a. W razie braku notowań brano liczby z dni najbliższych; notowania takie oznaczono gwiazdkami. W Berlinie i Budapeszcie notowano cenę banknotów.

Źródło. Miesięcznik Statystyczny 1921, 1922.

K R E D Y T.

170. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa.

Bilanse (1918—1922).

Data bilansu	A k t y w a							P a s s y w a		
	Złoto	Srebro	Waluty zagraniczne	Banki zagraniczne	Weksle zdyskontowane	Pożyczki terminowe, towarowe, otwarty kredyt	Dług Skarbu Państwa	Banknoty w obiegu	R-ki żyrowe	
									kas państwowych	Inne (bez P. K. O.)
1918 31.XII	—	—	—	—	6,4	—	117,8	1 295,0	85,8	—
1919 31.XII	6,6	25,5	—	344,6	3,9	—	6 825,0	5 316,3	88,0	2 456,2
1920 31.XII	12,4	37,6	58,7	115,1	611,5	3 756,8	59 625,0	49 361,4	8 225,6	4 461,3
1921 31.III	13,1	39,0	74,3	908,5	781,0	4 745,7	93 625,0	74 087,4	7 951,3	14 574,4
30 VI	14,3	39,7	39,2	496,3	1 557,3	5 306,5	130 625,0	102 697,3	13 291,6	15 775,3
30 IX	19,4	41,2	37,2	1 217,5	6 237,3	9 878,6	178 000,0	152 792,1	22 259,4	16 330,5
31.XII	24,9	42,6	94,5	12 707,9	15 324,4	19 300,0	221 000,0	229 537,6	26 472,4	19 573,9
1922 31.III	29,0	43,4	132,1	1 156,4	25 451,1	25 473,3	232 100,0	250 665,5	35 685,8	27 278,2
30 VI	30,9	44,1	190,7	20 521,3	42 629,8	24 499,5	235 006,0	300 101,1	21 127,0	29 627,0

U w a g a. Złoto, srebro i waluty zagraniczne liczone według parytetu. Waluty zagraniczne nie obejmują sum, zasekwestrowanych przez rząd niemiecki, które 31.XII 1921 r. wynosiły 407,2 milj. mk.

Źródło. Miesięcznik statystyczny 1921, 1922.

171. Polska.

Banki (1922).

Dzielnice	Centrale banków	K a p i t a ł		O d d z i a ł y				
		zakładowy	rezerwowowy	Ogółem	W b. Dzielnicy			Zagraniczne
					Rosyjsk.	Austrj.	Pruskiej	
OGÓŁEM	92	6 177,2	2 205,5	401	186	91	93	31
Miasto Warszawa	33	2 208,2	577,7	163	114	17	25	7
b.Dzielnica Rosyjska	14	523,1	192,1	39	38	—	1	—
b.Dzielnica Pruska	21	1 412,3	502,0	71	12	53	4	2
b.Dzielnica Austrj.	24	2 033,5	933,7	128	22	21	63	22

U w a g a: Cyfry obejmują Ziemię Wileńską, nie obejmują Górnego Śląska. Nie są uwzględnione oddziały miejscowe tj. te, które znajdują się w tem samym mieście, w którym główny zarząd ma swoją siedzibę.

Źródło: Dane Związku Banków w Polsce.

172. Odcinki banknotów.

(1918—1921).

Odcinki w obiegu	31/X 1918		31/XII 1919		31/XII 1920		31/XII 1921	
	Ilość w tysiącach	Wartość w milionach	Ilość w tysiącach	Wartość w milionach	Ilość w tysiącach	Wartość w milionach	Ilość w tysiącach	Wartość w milionach
Ogółem	46 378	736	88,734	5,272	378,174	49,361	530,905	229,538
	W p r o c e n t a c h.							
Ogółem w tem na marek	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
5 000	—	—	—	—	0,3	12,1	2,7	31,6
1 000	0,4	25,6	2,5	42,3	7,8	59,8	26,5	61,3
500	—	—	1,0	8,4	2,2	8,3	3,2	3,7
100	4,5	28,6	22,8	38,5	19,9	15,2	10,3	2,4
50	5,9	18,7	3,9	3,3	0,7	0,3	0,5	0,1
20	9,5	11,9	11,7	3,9	18,3	2,8	10,4	0,5
10	7,4	4,6	9,5	1,6	7,3	0,6	8,4	0,2
5	21,2	6,7	15,4	1,3	18,5	0,7	12,6	0,2
2	16,7	2,1	11,0	0,4	1,4	0,0	1,1	0,0
1	24,7	1,5	11,9	0,2	20,1	0,2	20,1	0,0
1/2	9,7	0,3	10,3	0,1	3,5	0,0	4,2	0,0

Źródło: Miesięcznik Stat. 1922.

173. Izby Rozrachunkowe.

(1919—1921).

Rok	Przedstawione dowody		
	Ilość	na miliony marek	średnio przeciętnie opiewa na tys. marek
W a r s z a w a			
1919	12 611	1 777,5	141,0
1920	40 268	15 300,2	338,0
1921	70 396	106 856,5	1518,0
P o z n a ń			
1919	18 183	713,5	39,2
1920	86 403	11 929,2	138,1
1921	44 393	26 703,7	601,5
L w ó w			
1919	—	—	—
1920	—	—	—
1921	6 668	7 104,7	1 065,5

U w a g a: Izba Rozrachunkowa w Warszawie jest czynna od dnia 1 marca 1919 roku, w Poznaniu od dnia 1 września 1919 r., we Lwowie od połowy maja 1921 r.
Źródło: Miesięcznik Statystyczny 1920, 1921.

174. Krajowa Kasa Pożyczkowa. Złoto i srebro (1920, 1921).

Waga i wartość	31 grudnia 1920 r.		31 grudnia 1921 r.	
	Złoto	Srebro	Złoto	Srebro
Waga czystego kruszcu kg.	4 450,94	186 874,17	8 932,25	236 780,63
Wartość parytetowa tys. mk.	12 418	36 442	24 921 ^a	42 621
Cena zapłacona " "	191 957	199 000	4 353 187 ^b	1 263 067
Cena rynkowa				
w Warszawie " "	1 747 919	1 737 930	17 301 766	8 524 103
w Londynie " "	1 956 057	2 411 549	17 239 815	14 536 001

^a W tem 3,808 tys. mk. złotych otrzymanych z likwidacji Banku Austriacko-Węgierskiego.

^b Z wyłączeniem złota otrzymanego z Banku Austriacko-Węgierskiego.

U w a g a: Kruszc jest własnością częściowo Skarbu Narodowego, częścią P. K. K. P., częścią Ministerstwa Skarbu.

Źródło: Sprawozdanie P.K.K.P. za rok 1920 i 1921.

175. Poczta Kasa Oszczędności.

Bilanse (1921).

Data bi- lansu	A k t y w a					P a s s y w a			
	Kasa	P. K. K. P.		Urzędy pocz- towe	Papiery warto- ściowe własne	Lokaty	Wkłady czekowe	Wkłady oszczęd- nościowe	Przekazy nieopła- cone
		w gotówce	w bile- tach skar- bowych						
1919									
31-XII	9,3	312,8		51,9	—	—	302,9	—	43,0
1920									
31-XII	35,5	1495,3		—	627,8	1259,0	2230,9	1048,9	—
1921									
31-III	25,7	2521,1		534,7	873,2	1107,0	3683,1	1447,3	473,8
30-VI	22,1	4173,2		1202,2	912,8	1266,6	5663,0	2128,7	521,8
30-IX	53,0	503,0	3500,0	4104,3	1006,0	8406,2	9537,7	2624,4	1149,6
31-XII	30,1	3056,6	3796,2	5349,4	1335,8	4409,3	9420,4	3701,9	1470,2
1922									
31-III	114,2	1752,9	.	3784,0	10264,8 _a	6019,8	17257,7	4330,3	1101,1
31-V	139,0	—	8000,0	6520,4	3827,0	9617,9	18411,3	4532,7	2554,5

^a łącznie z biletami skarbowymi.Źródło: Miesięcznik Sta-
tystyczny 1921, 1922.

176. Poczta Kasa Oszczędności.

Czeki i oszczędności (1919—1921).

Dział czekowy	1919	1920	1921	Dział oszczędnościowy	1919	1920	1921
Konta	4 885,0	12 524,0	20 947,0	Konta	—	—	44 872,0
Wkłady w milionach mk.	302,9	2 230,9	9 420,4	Wkłady w milionach mk.	—	1 048,9	3 701,9
Obrót w milionach mk.	1 861,0	26 611,2	271 173,7	Obrót w milionach mk.	—	971,6	6 447,6

U w a g a. Konta z końcem roku; wkłady i obrót w ciągu roku.

Źródło. Miesięcznik Statystyczny 1921, 1922.

177. Ziemie Polski.

Spółdzielnie kredytowe (1912—1914).

Dzielnice Związki	Rok	Spółek	Członków w tys.	Udziały	Rezerwy	Wkładki	Wkładki
				w milionach marek			
B. Królestwo Polskie	1912	669	452,8	66,4		257,2	568,4
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu	"	95	48,3	28,0	6,4	135,5	2 808
Kasy Przemysłowców	"	3	20,4	3,9	1,8	23,4	1 148
Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe	"	510	326,8	25,6		88,2	270
Towarzystwo Kredytowe	"	61	57,3	0,7		10,1	177
Ziemie Wschodnie	1913	226					
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu	"	15	4,9	.	.	.	.
Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowe	"	107	.	.	.	.	.
Towarzystwa Kredytowe	"	104	.	.	.	.	.
B. Dzielnica Pruska	1914	3 431	613,6	82,8	54,9	802,5	7 366
Związek Spółek Zarobkowych i Gospodarczych	"	208	129,4	29,9	19,2	290,1	2 258
Związek Spółek Śląskich	"	16	13,2	1,0	1,3	34,7	2 646
Allg. Verband der Erwerbs u. Wirtschaftsgenossens. Reichsverband der landwirtschaftlicher Genossen- schaften	1913	213	156,1	44,4	21,4	195,7	1 250
	1914	2 994	314,8	7,5	13,0	382,0	1 212
Małopolska	—	2 975	338,1	76,3	23,0	282,6	1 044
Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze	1912	238	350,2	41,3	9,7	106,8	305
Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze	"	912	504,0	26,5	8,8	87,4	173
Spółki Oszczędności i Pożyczek	1913	1 397	321,8	2,6	3,5	59,2	184
Krajowy Sojuz Rewizyjny	1913	339	128,9	4,6	0,8	22,0	170
Russki Sojuz	1912	89	33,2	1,3	0,2	7,2	212

U w a g a: Statystyka spółdzielni kredytowych jest w opracowaniu Gł. Urzędu Statystycznego. Ziemie Wschodnie obejmują b. gu-
bernię grodzieńską i wileńską; b. Dzielnica Pruska—prowincję poznańską, Prusy Zachodnie i rejencję opolską.Źródło: E. Romer, Atlas Polski, 1916. — Rocznik Polski, 1917. — Rocznik stat. Królestwa Polskiego 1914, 1915. — Sprawozdanie i Ro-
czniki odpowiednich Związków.

IV. ŻYCIE SPOŁECZNE.

FINANSE.

178. B. Królestwo Kongresowe i Małopolska.

Daniny publiczne (1912—1921).

Wyszczególnienie	Ogółem	Podatki bezpośrednie i opłaty skarbowe	Podatki pośrednie, monopolowe i cło	W tem cło	Wyszczególnienie	Ogółem	Podatki bezpośrednie i opłaty skarbowe	Podatki pośrednie, monopolowe i cło	W tem cło
Wpływy w milionach marek					Na 1 mieszkańca mk.				
w r. 1912	565,2	166,8	398,4	186,1	w r. 1912	27,5	8,1	19,4	9,0
" 1919	803,4	391,6	411,8	94,8	" 1919	42,9	20,9	22,0	5,1
" 1920	4 722,2	1 535,4	3 186,8	653,4	" 1920	252,7	82,2	170,5	34,9
" 1921	59 720,6	17 445,4	42 275,2	9 575,7	" 1921	3 196,0	933,6	2 262,4	512,5
					Wzrost wpływów				
					w r. 1912	100	100	100	100
					" 1919	142	235	103	51
					" 1920	836	920	800	351
					" 1921	10 567	10 459	10 613	5 145
1921 { w tem kwartał I	4 231,3	1 316,0	2 915,3	417,7	Spadek wartości pieniądza				
" " " II	8 166,7	2 438,3	5 728,4	636,3					
" " " III	15 854,0	4 933,5	10 920,5	2 535,2					
" " " IV	31 468,6	8 757,6	22 711,0	5 986,5					
Stosunek wpływów w %					Cena żyta w Warszawie w Warszawie				
w r. 1912	100,0	29,5	70,5	32,9					
" 1919	100,0	48,8	51,2	11,8	Koszta utrzymania w Warszawie				
" 1920	100,0	32,5	67,5	13,8					
" 1921	100,0	29,2	70,8	16,0					

U w a g a. Koszta utrzymania obliczone za styczeń 1914 i grudzień 1920 i 1921 p. tabl. 152.
 Ź r ó d ł o. Romer-Weinfeld, Rocznik Polski 1917, Mittheilungen des k. k. Finanzministeriums 1914, Oesterreichisches Statistisches Handbuch, Rocznik Statystyczny Królestwa Polskiego 1914, Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu 1921, Miesięcznik Statystyczny 1922, Miesięcznik Pracy 1921, Statystyka Pracy 1922, oraz dane Ministerstwa Skarbu.

179. B. Królestwo Polskie i Małopolska. Podatki bezpośrednie i opłaty skarbowe (1912—1921).

Rodzaj wpływu	1912	1919	1920	1921	1921 kwarta				1912	1919	1920	1921
					I	II	III	IV				
					w milionach marek							
Ogółem	166,8	391,6	1 535,4	17 445,5	1 316,0	2 438,3	4 933,5	8 757,6	8,1	20,9	82,2	933,6
Podatki bezpośrednie . . .	92,1	241,4	763,2	10 543,7	670,6	1 385,3	2 834,4	5 653,4	4,5	12,9	40,8	564,3
Dochodowy	5,7	14,0	37,2	2 893,7	43,5	168,9	325,0	2 356,3	0,3	0,7	2,0	154,9
Gruntowy	19,3	27,5	43,3	2 720,5	116,0	129,3	942,8	1 532,3	0,9	1,5	2,3	145,6
Od budynków	28,6	23,1	43,5	665,7	30,4	34,3	243,7	357,3	1,4	1,2	2,4	35,6
Od przemysłu i handlu . . .	31,4	44,5	262,6	2 021,2	283,1	697,8	649,8	390,6	1,6	2,4	14,1	108,2
Od kapitałów i rent	4,8	18,9	30,0	158,2	15,1	22,7	55,3	65,1	0,2	1,0	1,6	8,4
Mieszkaniowy	2,2	2,9	2,2	1,4	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Od skrzynek depozytowych	—	—	0,0	1,3	0,7	0,1	0,4	0,0	—	—	0,0	0,1
Majątkowy	—	8,9	39,7	153,4	18,0	23,4	59,0	53,0	—	0,5	2,1	8,2
Jednorazowa danina z 1919 r.	—	86,1	99,1	143,4	17,6	20,2	22,8	82,9	—	4,6	5,3	7,7
Od zysków wojennych . . .	—	15,4	205,4	1 784,9	145,7	288,1	535,4	815,7	—	0,8	10,9	95,5
Podatki od obrotu i opłaty .	72,0	144,9	745,3	6 364,9	633,1	1 011,8	2 019,6	2 700,3	3,5	7,7	40,0	340,6
Grzywny, kary i odsetki . .	2,7	5,3	26,9	536,9	12,3	41,2	79,5	403,9	0,1	0,3	1,4	28,7

U w a g i: Podatek dochodowy 1912, 1919 i 1920 tylko w Małopolsce. Jednorazowa danina z r. 1919 tylko w b. Królestwie Polskiem. Podatek gruntowy 1912 w b. Królestwie Polskiem razem z dodatkami do podatków gruntowego i podymnego na utrzymanie sądów gminnych.

Wpływy podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w b. Królestwie Polskiem w r. 1912 przerachowano na marki po kursie paritetowym, t. j. 100 Rb.=216 Mk., w Małopolsce po kursie 100 Kor.=85,06 Mk.

Wpływy podatków od obrotu i opłat skarbowych oraz związanych z nimi grzywnami, karami i odsetkami przyjęto z r. 1913, zamiast z r. 1912.

Przyjęta liczba ludności b. Królestwa Polskiego i Małopolski w r. 1912: 20.492.975, w r. 1919—1921: 18.685.616. Cyfry obejmują obciążenie wyłącznie na rzecz państwa a nie na rzecz innych związków prawno-publicznych.

Ź r ó d ł a: jak tablica 178.

180. B. Królestwo Polskie i Małopolska.

Podatki pośrednie, monopole i cła (1912—1921).

Rodzaj wpływów	1912	1919	1920	1921	1921. Kwartał				1912	1919	1920	1921
					I	II	III	IV				
					w milionach marek							
Ogółem	398,4	411,8	3 186,8	42 275,2	2 915,3	5 728,4	10 920,5	22 711,0	19,4	22,0	170,5	2 262,4
Podatki pośrednie i monopole	212,3	317,0	2 533,4	32 699,5	2 497,6	5 092,1	8 385,3	16 724,5	10,4	16,9	135,6	1 749,9
Spirytus i wódka	106,5	110,6	1 485,9	9 029,9	1 056,9	1 650,2	2 416,4	3 906,3	5,2	5,9	79,5	483,3
Piwo, wino i miód	10,6	4,5	4,3	285,0	1,1	6,9	124,5	152,4	0,5	0,2	0,2	15,3
Tytuł	29,1	30,5	263,0	4 796,3	334,7	958,0	1 237,3	2 266,3	1,4	1,6	14,1	256,7
Zapalki	0,8	9,0	12,2	252,4	3,5	2,9	130,9	115,0	0,0	0,5	0,7	13,5
Gilzy	0,7 ^a	6,0	14,7	24,3	6,3	6,6	9,4	2,0	0,0	0,3	0,8	1,3
Cukier	39,6	118,9	287,4	7 665,0	480,5	677,4	1 036,6	5 470,5	1,9	6,4	15,4	410,2
Sacharyna	—	7,2	110,1	331,1	92,0	81,5	108,7	48,9	—	0,4	5,9	17,7
Drożdże	1,9	4,1	3,2	43,6	0,9	3,4	15,8	23,5	0,1	0,2	0,2	2,3
Mięso	1,9 ^b	0,5	0,6	0,9	0,2	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Sól	5,4 ^b	5,1	87,4	1 643,4	165,4	251,1	590,6	636,3	0,3	0,3	4,7	87,9
Olej skalny i nafta	13,6	20,4	135,5	1 084,4	90,0	77,8	309,8	606,8	0,7	1,1	7,2	58,0
Węgiel	—	0,0	127,8	6 618,0	241,5	1 374,6	2 292,8	2 709,1	—	0,0	6,8	354,2
Podatek konsumcyjno - li- njowy	1,0 ^h	0,4	1,4	3,4	1,8	1,4	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2
Monopol loterii	—	—	—	32,8	22,8	—	10,0	—	—	—	—	1,7
Państwowy Urząd Naftowy	—	—	—	889,0	—	—	102,1	786,9	—	—	—	47,6
Różne wpływy	1,2 ^d	0,0	0,1	—	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	—
Cła	186,1 ^f	94,8	653,3	9 575,7	417,7	636,3	2 535,2	5 986,5	9,0	5,1	34,9	512,5

U w a g i: a. Tylko w b. Królestwie Polskiem. b. Tylko w b. Galicji. c. Wpływy z cel na rzecz skarbu Cesarstwa Rosyjskiego, pobrane na komorach celnych b. Królestwa Polskiego. Wpływy podatków pośrednich dla Małopolski wzięto za r. 1913, zamiast za rok 1912. Wpływy z monopolu obliczono netto. Wpływy z monopolu spirytusowego w b. Królestwie Pol. w r. 1912 obliczono przez odjęcie od wpływu brutto — 24,2% na koszt eksploatacji i zarządu, zgodnie z wynikami r. 1911. Wpływy podatków pośrednich podane są zgodnie z miejscem wpłaty, stąd dane nie dają faktycznego obciążenia podatkowego ludności.

Ź r ó d ł o. Jak tabl. 178.

181. Polska.

Wydatki i dochody państwa (1919—1922).

Władze	W y d a t k i						D o c h o d y					
	1919 i 1920		1921		1922		1919 i 1920		1921		1922	
	mlj. mk.	%	mlj. mk.	%	mlj. mk.	%	mlj. mk.	%	mlj. mk.	%	mlj. mk.	%
Ogółem	77 486,3	100	238 165,9	100	452 688,8	100	11 334,4	100	83 010,5	100	322 091,5	100
Naczelnik Państwa	6,1	0,0	49,2	0,0	65,7	0,0	—	—	—	—	—	—
Sejm	55,2	0,1	272,5	0,1	493,3	0,1	—	—	0,5	0,0	0,7	0,0
Prezydium Rady Ministrów	500,0	0,6	1 014,8	0,4	1 975,2	0,5	164,7	1,1	169,7	0,2	715,9	0,2
Kontrola Państwa	14,3	0,0	237,0	0,1	706,0	0,2	—	—	—	—	—	—
Sprawy Zagraniczne	547,5	0,7	9 626,2	4,0	11 943,2	2,6	51,5	0,5	2 119,3	2,5	3 425,3	1,1
Wojsko	42 290,6	54,6	87 995,1	37,0	152 849,2	33,7	10,1	0,1	170,2	0,2	10 581,9	3,3
Sprawy Wewnętrzne	2 841,6	3,7	11 209,6	4,8	29 764,1	6,6	85,6	0,7	319,1	0,4	6 227,6	1,9
Skarb	7 270,9	9,3	23 690,6	9,9	86 288,6	19,1	8 858,6	87,1	76 476,8	92,1	270 291,7	83,9
Sprawiedliwość	857,1	1,1	4 068,1	1,7	10 449,6	2,3	74,6	0,7	285,7	0,3	1 186,3	0,4
Przemysł i Handel	1 132,6	1,5	3 664,3	1,5	3 328,6	0,7	764,4	7,6	1 471,4	1,8	7 644,0	2,4
Oświata i Wyznania	2 388,5	3,1	12 462,2	5,3	49 166,2	10,9	41,8	0,4	74,9	0,1	492,5	0,1
Aprowizacja	3 515,7	4,5	11 942,8	5,0	—	—	70,4	0,7	245,3	0,3	—	—
Sztuka i Kultura	17,3	0,2	128,1	0,1	336,5	0,1	0,7	0,0	3,6	0,0	25,6	0,1
Roboty Publiczne	2 527,6	3,3	8 996,5	3,8	23 666,8	5,2	97,2	1,0	221,3	0,3	1 823,8	0,5
Zdrowie Publiczne	489,1	0,6	3 414,7	1,4	7 360,4	1,6	10,7	0,1	59,2	0,1	2 154,8	0,6
Praca i Opieka Społeczna	501,0	0,6	2 219,2	0,9	8 183,0	1,8	0,2	0,0	574,7	0,7	1 270,5	0,4
Gł. Urząd Likwidacyjny	47,9	0,1	401,7	0,2	668,7	0,1	—	—	13,5	0,0	564,0	0,2
Gł. Urząd Ziemski	101,0	0,1	750,3	0,3	2 990,2	0,7	27,2	0,0	805,3	1,0	1 816,1	0,6
Wyniki netto po potrąceniu dochodów względnie wydatków.												
Kolej	10 571,9	13,6	52 752,7	22,1	62 453,5	13,8	—	—	—	—	—	—
Poczta	338,0	0,4	1 089,3	0,5	—	—	—	—	—	—	1 088,0	0,3
Rołnictwo	1 472,4	1,9	2 181,0	0,9	—	—	—	—	—	—	12 782,8	4,0

U w a g a. Lata 1919, 1920 i 1921 obliczone według prowizorycznych i niekompletnych zestawień rachunkowych, przyczem preliminowane na rok 1921 wydatki i dochody b. Dzielnicy Pruskiej doliczono do odpowiednich resortów. Rok 1922 na podstawie preliminarza budżetowego na r. 1922.—Finanse poczty p. tabl. 157, kolei p. tabl. 153.

Ź r ó d ł o. Zestawienie wydatków i dochodów R. P. do końca 1921 r. (Żółta księga) 1922.—Preliminarz budżetowy 1922.

RODZAJ DŁUGU	Waluta	Stan długu w końcu roku								
		1919	1920	1921	Według przeciętnego kursu dewiz z grudnia danego roku			Według przeciętnego kursu dewiz z grudnia 1921 roku		
					w milionach franków szwajcarskich					
					1919	1920	1921	1919	1920	1921
Ogółem		—	—	—	1 727.5	2 481.2	1 877.4	1 139.5	1 583.9	1 877.4
I. Długi wewnętrzne	Marek pol.	8 857.1	69 262.7	251 229.3	498.4	772.1	409.4	14.4	112.9	409.4
w tem skonsolidowane . . .	"	2 032.1	8 690.3	15 121.1	114.3	96.8	24.6	3.3	14.1	24.6
5 ⁰ / ₀ poz. państw. 1918	"	2 032.1	418.2	156.0	114.3	4.6	0.2	3.3	0.7	0.2
5 ⁰ / ₀ " " 1920 krótkoterm. . .	"	—	2 129.3	2 129.3	—	23.7	3.5	—	3.4	3.5
5 ⁰ / ₀ " " 1920 długoterm. . .	"	—	930.3	1 991.6	—	58.1	17.7	—	8.5	17.7
4 ⁰ / ₀ " " 1921 premjowa . . .	"	—	5 212.5	10 844.2	—	10.4	3.2	—	1.5	3.2
w tem bieżące	"	6 825.0	60 572.4	236 108.2	384.0	675.2	384.8	11.1	98.7	384.8
II. Długi zagraniczne	"	—	—	—	1 229.1	1 709.1	1 468.0	1 125.1	1 471.0	1 468.0
Pożyczka dolarowa	Dolarów	—	18.2	18.2	—	118.2	93.9	—	93.9	93.9
Stany Zjednoczone	"	116.8	163.3	165.4	722.7	1 060.9	853.7	696.8	842.5	853.7
Francja	Fr. franc.	795.2	924.6	867.6	393.5	358.1	349.2	320.0	372.1	349.2
Anglja	Funt. szterl.	1.6	3.6	3.8	33.4	82.8	82.4	34.9	78.2	82.4
Włochy	Fr. zł. i liry	36.3	36.3	36.3	43.1	40.5	41.0	39.9	40.5	41.0
Holandja	Flor. hol.	17.8	17.8	18.2	36.3	35.9	34.2	33.4	33.4	34.2
Norwegja	Kor. norw.	—	13.2	16.5	—	12.6	12.9	—	10.4	12.9
Danja	Kor. duńsk.	—	—	0.4	—	—	0.4	—	—	0.4
Szwecja	Kor. szwedz.	—	—	0.2	—	—	0.2	—	—	0.2
Szwajcarja	Fr. szwajc.	—	—	0.1	—	—	0.1	—	—	0.1

U w a g a. Przerachowanie sumy długu na franki szwajcarskie dokonane zostało na zasadzie przeciętnego kursu dewiz na giełdzie w Nowym Yorku z grudnia 1919, 1920 i 1921 r. Za podstawę do przerachowania długów wewnętrznych przyjęto przeciętny kurs dewiz na Nowy York, na giełdzie w Warszawie z grudnia 1919, 1920 i 1921 r. — Nie wliczone są długi kraju Galicji, objęte przez państwo ustawą z 30 stycznia 1920.

Ź r ó d ł o. Miesięcznik Statystyczny 1922.—Zestawienie długów i gwarancji finansowych Rzeczypospolitej Polskiej 1922.

Państwa	Okres budżetowy	Wa- luta	D a n i n y			Obciążenie na mieszkańca				D ł u g i p a ń s t w o w e				
			O g ó - ł e m	Podatki bezpośre- dnie, podatki od obrotu i opłaty	Cło, pod- atki kon- sumcyjne i mono- pole	Ogó- ł e m	Podatki bezpośre- dnie i opłaty	Podatki pośre- dnie, cła i mono- pole	W dola- rach	Stan długu w walucie danego państwa		Na jednego mieszkańca		
										na dzień	w miljo- nach	w walu- cie danego państwa	w do- larach	
			w m i l j o n a c h			w walucie danego państwa								
Anglja	1913/14	£.	163,0	87,8	75,2	3,6	1,9	1,7	17,5	31.III 1914				
	1919/20		1 000,9	717,5	283,3	21,2	15,2	6,8	86,8	31.III 1921	7 06,0	15,6	75,8	
	1920/21		1 031,7	697,9	333,8	21,9	14,8	7,1	87,0	24.XII 1921	7 634,1	168,2	633,0	
	1921/22					18,2	11,3	6,9		31.III 1922	7 805,0	171,9	686,8	
Stany Zjedn. .	1913/14	Dol.	672,4	.	.	7,3	.	.	7,3	31.III 1922	7 708,0	169,8	743,7	
	1919/20		5 722,7	.	.	54,2	.	.	54,2	30.VI 1913	1 028,0	11,0	11,0	
	1920/21		5 050,0	.	.	47,8	.	.	47,8					
Francja	1913	Fr.	3 939,0	1 789,1	2 149,9	99,5	48,2	54,3	19,2	30.VI 1920	24 297,9	229,9	229,9	
	1920		15 269,8	9 698,7	5 571,1	368,2	233,9	134,3	25,5	31.XII 1913	33 637,0	849,4	163,9	
	1921									30.IX 1920	285 833,0	6 891,6	465,3	
Włochy	1913/14	Lir.	2 054,6	879,0	1 175,6	59,3	25,4	33,9	11,4	31.V 1921	301 510,1	7 691,6	615,3	
	1920/21		4 572,5	1 847,7	2 724,8	126,7	51,2	75,5	5,6	31.XII 1913	15 281,1	440,7	85,1	
Japonja	1913/14	Jen.	400,3	185,7	214,6	7,5	3,5	4,0	3,7	30.VI 1920	72 574,3	2 010,4	118,6	
	1920/21		769,5	448,6	320,9	13,8	8,0	5,8	6,8	31.XII 1913	2 719,4	51,0	25,4	
Niemcy	1913/14	Mk.	2 326,0	743,5	1 583,4	35,8	11,4	24,4	8,5	31.VI 1920	3 115,0	55,7	27,3	
	1920/21		46 102,1	33 155,9	12 946,2	781,9	562,3	219,6	14,5	31.III 1914	5 158,0	79,4	18,9	
	1921/22		33 143,6	25 638,8	7 504,8	1 124,3	869,7	254,6	14,5	31.XII 1920	255 644,0	4 266,4	58,0	
Rumunja	1913/14	Lej.	293,9	87,7	206,1	42,2	12,6	29,6	8,1	31.III 1922	337 962,8	5 777,1	20,8	
	1920/21		3 972,1	1 036,2	2 935,9	228,4	59,5	168,9	3,9					
Polska	1912	Mk.	565,2	166,8	398,4	27,5	8,1	19,4	6,0	31.III 1921	20 311,3	1 167,8	17,8	
	1920		4 722,2	1 535,4	3 186,8	252,7	82,2	170,5	1,0					
	1921		59 720,6	17 445,5	42 275,2	3 196,0	933,6	2 262,4	1,4	31.XII 1920	.	.	11,3	
										31.XII 1921	.	.	13,3	

U w a g a: Daniny według zamknięć rachunkowych, z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych, Włoch, Japonji i Rumunji, które za rok 1920/21 zestawiono według preliminarzy budżetowych.

Ź r ó d ł a: Rocznik Polski 1917. The Statesman's Yearbook 1921. — Bulletin de Statistique et Legislation comparée 1921. — Wirtschaft und Statistik 1921. — Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu. — The Statist. 1922. — The Economist. 1921. — The Economic Review 1921.

184. B. Królestwo Polskie i Małopolska.

Pożyczki miast (1918—1921).

Dzielnice Województwa Lata	P o ż y c z k i z a c i ą g n i ę t e											
	Ogółem		u Państwa		w instytucjach prywatnych		na inwestycje		na wydatki bieżące		na inne cele	
	Po- życzki	suma w milj. m.	Po- życzki	suma w milj. m.	Po- życzki	suma w milj. m.	Po- życzki	suma w milj. m.	Po- życzki	suma w milj. m.	Po- życzki	suma w milj. m.
Królestwo Polskie (1918—1921)	347	3 233	239	2 608	108	626	119	368	178	2 355	50	511
w tem pożyczki zaciągnięte w roku:												
1918	1	0	1	0	—	—	1	0	—	—	—	—
1919	58	62	50	56	8	6	27	25	22	28	9	9
1920	104	527	65	404	39	123	30	59	59	428	15	40
1921	179	2 626	119	2 132	60	493	58	267	96	1 899	25	459
Bez oznaczenia roku . . .	5	18	4	16	1	3	3	15	1	1	1	3
M. st. Warszawa	43	1 620	43	1 620	—	—	—	41	1 370	2	250	—
Woj. warszawskie	81	206	52	104	29	102	37	96	28	74	16	36
„ łódzkie	85	899	56	673	29	226	29	146	43	573	13	180
„ kieleckie	68	209	40	41	28	168	31	43	30	152	7	15
„ lubelskie	43	158	30	90	13	69	18	67	19	73	6	19
„ białostockie	27	141	18	80	9	61	4	17	17	113	6	12
Małopolska (1918—1921) . . .	112	785	72	753	40	33	13	48	78	477	21	261
w tem pożyczki zaciągnięte w roku:												
1918	1	3	1	3	—	—	—	1	3	—	—	—
1919	10	24	5	24	5	0	2	5	8	20	—	—
1920	51	182	24	154	27	28	1	0	43	144	7	38
1921	50	576	42	572	8	4	10	43	26	310	14	223
Woj. krakowskie	45	365	30	347	15	18	5	19	30	176	10	170
„ lwowskie	44	335	30	324	14	11	6	28	27	216	11	91
„ stanisławowskie	17	74	8	71	9	3	1	0	16	74	—	—
„ tarnopolskie	6	11	4	11	2	0	1	0	5	11	—	—

Źródło. Dane niekompletne Ministerstwa Spraw Wewn. oraz wykazy Polskiego Banku Krajowego we Lwowie, Banku Komunalnego w Warszawie i Miejskiego Zakładu Kredytowego w Krakowie.—Miesięcznik Statyst. 1922. Cyfry dla województw odnoszą się do lat 1918—1921.

S E J M

Wybory (1919).

185. Polska.

Dzielnice Miasta	Ludność 1921 w tys.	Upraw- nionych w tys.	Głosujących		Posłowie	
			w tys.	w %	ogółem	Na posła przypada ludności w tys.
b. Królestwo Polskie .	11 216,5	4 827	3 462	71,7	241	46,5
b. Dzielnica Pruska .	3 893,5	—	779	—	67	58,1
b. Dzielnica Austrjacka	7 609,9	1 170	826	70,6	105	72,5
Warszawa	931,2	429	295	68,8	16	58,2
Łódź	451,8	194	154	79,4	10	45,2
Lublin	94,5	46	30	65,2	—	—
Poznań	169,8	97	61	62,9	—	—
Kraków	181,7	96	64	66,7	—	—

U w a g a: W skład pierwszego Sejmu wchodziło z wyboru 241 posłów z b. Królestwa Polskiego, 62 z Poznańskiego i Pomorza i 71 z Małopolski, w tem 2, wybranych w r. 1919 we Lwowie. Nadto zasiadało w Sejmie 28 posłów, wybranych w r. 1911 ze Wschodniej Małopolski do austriackiej Rady Państwa, 6 posłów zgłoszonych jako kandydatów na jedyne liście w okręgu Śląska Cieszyńskiego, gdzie z powodu okupacji czeskiej wybory się nie odbyły, 5 posłów ze Śląska Górnego, wybranych jeszcze do Sejmu Rzeszy Niemieckiej, oraz 20 posłów Ziemi Wileńskiej, delegowanych przez Sejm tej Ziemi w r. 1922.

Źródło do tabl. 185 i 186: Miesięcznik Statystyczny 1921, 1922. T. Rzepecki Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 1919 r. (1920).

186. Polska.

Wyniki głosowania (1919).

Dzielnice Miasta	Prawica i klub mieszczkański		Piast, Wyzwo- lenie i inne włościańskie		Narodowi Robotnicy		Socjaliści		Demokraci i inni		Żydzi		Niemcy Ewangelicy	
	g		ł		o		s		ó		w			
	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%
b. Królestwo Polskie .	1 938	55,6	941	24,6	67	1,8	327	8,5	45	1,2	451	11,8	60	1,5
b. Dzielnica Pruska .	504	65,0	18	2,3	139	18,0	14	1,8	2	0,3	—	—	97	12,5
b. Dzielnica Austrjacka	199	20,3	540	55,2	—	—	174	17,8	7	0,8	58	5,8	—	—
Warszawa	164	55,3	—	—	8	2,6	43	14,5	7	2,4	75	25,2	—	—
Łódź	22	14,2	—	—	33	22,8	33	21,2	1	0,8	45	29,2	18	11,8
Lublin	10	34,8	—	0,8	—	—	10	32,5	0	0,1	9	30,8	—	—
Poznań	57	93,0	—	—	—	—	4	7,0	—	—	—	—	—	—
Kraków	29	45,3	—	—	—	—	19	30,2	1	1,6	15	23,8	—	—

187. Polska. Państwowi pracownicy cywilni (1922).

PAŃSTWO Władze	Urzęd- nicy	Funkcjo- narjusze niżsi	Razem
POLSKA	180 788	233 799	414 587
<i>bez ministerstw gospodarczych</i>	124 052	63 390	187 442
Kancelarja Naczelnika Państwa	25	15	40
" Sejm Ustawodawczego	49	80	129
Izba Kontroli Państwa	1 020	64	1 084
Prezydium Rady Ministrów	1 083	119	1 202
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1 220	75	1 295
" Spraw Wewnętrznych	10 754	37 746	48 500
" Skarbu	15 586	8 006	23 592
" Sprawiedliwości	8 772	5 698	14 470
" Wyznań i Oświecenia	74 741	3 996	78 737
" Zdrowia publicznego	3 107	4 721	7 828
" Kultury i Sztuki	177	21	198
" Robót Publicznych	3 047	1 337	4 384
" Pracy i Opieki Społecznej	1 589	1 150	2 739
Główny Urząd Likwidacyjny	1 079	52	1 131
" Ziemi	1 712	264	1 976
Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej	91	46	137
Ministerstwo Kolei Żelaznych	36 796	145 089	181 885
" Poczt i Telegrafów	13 290	13 238	26 528
" Rolnictwa	5 055	6 350	11 405
" Przemysłu i Handlu	1 595	5 732	7 327

U w a g a: Prezydium Rady Ministrów obejmuje także Główny Urząd Statystyczny i Prokuratorję Generalną, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Policję Państwową (urzędników 1,028, funkcjonariuszy niższych 34,107), Ministerstwo Wyznań i Oświecenia, nauczycieli szkół wyższych 875 średnich 7,884, zawodowych 1,075 i szkół powszechnych 60,041 osób, Ministerstwo Kolei Żelaznych p. tabl. 155, Ministerstwo Sprawiedliwości, p. tabl. 190.

Z r ó d ł a: Preliminarz budżetowy na r. 1922 i Statystyka pracowników państwowych Dr. Stefana Prószyńskiego

188. Polska. Podział administracyjny (1922).

PAŃSTWO Dzielnice Województwa	Po- wia- ty	Mia- sta	Gmi- ny	Ob- szary dwor- skie
POLSKA	264	578	12 232	3 869
b. Królestwo Polskie	89	201	1 297	—
Warszawskie	24	54	289	—
Łódzkie	14	39	234	—
Kieleckie	16	31	311	—
Lubelskie	20	31	281	—
Białostockie	15	46	182	—
Ziemie Wschodnie	29	61	368	—
Nowogródzkie	11	20	155	—
Poleskie	9	19	118	—
Wołyńskie	9	22	95	—
b. Dzielnica Pruska	58	144	4 389	2 423
Poznańskie	38	116	3 039	1 672
Pomorskie	20	28	1 350	751
Małopolska	85	169	6 090	1 446
Krakowskie	24	47	1 904	—
Lwowskie	28	58	2 205	645
Stanisławowskie	16	29	906	344
Tarnopolskie	17	35	1 075	457
Śląsk Cieszyński	3	3	88	—

U w a g a: Powiaty obejmują również i miasta, które są odrębnymi jednostkami administracyjnymi, (Warszawa, Łódź, Lublin, Poznań, Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń, Kraków, Lwów, Bielsko). Miasta te nie są wliczone do cyfry miast. Zresztą co do miast, p. uwagę do tabl. 25.—Obszary dworskie w wojew. krakowskim zostały już w chwili spisu do gmin wcielone (ust. z 26. VII. 1919).

Z r ó d ł o: Dane Gł. Urzędu Statystycznego, nowsze od danych tablicy 25.

SĄDOWNICTWO.

189. Polska.

Adwokaci i notariusze (1922).

Dzielnice Okręgi	Adwokaci		Aplikanci i kandy- daci adwokacy		Dzielnice Okręgi	Notariusze	
	Ra- zem	w tem w miastach wojewódzkich	Ra- zem	w tem w miastach wojewódzkich		Ra- zem	w tem w miastach wojewódzkich
b. Królestwo Polskie	722	—	579	44	b. Królestwo Polskie	244	68
Rada Adwokacka Warszawa	642	Warszawa	474	41	Sąd Apelacyjny Warszawa	200	Warszawa
Łódź	46	Łódź	8	—	Łódź	15	—
Białystok	12	—	—	—	Białystok	2	—
Rada Adwokacka Lublin	80	Lublin	32	3	Sąd Apelacyjny Lwów	44	Lublin
Kielce	15	—	—	—	Kielce	4	—
Ziemie Wschodnie	76	—	32	20	Ziemie Wschodnie	43	7
Sąd okręgowy Pińsk	12	Brześć	3	5	Sąd Apelacyjny Ziem	43	Brześć
Sąd okręgowy Wilejka	13	Nowogródek	6	5	Wschodnich	1	Nowogródek
Sąd okręgowy Łuck	51	Łuck	23	10	Łuck	4	—
Ziemia Wileńska	68	Wilno	64	30	Ziemia Wileńska	6	Wilno
b. Dzielnica Pruska	89	—	33	—	b. Dzielnica Pruska	53	19
Izba Adwokacka Poznań	61	Poznań	28	—	Sąd Apelacyjny Poznań	31	Poznań
Izba Adwokacka Toruń	28	Toruń	5	—	Sąd Apelacyjny Toruń	22	Toruń
Małopolska	2 054	—	808	—	Małopolska	157	19
Izba Adwokacka Kraków	657	Kraków	241	—	Izba notarialna Kraków	77	Kraków
Izba Adwokacka Lwów	974	Lwów	486	—	Izba notarialna Lwów	80	Lwów
Stanisławów	54	—	—	—	Stanisławów	3	—
Tarnopol	27	—	—	—	Tarnopol	3	—
Izba Adwokacka Przemyśl	177	—	—	260	—	—	—
Izba Adwokacka Sambor	246	—	—	120	—	—	—
Śląsk Cieszyński	37	—	—	12	Śląsk Cieszyński	4	—

U w a g a. W b. Dzielnicy Pruskiej z wykazanych adwokatów część, wyliczona wśród notariuszy, pełni równocześnie oba zawody. Stan na 1 kwietnia 1922 z wyjątkiem Izby adwokackiej w Krakowie, którą obliczano na początek r. 1922.

Z r ó d ł o. Dane Izby i Rad oraz władz sądowych.

190. Polska. Sady i sędziowie (1922). 191. Przegląd międzynarodowy. Skony (1921).

PAŃSTWO Okręgi sądów apelacyjnych	S a d y		
	Apela- cyjne	Okre- gowe	Pokoju Powia- towe
POLSKA:			
Sądy	7	49	700
Sędziowie	788	1 747	1 526
Warszawa:			
Sądy	1	14	213
Sędziowie	40	479	268
Lublin:			
Sądy	1	5	99
Sędziowie	21	235	130
Ziemie Wschodnie:			
Sądy	1	4	142
Sędziowie	17	198	139
Kraków:			
Sądy	1	6	62
Sędziowie	182	233	261
Lwów:			
Sądy	1	11	107
Sędziowie	337	437	561
Poznań:			
Sądy	1	5	50
Sędziowie	123	108	108
Toruń:			
Sądy	1	4	27
Sędziowie	68	57	59

U w a g a. Do sędziów doliczono prokuratorów, ases-
sorów, aplikantów według stanu z 1/1 1922. Sąd Naj-
wyższy liczy 72 sędziów, Ministerstwo Sprawiedliwości
z Komisją Kodyfikacyjną 267 urzędników i 41 funkcyj-
narjuszów niższych; Wymiar sprawiedliwości — 7,802
urzędników i 2,854 funkcyjnarjuszów niższych; Zarząd
więzień 703 urzędników i 2,829 funkcyjnarjuszów niższych.

Miasta	Ogó- łem	Dur- brzu- szny	Ospa	Odra	Pło- nica	Ko- klusz	Bło- nica	Gry- pa
na 100 000 ludności zmarło:								
Berlin	1 239	1	—	7	2	4	9	13
Londyn	1 234	1	—	5	6	12	25	22
Paryż	1 474	5	0,1	6	2	1	6	5
Antwerpja	956	4	—	8	2	4	6	6
Amsterdam	1 027	7	—	10	1	18	5	4
Kopenhaga	1 134	0,3	—	1	5	1	6	3
Sztokholm	1 110	1	—	3	2	1	5	7
Chrystjanja	1 054	2	—	4	—	5	5	0,3
Hamburg	1 209	2	—	5	3	6	9	26
Drezno	1 236	2	—	4	3	4	6	20
Wrocław	1 627	3	—	6	1	11	15	41
Monachjum	1 324	1	—	18	1	8	7	29
Wiedeń	1 527	7	—	2	2	4	4	6
Wielka Praga	1 482	10	—	2	2	4	5	16
Nowy York	1 113	2	—	3	6	6	15	6
Chicago	1 106	1	0,1	4	6	5	24	4
Warszawa	1 517	18	18	20	22	—	5	4
Łódź	1 686	52	1	10	13	—	14	5
Sosnowiec	2 065	74	69	12	38	—	15	2
Bydgoszcz	2 015	10	—	6	5	—	14	7
Poznań	2 318	48	3	16	24	—	14	12

Źródło:
Quarterly Re-
turn of Maria-
ges, Births and
Deaths regis-
tered in En-
gland and
Wales 1922.—
Miesięcznik
Statystyczny
1922.

Źródło do tabl. 190: Preliminarz budżetowy na r. 1922.

STOSUNKI SANITARNE.

192. Polska. Lekarze, apteki, szpitale (1920—1921).

Dzielnice Województwa	L e k a r z e			Chi- rurdzy i fel- czerzy	Apte- ki	S z p i t a l e				1 łózko przypada na tysiące ludności	Szpitale epidemiczne			
	w ogóle		1 przy- pada na tysiące miesz- kańców			publiczne		prywatne			szpi- tali	łózek	szpi- tali	łózek
	1920	1921				1920	1920	szpi- tali	łózek					
b. Dzielnica rosyjska	2 659	.	5,1	.	979	.	.	.	.	0,2	.	.	.	.
miasto Warszawa.	1 303	1 329	0,7	296	86	22	5 787	7	167	0,5	—	—	—	—
warszawskie.	274	218	9,7	313	161	57	3 371	11	787	0,8	4	205	5	250
łódzkie.	417	416	5,4	291	172	49	2 877	3	123	0,8	4	350	4	350
kieleckie.	237	279	9,1	291	166	50	2 644	12	401	0,7	19	1 460	16	1 035
lubelskie.	197	.	10,6	154	131	47	2 800	6	235	0,7	18	1 245	19	1 265
białostockie.	160	180	7,2	64	103	41	2 088	1	10	0,6	5	440	10	600
nowogrodzkie.	1	100	13,0	.	64	.	.	.	.	.	2	150	13	1 135
poleskie.	68	67	13,1	.	33	24	1 360	2	170	0,6	—	—	7	370
wolyńskie.	2	125	11,5	.	63	.	.	.	.	.	6	375	11	785
b. Dzielnica pruska	397	528	5,5	.	.	115	11 376	19	462	0,2	.	.	.	.
poznańskie.	270	381	5,2	.	.	80	6 296	17	411	0,3	.	.	.	.
pomorskie.	127	147	6,4	.	.	35	5 080	2	51	0,2	.	.	.	.
b. Dzielnica austriacka.	1 091	1 357	5,5	.	400	59	7 694	6	149	1,0	57	3 571	40	2 110
krakowskie.	381	537	3,7	.	.	20	1 833	3	73	1,0	8	270	12	430
lwowskie.	473	554	4,9	.	.	21	4 517	3	76	0,6	15	1 110	13	780
stanisławowskie.	125	142	9,5	.	.	9	746	—	—	1,8	10	745	8	600
tarnopolskie.	112	124	11,5	.	.	9	598	—	—	2,4	24	1 446	7	300
Śląsk Cieszyński.	10	.	14,5	.	.	3	577	2	110	0,2	.	.	.	300

U w a g a: Uwzględniono tylko szpitale epidemiczne, utrzymywane przez Naczelną Komisarjat do walki z epidemjami. P. nadto tabl. 191.
Źródło. Dane Ministerstwa Zdrowia.

METEOROLOGJA

193. Polska i przegląd międzynarodowy.

Temperatura, opady, wiatry (1920—1921).

Stacje obserwacyjne	Rok	Temperatura powietrza w stopniach Cels.			Godzin słońca na rok	Opady w mm.			Dni z opadem	Wiatry			Dni z pokrywą śnieżną
		Srednia w roku	max.	minim.		Suma w roku	Max.	Dnia		Najczęstsze kierunki w % częstości			
Warszawa	1920	8.8	33.2	— 17.8	.	458.3	27.1	21.VIII	129	SE 20.0%	E 16.9%	NW 15.8%	26
Kraków	"	8.8	32.6	— 12.8	1 491.5	616.6	47.8	29.VII	155	NE 19.4%	W 19.2%	E 12.6%	.
Lwów	"	7.8	29.0	— 17.6	.	520.5	51.5	28.V	156	SE 17.1%	SW 16.9%	W 16.8%	.
Poznań	"	9.0	34.8	— 13.4	1 763.7	544.9	42.2	27.VIII	153	W 22.7%	SE 17.8%	SW 13.5%	19
Paryż	"	10.6	30.5	— 9.5	.	546.6	.	.	160	S 18.8%	SW 16.3%	NE 15.7%	.
Wiedeń	"	9.6	29.5	— 6.9	1 799.0	794.0	37.0	28.8	195	W 21.6%	SE 16.9%	NW 12.5%	.
Hamburg	"	9.1	28.9	— 8.5	.	695.0	25.6	25.7	193	SW 17.9%	SE 16.9%	E 16.2%	.
Warszawa	1921	8.9	37.0	— 20.2	2 172.7	402.4	25.0	4.VIII	137	W 21.5%	NW 17.1%	SE 15.1%	5
Kraków	"	8.9	37.4	— 19.8	1 892.4	526.1	61.0	3.VII	134	W 21.7%	NE 13.3%	SW 12.3%	33
Lwów	"	8.0	35.3	— 22.2	1 728.7	619.6	47.5	22.VI	160	SW 20.0%	W 19.0%	NW 10.1%	33
Poznań	"	9.5	38.7	— 15.7	2 299.3	334.8	11.2	26.I	133	W 27.1%	SE 16.6%	E 12.3%	18
Gdańsk	"	8.3	34.3	— 16.2	.	281.8	20.1	12.IX	137	W 19.0%	S 18.5%	SW 16.0%	35
Wilno	"	6.7	32.9	— 21.9	.	591.9	24.8	3.V	172	SW 24.0%	W 17.4%	S 9.2%	112
Wiedeń	"	10.1	33.3	— 12.9	2 251.0	659.0	67.0	4.II	140	W 24.3%	NW 19.4%	N 14.2%	.
Hamburg	"	9.8	32.1	— 8.5	.	610.6	31.4	14.VI	163	W 19.0%	SW 18.9%	SE 15.3%	.

Źródło: Dane Państwowego Instytutu meteorologicznego w Warszawie.

16188